

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Γ΄

Τρίτη 6 Οκτωβρίου 2020

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 369
2. Αναφορά στην «Χρυσή Αυγή» λόγω της επικείμενης δικαστικής απόφασης, σελ. 369, 370, 371, 373, 375, 382, 394, 410
3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 369, 371, 375, 379, 385, 386, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 395, 396, 397, 401, 402, 404, 405, 406, 410, 416, 418, 419, 420, 422, 423, 424, 454
4. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 423

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ανακοίνωση του δελτίου επικαιρών ερωτήσεων της Τετάρτης 7 Οκτωβρίου 2020, σελ. 373

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Τροποποίηση του ν.4557/2018 για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας - ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία τις Οδηγίες της ΕΕ 2018/843 και του άρθρου 3 της Οδηγίας ΕΕ 2019/2177», σελ. 369-430

2. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής:

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Τροποποίηση Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, νέο πλαίσιο επιλογής διοικήσεων στον δημόσιο τομέα, ρύθμιση οργανωτικών θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, ρυθμίσεις για την αναπτυξιακή προοπτική και την εύρυθμη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης», σελ. 417

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. ,	σελ. 398-417
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. ,	σελ. 381-386, 392-398
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. ,	σελ. 369-381
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,	σελ. 417-454
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. ,	σελ. 386-392

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί της αναφοράς στην «Χρυσή Αυγή», εν αναμονή της αυριανής απόφασης του Δικαστηρίου:

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ Τ. ,	σελ. 373
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ,	σελ. 382
ΖΑΒΒΟΣ Γ. ,	σελ. 371
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. ,	σελ. 375
ΚΕΛΕΤΣΗΣ Σ. ,	σελ. 371
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. ,	σελ. 369
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. ,	σελ. 370
ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ. ,	σελ. 371
ΠΑΦΙΛΗΣ Α. ,	σελ. 370, 394
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. ,	σελ. 410
ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. ,	σελ. 369
ΧΗΤΑΣ Κ. ,	σελ. 370

Β. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. ,	σελ. 401, 402, 404, 405, 406, 410, 416
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. ,	σελ. 385, 386, 393, 395, 396, 397
ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ Τ. ,	σελ. 401
ΖΑΒΒΟΣ Γ. ,	σελ. 371, 385, 386, 401
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. ,	σελ. 369, 375, 379, 380
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. ,	σελ. 396, 397
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,	σελ. 418, 419, 420, 422, 423, 424, 454

ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. ,	σελ. 390, 391, 418
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. ,	σελ. 388, 389, 391, 392
ΠΑΦΙΛΗΣ Α. ,	σελ. 397
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. ,	σελ. 410
ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ Ν. ,	σελ. 422, 423
ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. ,	σελ. 388, 396
ΧΗΤΑΣ Κ. ,	σελ. 395, 396, 397

Γ. Επί προσωπικού θέματος:

ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ Ν. ,	σελ. 423
------------------	----------

Δ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών:

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ Τ. ,	σελ. 373, 401, 402, 408, 423
ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ Γ. ,	σελ. 424
ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ Ε. ,	σελ. 409, 416, 420
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ,	σελ. 382, 385
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. ,	σελ. 379
ΒΛΑΧΟΣ Γ. ,	σελ. 401, 402
ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ Μ. ,	σελ. 425
ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι. ,	σελ. 388, 389
ΖΑΒΒΟΣ Γ. ,	σελ. 386, 388, 401, 426
ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. ,	σελ. 407
ΚΑΒΒΑΔΑΣ Α. ,	σελ. 419
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. ,	σελ. 375
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. ,	σελ. 397, 398
ΚΕΛΕΤΣΗΣ Σ. ,	σελ. 371, 418
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ. ,	σελ. 377, 379
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. ,	σελ. 408
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. ,	σελ. 405
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. ,	σελ. 388, 390, 391, 411, 417, 418
ΛΟΓΙΑΔΗΣ Γ. ,	σελ. 380
ΜΑΚΡΗ Ζ. ,	σελ. 392
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Κ. ,	σελ. 422
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ. ,	σελ. 402
ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ. ,	σελ. 420
ΜΠΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ Χ. ,	σελ. 419
ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ. ,	σελ. 423
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,	σελ. 389, 391
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. ,	σελ. 393
ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ Α. ,	σελ. 398
ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 421
ΠΑΦΙΛΗΣ Α. ,	σελ. 394
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β. ,	σελ. 406
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. ,	σελ. 410, 411, 415, 418
ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. ,	σελ. 388, 399, 401
ΧΗΤΑΣ Κ. ,	σελ. 404, 405

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,	σελ. 419
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. ,	σελ. 387, 389, 390
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ Δ. ,	σελ. 385

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Γ'

Τρίτη 6 Οκτωβρίου 2020

Αθήνα, σήμερα στις 6 Οκτωβρίου 2020, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.13', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 5-10-2020 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της Β' συνεδριάσεώς του, της Δευτέρας 5 Οκτωβρίου 2020, σε ό,τι αφορά την εκλογή των Κοσμητόρων και των Γραμματέων του Σώματος)

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Τροποποίηση του ν.4557/2018 (Α'139) για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας - Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία τις Οδηγίες της (ΕΕ) 2018/843 (L156) και του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 (L334)».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε, στη συνεδρίαση της 1^{ης} Οκτωβρίου 2020, τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση ενιαία επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών.

Η εγγραφή θα είναι ελεύθερη. Θα ανοίξει το σύστημα εγγραφής μόλις ανέβει στο Βήμα ο κ. Κελέτσης, ο γενικός εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας και θα κλείσει μόλις κατέβει από το Βήμα ο κ. Τρύφωνας Αλεξιάδης, ο γενικός εισηγητής από τον ΣΥΡΙΖΑ. Επί των εισαγωγικών φαντάζομαι δεν υπάρχει κάποια αντίρρηση.

Ο κ. Τσακαλώτος ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος μου ζήτησε την άδεια -και τη δίνω στον κ. Τσακαλώτο και το ίδιο ισχύει και για οποιονδήποτε άλλον Κοινοβουλευτικό ενδεχομένως θα ήθελε να μιλήσει- για δύο τρία λεπτά να πει κάτι, άσχετα με το νομοσχέδιο, λόγω της επικείμενης απόφασης αύριο από τη δίκη της Χρυσής Αυγής.

Κύριε Τσακαλώτο, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι κάτι που νομίζω θα σας «πιάσει» και εσάς και όλους τους συναδέλφους και τις συναδέλφισσες από όλες τις πλευρές της Ολομέλειας του Κοινοβουλίου. Αύριο δεν είναι μια κανονική μέρα. Αύριο είναι μια πολύ σημαντική μέρα για τη δημοκρατία στη χώρα μας, στην Ευρώπη, παγκοσμίως. Θα πούνε κάποιοι ότι η νομοθετική εξουσία δεν πρέπει να παρεμβαίνει στη δικαστική.

Όμως υπάρχουν μέρες, υπάρχουν στιγμές που δεν μπορεί να σιωπά κανείς.

Πρέπει αύριο να υπάρξει δικαιοσύνη για τον Παύλο Φύσσα. Πρέπει αύριο να υπάρξει δικαιοσύνη για τους Αιγύπτιους ψαράδες. Πρέπει αύριο να υπάρξει δικαιοσύνη για τους συνδικαλιστές του ΠΑΜΕ. Πρέπει αύριο να δικαιωθούν όλοι αυτοί οι μετανάστες, που σε όλη την Ευρώπη είναι θύματα ναζιστικής εγκληματικής δράσης.

Πρέπει να δικαιωθούν, κύριε Πρόεδρε, ο Δανιήλ Αλλαλούφ και ο Ζακ Βεντούρα και άλλοι έξι Βουλευτές που έχουμε το μνημείο λίγο έξω από την Ολομέλεια, οι οκτώ Εβραίοι Βουλευτές που έχασαν τη ζωή τους στο Άουσβιτς και στα άλλα κρεματόρια των ναζιστών, όπως πρέπει να δικαιωθούν και όλοι αυτοί που φόρεσαν κίτρινο αστέρι, όλοι αυτοί που φόρεσαν κόκκινο ή ροζ τρίγωνο.

Αύριο δεν είναι μια μέρα σαν όλες τις άλλες. Όλη η Ευρώπη μας κοιτάει. Μας κοιτάει για να δώσουμε ένα χτύπημα στον ναζισμό και είμαι σίγουρος ότι όλοι και όλες εδώ μέσα θέλουν να δοθεί ένα χτύπημα στον ναζισμό, γιατί όλες και όλοι λέμε ποτέ ξανά φασισμός, ποτέ ξανά ναζισμός. Ποτέ δεν μπορούμε να σιωπάμε σε μια τέτοια συγκυρία.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό εγείρονται οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ κρατώντας ανά χείρας πινακίδες με σκίτσα και κεφαλαία γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καθίστε, κύριοι συνάδελφοι. Είναι φανερό η διαμαρτυρία σας.

Εγώ θα πάρω με τη σειρά όλους τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους και θα ρωτήσω ποιος θέλει να μιλήσει.

Βεβαίως πριν ξεκινήσω, νομίζω ότι μπορώ να εκφράσω την ομόφωνη καταδίκη της Ολομέλειας για τη βεβήλωση του εβραϊκού νεκροταφείου χθες από όποιους και όσους την έκαναν.

Πηγαίνοντας με τη σειρά, λοιπόν, τον λόγο έχει ο κ. Λιβανός για τρία λεπτά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συμφωνώ απολύτως με τον κ. Τσακαλώτο και με τη θέση που εξέφρασε, εκπροσωπώντας σήμερα στην ελληνική Βουλή το κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ. Προφανώς και η παράταξή μας, η Νέα Δημοκρατία, από τη στιγμή που γεννήθηκε, ήταν σε όλη αυτή τη διάρκεια, είναι σήμερα και θα είναι στο μέλλον κατά κάθε μορφής φασισμού. Καταδικάσαμε και πολεμήσαμε τόσο μέσα όσο και έξω από τη Βουλή το έκτρωμα αυτό της Χρυσής Αυγής με όλους τους τρόπους.

Όταν η Νέα Δημοκρατία μαζί με το ΠΑΣΟΚ βρισκόταν στην κυβέρνηση, έκανε αυτό που έπρεπε να κάνει έτσι ώστε να οδηγήσει

αυτούς τους εγκληματίες στη φυλακή. Στήριξε όταν χρειάστηκε τη δικαιοσύνη για να προχωρήσει το έργο της.

Όλος ο δημοκρατικός κόσμος, όλο το δημοκρατικό τόξο, είμαστε όλοι μαζί σ' αυτόν τον αγώνα. Έχουμε δημιουργήσει -και θα το συντηρήσουμε- ένα τείχος δημοκρατίας απέναντι στον φασισμό, απέναντι στον ναζισμό.

Σε κάθε περίπτωση έχουμε απόλυτη εμπιστοσύνη στη δικαιοσύνη. Πιστεύουμε ότι θα κάνει το σωστό. Όμως, πέραν αυτού, πολιτικά, καταδικάζουμε τη Χρυσή Αυγή όχι μόνο για τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, όχι μόνο για τις επιθέσεις σε Έλληνες πολίτες και σε μετανάστες, όχι μόνο για τις επιθέσεις στο ΠΑΜΕ, αλλά την καταδικάζουμε και για τη γενεσιουργό της θέσης να θέλει να δολοφονήσει την ίδια μας τη δημοκρατία.

Όλοι μαζί λοιπόν χτίσαμε ένα τείχος δημοκρατικό. Αυτό το δημοκρατικό τείχος θα το κρατήσουμε όρθιο και θα είμαστε μαζί στον κοινό αγώνα κατά του ναζισμού, κατά του φασισμού, κατά του ολοκληρωτισμού και υπέρ της δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ο κ. Ανδρέας Λοβέρδος έχει τον λόγο, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία του ΣΥΡΙΖΑ και ειδικά του Κοινοβουλευτικού του Εκπροσώπου κ. Τσακαλώτου να κάνει αυτή την εισήγηση σήμερα εδώ.

Θέλω να θυμίσω, κύριε Πρόεδρε -όχι σε σας, αλλά σε αυτούς που μας ακούνε έξω από αυτή την Αίθουσα και ίσως δεν θυμούνται- ότι τον όρο «δημοκρατικό τόξο» τον κατοχυρώσαμε στη Βουλή αυτή το 2012 με πρωτοβουλία του Βαγγέλη Βενιζέλου, Προέδρου τότε του ΠΑΣΟΚ και τον ασπάστηκαν τον όρο αυτό σχεδόν όλα τα κόμματα του ελληνικού Κοινοβουλίου. Λέω «σχεδόν όλα» γιατί ήταν λίγο μετά και η Χρυσή Αυγή.

Εμείς έχουμε παρακολουθήσει όλες τις εξελίξεις από τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα και μετά, από πάρα πολύ κοντά ως πολιτικό κόμμα και τα στελέχη μας από την πρώτη γραμμή. Είμαστε εκείνο το κόμμα που συμμετέχει σε μια προσπάθεια, που έκανε όλη η ελληνική κοινωνία, να είναι η μέρα της δίκης η μέρα που θα είναι ζωντανή η μνήμη της δολοφονίας, ζωντανή η μνήμη του δολοφόνου. Διότι πολλές φορές, κύριε Πρόεδρε, στο Ποινικό Δίκαιο παρατηρούμε να είναι ζωντανή η εικόνα, έντονη η εικόνα, λίγες μέρες μετά από ένα φονικό, αλλά την ώρα που απονέμεται η δικαιοσύνη το φονικό να έχει ξεχαστεί. Η δουλειά των συνηγόρων, η δουλειά του δικαστή, η δουλειά του εισαγγελέα είναι μέσα στην αίθουσα του δικαστηρίου να διατηρείται ζωντανή η εικόνα του φόνου, ζωντανή η εικόνα του εγκλήματος και να απονέμεται η δικαιοσύνη.

Έχουμε πάρει πρωτοβουλίες με την κ. Γεννημάτα σε όλα τα επίπεδα για το θέμα αυτό και μάλιστα και αύριο έχουμε σχετική πρωτοβουλία. Είμαστε μπροστά στον αγώνα κατά του φασισμού. Είμαστε μπροστά στον αγώνα κατά του ναζισμού. Είμαστε μπροστά στον αγώνα για τη μη αναβίωση αυτών των φαινομένων που ταλαιπώρησαν την ανθρωπότητα. Πολύ καλά έκανε και ο κ. Τσακαλώτος, και εσείς, και όλη η Βουλή νομίζω, να καταδικάσουμε και να καταγγείλουμε αυτή τη βάρβαρη ενέργεια στο εβραϊκό νεκροταφείο.

Θέλω να κλείσω την ομιλία μου, κύριε Πρόεδρε, ως καθηγητής του συνταγματικού δικαίου με μία επισήμανση. Αποφάσεις βγάζουν τα δικαστήρια, όχι τα πολιτικά κόμματα, όχι τα κοινοβούλια, όχι οι συνδικαλιστικές ενώσεις.

Κύριε Πρόεδρε, με φρίκη φαντάζομαι, μια κοινωνία που θα αποφασίζουμε εμείς, τα κόμματα, και για τα στελέχη άλλων κομμάτων και για άλλους ανθρώπους, τι θα γίνει με τη ζωή τους και την προσωπική τους ελευθερία. Θεωρώ, λοιπόν, ότι με πίστη στη δικαιοσύνη αντιμετωπίζουμε τα θέματα αυτά. Δεν θέλουμε να επηρεάσουμε ως Κοινοβούλιο σε καμία περίπτωση την απόφαση των δικαστών. Οι δικαστές είναι ανεξάρτητοι και θα κρίνουν κατά τον όρκο που έχουν δώσει, κατά το Σύνταγμα και εν προκειμένω κατά τους αυστηρούς κανόνες του Ποινικού Δικαίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Προχωρούμε με τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αθανάσιο Παφίλη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Είναι λαϊκή απαίτηση οι ναζί εγκλημα-

τίες να μπουν στη φυλακή, να καταδικαστούν με τις ανώτατες ποινές και όχι με βάση την απαράδεκτη πρόταση της Εισαγγελέως κ. Αδαμαντίας Οικονόμου. Εδώ δεν χωράει, κύριε Λοβέρδο, το ότι δεν ανακατεύομαστε. Επαναλαμβάνω, να καταδικαστούν όχι με την απαράδεκτη πρόταση της εισαγγελέως που αθώνει τη Χρυσή Αυγή και υιοθετεί όλη της την επιχειρηματολογία -για όσους έχετε παρακολουθήσει τη δίκη- λες και είναι στέλεχος της Χρυσής Αυγής. Ό,τι είπαν οι Χρυσουαυγίτες για να υπερασπίσουν -τι να υπερασπίσουν δηλαδή, δολοφόνους είναι- τον εαυτό τους, τα υιοθέτησε όλα στην αγόρευση της.

Ο κόσμος, οι εργαζόμενοι, οι οικογένειες των θυμάτων -γιατί είναι φυσικά ο Παύλος Φύσσας πρώτος από όλους, αλλά είναι κι άλλοι, που έχουν δεχθεί επιθέσεις, μαχαιρώματα, τρομοκρατία, ξύλο, δολοφονικές επιθέσεις- όλοι αυτοί, αλλά κυρίως όλος ο ελληνικός λαός γνωρίζει καλά τι θα πει φασισμός, που όλη η Ελλάδα είναι σπαρμένη με σταυρούς και με αίμα από τη δολοφονική δράση αυτών που δεν δίστασαν ποτέ να παραδεχτούν ότι είναι οι κληρονόμοι και οι ηγητές του 1945, ότι είναι δηλαδή φασίστες χιτλερικοί, αλλά επειδή, ξαναλέω, είναι θρασύδειλοι, ποτέ δεν βγήκαν να το παραδεχτούν εδώ μέσα.

Επομένως, εμείς σαν Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας δεν θέλουμε να το διαφημίσουμε, αλλά ήμασταν οι πρώτοι που ανοίξαμε πόλεμο και μέσα στη Βουλή και έξω από τη Βουλή. Ας θυμηθεί κανένας -δεν θέλω να τα θυμίσω- πως όταν τους είπαμε ότι είναι φασιστική-ναζιστική οργάνωση, παραλίγο να μου αφαιρέσει τον λόγο κάποιος που προηδρεύε τότε, ότι υποτιμήθηκε και από άλλα πολιτικά κόμματα η δράση της Χρυσής Αυγής.

Τώρα λοιπόν φτάσαμε στο τέλος αυτής της δίκης και στην αρχή άλλων πραγμάτων που πρέπει να γίνουν. Γι' αυτό λέμε ότι είναι απαίτηση να καταδικαστούν, γιατί είναι δολοφόνους, και είναι δολοφόνοι γιατί είναι ναζιστές, γιατί η ιδεολογία τους είναι η πιο απάνθρωπη, η πιο σκοταδιστική που έχει γνωρίσει ολόκληρη η ανθρωπότητα. Και δεν είναι ώρα να καταμερίσουμε ευθύνες για την καθυστέρηση πεντέμισι χρόνων για τη δίκη της Χρυσής Αυγής.

Θα είμαστε όλοι εκεί αύριο, θα υπάρχει τεράστια κινητοποίηση από μαζικούς φορείς. Φυσικά εμείς θα συμμετέχουμε. Και μέσα στην Αίθουσα θα είμαστε εδώ για να εκφραστεί η άποψη αυτή, κι εδώ δεν χωράει «να μην επηρεάσουμε». Τι πάει να πει «να μην επηρεάσουμε»; Η δικαιοσύνη πού δρα, στον αέρα; Τι έχει, τα επαγγέλματα; Υπάρχει μια κοινωνία ολόκληρη. Δεν διδάσκεται στα πανεπιστήμια ότι πρέπει να δικάζει ο δικαστής με βάση τον νόμο, αλλά και με κοινωνικά κριτήρια; Κι επομένως λέμε ότι άλλη απόφαση θα είναι απαράδεκτη και θα την αντιπαλέψουμε με όλες μας τις δυνάμεις μαζί με τον λαό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Προχωράμε στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο από την Ελληνική Λύση, τον κ. Χήτα. Κύριε Χήτα, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι είμαστε έτοιμοι να ζήσουμε το τέλος ενός πολύ σκοτεινού κεφαλαίου, τόσο στην πολιτική ζωή της χώρας όσο και στην κοινωνία μας. Μέσα σε μια δημοκρατική χώρα όπως είναι η Ελλάδα δεν χωράνε τέτοιου είδους ναζιστικά και φασιστικά μορφώματα. Πραγματικά, με μεγάλη χαρά περιμένουμε να τελειώσει αυτή η ιστορία αύριο και να παραδειγματιστούμε όλοι, αλλά και η κοινωνία, που στο κομμάτι της ατομικής ευθύνης έχει ένα πολύ σοβαρό ρόλο, που έβαλε αυτούς τους φασίστες, τους ναζιστές, μέσα στην Εθνική Αντιπροσωπεία, αλλά και το πολιτικό σύστημα της χώρας, που επέτρεψε -ίσως με την κακή του λειτουργία, δεν ξέρω- και οδήγησε ουσιαστικά ένα κομμάτι των Ελλήνων πολιτών και ψηφοφόρων, κύριε Πρόεδρε, σε αυτή την απίστευτη επιλογή, τη φασιστική-ναζιστική, που είναι η Χρυσή Αυγή.

Εξαιτίας του ναζισμού και του φασισμού έχουν υποφέρει πολλοί λαοί στον κόσμο. Στην Ελλάδα, στο λίκνο της δημοκρατίας, δεν χωράνε αυτοί οι φασίστες, αυτά τα μορφώματα. Εννοείται ότι είμαστε κατά του ναζισμού. Και η δικαιοσύνη είναι κομμάτι της κοινωνίας, δεν επηρεάζεται από κανέναν, αλλά αφογκράζεται την κοινωνία και δεν μπορεί την ώρα που ο Έλληνας είναι γονατισμένος να μην δείξει το πιο αυστηρό της πρόσωπο σε «ανθρώπους» -τελοσπάντων, εντός ή εκτός εισαγωγικών- οι οποίοι υπηρετούν τον ναζισμό και τον φασισμό.

Ελπίζουμε στην πατρίδα μας να μην ξαναζήσουμε τέτοια ιστο-

ρία, αυτά τα επτά χρόνια που ήταν και στη Βουλή. Νιώθουμε τυχεροί που δεν ήμασταν εκείνη την περίοδο πραγματικά για να τα ζούμε όλα αυτά.

Νομίζω ότι ήρθε η ώρα όλα τα πολιτικά κόμματα να αναλάβουμε μία δράση και να προφυλάξουμε -αν θέλετε- τη δημοκρατία μας και τα δικαιώματα των Ελλήνων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία.

Και κλείνουμε με την κ. Φωτεινή Μπακαδήμα, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο του ΜέΡΑ25.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θεωρώ πως συμφωνούμε όλοι -και αυτό φάνηκε από τις τοποθετήσεις των συναδέλφων- ότι ο ναζισμός θα μας βρει όλους απέναντί του, όλους μαζί ενωμένους για την προάσπιση της δημοκρατίας. Το ότι η Χρυσή Αυγή δεν είναι αυτή τη στιγμή στη Βουλή σίγουρα θα πρέπει να μας κάνει να χαιρόμαστε. Το στοίχημα παρ' όλα αυτά παραμένει το να μείνει, να την κρατήσουμε εκτός και θα πρέπει όλοι μας να συμβάλουμε -και θα συμφωνήσω με τον κ. Λιβανό- να δημιουργήσουμε ένα τείχος που θα την κρατήσει εκτός, τόσο τη Χρυσή Αυγή όσο και οποιονδήποτε απότοκο μόρφωμα αυτής προκύψει ή έχει προκύψει.

Από εκεί και πέρα, επίσης θα συμφωνήσω με τον κ. Παφίλη ότι αύριο θα είμαστε όλοι εκεί και θα χαιρετίσω φυσικά την πρωτοβουλία του ΣΥΡΙΖΑ εκ μέρους και διά στόματος του Εκπροσώπου του κ. Τσακαλώτου. Θα είμαστε όλοι εκεί, όχι γιατί θέλουμε να επηρεάσουμε τη δικαιοσύνη, θα είμαστε όλοι εκεί, γιατί ως εκπρόσωποι του ελληνικού λαού στο Κοινοβούλιο οφείλουμε να εκφράζουμε τη βούλησή του.

Οι Έλληνες πολίτες όλα αυτά τα χρόνια έχουν δείξει και εκείνοι έχουν κρατήσει ζωντανή τη μνήμη του Παύλου Φύσσα και όλων των άλλων ανθρώπων που έπεσαν θύματα του ναζισμού της Χρυσής Αυγής και του φασισμού της τα τελευταία χρόνια. Εκείνοι κράτησαν ζωντανή τη μνήμη, ζωντανή τη σκέψη, ζωντανή την εικόνα, ζωντανό τον αγώνα.

Οφείλουμε, λοιπόν, να είμαστε εκεί για να τους στηρίξουμε. Οφείλουμε να φέρουμε και να εκφράζουμε τη βούλησή τους εντός του Κοινοβουλίου. Και οφείλουμε να μην ξεχάσουμε να ζητήσουμε την απόδοση δικαιοσύνης και να μην ξεχάσουμε ούτε για μια στιγμή -δεδομένης και όλης της ιστορίας της χώρας μας, όλης της αντίστασης που οργάνωσαν οι Έλληνες και επέδειξαν κατά την περίοδο της γερμανικής κατοχής- ότι έχουμε μία ιστορία να προσπίσουμε.

Ο φασισμός δεν έχει θέση στη χώρα μας, δεν έχει θέση ένα φασιστικό κόμμα-μόρφωμα στην ελληνική Βουλή.

Όμως, από εκεί και πέρα, οι Έλληνες πολίτες θέλουν δικαιοσύνη, θέλουν να δικαιωθεί ο Παύλος Φύσσας, θέλουν να δικαιωθεί η μάνα του, μία μάνα που έχει τραβήξει όλο αυτόν τον πόνο μόνη της και γι' αυτό θα είμαστε όλοι εκεί αύριο δίπλα τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θέλετε να μιλήσετε για άλλο πράγμα;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Όχι, γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Εκ μέρους της Κυβέρνησης;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ορίστε, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά και εσείς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να πω ότι η αναφορά του κ. Τσακαλώτου αγγίζει σημαντικές, ευαίσθητες χορδές για όσους ζήσαμε στο πετσί μας σε προηγούμενες δεκαετίες τον φασισμό μέσα σε αυτή τη χώρα και ξέρουμε τι σημαίνει.

Και ήθελα να πω ότι η Κυβέρνηση καταδικάζει και το φαινόμενο του φασισμού και το φαινόμενο του ναζισμού και το φαινόμενο του αντισημιτισμού.

Ωστόσο -και εδώ θα συμφωνήσω με τον κ. Λοβέρδο- σε μία δημοκρατία υπάρχουν διακριτοί ρόλοι. Το Κοινοβούλιο, η Εθνική Αντιπροσωπεία, εδώ που χτυπάει πραγματικά η καρδιά της δημοκρατίας, μπορεί να βουλευέται και να στέλνει τα μηνύματά του. Είναι η υπέρτατη υποχρέωσή του. Παρ' όλα αυτά, η δικαιοσύνη θα πρέπει να παραμένει ανεξάρτητη. Η δικαιοσύνη είναι εκείνη που κάνει δυνατή τη λειτουργία μιας ευνομούμενης δημοκρατικής πολιτείας. Θα πρέπει απεριόριστη και λειτουργώντας με τους βασικούς κανόνες της να αποδίδει αυτό που ξέρει καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον, χωρίς παρεμβάσεις.

Η Κυβέρνηση έχει καταδικάσει επανειλημμένως το φαινόμενο της Χρυσής Αυγής. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ήταν αυτή που αντιμετώπισε και τα προηγούμενα χρόνια, όπως ξέρετε πολύ καλά, αποτελεσματικά το φαινόμενο της Χρυσής Αυγής.

Η καταπολέμηση του ναζισμού, του φασισμού, του αντισημιτισμού είναι κάτι που χρειάζεται συνεχή επαγρύπνηση. Δεν τελειώνει απλώς με μία καταδίκη. Χρειάζεται καθημερινή δουλειά και τα πρώτα και πιο σημαντικά μηνύματα θεωρώ ότι δίνονται πάντα μέσα από αυτή την Αίθουσα.

Θα ήθελα να θυμηθούμε και το περίφημο έργο του Αλμπέρ Καμύ, την «Πανούκλα», που στην τελευταία παράγραφο της αναφέρεται στον βάκιλο της πανούκλας. Μπορεί να πέρασε η κρίση της πανούκλας, αλλά υπάρχει ακόμα μέσα στα βιβλία, υπάρχει ακόμα μέσα στα υφάσματα και μπορεί κάποια μέρα να ξαναβγει σε μια ευτυχισμένη πολιτεία, όπως λέει. Το μήνυμα είναι μεγάλο και για εμάς και για τον λαό μας.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία.

Καλώ στο Βήμα τον γενικό εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας κ. Σταύρο Κελέτση.

Να ανοίξει παρακαλώ το σύστημα εγγραφών.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Απερίφραστη είναι ασφαλώς, κύριε Πρόεδρε, η καταδίκη σε πολιτικό και ιδεολογικό επίπεδο του φασισμού και του ναζισμού, καθώς και των πολιτικών πρακτικών και των πρακτικών που επί χρόνια παρατηρήσαμε στην Ελλάδα να εφαρμόζονται από το συγκεκριμένο μόρφωμα που τον εξέφραζε και τον εκφράζει στη χώρα μας.

Πρέπει, όμως, να πούμε -και θα σταθώ σε αυτό, το είπε και ο Υπουργός- ότι η δημοκρατία έχει κανόνες και αρχές. Και μία από τις βασικές αρχές της δημοκρατίας είναι η διάκριση των εξουσιών. Η δικαιοσύνη είναι μια ανεξάρτητη εξουσία, πυλώνας της δημοκρατίας.

Ασφαλώς, το να εκφράζουμε σε πολιτικό επίπεδο την καταδίκη σε τέτοιες ακραίες ιδεολογίες είναι θέμα πολιτικό, αλλά έχω την αίσθηση ότι το να μιλάμε μία μέρα πριν την έκδοση απόφασης της δικαιοσύνης για μια συγκεκριμένη υπόθεση και να φαίνεται -εν πάση περιπτώσει- ότι ασκούμε μία πίεση ως Κοινοβούλιο, θεωρώ ότι είναι μία μορφή παρέμβασης, η οποία δεν ξέρω κατά πόσο και σε ποιο βαθμό είναι επιτρεπτή.

Προς θεού, καταδικάζω απόλυτα τις πρακτικές και τις ιδεολογικές αυτές ακρότητες, αλλά τα ποινικά αδικήματα, η ποινική συμπεριφορά θα κριθεί από τα δικαστήρια και η απόφαση στον πρώτο βαθμό θα γίνει σεβαστή και υπάρχει και ο δεύτερος βαθμός, φυσικά.

Και όσο απερίφραστη είναι η καταδίκη μας σε αυτού του είδους τις ιδεολογίες, στον φασισμό και στον ναζισμό, θεωρώ ότι το ίδιο απερίφραστη είναι η καταδίκη μας -και είναι, το πιστεύω, από όλες τις πολιτικές δυνάμεις- και στην τρομοκρατία, κύριε Πρόεδρε.

Και έτσι κάνω και μία γέφυρα με το θέμα που αφορά το νομοσχέδιο στο οποίο θα αναφερθώ.

Το νομοσχέδιο το οποίο σήμερα εισηγούμαι ακριβώς αντιμετωπίζει το φαινόμενο της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, το φαινόμενο που έχει ταλαιπωρήσει τη χώρα μας εδώ και χρόνια, που έχει αφήσει πληγές ανοιχτές ακόμη πάνω στο σώμα της Ελλάδας και του οποίου οι θύμησης ακόμη είναι πολύ πρόσφατες.

Μόλις πριν λίγες μέρες είχαμε τη θλιβερή επέτειο της άναυξης δολοφονίας του Παύλου Μπακογιάννη, ενός πολιτικού που εργαζόταν για την εθνική συμφιλίωση και τη συνεργασία των πο-

λιτικών δυνάμεων, ασχέτως ιδεολογικών και πολιτικών διαφορών.

Παρά τις διαχρονικές επιτυχίες της ΕΛ.ΑΣ., το γεγονός ότι μόλις πρόσφατα ανακαλύφθηκε μια νέα γιάφκα και εξαρθρώθηκε άλλη μία τρομοκρατική ομάδα αποδεικνύει ότι το φαινόμενο και στη χώρα μας ακόμη παραμένει, ενώ, όπως είναι λογικό, τα τρομοκρατικά χτυπήματα τα τελευταία χρόνια σε ευρωπαϊκές χώρες ανησύχησαν την Ευρώπη και σήμαναν συναγεμισμό.

Όπως προκύπτει από όλες τις σχετικές εκθέσεις των Ηνωμένων Εθνών, της Interpol και της Eurorol, υπάρχουν ισχυροί, στενοί δεσμοί και σύγκλιση μεταξύ των ομάδων του οργανωμένου εγκλήματος και των τρομοκρατικών ομάδων, προκειμένου να επιτευχθούν οι σκοποί τους.

Εν τω μεταξύ, η ραγδαία εξέλιξη των τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται από τις ομάδες αυτές, οι νέες δυνατότητες και τα προϊόντα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, τα εικονικά ή ψηφιακά νομίσματα που έχουν ήδη εμφανιστεί -σας θυμίζω ότι τον Σεπτέμβριο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ζήτησε την κατοχύρωση του εμπορικού σήματος του ψηφιακού ευρώ- οι νέες πρακτικές που εφαρμόζονται από τις ομάδες αυτές, καθώς και τα κενά που έχουν διαπιστωθεί τα τελευταία χρόνια στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, οδήγησαν την Ευρώπη να συζητήσει και πάλι για ένα πιο οργανωμένο, πιο ισχυρό, πιο θωρακισμένο πλαίσιο, που θα αντιμετωπίζει πιο αποτελεσματικά την παράνομη εισροή ξένων, άγνωστης προέλευσης, κεφαλαίων στις αγορές των ευρωπαϊκών χωρών και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ένα πλαίσιο που θα θωρακίζει τα χρηματοπιστωτικά συστήματα της Ευρώπης και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Όλα τα παραπάνω, επέβαλαν την ανάγκη ενίσχυσης του θεσμικού νομικού πλαισίου, για την πρόληψη και την καταπολέμηση των φαινομένων αυτών σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, προκειμένου να νομιμοποιούνται έσοδα από εγκληματικές πράξεις και να χρηματοδοτείται η τρομοκρατία, καθώς και οι ελλείψεις που παρατηρήθηκαν στο ισχύον θεσμικό καθεστώς, ανέδειξαν την ανάγκη να αυξηθεί η συνολική διαφάνεια και η ασφάλεια λειτουργίας του οικονομικού και χρηματοπιστωτικού περιβάλλοντος της Ευρώπης.

Η αντιμετώπιση λοιπόν, αυτών των φαινομένων, μπορεί να είναι αποτελεσματική μόνο αν το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα είναι κατάλληλα θωρακισμένο με νέες δικλείδες ασφαλείας, ώστε να αποτρέπει τους εγκληματίες στη χρησιμοποίησή του. Επιπλέον, ορισμένες σύγχρονες υπηρεσίες τεχνολογίας καθίστανται όλο και πιο δημοφιλείς ως εναλλακτικά χρηματοπιστωτικά συστήματα και παραμένουν εκτός των μέχρι σήμερα υπάρχοντων νομοθετικών προβλέψεων ή επωφελοούνται από εξαιρέσεις, από νομικές απαιτήσεις που πρέπει πλέον να καταργηθούν και να ρυθμιστούν.

Έτσι, λοιπόν, η Ευρωπαϊκή Ένωση αρχικά προχώρησε στη γνωστή ως και 4^η οδηγία της, την 849/2015 και ο ελληνικός νόμος 4557/2018 ενσωμάτωσε στο ελληνικό δίκαιο την οδηγία αυτή. Είναι το βασικό νομικό πλαίσιο που έχουμε μέχρι σήμερα, που αφορά στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Εν τω μεταξύ, οι εξελίξεις σε διεθνείς υποθέσεις οικονομικού εγκλήματος, τα νέα τρομοκρατικά χτυπήματα και οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων και των νέων δυνατοτήτων στις αγορές των χρηματοπιστωτικών μέσων, οδήγησαν το σύνολο της Ευρώπης να προχωρήσει στην τροποποίηση της τέταρτης με την επιπλέον οδηγία, δηλαδή την 843/2018. Έτσι τροποποιήθηκαν οι προηγούμενες του 2018, του 2013 και του 2009.

Η ενσωμάτωση αυτής της οδηγίας, που γίνεται με το σημερινό σχέδιο νόμου είναι ένα σημαντικό βήμα. Βέβαια, το πρόβλημα είναι πάντοτε σε εξέλιξη, δεν τελείωσε. Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακόμη και σήμερα βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις, προκειμένου να διαμορφωθεί ένας ευρωπαϊκός κανονισμός, που θα υιοθετηθεί από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, πράγμα που αναμένεται στο πρώτο εξάμηνο του 2021 και έτσι να έχουμε ένα νέο νομικό πλαίσιο για όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, που δεν θα απαιτείται η ανάγκη ενσωμάτωσής του στα εθνικά δίκαια.

Με το παρόν σχέδιο νόμου, λοιπόν, ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η τελευταία αυτή οδηγία του 2018, δηλαδή η πέμπτη οδηγία και το άρθρο 3 της οδηγίας 2177/2019, που αφορά σε συναφή θέματα αντιμετώπισης της τρομοκρατίας. Ο στόχος είναι όχι μόνο ο εντοπισμός και η εκ των υστέρων αντιμετώπιση των παρανόμων αυτών ενεργειών και της νομιμοποίησης των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, αλλά και η αποτροπή και η πρόληψη όσον αφορά το μέλλον.

Όχι, λοιπόν, μόνο αποτελεσματική εκ των υστέρων αντιμετώπιση, αλλά πρόληψη. Αυτός ο στόχος επιτυγχάνεται με έναν συνδυασμό μέτρων και κυρίως με την ενίσχυση και τη διαφάνεια.

Έτσι, με το παρόν σχέδιο νόμου και την οδηγία που ενσωματώνεται αυξάνεται η διαφάνεια στις διαδικασίες των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, αλλά και στις εταιρικές και άλλες νομικές οντότητες που μπορούν να γίνουν οχήματα νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Επεκτείνεται η υποχρέωση καταχώρησης στο κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων των εταιρειών ή άλλων νομικών οντοτήτων, καθώς και η υποχρέωση στα υπόχρεα πρόσωπα από τον νόμο, παροχής όλων των αναγκαίων πληροφοριών συμμόρφωσης στο νομικό πλαίσιο σε καθημερινή βάση.

Διευκολύνεται η πρόσβαση στο κεντρικό μητρώο, δηλαδή σε ακριβείς επικαιροποιημένες πληροφορίες, σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο των εταιρειών και των νομικών οντοτήτων για πρώτη φορά, όχι μόνον από τα νομικά πρόσωπα, αλλά και από τρίτες, φυσικά δηλαδή πρόσωπα, που έχουν αποδεδειγμένο έννομο συμφέρον, που αφού το αποδείξουν και κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, μπορούν να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες.

Διευρύνεται η συνεργασία των εμπλεκόμενων αρμόδιων αρχών σε εθνικό, αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, διευκολύνεται η πρόσβαση στα μητρώα και τις πληροφορίες. Καθορίζονται κριτήρια και δικλείδες ασφαλείας, όσον αφορά στις συναλλαγές από και με τρίτες χώρες που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χαρακτηρίζει υψηλού κινδύνου. Θεσπίζονται περιορισμοί στην ανωνυμία που περιβάλλει τα ψηφιακά νομίσματα, τις υπηρεσίες θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών και τις προληπτικές κάρτες.

Επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής του ν.4557/18 και εντάσσονται στην κατηγορία των υπόχρεων προσώπων οι πάροχοι υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων, καθώς και οι πάροχοι υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών. Εισάγεται η υποχρέωση δημιουργίας μητρώου εγγραφής τους. Η αρμοδιότητα για την τήρηση του μητρώου και η εποπτεία για τα θέματα του ξεπλύματος μαύρου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ανατίθεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Ενισχύεται το πλαίσιο προστασίας φυσικών προσώπων, εργαζομένων στα υπόχρεα πρόσωπα για πιθανές καταγγελίες παραβάσεων του νόμου και θεσμοθετούνται κατάλληλοι εσωτερικοί μηχανισμοί και διαδικασίες. Με λίγα λόγια ενθαρρύνονται οι πολίτες που γνωρίζουν βάσιμες πληροφορίες σχετικά με παράνομες δραστηριότητες, να καταγγείλουν αυτές στην αρχή.

Ορίζεται το σύστημα μητρώων τραπεζικών λογαριασμών και λογαριασμών πληρωμών ως κεντρικός αυτοματοποιημένος μηχανισμός ηλεκτρονικής ανάκτησης δεδομένων, για την εξακρίβωση προσώπων που κατέχουν ή ελέγχουν τραπεζικούς λογαριασμούς και λοιπά τραπεζικά προϊόντα. Παρέχεται δε η δυνατότητα πρόσβασης στο σύστημα στις αρμόδιες από τον νόμο αρχές.

Προσδιορίζονται τα ειδικά καθήκοντα και οι αρμοδιότητες που συνιστούν το κατά τον νόμο δημόσιο λειτουργήματα, με κοινή απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών και του Προέδρου της Βουλής, μετά από εισήγηση της Ειδικής Υπηρεσίας Επιτροπής Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Βουλής.

Ανατρέχοντας στα άρθρα, θα αναφερθώ στα σημαντικότερα. Στο άρθρο 5 ορίζονται οι αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν τα υπόχρεα πρόσωπα και είναι το άρθρο που ορίζει ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τους παρόχους υπηρεσιών οικονομικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων και υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών είναι η αρμόδια αρχή ελέγχου.

Στο άρθρο 6 ορίζεται ως ο κεντρικός συντονιστικός φορέας το Υπουργείο Οικονομικών, με την Υπηρεσία Διεύθυνσης Χρηματοδοτικής Πολιτικής. Συστήνεται στο Υπουργείο Οικονομικών

επιτελικό όργανο, με το άρθρο 7, η Επιτροπή Στρατηγικής για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής.

Στο άρθρο 8 υπάρχει ειδική πρόνοια για τις προπληρωμένες κάρτες και η επιλογή του νομοθέτη είναι να γίνονται αυτές αποδεκτές μέχρι ένα πολύ μικρό ποσό, εφόσον έχουν εκδοθεί σε υπόχρεα πρόσωπα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το άρθρο 13 περιγράφει τις διασυνοριακές σχέσεις ανταπόκρισης και τα αυξημένα μέτρα που ισχύουν σε αυτές τις περιπτώσεις γιατί θα αφορούν, όπου αφορούν, τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου.

Με το άρθρο 14 υπάρχει ακριβώς η πρόνοια για τον καθορισμό των ακριβών καθηκόντων και οι αρμοδιότητες όσων ασκούν δημόσιο λειτουργήμα.

Με το άρθρο 16 δημιουργείται η υποχρέωση από τις εταιρείες τήρησης του μητρώου τους με τις πληροφορίες κι όλα αυτά να καταχωρούνται στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων. Με το ίδιο άρθρο προβλέπεται η πρόσβαση στο μητρώο για λόγους διαφάνειας σχετικά με πληροφορίες και σε πολλές, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης έννομου συμφέροντος και έκδοσης εισαγγελικής παραγγελίας.

Δεν θα αναφερθώ στα υπόλοιπα άρθρα. Θεωρώ ότι στο σύνολο του νομοσχεδίου είναι προφανές ότι με όσα προβλέπει κάνουν ένα τεράστιο βήμα, συμβαδίζοντας πολύ γρήγορα μάλιστα σε σχέση με το παρελθόν με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης. Κάνουμε ένα πολύ σημαντικό βήμα στην αντιμετώπιση του φαινομένου της νομιμοποίησης των εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ενός φαινομένου που, όπως είπα και στην αρχή, τόσο πολύ έχει ταλανίσει τη χώρα μας. Ταυτοχρόνως, όμως, ενισχύουμε και θωρακίζουμε το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα απέναντι σε αυτά τα έννομα φαινόμενα και εξασφαλίζουμε τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα της χώρας.

Αντιλαμβάνεστε ότι είναι προφανές ότι, όταν έχεις ένα ασφαλές χρηματοπιστωτικό σύστημα, είναι λογικό, τόσο οι αγορές όσο και οι ξένοι σοβαροί επενδυτές, να βλέπουν τη χώρα με άλλο μάτι, να αισθάνονται ότι έχουν μια χώρα ασφαλή στην οποία και μπορούν να επενδύσουν. Γι' όλους αυτούς τους λόγους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλώ να ψηφίσουμε το σχέδιο νόμου το οποίο σήμερα εισηγούμαι.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Τετάρτης 7 Οκτωβρίου 2020.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 4/5-10-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λακωνίας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Σταύρου Αραχωβίτη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Μέτρα Στήριξης Αγροτών στις πληγείσες από τον κυκλώνα «Ιανό» περιοχές».

2. Η με αριθμό 12/5-10-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Χαλκιδικής του Κινήματος Αλλαγής κ. Απόστολου Πάνα προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Σε αδιέξοδο οι παραγωγοί βρώσιμης ελιάς και ελαιολάδου της Χαλκιδικής και όλης της χώρας λόγω των πληγμάτων από την πανδημία και της μεγάλης μείωσης της τιμής του προϊόντος».

3. Η με αριθμό 23/5-10-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Αντιπλημμυρική θωράκιση του Δήμου Αριστοτέλη της Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) Χαλκιδικής».

4. Η με αριθμό 15/5-10-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Μία καθαρίστρια ανά σχολείο δεν φτάνει για την αντιμετώπιση της πανδημίας».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 πα-

ράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 10/5-10-2020 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Πέλλας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Θεοδώρας Τζάκρη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Αποζημίωση των ροδακινοπαραγωγών για τις ζημιές που προκάλεσε η κακοκαιρία «Θάλεια»».

2. Η με αριθμό 14/ 5-10-2020 επίκαιρη ερώτηση του Ε' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Αρκαδίας του Κινήματος Αλλαγής κ. Οδυσσέα Κωνσταντινίδου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Ποια είναι η εξέλιξη της υλοποίησης των μέτρων και δράσεων που ανακοινώθηκαν στις 19 Ιουνίου 2020 για την αξιοποίηση του Κρατικού Ιδρυματος Βυτίνας».

3. Η με αριθμό 25/5-10-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Λεωνίδα Στολτίδη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Ακατάλληλη η στέγαση για το Ειδικό Εργαστήρι Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως στο Κορδελιό της Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) Θεσσαλονίκης».

4. Η με αριθμό 26/5-10-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Μεσσηνίας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρου (Αλέξη) Χαρίτη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Καμία εξέλιξη στην ολοκλήρωση της διαδικασίας δημοπράτησης για την αξιοποίηση και ολοκλήρωση του Φιλιαρτικού Φράγματος».

5. Η με αριθμό 28/5-10-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Μέτρα στήριξης και έκτακτη οικονομική ενίσχυση των μελισσοκόμων της Κρήτης».

Τον λόγο έχει ο γενικός εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Τρύφωνας Αλεξιάδης.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα ξαναέκανα αναφορά στο ζήτημα το οποίο με πλήρη πολιτική επάρκεια ο κ. Τσακαλώτος το ανέλυσε και νομίζω και με ένα πολύ ισχυρό μήνυμα η Βουλή αναφέρθηκε, όμως, μου έκανε πραγματικά εντύπωση η τοποθέτηση του προλαλήσαντος εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας και η αναφορά του περί «άσκησης πίεσης» ως Κοινοβούλιο.

Νομίζω ότι η αναφορά του αρμόδιου Υπουργού, που εκφράζει νομίζω και την Κυβέρνηση, για τον κίνδυνο του μικροβίου της πανούκλας που ελλοχεύει να εμφανιστεί, τα καλύπτει όλα. Δεν αντιλαμβάνομαι λοιπόν αυτή την ευαισθησία για το μη τυχόν και ασκήσουμε πίεση. Η Βουλή σήμερα έστειλε ένα ισχυρότατο μήνυμα για ένα πολιτικό θέμα και για ένα θέμα το οποίο έχει ταλαιπωρήσει και τη δικαιοσύνη για πάρα πολλά ποινικά και μια σειρά από άλλα ζητήματα.

Δεν καταλαβαίνω λοιπόν αυτή την ευαισθησία, όταν όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα για ζητήματα οικονομικού εγκλήματος, για ζητήματα διαφθοράς πολιτικών προσώπων, για ζητήματα φοροδιαφυγής έχουν ασκηθεί συγκεκριμένες πιέσεις σε δικαστικούς λειτουργούς, σε μάρτυρες, απειλές, εκφοβισμοί κ.λπ..

Ας τα ξεπεράσουμε, όμως, αυτά και ας έρθουμε στον άχαρο ρόλο να εισηγηθούμε τα του νομοσχεδίου. Στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων ο εισηγητής μας κ. Συρμαλένιος έχει αναλύσει τις πλήρεις θέσεις του κόμματός μας άρθρο-άρθρο, στις τέσσερις συνεδριάσεις και έχει τοποθετηθεί σε όλα αυτά τα ζητήματα.

Δεν έχω να προσθέσω πάρα πολλά. Άλλωστε, με αυτό το νομοσχέδιο ενσωματώνεται η πέμπτη οδηγία για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και εισάγονται τροποποιήσεις στον ν.4557/2018, ο οποίος είναι και το βασικό εθνικό νομοθέτημα.

Σας θυμίζω ότι αυτός ο νόμος ψηφίστηκε επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ. Έκανε και κάτι καλό αυτή η διακυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, παρά τα όσα μας κατηγορούσατε για όσα κάναμε στο Υπουργείο Οικονομικών.

Εδώ θα ανοίξω μια παρένθεση, για να χαλαρώσουμε και λίγο. Ενημερώστε μας, κύριε Υπουργέ, αν αληθεύουν οι πληροφορίες

ότι θα φέρετε το επόμενο χρονικό διάστημα κάποιο νομοσχέδιο με το οποίο θα επιβάλλετε έναν φόρο σαν αυτούς τους φόρους που κατηγορούσατε ότι είχε φέρει ο ΣΥΡΙΖΑ, αυτούς τους είκοσι εννέα «άδικους φόρους», για να ξέροουμε και εμείς τι γίνεται και αν ισχύει αυτή η πληροφορία ή όχι.

Σε ό,τι αφορά το νομοσχέδιο θα ήθελα να πω πως είναι πολύ σημαντικό να ενισχύονται αυτές οι νομοθετικές προβλέψεις, είναι πολύ σημαντικό να ενισχύεται το πλαίσιο, είναι όμως σημαντικό να βλέπουμε και το τι κάνουν οι μηχανισμοί και οι εποπτικές αρχές.

Όπως χαρακτηριστικά είπε ο εισηγητής μας στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, πρέπει να υπάρξει ευρύτερη ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ ρυθμιστικών, δικαστικών και αστυνομικών αρχών. Στην Ευρώπη υπάρχουν περισσότερες από πενήντα αρχές που εποπτεύουν το κυνήγι νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προτείνει ενιαία εποπτική αρχή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2021. Αντιλαμβάνεστε πλήρως την καθυστέρηση.

Θέλω όμως εδώ να επισημάνω και μια άλλη -ας το πω όσο πιο ευγενικά μπορώ- κοινοβουλευτική απρέπεια. Είναι κοινοβουλευτική απρέπεια με την έννοια ότι εμείς, ως αριστεροί, όταν κάנוμε έναν διάλογο -και στην κοινωνία και στο Κοινοβούλιο- θέτουμε ζητήματα και περιμένουμε στοιχειωδώς απαντήσεις όταν ορισμένα ζητήματα είναι καθαρά τεχνικού χαρακτήρα.

Εμείς δεν λέμε να μας ενημερώσετε με τους εισηγητές σας για την ενσωμάτωση των συνθηκών για τη Συμφωνία των Πρεσπών. Δεν λέμε για κάτι τέτοιο, να αποκαλύψετε αυτά τα πολύ δύσκολα μυστικά. Όμως, έθεσε ο εισηγητής μας στις επιτροπές συγκεκριμένα ερωτήματα για θέματα σχετικά με το τι λέει η Ομάδα Greco και το τι κάνατε εσείς με την αποδέσμευση περιουσιακών στοιχείων. Έθεσε συγκεκριμένα ερωτήματα για την αρμόδια Αρχή Νομιμοποίησης Εσόδων, για τα αποτελέσματά της, για την πορεία καταπολέμηση του μαύρου χρήματος, για τον αριθμό αναφορών και για τα αποτελέσματα των καταγγελιών. Πρόκειται για συγκεκριμένα ερωτήματα για τα οποία δεν υπήρχε απάντηση από τη δική σας μεριά.

Επίσης, με έκπληξη βλέπουμε -κι ελπίζω να με διαψεύσει η τοποθέτησή σας- ότι για άλλη μια φορά η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής έκανε μια καταπληκτική δουλειά σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, στο οποίο είχατε χρόνο φαντάζομαι να το διαβάσετε και να κάνετε τις διορθώσεις, και μέχρι αυτή τη στιγμή στο κείμενο που μας έχει διανεμηθεί, δεν έχουν γίνει οι διορθώσεις.

Ορισμένες διορθώσεις είναι πραγματικά ανάξιες να συζητούνται σε επίπεδο Βουλής, διότι έπρεπε ήδη να έχουν τακτοποιηθεί. Όταν για παράδειγμα λέει ότι στο σημείο Δ' η φράση «237Β ΠΚ» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «396 ΠΚ», γιατί στον Νέο Ποινικό Κώδικα η δωροληψία στον ιδιωτικό τομέα τυποποιείται στο άρθρο 396, αυτό δεν θα το διορθώσετε; Ή πιο κάτω λέει ότι το στοιχείο Η' θα πρέπει να διαγραφεί, διότι το αναφερόμενο άρθρο 351 ΠΚ έχει καταργηθεί στον Νέο Ποινικό Κώδικα.

Με συγχωρείτε, αλλά αυτά θα συζητάμε στο Κοινοβούλιο; Κάνω μια παράκληση. Είναι απλά τεχνικά ζητήματα. Άντιστε τα, αντιμετώπιστε τα και προχωρήστε πιο κάτω.

Ας έρθουμε όμως στην ουσία του νομοσχεδίου. Το νομοσχέδιο, όπως είπα και πριν, είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο εμείς βεβαίως στηρίξαμε στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, διότι θεωρούμε ότι είναι συνέχεια ενός δικού μας νομοθετικού έργου, παρότι τα όσα ακραία ακούγονταν τότε από την Αντιπολίτευση. Στο νομοσχέδιο αυτό συζητούμε το πώς πρέπει να ενδυναμωθεί το θεσμικό μας πλαίσιο σε ένα πολύ σοβαρό ζήτημα.

Ξέρετε, αυτές οι κουβέντες δεν μπορεί να γίνονται σε κενό αέρα, δεν μπορεί να γίνονται χωρίς να συζητούμε και το τι έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ ως κυβέρνηση και το τι κληρονόμησε το 2015 και το τι παρέδωσε το 2019 και το τι κάνατε εσείς.

Δεν μπορεί να συζητάμε αυτό το νομοσχέδιο και να μην συζητούμε και να μην υπάρχουν απαντήσεις μέσω αυτού του νομοσχεδίου στην Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κατάσταση του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διαβάζω, λοιπόν, από το «Lawspot.gr» συγκεκριμένα στοιχεία

και μακάρι να υπάρχουν απαντήσεις, διότι σχετίζονται με το νομοσχέδιο και δεν μπορεί να συζητάμε γενικά και αόριστα σαν να μην υπάρχουν αυτές οι διαπιστώσεις όταν μάλιστα γίνονται από ένα Όργανο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Πρώτο σημείο -θα το πω δυο φορές και θα καταλάβετε το γιατί: «υπάρχουν ορισμένα ερωτήματα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των κανόνων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της διαφάνειας όσον αφορά την ιδιοκτησία των μέσων μαζικής επικοινωνίας». Το ξαναλέω. «Υπάρχουν ορισμένα ερωτήματα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των κανόνων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της διαφάνειας όσον αφορά την ιδιοκτησία των μέσων μαζικής επικοινωνίας». Και δεν το λέω για να διευκολύνω τους πρακτικογράφους, που κάνουν πάρα πολύ καλή δουλειά και μπράβο για την υπομονή τους και την αποτελεσματικότητά και την ταχύτητά τους, δεν το λέω γι' αυτό. Το λέω, γιατί δεν θα ακουστεί πουθενά αλλού αυτό, όπως καταλαβαίνετε, σε κάποιο κανάλι από αυτά που θίγονται από αυτή τη διάταξη ή στα μέσα μαζικής ενημέρωσης που για προφανείς λόγους δουλεύουν τα φίλτρα της λίστας Πέτσα και δεν περνούν τίποτα από αυτά τα ζητήματα.

Επίσης, στην ίδια έκθεση αναφέρεται: «η άσκηση πίεσης ή επιρροής από ομάδες συμφερόντων στην Ελλάδα εξακολουθεί σε μεγάλο βαθμό να μην ρυθμίζεται κανονιστικά και το πλαίσιο προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος είναι ελλιπές». Έρχεται, λοιπόν, αυτό το κορυφαίο ζήτημα, το οποίο αναδείχθηκε το προηγούμενο χρονικό διάστημα και στη χώρα μας και παγκόσμια και τίθεται μέσω και αυτού του νομοσχεδίου.

Και σας ερωτώ και απευθύνω παράκληση να λάβουμε μια απόφαση, διότι εμείς είμαστε έτοιμοι να υπερψηφίσουμε και να στηρίξουμε το νομοσχέδιο, αλλά θα ξεκαθαρίσετε συγκεκριμένα στοιχεία από την πλευρά της Κυβέρνησης. Εμείς καταλαβαίνουμε ότι υπάρχει μια γραμμή που θέτει κάποιους αριστερά της και κάποιους δεξιά της. Αριστερά της είναι ο Φαλτσιανί, δηλαδή αυτοί που θέλουν να αποκαλύψουν τα στοιχεία της λεγόμενης λίστας Λαγκάρντ, της λίστας Μπόργιανς και όλοι αυτοί οι υπάλληλοι, τα στελέχη, αυτοί που κάποια στιγμή αποφασίζουν να καταγγείλουν οικονομικό έγκλημα, δηλαδή αποφασίζουν να υπάρχει «νόμος και τάξη». Από τη μια μεριά είναι αυτοί.

Και από την άλλη μεριά της γραμμής είναι αυτοί που είναι με τους οικονομικούς εγκληματίες, με τους φοροφυγάδες, τους λαθρεμπόρους, αυτοί που θέλουν αυτή την ιδιότυπη επιχειρηματικότητα και έχουμε δυστυχώς και στην Ελλάδα τέτοιες υποθέσεις.

Αυτό που πρέπει, λοιπόν, να απαντήσει η Νέα Δημοκρατία με σαφήνεια είναι: Είναι υπέρ της ενίσχυσης ή της αποδυνάμωσης του θεσμού των προστατευόμενων μαρτύρων;

Και πρέπει να το απαντήσετε, διότι όσα κάνατε το προηγούμενο χρονικό διάστημα και τα όσα έξαλλα ακούστηκαν από στελέχη σας δημιουργούν ερωτηματικά. Και σας θυμίζω, ιδιαίτερα στους παλιότερους στην Αίθουσα από εμένα, ότι το θεσμικό πλαίσιο για μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος, για ανώνυμες καταγγελίες στις φορολογικές υπηρεσίες, για προστασία καταγγελλόντων, κ.λπ., προϋπήρχε του ΣΥΡΙΖΑ. Απλά όταν αυτό το πλαίσιο το θεσμικό το οποίο είχατε νομοθετήσει εσείς -και καλά κάνατε και το νομοθετήσατε- ήρθε και ακούμπησε συγκεκριμένα πολιτικά ή άλλα στελέχη είπατε: «Τι είναι αυτά; Κουκουλοφόροι, μακριά τα χέρια από εμάς». Αυτή είναι η παλιά λογική ότι κάποιοι νομοθετούν για τους άλλους, όχι για εμάς.

Εδώ, λοιπόν, πρέπει να απαντήσετε, όπως πρέπει να απαντήσετε και για ένα άλλο ζήτημα, το οποίο ανέφερα και στην αρχή. Η Νέα Δημοκρατία απειλεί μάρτυρες, απειλεί δηλαδή μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος. Η Νέα Δημοκρατία μέσω συγκεκριμένων στελεχών της και Υπουργών της απειλεί δικαστικούς λειτουργούς, απειλεί ελεγκτικούς μηχανισμούς. Αντί δηλαδή να ενισχύσει και να πει ένα μπράβο σε αυτούς οι οποίοι κάθονται μέρα-νύχτα να συνδυάσουν στοιχεία και να αποκαλύψουν διεφθαρμένους πολιτικούς, οικονομικά εγκλήματα, λαθρεμπόριο, διαφθορά, κ.λπ., τους απειλεί από πάνω! Εκεί, λοιπόν, πρέπει να απαντήσει η Νέα Δημοκρατία γιατί δεν θέλει νόμο και τάξη, γιατί θέλει τους δικούς της νόμους, γιατί θέλει τη δική της τάξη.

Και ερχόμαστε στο άρθρο 28. Στο άρθρο 28, το οποίο είναι βασικότατο για τη δική μας στάση, υπάρχει ένα μυστήριο και πρέπει

να το αποκαλύψετε. Στον ν.4557/2018 το άρθρο 18 προέβλεπε συγκεκριμένη διαδικασία υποστήριξης, κάλυψης στελεχών, υπαλλήλων αυτών των φορέων που θα προσπαθούσαν κάποια στιγμή να αποκαλύψουν ή να καταγγείλουν ανωνύμως κάποια στοιχεία. Πολύ σωστή διάταξη, λοιπόν.

Στο νομοσχέδιο που αναρτήσατε στη διαβούλευση αυτή η διάταξη υπήρχε! Στο νομοσχέδιο το οποίο φέρνεται για ψήφιση αυτή η διάταξη έχει αφαιρεθεί! Σας ρωτώ, λοιπόν, ευθέως και αν έχετε απάντηση, απαντήστε μου και τώρα: Ποιος φορέας στη διαβούλευση ζήτησε να αφαιρεθεί; Αν δεν το ζήτησε κανένας φορέας στη διαβούλευση, ποια επιχείρηση, ποια τράπεζα, ποιος εμπλεκόμενος από αυτούς που είχαν υποχρέωση, με βάση τον νόμο, ζήτησε να αφαιρεθεί η συγκεκριμένη διάταξη;

Είναι κορυφαίο πολιτικό ζήτημα, δεν θα το ξεπεράσετε με την εύλαλη σιωπή σας ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Δεν θέλω να σας βαρύνει προσωπικά, κύριε Υπουργέ, μια τέτοια διάταξη, αλλά πρέπει να απαντήσετε, διότι θα καθορίσει τη συνολική μας θέση στο θέμα του νομοσχεδίου το τι θέση παίρνετε για αυτό το ζήτημα.

Κλείνοντας, διότι εγώ θέλω να σεβαστώ τον χρόνο για να μπορέσουν και οι άλλοι οι Βουλευτές να μιλήσουν άνετα, θέλω να αναφερθώ και σε ένα άλλο ζήτημα. Συζητάμε σήμερα τα ζητήματα του οικονομικού εγκλήματος. Δεν μπορεί να υπάρχει μια ομιλία για τα ζητήματα του οικονομικού εγκλήματος και να μην υπάρχει μια αναφορά, η οποία καταλήγει σε ερώτηση και απαιτεί μια απάντηση από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας στο τι έκανε η Νέα Δημοκρατία το διάστημα που ήταν Κυβέρνηση στο θέμα του οικονομικού εγκλήματος, διότι πρέπει να απαντηθούν κάποια ερωτήματα.

Για ποιο λόγο απαλλάξατε τα τραπεζικά στελέχη τα οποία ήταν στην έρευνα της δικαιοσύνης για οικονομικά εγκλήματα, όχι με θεσμικό πλαίσιο το οποίο ψήφισε ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά με θεσμικό πλαίσιο το οποίο προϋπήρχε; Για ποιο λόγο φέρατε αυτή τη διάταξη; Για ποιο λόγο μετατρέψατε μια διαδικασία που υπήρχε μόνο σε δίωξη μετά από έγκληση της διοίκησης της τράπεζας, δηλαδή σε ουσιαστική παραγραφή;

Δεν θέλω να ακούσω ότι το κάνατε αυτό για να απαλλάξετε τραπεζικά στελέχη που σχετίζονται με δάνεια στις δικές σας τράπεζες ή με άλλα πονηρά δάνεια.

Και το δεύτερο σημείο στο οποίο πρέπει να δώσετε απάντηση είναι το εξής. Λέτε ότι φέρνεται ένα νομοσχέδιο και ακούστηκαν όλα αυτά τα ωραία λόγια για το κυνήγι της φοροδιαφυγής, του λαθρεμπορίου, του οικονομικού εγκλήματος, κλπ. Εξηγήστε μας, λοιπόν, για ποιο λόγο φέρατε τη διάταξη για αποδέσμευση περιουσιακών στοιχείων όταν κάποιος ελέγχεται για οικονομικό έγκλημα στο δεκαοκτάμηνο; Για ποιο λόγο τροποποιήσατε έτσι τον Ποινικό Κώδικα, ώστε να δυσκολεύετε τη δουλειά των ελεγκτικών μηχανισμών και των δικαστικών λειτουργιών και να διευκολύνετε αυτούς που παραβαίνουν το νόμο και την τάξη;

Σας κατήγγειλαν για αυτό το ζήτημα ακόμα και οι «FINANCIAL TIMES» και δεν μπορείτε να μένετε σιωπηλοί και να λέτε ότι δεν τρέχει τίποτα. Πρέπει να δώσετε μια απάντηση ή να το πάρετε πίσω. Διότι γνωρίζετε πολύ καλά ότι έχει πολύ ικανά στελέχη η Νέα Δημοκρατία στο Υπουργείο Οικονομικών -αν και μαθαίνω ότι τελευταία ούτε αυτά δεν τα εμπιστεύεστε καν- που μπορούν να σας ενημερώσουν ότι όσον αφορά πολλές περιπτώσεις ελέγχων χρειάζονται χρόνια ολόκληρα να τελειώσει η διαδικασία ελέγχου των ελεγκτικών μηχανισμών που ασκούν προανακριτική διαδικασία μετά από εισαγγελική παραγγελία και μετά να ακολουθήσει η υπόλοιπη διαδικασία στη δικαιοσύνη.

Είναι βαριά πολιτικά ερωτήματα. Καταλαβαίνω ότι σας ενοχλούν ορισμένες εκφράσεις, αλλά είναι οι πιο ήπιες που μπορώ να βρω για τέτοια ζητήματα. Αναμένουμε τις απαντήσεις σας.

Ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Και εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε Αλεξιάδη, για τη συνέπεια στον χρόνο σας.

Να ετοιμάζεται ο ειδικός αγορητής από το Κίνημα Αλλαγής κ. Μιχάλης Κατρίνης και να κλείσει το σύστημα εγγραφών.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω κατ' αρχάς να ενώσω και εγώ τη φωνή μου με αυτή των

συναδέλφων απέναντι στα ναζιστικά μορφώματα που απειλούν τις δημοκρατικές ελευθερίες, την ανθρώπινη ζωή και την αξιοπρέπεια. Η δημοκρατία απαντά, προτάσσει τους νόμους και τη δικαιοσύνη την ίδια στιγμή που αποβάλλει από τον δημόσιο βίο πρακτικές και συμπεριφορές που μας προσβάλλουν όλους. Βεβαίως, όπως όλοι οι συνάδελφοι, έτσι και εγώ έχω απόλυτη εμπιστοσύνη στην κρίση της ελληνικής δικαιοσύνης.

Κύριε Υπουργέ, θα ξεκινήσω την τοποθέτησή μου με ένα ζήτημα το οποίο απασχολεί χιλιάδες συμπολίτες μας και αναφέρομαι, βέβαια, στα αναδρομικά, τα οποία επιχειρήσατε να παρουσιάσετε με διάφορους τρόπους το προηγούμενο διάστημα.

Αρχικά το ονομάσατε συμμόρφωση στις δικαστικές αποφάσεις, κάτι που στην πράξη αναιρείται με τις νομοθετικές ρυθμίσεις που φέρατε και στα τέλη Ιουλίου και σήμερα, αφού δεν εφαρμόζετε τη δικαστική απόφαση στο σύνολό της. Στη συνέχεια, το βαφτίσατε «πολιτική απόφαση» για να δείξετε δήθεν τη βούλησή σας να ενισχύσετε τους συνταξιούχους.

Κι αναρωτιούνται οι χαμηλοσυνταξιούχοι, ειδικά οι αγρότες και στην Ηλεία και στη Φθιώτιδα όπου εκλέγεται ο κ. Σταϊκούρας και σε όλη την επαρχία: Δεν χωρούσαν αυτοί στην πολιτική απόφαση της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας; Δεν χωρούν τελικά σε καμία πολιτική απόφαση της Κυβέρνησης Μητσοτάκη;

Πριν τρεις βδομάδες ο ίδιος ο Πρωθυπουργός από το βήμα της ΔΕΘ βάφτισε την καταβολή των αναδρομικών των συνταξιούχων ως ένα από τα δώδεκα μέτρα τόνωσης της ρευστότητας. Όσες φορές, όμως, κι αν εξαγγείλατε το ίδιο μέτρο, η πραγματικότητα είναι μία: Με μία απόπειρα κοινωνικού αυτοματισμού η Κυβέρνηση δίνει στους συνταξιούχους μέρος αυτών που δικαιούνται, κάνοντας σημαντικές περικοπές, την ίδια στιγμή που τους στέλνεται τελεσίγραφο ότι ή παίρνετε αυτά που σας δίνουμε ή πηγαίνετε στα δικαστήρια.

Φαίνεται το συνηθίζετε το τελεσίγραφο. Μετά το τελεσίγραφο του Πρωθυπουργού προς τους πολίτες για την πανδημία, μετά το τελεσίγραφο της κ. Κεραμέως προς τους μαθητές για την κατάρτα στα σχολεία, έρχεστε κι εσείς σήμερα με αυτή την τροπολογία να στείλετε τελεσίγραφο στους συνταξιούχους.

Αυτή, λοιπόν, η Κυβέρνηση που στέλνει τελεσίγραφο είναι η ίδια Κυβέρνηση που κατήργησε την προστασία της πρώτης κατοικίας για τους ευάλωτους δανειολήπτες, προστασία που επαπέφεραν οι τράπεζες, ψηφίζοντας το πρόγραμμα «Γέφυρα», το οποίο παρατείνεται σήμερα για έναν μήνα και το οποίο δεν στηρίζει τους αδύναμους δανειολήπτες, αλλά μάλλον στηρίζει την προσπάθεια να μην έχουμε επιπλέον κόκκινα δάνεια.

Θέλω να σας ρωτήσω, κύριε Υπουργέ, τι απ' όλα ισχύει. Γιατί στις σελίδες 4 και 5 της τροπολογίας που καταθέσατε λέτε ότι δεν υπάρχει πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στην έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου και στην ειδική έκθεση. Στη σελίδα 8, όμως, στην αξιολόγηση και στην έκθεση γενικών συνεπειών, λέτε ότι προκαλεί πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση. Αποφασίστε τι από τα δύο γίνεται.

Είναι η ίδια Κυβέρνηση που επιτρέπει να μοιραστούν 7-8 δισεκατομμύρια μέσω τραπεζών σε είκοσι χιλιάδες μόνο επιχειρήσεις που πληρούν τραπεζικά κριτήρια, αποκλείοντας το 90% των ενεργών ΑΦΜ στη χώρα. Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Να είναι οι ίδιες και οι ίδιες επιχειρήσεις που θα πάρουν χρήματα από το ΤΕΠΙΧ II και από το Ταμείο Εγγυοδοσίας. Την ίδια στιγμή, πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες επιχειρήσεις συνωστίζονται για να μοιραστούν τα 3,5 - 4 δισεκατομμύρια συνολικά της επιστρεπτέας προκαταβολής, όταν την ίδια στιγμή έχουμε πτώση τζίρου 50 δισεκατομμύρια το 2020, σύμφωνα με τις προχθεσινές δηλώσεις του διευθύνοντος συμβούλου της Εθνικής Τράπεζας.

Και βεβαίως, είναι η ίδια Κυβέρνηση που επιμένει για τη ρύθμιση δώδεκα και είκοσι τεσσάρων δόσεων για ληξιπρόθεσμες οφειλές στο δημόσιο και στα ταμεία, όταν όλη η αγορά ζητά μακροχρόνιες ρυθμίσεις για να μπορέσει επιτέλους να σταθεί όρθια.

Είναι η ίδια Κυβέρνηση που αρνείται να δει την πραγματικότητα των κόκκινων δανείων που θα αυξηθούν τουλάχιστον κατά 10 δισεκατομμύρια λόγω του COVID-19 και επιμένει στο σχήμα τριτοκομίας του «Ηρακλή», όταν σε ευρωπαϊκό πλέον επίπεδο έχει ωριμάσει η ιδέα για μια bad bank και πιο αποτελεσματική διαχείριση.

Και βεβαίως, είναι η ίδια Κυβέρνηση που στο προσχέδιο του προϋπολογισμού που μόλις χθες κατατέθηκε προβλέπει ανάπτυξη 7,5% το 2021, πρόβλεψη που βασίζεται σε αβέβαιες προσδοκίες για εξάλειψη οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας και τεράστιες εισροές κοινοτικών κονδυλίων, ενώ προβλέπει θεαματική αύξηση των εσόδων, με μειωμένους συντελεστές επί των χαμηλότερων δηλωθέντων εισοδημάτων των τελευταίων δεκαπέντε ετών. Αν αυτή την εξίσωση καταφέρατε και τη λύσετε, πραγματικά θα πρέπει να σας απονεμηθεί Νόμπελ Οικονομίας.

Είναι η ίδια Κυβέρνηση που συνεχίζει να καταθέτει τροπολογίες λίγες ώρες πριν τη συζήτηση, όσο κι αν κάποιες, όπως η τροπολογία 492 για τη ναυπήγηση δύο ταχέων περιπολικών κατευθυνόμενων βλημάτων και η ολοκλήρωση εργασιών σε υποβρύχια, είναι σωστές. Είναι κάτι που κι εμείς έχουμε ζητήσει και βεβαίως θα το υπερηφιόμαστε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι ένα δύσκολο ζήτημα. Η επικαιρότητα μας το θυμίζει διαρκώς, αφού είναι συχνές οι υποθέσεις εμπλοκής μεγάλων χρηματοπιστωτικών οργανισμών στη διακίνηση ύποπτων κεφαλαίων.

Ας μην ξεχνάμε ότι οι τρομοκρατικές επιθέσεις στους Δίδυμους Πύργους το 2001 είχαν χρηματοδοτηθεί μέσα από θεσμικά χρηματοδοτικά κανάλια. Τα επόμενα χρόνια και παρά τον συναγερμό που σήμανε διεθνώς, οι έκνομες δραστηριότητες συνεχίστηκαν, μαζί και οι αποκαλύψεις -Panama Papers, Luanda Papers- αλλά και λίγες μέρες πριν η αποκάλυψη για μετακίνηση ύποπτων κεφαλαίων άνω των 2 δισεκατομμυρίων δολαρίων μέσα σε δεκαοκτώ χρόνια με την εμπλοκή μεγάλων τραπεζών όπως η Deutsche Bank, η JP Morgan, η HSBC και άλλες. Πρόκειται για ζήτημα με έντονα πολιτική διάσταση αφού υπάρχει εμπλοκή Ρώσων και Ουκρανών ολιγαρχών, πλουτισμός οικογενειών, όπως η οικογένεια Ερντογάν, σπασίμο κυρώσεων στο Ιράν, χρηματοδότηση Ταλιμπάν, συνεργασία πολιτικών προσώπων και της διεθνούς τραπεζικής ελίτ.

Νοιώθει κανείς οργή αν θυμηθεί το κούρεμα καταθέσεων που το Eurogroup επέβαλε στην Κύπρο λίγα χρόνια πριν, τιμωρώντας το κυπριακό τραπεζικό σύστημα, την ίδια στιγμή που κορυφαίες ευρωπαϊκές τράπεζες ουδέποτε λογοδότησαν για διευκολύνσεις παράνομων δραστηριοτήτων.

Η νομοθεσία που προωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση για την καταπολέμηση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος τα τελευταία χρόνια είναι συνεχής με τον Κανονισμό 847/2015 και τη λεγόμενη τέταρτη οδηγία, την πέμπτη οδηγία την οποία ενσωματώνουμε σήμερα στην εθνική νομοθεσία, ενώ επίκειται και η έκτη οδηγία για την οποία ορθώς το Υπουργείο έχει συστήσει νομοπαρασκευαστική επιτροπή.

Στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο βασικό εργαλείο αποτελεί ο ισχυρός μηχανισμός εποπτείας μέσα από τη διεύρυνση συνεργασίας αρμοδίων φορέων και την επέκταση της πρόσβασης σε αρχεία και δεδομένα. Παραμένει, βέβαια, ζητούμενο το κατά πόσον η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα μπορέσει εν τέλει να ανταποκριθεί σε αυτόν τον ρόλο χωρίς την κατάλληλη υποδομή και εξειδικευμένο προσωπικό, κάτι το οποίο επισήμανε και η ίδια η Πρόεδρος της Επιτροπής.

Όπως παραμένει ερωτηματικό το ότι η αρμόδια Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες δεν έχει επιδείξει μέχρι σήμερα ούτε μία επιτυχή προσπάθεια εντοπισμού τρομοκρατών που χρησιμοποίησαν κρυπτονομίσματα ή προπληρωμένες κάρτες, λόγω έλλειψης του ανάλογου θεσμικού πλαισίου, όπως είπε η κ. Ζαΐρη, η Πρόεδρος της αρμόδιας αρχής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ενίσχυση της διαφάνειας του οικονομικού και χρηματοπιστωτικού περιβάλλοντος της Ένωσης απαιτεί συγκεκριμένα μέτρα, όπως είναι ο καθορισμός κριτηρίων για συναλλαγές με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, ο περιορισμός της ανωνυμίας, η ενίσχυση της συνεργασίας των αρμοδίων αρχών, αλλά και η ένταση της εποπτείας.

Με την ενσωμάτωση της πέμπτης οδηγίας, εκτός από τον εντοπισμό και τη διερεύνηση, επιδιώκεται και η μελλοντική αποτροπή νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Περιορίζεται η ανωνυμία στις συναλλαγές, ενισχύεται η πρό-

σβαση σε όλα τα μητρώα και τις πληροφορίες που τηρούν τα υπόχρεα πρόσωπα, αντιμετωπίζονται κανονιστικά και τεχνικά ζητήματα, όπως η ανάγκη για την πρόσβαση σε ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες, ενώ προβλέπεται και η έκδοση καταλόγου σημαντικών δημόσιων λειτουργημάτων και ειδικών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων για τον προσδιορισμό των πολιτικών εκτεθειμένων προσώπων. Θυμάστε, κύριε Υπουργέ, τις συγκεκριμένες παρατηρήσεις που είχαμε κάνει και στην επιτροπή.

Ταυτόχρονα, βέβαια, μ' όλα αυτά που συζητάμε και σήμερα κυρώνουμε στη Βουλή, νέες μέθοδοι εγκλήματος αναπτύσσονται συνεχώς και το σύστημα, παρά τις βελτιώσεις του, αποδεικνύεται ανεπαρκώς θωρακισμένο. Η εγρήγορσή μας πρέπει να είναι διαρκής ειδικά στο λεγόμενο σκοτεινό διαδίκτυο. Και δεν είναι αυτό μία έκφραση βγαλμένη από κάποιο αστυνομικό μυθιστόρημα ή ιστορία μυστηρίου, αλλά είναι μια πραγματικότητα όπου βασιλεύουν το ηλεκτρονικό έγκλημα και η παρανομία, που δεν γνωρίζουν πλέον εθνικά σύνορα.

Σύμφωνα με την έρευνα της «CHAINANALYSIS» οι συναλλαγές με bitcoin στο σκοτεινό διαδίκτυο εκτινάχθηκαν από τα 250 εκατομμύρια δολάρια το 2012 σε 1 δισεκατομμύριο δολάρια το 2019. Η προσπάθειά του FBI να αποκρυσταλώσει τους Tor Servers και την παρακολούθηση του ιστοτόπου Silk Road 2.0 αποκάλυψε εκατό χιλιάδες αγοραστές ναρκωτικών και άλλων παράνομων ουσιών και χιλιάδες εμπόρους με συναλλαγές εκατοντάδων εκατομμυρίων δολαρίων.

Αυτό, βεβαίως, έχει μια ιδιαίτερη αξία, γιατί την ίδια στιγμή που φαίνεται ότι οι παράνομες συναλλαγές με τη χρήση των κρυπτονομισμάτων μειώνονται, αυξάνονται οι συναλλαγές με ψηφιακά νομίσματα στο σκοτεινό διαδίκτυο.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υιοθετεί πλέον επίσημα τη θέση ότι τα ψηφιακά νομίσματα απειλούν τις εθνικές οικονομίες και τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών συστημάτων.

Γι' αυτό, άλλωστε, και προσανατολίζεται στην έκδοση του ψηφιακού ευρώ, με στόχο να προφυλάξει την Ευρώπη και από την επέλαση ψηφιακών νομισμάτων που επεκτείνονται διαρκώς στο ηλεκτρονικό εμπόριο και τις πληρωμές και, βεβαίως, από την καταπολέμηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με όλες αυτές τις παράνομες δραστηριότητες.

Τα ψηφιακά μονοπώλια απειλούν την ευρωπαϊκή χρηματική, οικονομική, αλλά και πολιτική κυριαρχία. Και μπροστά στον κίνδυνο κάποιο από τα ψηφιακά νομίσματα να εξελιχθεί σε διεθνές μέσο συναλλαγών εκπορίζοντας τα εθνικά νομίσματα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αναδεικνύει το ψηφιακό ευρώ ως ένα ασφαλές και αξιόπιστο ψηφιακό νόμισμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μόλις το 2010 η Ελλάδα αντιμετωπιζόταν ως χώρα υψηλού κινδύνου στον τομέα που συζητάμε σήμερα. Με τις πρωτοβουλίες όμως της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ τότε η χώρα βγήκε από τη διαδικασία αυτή και τη μαύρη λίστα.

Πρόκειται για πρωτοβουλίες τολμηρές, αλλά και καθοριστικές, όπως ο ειδικός ετήσιος φόρος 15% στην αξία των ακινήτων των offshore, όπως η άρση του τραπεζικού απορρήτου, όπως η διεύρυνση του καταλόγου των εγκλημάτων που διερευνώνται για το ξεπλύμα μαύρου χρήματος, όπως η θεσμοθέτηση του οικονομικού εισαγγελέα, με πάρα πολλές υποθέσεις που μέχρι σήμερα έχουν δει το φως της δημοσιότητας, όπως, βεβαίως, η θωράκιση της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, που προώθησε όλα τα μείζονα πληροφοριακά συστήματα της φορολογικής, αλλά και τελωνειακής διοίκησης.

Αυτά και πάρα πολλά άλλα θεσμικά μέτρα, που εισήχθησαν και εφαρμόστηκαν, ενίσχυσαν το εθνικό μας «οπλοστάσιο» κατά του ξεπλύματος μαύρου χρήματος και της νομιμοποίησης εσόδων.

Γι' αυτό και εμείς στο Κίνημα Αλλαγής γνωρίζουμε πολύ καλά την ανάγκη για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πλαισίου για την καταπολέμηση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος και γι' αυτό και είμαστε θετικοί στην ενσωμάτωση της εν λόγω οδηγίας, που θεωρούμε ότι όντως θα συνεισφέρει σ' αυτήν την προσπάθεια, παρά το γεγονός, κύριε Υπουργέ, όπως επισημάναμε στην επιτροπή, ότι θα έπρεπε ήδη να έχει προβλεφθεί η τεχνική και θεσμική ενίσχυση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με το ανάλογο προσωπικό, ώστε αυτό που ψηφίζουμε σήμερα και θα εξελιχθεί

με την έκτη οδηγία προσεχώς να μην μετατεθεί ως αποτέλεσμα στο διηνεκές του χρόνου, αλλά να έχουμε άμεσα και απτά αποτελέσματα καταπολέμησης αυτής της δραστηριότητας.

Εμείς, λοιπόν, σαν Κίνημα Αλλαγής, ως ΠΑΣΟΚ, έχουμε αφήσει παρακαταθήκη στον τόπο στον τομέα αυτό, γιατί υπήρξαμε στην πράξη η μόνη πολιτική δύναμη που έδειξε θεσμική συνέπεια και υπευθυνότητα, όταν τόσο η Νέα Δημοκρατία όσο και ο ΣΥΡΙΖΑ λειτουργούσαν καιροσκοπικά, προτάσσοντας το κομματικό συμφέρον.

Δεν θέλω να αναφερθώ και πάλι στην απόφαση του κ. Αλογοσκούφη επί κυβέρνησης Καραμανλή ουσιαστικά να καθαιρέσει τότε τον επικεφαλής της αρχής, γιατί διαφωνούσε με το πρόσωπο και όχι με τις πολιτικές.

Αυτά δεν τα λέμε με αυταρέσκια, βέβαια, αλλά για να υπάρξει καθαρή και δίκαιη αποτίμηση των πράξεων της κάθε πολιτικής δύναμης σ' αυτή εδώ την Αίθουσα.

Εμείς, μακριά από λογικές όπως οι προηγούμενες, τις οποίες ούτε υιοθετήσαμε ούτε βεβαίως μετήλθαμε για να αποκομίσουμε πρόσκαιρα κομματικά οφέλη, θα συνεχίσουμε τον δρόμο της ευθύνης που έχουμε χαράξει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χρήση του σκοτεινού διαδικτύου, που είναι ισχυρή και διευρύνεται, δείχνει ότι ακόμα και η παρούσα οδηγία έχει περιορισμένο εύρος στην εφαρμογή για την ουσιαστική καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Είναι επείγουσες και άλλες νομοθετικές πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο. Επίσης, είναι επείγον να επεκταθεί η οδηγία για την περαιτέρω θωράκιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Το Κίνημα Αλλαγής θα υπερψηφίσει την ενίσχυση του ισχύοντος πλαισίου, όπως και κάθε άλλη πρωτοβουλία που συμβάλλει στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και θα συμβάλει εμπράκτως στην ταχεία ενίσχυση εποπτικών αρχών, με στόχο το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Αυτή η στάση δεν είναι μια στάση ευκαιρίας και μια σημαία ευκαιρίας για εμάς. Είναι προφανώς μια στάση αρχής και συνέπειας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει η συνάδελφος κ. Μαρία Κομνηνάκα από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Κύριε Πρόεδρε, με το παρόν σχέδιο νόμου η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας τροποποίησε σε πιο αντιδραστική κατεύθυνση τον ν.4557/2018 που έφερε ο ΣΥΡΙΖΑ, υλοποιώντας και οι δύο τις δεσμεύσεις που έχουν να προχωρήσουν οι αντιλαϊκοί σχεδιασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων ιμπεριαλιστικών οργανισμών.

Αναμορφώνει τη νομοθεσία για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτή με ευρύτατο τρόπο προσδιορίζεται από την ευρω-ενωσιακή νομοθεσία, εντάσσοντας σε αυτή οποιαδήποτε ριζοσπαστική σκέψη, η οποία είναι και ο κύριος στόχος τέτοιου είδους νομοθετημάτων.

Ο καθένας, όμως, μπορεί εύκολα να δει τη μεγάλη υποκρισία, τόσο της Κυβέρνησης όσο και των άλλων κομμάτων της Αντιπολίτευσης, περί του ελέγχου δήθεν του μαύρου χρήματος.

Έχετε πολλές φορές εκσυγχρονίσει τη νομοθεσία, έχετε ενσωματώσει μια σειρά ευρωπαϊκές οδηγίες και όλα αυτά χωρίς αποτέλεσμα.

Ενωματώνουμε την πέμπτη σήμερα οδηγία και ανακοινώθηκε ήδη ότι ακολουθεί η έκτη και η έβδομη, γιατί, όπως όλοι σας παραδέχεστε, τα όποια μέτρα ψηφίζουμε κρίνονται στην πράξη ανεπαρκή για την καταπολέμηση των διαδρομών του μαύρου χρήματος.

Γιατί, λοιπόν, όλες αυτές οι προσπάθειες δεν αντιμετώπισαν το πρόβλημα; Διότι τέτοιου είδους φαινόμενα τροφοδοτούνται ακριβώς από την ίδια τη λειτουργία του καπιταλιστικού συστήματος. Είναι γέννημα-θρέμμα του αδυσώπητου ανταγωνισμού ανάμεσα στους μονοπωλιακούς ομίλους της ελευθερίας κίνησης κεφαλαίων για το κυνήγι του μέγιστου ποσοστού κέρδους.

Μάλιστα, στην αιτιολογική έκθεση, αναζητώντας τις αιτίες του

προβλήματος, μιλάτε για την ανωνυμία των συναλλαγών. Αλλά και εδώ προβλέπετε μόνο τον περιορισμό τους.

Γιατί δεν απαγορεύετε στο σύνολό τους τις ανώνυμες αυτές συναλλαγές, όταν το σύστημα αυτό θεωρεί νόμιμη τη λειτουργία των offshore εταιρειών των φορολογικών παραδείσων, όχι μόνο στις τρίτες υψηλού κινδύνου, όπως τις χαρακτηρίζετε, χώρες, αλλά και εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Δεν είναι οι μεγαλύτερες ευρωπαϊκές τράπεζες που κατά καιρούς έχουν εμπλακεί σε υποθέσεις ξεπλύματος μαύρου χρήματος; Είναι και εκεί σκοτεινός ο χώρος και δεν μπορείτε να ελέγξετε τις διαδρομές τους;

Η δημιουργία των όποιων ελεγκτικών μηχανισμών, λοιπόν, μπορεί μεν κάποιες φορές να βγάζει στην επιφάνεια ορισμένες περιπτώσεις διαφθοράς στο πλαίσιο του ανταγωνισμού των επιχειρήσεων, όμως, ακόμα και αν το θέλατε, δεν μπορεί να καταπολεμήσει αυτά τα φαινόμενα, γιατί παραμένει αλώβητη η ρίζα που τα γεννά. Γιατί κυριαρχεί η ελεύθερη καπιταλιστική αγορά, η ανταγωνιστικότητα, η επιχειρηματικότητα, στο όνομα της οποίας όλοι σας «πίνετε νερό».

Αυτά αποτελούν το «θερμοκήπιο» της συγκέντρωσης και του ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Τέτοιου είδους, λοιπόν, νομοθετήματα αποτελούν μόνο το «φύλλο συκής» του συστήματος.

Επειδή έκανε μια τέτοια νύξη ο κ. Ζαββός στην επιτροπή, μην μας λέτε τώρα ότι θα περιμένετε από το ΚΚΕ να ζητά πιο αυστηρούς ελέγχους. Γιατί ξέρετε πολύ καλά τι σας ζητάει το ΚΚΕ, αν θέλετε πραγματικά να ελέγξετε τους επιχειρηματικούς ομίλους, και γι' αυτό «σφυρίζετε αδιάφορα».

Φέρτε μια ρύθμιση -σας προκαλούμε- για την ονομαστικοποίηση όλων των μετοχών, την πλήρη ονομαστικοποίηση, χωρίς «τρίπτες» και «παραθυράκια». Απαγορεύστε τις offshore και τη διακίνηση των κεφαλαίων μέσω αυτών.

Ξέρετε ότι θα παρακολουθούν τη συζήτηση όλοι αυτοί που επενδύουν τα μαύρα και άσπρα κεφάλαιά τους στις offshore και τους φορολογικούς παραδείσους, που όλοι σας καλοβλέπετε, και θα γελάνε.

Αυτοί δεν χρειάζονται καν την ανάπτυξη νέων άπιαστων τεχνολογικών μεθόδων για να φοροδιαφύγουν. Απολαμβάνουν ήδη πολλές από τις νόμιμες φοροασυλίες, που εδώ και χρόνια τους χαρίζετε αφειδώς όλες οι κυβερνήσεις.

Νόμιμες δεν είναι φοροαλλαγές ύψους δισεκατομμυρίων των εφοπλιστών, με τα οποία χρηματοδοτούν πολλές φορές σοβαρότατες, αλλά ιδιαίτερες επικερδείς εγκληματικές δραστηριότητες, όπως το εμπόριο ναρκωτικών, όπλων και άλλα;

Με νόμιμο τρόπο προβλέπεται για τα μεγάλα πορτοφόλια του εξωτερικού χρυσή βίτσα ή συμβολική φορολόγηση, για να αποφύγουν σχετικούς ελέγχους στη χώρα τους, ενώ παράλληλα διατηρείται πλήρως ένα διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα στο οποίο είναι γνωστό ότι με αρκετά λεφτά εξασφαλίζεται η ανωνυμία του λογαριασμού. Να, γιατί λέμε ότι είναι υποκρισία όσων ομνύουν στην ελεύθερη αγορά και την ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων και από την άλλη παριστάνουν ότι με τέτοια νομοθετήματα θα διακόψουν τις διαδρομές του μαύρου χρήματος και το ξέπλυμά του.

Υπάρχει όμως και μια δεύτερη σοβαρότερη ίσως πλευρά του νομοθετήματος, η σύνδεση των ελεγκτικών αυτών μηχανισμών με το περιβόητο αυτό θέμα της τρομοκρατίας, με το οποίο ντύνονται μια σειρά αντιδραστικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μιας έννοιας που γίνεται λάστιχο στα ντοκουμέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με χαρακτηριστικές τις τελευταίες διατυπώσεις για την επικινδυνότητα των λαϊκών διαδηλώσεων διαμαρτυρίας, ανοίγοντας πολύ επικίνδυνους δρόμους για τους οποίους κανένας σας δεν βρήκε μια κουβέντα να ψελλίσει.

Δεν περιμέναμε βέβαια κάτι διαφορετικό, αφού από κοινού Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ, Κίνημα Αλλαγής, έχετε διαμορφώσει ένα εφιαλτικό νομικό πλαίσιο που κατά το δοκούν μπορεί να αξιοποιείται και ενάντια στο εργατικό λαϊκό κίνημα για την περιστολή των λαϊκών ελευθεριών, ποινικοποιώντας ακόμα και την πρόθεση τέλεσης ή τους εικαζόμενους σκοπούς χρηματοδότησης τρομοκρατικών πράξεων.

Δεν είναι λίγες εξάλλου οι φορές που αξιοποιήθηκε η τρομοκρατία ως μέσο συκοφάντησης αλλά και καταστολής των αγώνων. Υπάρχουν σε αυτό πληθώρα παραδειγμάτων στην ευρωπαϊκή και

διεθνή πρακτική. Υπ' αυτό το πρίσμα είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο όταν με αυτό το πρόσχημα φτιάχνεται ένα σφιχτό πλέγμα ελέγχων με απεριόριστη πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα και μάλιστα σε διακρατικό επίπεδο.

Επιχειρείται μάλιστα με την ενσωμάτωση των σχετικών ευρωπαϊκών οδηγιών -όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση- να διευρυνθούν για τον σκοπό αυτό οι δυνατότητες συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων καθώς και η πρόσβαση σε μητρώα και διαθέσιμες πληροφορίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αναφερθήκαμε αναλυτικά και στις επιτροπές σε ορισμένες ιδιαίτερες αντιδραστικές διατάξεις οι οποίες προϋπήρχαν βέβαια ως προς τη βασική λογική του στον ν.4557 του ΣΥΡΙΖΑ, όμως πολλές από αυτές το παρόν νομοσχέδιο τις χειροτερεύει ακόμα περισσότερο. Γιατί πέραν του ότι είναι πολιτικά απαράδεκτο να αντιμετωπίζονται μαζικοί φορείς, συνδικαλιστικές οργανώσεις και πολιτικά κόμματα όπως οι καταλιστικές επιχειρήσεις, ελέγχοντας στην ουσία τους κατά το Σύνταγμα βασικούς πυλώνες του δημοκρατικού πολιτεύματος, σαν εν δυνάμει ύποπτες οντότητες για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, αλλά ταυτόχρονα η υπαγωγή τους σε αυτόν τον νόμο δεν μπορεί να βρει έρεισμα, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο που τους διέπει.

Οφείλουν να εξαιρεθούν οι συλλογικές μαζικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις τόσο από τις διατάξεις στο άρθρο 2 σχετικά με την υποχρέωσή τους να δηλώσουν εκπροσώπους τους στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων, αλλά κατ' επέκταση και στη δυνατότητα που έχει ανοιχθεί με το άρθρο του ισχύοντος νόμου για επέμβαση του κράτους και των αρχών στις εσωτερικές διαδικασίες αυτών με υπουργικές αποφάσεις που θα καθορίζουν τον τρόπο λειτουργίας και διαχείρισης των οικονομικών τους.

Κατ' αρχάς η έννοια του πραγματικού δικαιούχου της περιουσίας αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου γίνεται μια οικονομική συναλλαγή ή δραστηριότητα στους πραγματικούς αποδέκτες ωφελημένους που κρύβονται πολλές φορές πίσω από εταιρείες και άρα νομικά πρόσωπα. Τέτοια έννοια πραγματικού δικαιούχου δεν νοείται για οργανώσεις του εργατικού-λαϊκού κινήματος, που ούτε μπορούν ούτε πρέπει να έχουν ατομικούς δικαιούχους της οποίας συλλογικής παρουσίας και οικονομικής δράσης. Δεν έχουν εξάλλου οικονομικό σκοπό, αλλά έχουν σκοπό την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και των αναγκών του λαού. Δρουν συλλογικά, ελέγχονται συλλογικά και για τα οικονομικά τους, την οποία παρουσία τους που αφορά συνδρομές, εισφορές μελών κ.λπ., την οποία οικονομική τους δραστηριότητα που καλύπτει μόνο τα έξοδα για την ύπαρξη και την αγωνιστική τους δράση.

Δεν επιτρέπεται λοιπόν να υπαχθούν συλλήβδην όλες οι μαζικές εργατικές, λαϊκές οργανώσεις και φορείς στις ίδιες υποχρεώσεις που υποβάλλει ο νόμος για τις επιχειρήσεις χωρίς έστω να θεθούν συγκεκριμένα κριτήρια, όπως ενδεικτικά η διαχείριση κοινοτικών και κρατικών κονδυλίων, η άσκηση de facto οικονομικής, εμπορικής δραστηριότητας, όπως συμβαίνει για παράδειγμα με σειρά μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Ειδικά όμως για τα εργατικά σωματεία αυτού του είδους οι δραστηριότητες αποκλείονται ρητά και κατηγορηματικά από το αυστηρό ειδικό νομικό πλαίσιο που τις διέπει, τον συνδικαλιστικό νόμο, που με εξαντλητικές λεπτομέρειες καθορίζει τους σκοπούς, τον χαρακτήρα, τον τρόπο λειτουργίας και ελέγχου των σωματείων. Δεν μπορείτε επομένως εν προκειμένω να κρύβεστε ή να επικαλείστε την ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας, γιατί η εξάρτησή τους επιβάλλεται από το ίδιο το νομικό πλαίσιο που τις διέπει, από τον ν. 1264/1982. Αντίστοιχος νόμος με ίδια εξαντλητικά κριτήρια δεν υπάρχει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες ώστε να επικαλείστε την ανάλογη πρακτική άλλων χωρών.

Αρχικά ο ίδιος ο νόμος στους σκοπούς των συνδικαλιστικών οργανώσεων απαγορεύει ρητά να έχουν κερδοσκοπική δραστηριότητα. Επίσης οι πόροι των συνδικαλιστικών οργανώσεων αναφέρονται περιοριστικά στον νόμο, ενώ ρητά προβλέπεται ότι οποιαδήποτε δωρεά ή επιχορήγηση γίνεται πάντα ονομαστικά και απαγορεύεται να δέχονται εισφορές και ενισχύσεις από εργοδότες και τις οργανώσεις τους καθώς και από κομματικές και πολιτικές οργανώσεις.

Αλήθεια, πείτε μας, προβλέπεται κάτι τέτοιο για απαγόρευση ανώνυμων ενισχύσεων σε οποιαδήποτε μορφή επιχείρησης ή άλλων νομικών προσώπων κερδοσκοπικών ή μη, ώστε να δικαιολογείται να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο νομικό τρόπο; Όταν ο ίδιος ο συνδικαλιστικός νόμος λέει ότι στην περίπτωση διάλυσης των εργατικών σωματείων δεν επιτρέπεται η όποια περιουσία τους να μοιραστεί στα μέλη, πόσο μάλλον σε έναν αποκλειστικά δικαιούχο, αλλά αυτά θα περάσουν αυτόματα στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, ποιος νοείται ως πραγματικός διαχειριστής της συλλογικής περιουσίας; Όταν οι εκπρόσωποι των σωματείων, ο πρόεδρος και ο γραμματέας αυτών απαγορεύεται κατηγορηματικά να εκμεταλλεύονται, να καρπώνονται τα περιουσιακά στοιχεία αυτών, πώς ζητάτε λοιπόν να δηλωθούν οι ίδιοι ως πραγματικοί δικαιούχοι στο σχετικό μητρώο;

Κυρίως όμως ζητάτε οι εκπρόσωποι των σωματείων με το σύνολο των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων από το ονοματεπώνυμο, την ημερομηνία γέννησης και το ΑΦΜ μέχρι τη διεύθυνση κατοικίας, τα τηλέφωνα και ό,τι άλλο μπορεί να θεωρηθεί ως προσδιοριστικό της ταυτότητάς τους -αυτό εξάλλου προβλέπει ο νόμος, στην πορεία μπορεί περαιτέρω στοιχεία να ζητηθούν να ενταχθούν στο μητρώο- να καταγράφονται σε ένα μητρώο, ελεύθερα αξιοποιήσιμο και προσπελάσιμο από τις δικτικές και άλλες αρχές της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και μάλιστα προβλέπεται η δυνατότητα ακόμα και οποιοδήποτε μέλος του κοινού να έχει πρόσβαση σε αυτά τα στοιχεία με ορίζοντα μάλιστα μέχρι και δέκα έτη μετά τη διάλυση των συνδικαλιστικών φορέων που εκπροσωπούν.

Με αυτές τις ρυθμίσεις βάλλετε ευθέως, βάζετε κυριολεκτικά βόμβα στον θεμέλιο λίθο του συνδικαλιστικού νόμου που είναι αυτή ακριβώς η συνδικαλιστική προστασία.

Και επειδή ακούσαμε πριν ότι όλοι σας εκφράσατε την ευαισθησία σας για τη διάκριση των εξουσιών σε ό,τι αφορά τη λαϊκή απαίτηση να βρεθούν οι εγκληματίες ναζιστές δολοφόνοι της Χρυσής Αυγής στη φυλακή, -εκει όπου έπρεπε να έχουν πάει πολλά χρόνια τώρα- δεν υπάρχει πρόβλημα διάκρισης εξουσιών όταν ρητά ο νόμος προβλέπει ότι οι δικαστικές μόνο αρχές, το πρωτοδικείο δηλαδή μπορεί να ελέγχει τις διαδικασίες των σωματείων; Πώς νομιμοποιείται δηλαδή η εκτελεστική εξουσία να κρατάει και να επεξεργάζεται ένα μητρώο εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων; Εδώ δεν υπάρχει πρόβλημα, δεν υπάρχει σύγκρουση εξουσιών;

Δεν είμαστε λοιπόν εμείς που ζητάμε την εξαίρεση των εργατικών σωματείων και οργανώσεων από τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου. Αυτή επιβάλλεται από τον ίδιο τον νόμο που τις διέπει, αλλά και απ' αυτό ακόμα το Σύνταγμα που προστατεύει τη συνδικαλιστική ελευθερία.

Οι ρυθμίσεις λοιπόν του παρόντος νομοσχεδίου όχι μόνο δεν μπορούν να αγγίξουν τις παράνομες δραστηριότητες και διαδρομές του μαύρου χρήματος, πόσο μάλλον τις ρίζες αυτών των φαινομένων τις οποίες ισχυρίζονται ότι επιχειρούν να καταπολεμήσουν. Αλλά με τον τρόπο που αυτές εφαρμόζονται, αποδεικνύονται τελικά χρήσιμες μόνο για να εξυπηρετούν άλλες ομοιογενείς και μη στοχεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όλων των αστικών κυβερνήσεων. Αποδεικνύονται δηλαδή αποτελεσματικές μόνο για τη μεγαλύτερη καταστολή και περιορισμό των λαϊκών δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Αυτό που εξάλλου εξυπηρετείται δεν είναι στην πραγματικότητα η διαφάνεια, αλλά τα ανταγωνιστικά συμφέροντα που πολλαπλασιάζονται μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι μόνο. Άλλωστε τα συμφέροντα του κεφαλαίου είναι αυτά που κατά καιρούς έχουν υπαγορεύσει και τη χρηματοδότηση, τον εξοπλισμό, την εκπαίδευση και τη στήριξη των λεγόμενων τρομοκρατικών οργανώσεων.

Όλα αυτά, λοιπόν, τα απαράδεκτα φαινόμενα, όπως είναι για παράδειγμα η νομιμοποίηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ακόμα και αυτή η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας που είναι σύμφυτα με τον τρόπο οργάνωσης της καταλιστικής οικονομίας, δεν παίρνουν διορθώσεις σε μια τέτοια οικονομία που είναι οργανωμένη με βάση το κέρδος. Ανατρέπονται μόνο σε μια κοινωνία που ο παραγόμενος πλούτος αποτελεί κοινωνική ιδιο-

κτησία και προστατεύεται από τον ίδιο τον εργατικό έλεγχο που ασκούν οι ίδιοι οι παραγωγοί του πλούτου.

Με βάση λοιπόν όλα τα παραπάνω, καταψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Θα αναφερθώ μόνο, για να μην ξεπεράσω κατά πολύ τον χρόνο, στην τροπολογία που έφερε το Υπουργείο Εργασίας. Πιθανόν να μας δοθεί χρόνος μετά την παρουσίαση των Υπουργών...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρία Κομνηνάκη, θα έρθει ο Υπουργός και θα έχετε το δικαίωμα οι εισηγητές και οι αγορητές, αφού ακούσετε και τον Υπουργό, να τοποθετηθείτε. Σας το λέω δηλαδή να το ξέρετε.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Εντάξει, επειδή γνωρίζουμε από πριν το περιεχόμενο της, θα μιλήσω μόνο γι' αυτή, όχι για τις άλλες.

Θεωρούμε अपαράδεκτη την τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας, γιατί συνεχίζετε και με τις συντάξεις του δημοσίου το εκβιαστικό πλιάτσικο σε βάρος των συνταξιούχων. Όχι μόνο τους αναγκάζετε να παραιτηθούν από τα αναδρομικά πριν από το 2015 για τα πέραν του ενδεκάμηνου, αυτά δηλαδή που τους κόψατε διαδοχικά όλες οι κυβερνήσεις στα χρόνια των μνημονίων, όχι μόνον δεν τους αναγνωρίζετε τη δυνατότητα να διεκδικήσουν αυτά που δικαιούνται, αλλά ακόμα και το ενδεκάμηνο το δίνετε λειψό, αφού εξαιρούνται οι άδειες και τα επιδόματα αδειας.

Αναρωτιόμαστε και σε αυτή την περίπτωση αν αυτό δεν είναι ωμή παρέμβαση της νομοθετικής εξουσίας στη δικαιοσύνη που ήδη με απόφασή της έχει αναγνωρίσει δικαιούχους τους συνταξιούχους αυτών των αναδρομικών. Αυτό το εκβιαστικό πλιάτσικο δεν πρόκειται να το ψηφίσουμε. Σας ζητούμε να φέρετε ρύθμιση που να δίνετε αυτά που δικαιούνται στους συνταξιούχους του δημοσίου και του ιδιωτικού δικαίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Βασίλειος Βιλιάρδος από την Ελληνική Λύση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο φασισμός, ο ρατσισμός, ο ναζισμός, αλλά και αντισημιτισμός είναι το χειρότερο που μπορεί να συμβεί σε μια κοινωνία και σε μια χώρα, τόσο για την ίδια όσο και για τις άλλες.

Δεν υπάρχει λοιπόν κανένας άνθρωπος με τη σωστή έννοια της λέξης που να μην καταδικάζει τέτοιου είδους εγκληματικά φαινόμενα. Όμως όλοι μας πρέπει να φροντίζουμε να μην δημιουργούνται οι συνθήκες που τα εκτρέφουν. Τέτοιες συνθήκες είναι τα μνημόνια και η φτώχεια -η εξαθλίωση καλύτερα- που προκαλούν. Εν προκειμένω, δεν βλέπουμε δυστυχώς να προσέχουμε όσο πρέπει, παρά τις οδυνηρές εμπειρίες μας ως κοινωνία και ως Βουλή.

Θα ξεκινήσουμε τώρα στο θέμα μας από την απάντηση του Υπουργού Οικονομικών σε ερώτηση συναδέλφου του Κινήματος Αλλαγής, σύμφωνα με την οποία κατά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα μέτρα της Κυβέρνησης ήταν έως τον Ιούλιο του 2020 ύψους 20,4 δισεκατομμυρίων ευρώ. Για να το τεκμηριώσει, κατέθεσε τη σελίδα 33 της εβδομης αξιολόγησης.

Εντούτοις, εκτός του ότι τα μέτρα που ανέφερε αφορούν σχεδόν ολόκληρο το 2020 και όχι το επτάμηνο βέβαια, στα 20,359 δισεκατομμύρια που είπα συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα εξής:

Πρώτον, η επιστρεπτέα προκαταβολή ύψους 2,861 δισεκατομμυρίων ευρώ, η οποία είναι δάνεια.

Δεύτερον, οι εγγυήσεις της Αναπτυξιακής Τράπεζας ύψους 2 δισεκατομμυρίων ευρώ, που δεν είναι δαπάνες.

Τρίτον, η συγχρηματοδότηση της Αναπτυξιακής Τράπεζας σε δάνεια για μικρομεσαίες επιχειρήσεις ύψους 838 εκατομμυρίων ευρώ, που δεν είναι επίσης δαπάνες.

Τέτατον, ένα ποσό ύψους 6,345 δισεκατομμυρίων ευρώ με την περιγραφή «αναμενόμενη πρόσθετη αξία των μέτρων ρευστότητας», υποθέτοντας πως πρόκειται για κάποιου είδους προσδοκώμενη μόχλευση, που κανένας δεν είναι σε θέση ούτε να γνωρίζει ούτε να επαληθεύσει.

Εάν τώρα από τον πίνακα 3.1 της εβδομης αξιολόγησης που θα καταθέσουμε στα Πρακτικά μαζί με όλο το κεφάλαιο 3.1 αφαι-

ρέσουμε τα παραπάνω, θα απομείνει το ποσόν των 8,315 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Βέβαια, με βάση το προσχέδιο του προϋπολογισμού που κατατέθηκε, τα δημοσιονομικά μέτρα προβλέπονται στα 11,794 δισεκατομμύρια ευρώ για το 2020, ενώ όλα μαζί στα 21,4 δισεκατομμύρια ευρώ, με τα αναδρομικά δε των συντάξεων και με κάποιες άλλες δαπάνες στα 24 δισεκατομμύρια, πάντοτε όμως μαζί με την προσδοκώμενη μόχλευση και με τα δάνεια, θυμίζοντας πως ο Πρωθυπουργός είχε ανακοινώσει μήνες πριν 24,5 δισεκατομμύρια ευρώ, χωρίς να αναφερθεί σε περιέργες μοχλεύσεις.

Το τι ακριβώς ισχύει, αν είναι δηλαδή σωστή η έκθεση της εβδομης αξιολόγησης ή το προσχέδιο του προϋπολογισμού, θα φανεί στην πράξη. Το τρομακτικό είναι όμως η προβλεπόμενη πτώση του ΑΕΠ στο προσχέδιο στα 170,7 δισεκατομμύρια ευρώ από 187,4 δισεκατομμύρια ευρώ το 2019, η οποία σημαίνει ύφεση 10%, ενώ ακόμη χειρότερο είναι η κατακόρυφη άνοδος του δημοσίου χρέους, της κεντρικής διοίκησης στο 216,2% του ΑΕΠ από 189,9% προηγουμένως, ενώ της Γενικής Κυβέρνησης στο 197,4% από 176,5% το 2019, επίσης η εκρηκτική άνοδος των διδυμων ελλειμμάτων, γεγονότα που καθιστούν σίγουρο το επόμενο μνημόνιο, ενώ τα είχαμε προβλέψει επακριβώς ήδη από τον Μάρτιο.

Σε σχέση δε με τον πίνακα που κατέθεσε ο Υπουργός για την ύφεση του πρώτου εξαμήνου του 2020 ύψους 7,9% της Ελλάδας έναντι 9% της Ευρωζώνης, 9,3% της Πορτογαλίας και λοιπά, θα ήταν πιο έντιμο να αναφέρει τις διαφορετικές επιπτώσεις της πανδημίας ανά χώρα, κυρίως όμως να πει πως το ΑΕΠ της Ελλάδας υποχώρησε από το 2009 έως το 2019 πάνω από 30% σε όρους δολαρίου, όταν της Ευρωζώνης αυξήθηκε, της Γαλλίας επίσης και λοιπά, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά.

Θα ήταν δε προτιμότερο να περιμένει το εννιάμηνο πριν προβεί σε τέτοιες συγκρίσεις, αφού η Ελλάδα έχει ένα αποτυχημένο οικονομικό μοντέλο με μεγάλη εξάρτηση από τον τουρισμό, οι συνέπειες του οποίου φαίνονται κυρίως στο τρίτο τρίμηνο. Προφανώς οι προθέσεις του Υπουργού είναι καλές, αλλά όλοι γνωρίζουμε πως ο δρόμος προς την κόλαση είναι στρωμένος με λουλούδια.

Το νομοσχέδιο, όπως αναφέραμε στην επιτροπή, πρόκειται για μια ακόμη εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας από τις πολλές που έχουν υιοθετηθεί χωρίς να έχουν καμία απολύτως σχέση με την ελληνική πραγματικότητα. Στην ουσία επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του ν.4557/2018 που αφορά το ξέπλυμα χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας στη βάση της κοινοτικής οδηγίας 2015/849, με τις εξής κατηγορίες δραστηριοτήτων όπως φαίνονται στο άρθρο 4: υπηρεσίες ανταλλαγής μεταξύ ειδικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων, καθώς επίσης θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών.

Αφού αναλύσαμε το θέμα των κρυπτονομισμάτων, την τεχνολογία στην οποία στηρίζονται και το περιορισμένο μέγεθος της αγοράς τους, καθώς επίσης ότι για άλλες χώρες αποτελούν εμπόρευμα και για ορισμένες χρήμα, τονίσαμε πως δεν είναι απειλή για το χρηματοπιστωτικό σύστημα, όπως πολλές άλλες που υπάρχουν, μεταξύ των οποίων η μεγαλύτερη ίσως, τα μοχλευμένα δάνεια των τραπεζών.

Σε σχέση με το ξέπλυμα χρήματος, αναφέραμε πως ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος στο παραδοσιακό τραπεζικό σύστημα των κεντρικών τραπεζών, με την έννοια πως εκεί διενεργούνται τα μεγάλα οικονομικά εγκλήματα, στις μεγάλες τράπεζες.

Όσον αφορά τώρα στα περιεχόμενα του νομοσχεδίου, είναι τα εξής:

Πρώτον, ενισχύει την πληροφόρηση που παρέχεται από το κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων για τις εταιρείες που έχουν έδρα στην Ελλάδα και δραστηριοποιούνται σε ένα ευρύ φάσμα συναλλαγών που χρησιμοποιούνται για ξέπλυμα χρήματος, στις οποίες προστίθενται τα εικονικά νομίσματα.

Δεύτερον, παρέχει τη δυνατότητα στην εθνική μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών, στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, να έχει πρόσβαση σε ένα μεγαλύτερο εύρος πληροφοριών, ενθαρρύνει δε τις καταγγελίες για παραβιάσεις.

Τρίτον, ορίζει δικλίδες ασφαλείας σχετικά με συναλλαγές από και προς τρίτες χώρες, τις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει χαρακτηρίσει ως «υψηλού κινδύνου», φυσικά κατά το δοκούν.

Τέταρτον, θεσπίζει μητρώα τραπεζικών λογαριασμών και λογαριασμών πληρωμών για την έγκαιρη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα των κατόχων τραπεζικών λογαριασμών και λογαριασμών πληρωμών.

Πέμπτον -και τελευταίο-, προβλέπει στενότερη και πιο συστηματική συνεργασία των αρχών προληπτικής εποπτείας και των αντίστοιχων αρχών εποπτείας για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος, τόσο μεταξύ τους όσο και με τις αρμόδιες ευρωπαϊκές αρχές.

Εν προκειμένω, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, ως συνήθως, δεν εμφανίζει κόστος για το νομοσχέδιο. Εντούτοις, θα υπάρξει σίγουρα κόστος στην Τράπεζα της Ελλάδος, που είναι αρμόδια για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, καθώς επίσης, στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και τα ανταλλακτήρια εικονικών νομισμάτων.

Σε κάθε περίπτωση, αυτό που λείπει από το νομοσχέδιο είναι οι ποινές και τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για τις έρευνες που αναφέρει, ουσιαστικά αναθέτοντάς τα σε περαιτέρω διευκρινιστικές οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, κάτι που ασφαλώς δεν μπορεί να μας ικανοποιεί.

Ελπίζουμε πάντως να μην χρησιμοποιηθούμε και εδώ ως πειραματόζωο της εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, όπως, δυστυχώς, συμβαίνει σε πολλές άλλες περιπτώσεις, επειδή ως αποικία χρέους σκύβουμε το κεφάλι και υιοθετούμε όλες τις εντολές που μας δίνονται μία προς μία, έτσι ακριβώς όπως έρχονται σαν να είναι η Βουλή και η Κυβέρνηση ένας χώρος που μεταφέρονται απλά χαρτιά από την Ευρώπη στην Ελλάδα.

Στις επιτροπές αναλύσαμε ένα προς ένα όλα τα άρθρα με ερωτήματα, με αντιρρήσεις και με προτάσεις μας, τονίζοντας πως η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν έχει ούτε τους πόρους ούτε την τεχνογνωσία για να τα καταφέρει, με δεδομένα τα σκάνδαλα του παρελθόντος τύπου «FOLLI FOLLIE». Εκτός αυτού, όπως γνωρίζουμε εμείς, ενώ αναφέρθηκε τόσο από τους φορείς όσο και σε μελέτη του Ευρωκοινοβουλίου, δεν είναι δυνατή η παρακολούθηση των ανώνυμων συναλλαγών των κρυπτονομισμάτων, κάτι που αποτελεί ψευδεπίγραφο, προφανώς, αντικείμενο του νόμου.

Από την άλλη πλευρά, βέβαια, τα κρυπτονομίσματα δεν είναι η πηγή του κακού, ενώ θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την τόνωση της ρευστότητας στην Ελλάδα, η οποία υποφέρει σε πολύ μεγάλο βαθμό. Όπως έχουμε αναφέρει, είναι αποδεκτά και από τις αμερικανικές τράπεζες, ενώ δηλώνονται στο IRS. Ψηφιακή πρόοδο δεν θέλει η Κυβέρνηση, η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΣΕΒ; Τα εικονικά νομίσματα είναι μέρος της προόδου αυτής και του μέλλοντος.

Αφού αναφέραμε ότι προσβάλλεται από παντού η προστασία των προσωπικών δεδομένων, διαφωνήσαμε ως προς τον ρόλο των τραπεζών ως ελεγκτών, λέγοντας πώς ειδικά στο άρθρο 22 μας ανησυχεί η εξουσιοδότηση τραπεζικών στελεχών για την επεξεργασία και διαχείριση προσωπικών δεδομένων για την πρόληψη της τρομοκρατίας. Εν προκειμένω, είναι σαν να χρησιμοποιείται ένας θεμιτός λόγος για αθέμιτες ενέργειες. Το σωστό θα ήταν να υπήρχε κάποιου είδους δικαστική συνδρομή.

Βλέποντας δε, πως στο άρθρο 5 στην παράγραφο 1 καταργείται ο έλεγχος των πλειστηριασμών από το Υπουργείο Οικονομικών, είπαμε πως αυτό σημαίνει ότι διευκολύνεται το ξεπλύμα για τα διεθνή κοράκια, κάτι που δεν συμβαδίζει καθόλου με τη λογική του νομοσχεδίου.

Σε σχέση με το άρθρο 19 εκφράσαμε τις σοβαρές επιφυλάξεις μας ως προς την ανάγκη συμμόρφωσης για κατηγορίες των υπόχρεων προσώπων, όπως είναι οι συμβολαιογράφοι και οι δικηγόροι, όπου παραβιάζεται το επαγγελματικό απόρρητο. Εκτός αυτού είπαμε πως δεν προβλέπονται ποινές και κυρώσεις σε περίπτωση παράλειψης.

Όσον αφορά το άρθρο 29, ρωτήσαμε τι θα γίνεται σε περιπτώσεις θυγατρικών, οι οποίες βρίσκονται σε διαφορετικές χώρες που δεν επιτρέπουν την ανταλλαγή πληροφοριών, όπως αρκετοί φορολογικοί παράδεισοι, που παραδόξως δεν θεωρούνται τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όπως λέει το εδάφιο 4, απλά ενημερώνεται η αρχή για την αδυναμία συλ-

λογής των στοιχείων, θεωρώντας πως με τον τρόπο αυτόν δίνεται συμβουλή στους δικηγόρους αυτών που ξεπλένουν χρήματα πού ακριβώς να τα ξεπλένουν.

Στο άρθρο 30 δε, στο εδάφιο 1δ' τονίσαμε πως είναι παράλογο να τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ο υπάλληλος του υπόχρεου νομικού προσώπου που παραλείπει από πρόθεση να αναφέρει αρμοδίως ύποπτες ή ασυνήθιστες συναλλαγές, αφού δεν υπάρχει τρόπος να αποδεικνύεται εάν είχε πρόθεση ή όχι.

Τέλος, αναφέραμε πως όλοι είμαστε υπέρ της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, του ξεπλύματος χρήματος και φυσικά της τρομοκρατίας, όχι όμως μόνο των αδύναμων εισοδηματικά ανθρώπων και χωρών, έτσι ώστε να απομυζούνται ακόμη περισσότερο από τους πλουσίους και τα ισχυρά κράτη.

Δεν είναι, λοιπόν, δυνατόν να υιοθετεί η Ελλάδα μια τέτοια οδηγία και στην ουσία όχι η πρωταθλήτρια του ξεπλύματος μαύρου χρήματος η Γερμανία, η βασίλισσα της φοροδιαφυγής η Ολλανδία ή ο φορολογικός παράδεισος του Λουξεμβούργου.

Όμοια και το βασίλειο της διαφθοράς, κυριολεκτικά, η Δανία; όπου σχετικά πρόσφατα κατηγορήθηκε η Danske Bank για ξέπλυμα 236 δισεκατομμυρίων δολαρίων στο υποκατάστημα της στην Εσθονία -είναι 236 δισεκατομμύρια δολάρια, δηλαδή περισσότερο από το ετήσιο ελληνικό ΑΕΠ- ενώ είναι λάθος οι αναφορές στην Εσθονία, επειδή είναι μια μικρή χώρα, προφανώς, αφού ήταν δανέζικη η τράπεζα, Δανοί έκαναν τη απάτη.

Από την άλλη πλευρά, δεν μπορεί να λυμαινόνται την αγορά τα μεγάλα τραπεζικά πλυντήρια, όπως η Deutsche Bank που έχει χαρακτηριστεί από την ίδια της χώρας ως εγκληματική οργάνωση με πάνω από πέντε χιλιάδες αγωγές εναντίον της και με πρόστιμα που υπερβαίνουν σήμερα τα 20 δισεκατομμύρια δολάρια. Επίσης, βέβαια, η JPMorgan, η HSBC και πολλές άλλες από αυτές τις μεγάλες τράπεζες και μετόχους της FED.

Κλείνοντας να πω το εξής. Παρακαλέσαμε τον Υπουργό να αποσύρει το νομοσχέδιο, να το διαμορφώσει σωστά και να δώσει χρόνο προετοιμασίας στις ανάλογες υπηρεσίες, όπως πρότεινε, άλλωστε, και η υπεύθυνη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Έχουμε ασχοληθεί τόσα χρόνια και έχουμε γράψει τόσες αναλύσεις που μας επιτρέπουν να εκφράζουμε υπεύθυνες απόψεις. Όπως είπαμε, οι προθέσεις του Υπουργού είναι σίγουρα καλές, αλλά δεν φτάνει μόνο αυτό για να καταπολεμηθούν πραγματικά το ξεπλύμα, η φοροδιαφυγή και η τρομοκρατία, όπως επιθυμούμε όλοι μας.

Ας μην ξεχνάμε πώς δεν έχει καν καταπολεμηθεί το λαθρεμπόριο καυσίμων στην Ελλάδα, παρά το ότι είναι πάρα πολύ εύκολο από την πηγή του, από τα διυλιστήρια, προφανώς, όχι επειδή δεν υπάρχουν δυνατότητες ή οι θεσμοί, αλλά λόγω του ότι αντιδρούν οι ιδιοκτήτες τους, οι οποίοι χρηματοδοτούν τις εκάστοτε κυβερνήσεις, γεγονός που σημαίνει πώς δεν αρκούν οι νόμοι για να εξασφαλιστεί η νομιμότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος κατέθεσε για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειρογράφημα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Και θα κλείσουμε με τον ειδικό αγορητή από το ΜέΡΑ25 κ. Γεώργιο Λογιάδη.

Μέχρι να καθαριστεί το Βήμα, διαβάζω τους οκτώ πρώτους συναδέλφους που θα μιλήσουν. Είναι οι εξής: Η κ. Ζέττα Μακρή, ο κ. Γεώργιος Παπαηλίας, ο κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου, ο κ. Γεώργιος Βλάχος, ο κ. Κωνσταντίνος Ζαχαριάδης, ο κ. Γεώργιος Μουλκιώτης, ο κ. Αθανάσιος Λιούπης και ο κ. Κωνσταντίνος Μαβαβέγιας.

Ο κύριος Υπουργός, από ό,τι βλέπω εδώ, έχει ζητήσει εκεί περίπου να παρέμβει, αφού μιλήσουν λίγο οι Βουλευτές, εκτός αν θέλει να μιλήσει μόλις κλείσουν οι αγορητές. Και βεβαίως, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι θα μπορούν να ξεκινήσουν μετά την ομιλία του κυρίου Υπουργού.

Κύριε Λογιάδη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι, το σημερινό σχέδιο νόμο αναφέρεται στην τροποποίηση του ν.4557/2018 για την πρόληψη

και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2018/843 και του άρθρου 3 της οδηγίας 2019/2177.

Πάμε επί των άρθρων. Στο άρθρο 2, στο σημείο α-β, παράγραφος 1 είναι νοηματικά εσφαλμένη η διατύπωση «ελλείψει βασικών υποψιών». Οι υποψίες είναι αδόκιμος όρος και δεν είναι απόδειξη. Υπάρχει ασάφεια η οποία πρέπει να διορθωθεί.

Στο άρθρο 4 -όμοια με το άρθρο 3- έχει γίνει μία διεύρυνση των υπόχρεων προσώπων. Παραδείγματος χάριν, το πρόβλημα με τους μεσίτες αφορά την προσθήκη, όπου καθίστανται υπόχρεοι, όχι μόνο για ακίνητα με μηνιαίο μίσθωμα, τουλάχιστον 10.000 ευρώ, αλλά και για συνολική αξία 10.000 ευρώ. Δηλαδή, όποιος πουλά ή μεσολαβεί να πουληθεί μία γκαρσονιέρα, ελέγχεται για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**)

Στο άρθρο 5 ορίζονται οι αρμόδιες εποπτεύουσες αρχές για την εφαρμογή της οδηγίας, οι οποίες είναι επτά: Η Τράπεζα της Ελλάδος και η ΑΑΔΕ. Και τίθεται το ερώτημα πώς θα ελεγχθούν και πότε θα ελέγχονται. Βέβαια, γνωρίζουμε ότι η ΑΑΔΕ ελέγχεται από την τρόικα, η τρόικα ελέγχεται από τη Γερμανία, στη Γερμανία είναι η καγκελάρια και εκεί ξέσπασε πριν από λίγο καιρό το τεράστιο σκάνδαλο της «Wirecard», όπως θα δούμε παρακάτω.

Ορισμένες εξ αυτών είναι ανεξάρτητες, όπως η Τράπεζα της Ελλάδος και η ΑΑΔΕ. Και τίθεται το ερώτημα πώς θα ελεγχθούν και πότε θα ελέγχονται. Βέβαια, γνωρίζουμε ότι η ΑΑΔΕ ελέγχεται από την τρόικα, η τρόικα ελέγχεται από τη Γερμανία, στη Γερμανία είναι η καγκελάρια και εκεί ξέσπασε πριν από λίγο καιρό το τεράστιο σκάνδαλο της «Wirecard», όπως θα δούμε παρακάτω.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 5 ορίζεται ότι τα κράτη-μέλη πρέπει να διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Τα κράτη-μέλη διασφαλίζουν ότι το προσωπικό των εν λόγω αρχών διαθέτει υψηλή ακεραιότητα και τα απαιτούμενα προσόντα και διατηρεί υψηλό επαγγελματικό επίπεδο, μεταξύ άλλων και σε ζητήματα εμπιστευτικότητας, προστασίας και δεδομένων και κανόνων για την αντιμετώπιση της σύγκρουσης συμφερόντων.

Και ρωτάμε: Έγινε αυτό με το γερμανικό σκάνδαλο της «Wirecard»; Βεβαίως και όχι, διότι η ίδια η Κυβέρνηση ήταν αναμειγμένη σε αυτό. Επίσης, η έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους δηλώνει ότι δεν έχει κόστος για το δημόσιο. Πώς συμβιβάζονται αυτά τα δύο στην περίπτωση του Υπουργείου Δικαιοσύνης της ΑΑΔΕ; Δεν θα απαιτηθούν οικονομικοί πόροι, υπάλληλοι, τεχνικά μέσα, για τη στελέχωση των ελεγκτικών μηχανισμών;

Τα πολιτικώς εκτιθέμενα πρόσωπα περιγράφονται στο άρθρο 14 και να τονίσουμε πάλι εδώ ότι η ίδια η Καγκελάρια της Γερμανίας ενεπλάκη στο σκάνδαλο της γερμανικής «Wirecard», αυτό που λέγαμε «δάσκαλε που δίδασκε και νόμο δεν εκράτει».

Στο άρθρο 19 ζητεί ο νόμος να υποβάλλουν αναφορές αμελητή τα διευθυντικά στελέχη και οι υπάλληλοι στην αρχή, χωρίς να αναφέρεται κανένα κριτήριο, αλλά και κατά την κρίση του καθενός και ανεξαρτήτως ύψους συναλλαγών, με υποψίες μόνο. Επαναφορά άλλων εποχών και νοοτροπιών.

Με την παράγραφο β' συμπληρώνεται η παραβίαση των ατομικών δικαιωμάτων και η κατάλυση του κράτους δικαίου, όπου ο υπάλληλος που κάνει καταγγελία μόνο με υποψίες του, είναι και υποχρεωμένος να παραδώσει όλα τα στοιχεία, τα οποία στην περίπτωση απόπειρας είναι ένα ερώτημα, τι θα μπορούσε να είναι αυτά. Λήψεις από κάμερες εντός της τράπεζας, ηχογραφημένες συζητήσεις, υποκλαπέντα έγγραφα; Από τη στιγμή που δεν έγινε η συναλλαγή, ποια στοιχεία νομίμως κατέχει ο υπάλληλος;

Στο άρθρο 20, τους υπαλλήλους απαλλάσσει από κάθε ευθύνη, ακόμη και αν αποδειχθεί ότι είναι λανθασμένη η καταγγελία τους, όχι μόνο από επιπτώσεις εργασίας, αλλά και από κάθε ευθύνη. Αυτό, αν ισχύει, δεν είναι νόμος κράτους δικαίου, αλλά κράτους ανεύθυνης καταγγελίας.

Τέλος, με την παράγραφο 3 γίνεται παραδεκτό ότι μπορεί ακόμη και υπόχρεες οντότητες να παρανομήσουν και να στρα-

φούν κατά υπαλλήλου, ο οποίος κάνει την καταγγελία. Έτσι ακριβώς έγινε και με την υπόθεση της «Wirecard» στη Γερμανία.

Το άρθρο 21 αφορά τη φύλαξη των αρχείων από υπόχρεα πρόσωπα. Από τη διατύπωση φαίνεται η πρόθεση να μην διατηρηθούν τα στοιχεία, ακόμη και για εκκρεμείς υποθέσεις του 2015, πέρα από το 2020. Αυτό σημαίνει ότι θα είναι αναδρομική απαλλαγή. Σύμφωνα με την οδηγία, το διάστημα διατήρησης πρέπει να είναι πέντε έτη μετά το πέρας της εταιρικής σχέσης.

Διερωτώμεθα για ποιον λόγο επιχειρεί ο νόμος τη διαγραφή στοιχείων για έρευνες εκκρεμείς το 2015 και οι οποίες δεν ξέρουμε πότε έληξαν; Τα όρια που τέθηκαν είναι αυθαίρετα τελείως και εξυπηρετούν κάποια άλλη σκοπιμότητα η οποία, πιθανώς, είναι να στερήσει από κάποιες έρευνες το υλικό τεκμηρίωσής τους.

Στο άρθρο 24, παράγραφος 2, αποκαλύπτεται ότι θα διακινούνται αθρόα πληροφορίες και προς τις ομόλογες αρχές των άλλων κρατών, ακόμη και αν δεν ταυτοποιείται το βασικό αδίκημα. Δηλαδή, ο κάθε πολίτης βρίσκεται στο έλεος των υπαλλήλων των αρχών αυτών που δεν έχουν ευθύνη για τις καταγγελίες και δεν χρειάζεται να υπάρχει έγκλημα για να λάβουν πληροφορίες. Η κατάσταση αυτή μας θυμίζει επιβολή μέτρων δικτατορικών καθεστώτων. Τέτοιες διατάξεις είναι εντελώς απαράδεκτες και αποβλητές από έναν νόμο.

Τέλος, στο άρθρο 32 αναφέρεται η επιτροπή δικηγόρων που έχει πολλά προβλήματα ως προς τον τρόπο λειτουργία της και ως προς τη νομιμότητα του τρόπου λειτουργίας της. Είναι σαφές, μάλλον, να αναμένει κανείς να καταδώσει ένας δικηγόρος, που θέλει να παρανομήσει, μία ύποπτη συναλλαγή στην οποία εμπλέκεται και ο ίδιος. Αν δεν εμπλέκεται, τίθεται ένα ερώτημα ως προς την αξιοποίηση των πληροφοριών του. Άρα πώς αναμένεται να γίνει καταγγελία; Επίσης, το δικαίωμα του πελάτη να ελπίζει στην εχεμύθεια του δικηγόρου, πώς διασφαλίζεται;

Θα επαναλάβω ότι το παρόν σχέδιο νόμου, πέρα από οικονομικό, είναι και νομικό. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, το παρόν αφορά μία σειρά από τομείς, όπως τα εικονικά νομίσματα και τις προπληρωμένες κάρτες, όπου εδώ γίνεται πιο αυστηρή η επαλήθευση πελατών για ποσό 150 ευρώ και πάνω, ενώ ήταν 250 ευρώ μέχρι σήμερα. Διερωτώμαι εάν με τον τρόπο αυτό, με το ποσό των 150 ευρώ για προπληρωμένες κάρτες, θέλουμε να ελέγξουμε έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, γιατί μιλάμε για τόσο ευτελή ποσά των 150 ευρώ για ξέπλυμα βρώμικου χρήματος;

Όσο για τις χώρες υψηλού κινδύνου, ποιες είναι αυτές; Οι τράπεζες -αναφέρει το σχέδιο νόμου- πρέπει να ενισχύσουν την επαγρύπνησή τους, όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές με χώρες υψηλού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που είναι στη λίστα χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης με ανεπαρκή έλεγχο.

Όμως, ποια χώρα είναι η πρωταθλήτρια σε τέτοιες πρακτικές και ποια τράπεζα είναι η κορυφαία όλων στο ξέπλυμα βρώμικου χρήματος; Η Γερμανία και η Deutsche Bank η οποία μόνο αυτή είχε ξεπλύνει περίπου 1,3 δισεκατομμύριο δολάρια. Παγκόσμιοι πρωταθλητές, όχι μόνο στο ποδόσφαιρο, αλλά και στην ανομία.

Πρόσφατα οι «Financial Times» ανέδειξαν την εμπλοκή του Βερολίνου και προσωπικά της Καγκελάριας της Γερμανίας με το τεράστιο σκάνδαλο της Γερμανικής εταιρείας «Wirecard» που θεωρείτο κορυφαία γερμανική τεχνολογία. Επτά πρώην στελέχη της εταιρείας τελούν υπό κράτηση. Μετά η εταιρεία παραδέχθηκε ότι από τα ταμεία της έλειπαν 1,9 δισεκατομμύριο ευρώ, με αποτέλεσμα η εταιρεία να πτωχεύσει, να καταρρεύσει και το χρηματιστήριο να χάσει πάνω από 13 δισεκατομμύρια ευρώ.

Το σκάνδαλο αυτό έφερε στο φως της δημοσιότητας τον τρόπο και την επιρροή που ασκούν συγκεκριμένα ολιγαρχικά συμφέροντα και οι ομάδες πίεσης λόμπι στην πολιτική σκηνή της Γερμανίας και αλλού. Το σκάνδαλο αυτό ανέδειξε τις αδυναμίες της γερμανικής νομοθεσίας και ειδικότερα την ανεπάρκεια της ρυθμιστικής αρχής της BaFin, η οποία αντί να διερευνήσει τις υπάρχουσες καταγγελίες που είχαν εκφράσει πληροφοριοδότες της Κυβέρνησης, η BaFin και η εισαγγελία Μονάχου κατήγγειλαν τους δημοσιογράφους και τους επενδυτές που εστρέφοντο κατά της «Wirecard».

Να τονίσουμε ότι αυτός που εποπτεύει τη ρυθμιστική αρχή της Γερμανίας, τη BaFin και τη γερμανική αρχή κατά του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος, είναι το Υπουργείο Οικονομικών και ο Υπουργός Οικονομικών. Στο ξέπλυμα βρώμικου χρήματος ενέχονται και πολιτικοί και δημοσιογράφοι. Η βρωμιά και η δυσωδία έφθασαν μέχρι την Καγκελαρία.

Όσον αφορά τώρα την ακρόαση των φορέων, ακούσαμε την Αντιεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και Πρόεδρο της Αρχής Καταπολέμησης και Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, να αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι με την τελευταία τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα έγινε υποβάθμιση και μείωση των ποινών για πάρα πολλά εγκλήματα και -το αντιγράψω- «έτσι όπως έχει σήμερα ο Ποινικός Κώδικας σε συνδυασμό με τον νόμο για το ξέπλυμα, δεν μπορούμε να παρέμβουμε σε κάποιες περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στην έννοια του εγκλήματος δράσης».

Επίσης ο Αστυνόμος Α' Διευθυντής της Οικονομικής Αστυνομίας ανέφερε ότι -αντιγράψω- «υπάρχει αντικειμενική αδυναμία να οριζείται η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας ως αρμόδια εποπτική αρχή για την κατηγορία των αργυραμοιβών και ενεχών οδοντιστών ως υπόχρεα πρόσωπα».

Ο Γραμματέας του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος ΟΤΟΕ είπε ότι οι φορείς οι οποίοι πράττουν τα οικονομικά αυτά εγκλήματα βρίσκονται πάντα ένα βήμα μπροστά από τις εξελίξεις, μπροστά από το νομοθετικό πλαίσιο, μπροστά από την τεχνολογία. Βρίσκουν τρύπες στο σύστημα και διαρκώς έχουμε τέτοια φαινόμενα, δηλαδή να υπάρχει χρηματοδότηση της τρομοκρατίας σε παράνομες συναλλαγές.

Τέλος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως αρμόδια εποπτική αρχή για την εποπτεία των παρόχων οικονομικών νομισμάτων είπε ότι δεν υπάρχει εμπειρία, ούτε και κατάλληλα καταρτισμένα στελέχη για το έργο αυτό.

Ως ΜέΡΑ25 τονίζουμε ότι η πολιτεία οφείλει να έχει δικούς της ελεγκτικούς μηχανισμούς, μηχανισμούς που θα λειτουργούν με γνώμονα την απόλυτη αμεροληψία και θα ενσωματώνουν τις δυνατότητες που μας δίνει η τεχνολογική εξέλιξη για τον σκοπό αυτό.

Γιατί δεν ενισχύεται η πολιτεία αντί όλων των παραπάνω υπόχρεων που αναφέραμε; Γιατί ο κατ' εξοχήν υπεύθυνος και υπόχρεος συνταγματικά να τηρεί τη νομιμότητα μέσω και των δικών του ελεγκτικών μηχανισμών, επιλέγει ουσιαστικά να προβεί σε outsourcing στο θέμα του βρώμικου, του μαύρου χρήματος;

Η πρόσφατη διαρροή εγγράφων του Αμερικανικού Υπουργείου Οικονομικών απέκαλυψε ότι περισσότερα από 2 τρισεκατομμύρια δολάρια του χρήματος διακινήθηκαν από το 1997 μέχρι το 2017 μέσα από ηχηρά ονόματα τραπεζών. Το υφιστάμενο νομικό και ρυθμιστικό πλαίσιο αποτυγχάνει να ανταποκριθεί στις ταχύτερες εξελίξεις και τον διαρκή μετασχηματισμό του χρηματοοικονομικού συστήματος.

Τα έγγραφα που ήρθαν στο φως της δημοσιότητας αποκαλύπτουν την ανησυχητική αλήθεια, ότι τεράστιες ποσότητες παράνομου μαύρου χρήματος ρέουν στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και ότι μεγάλες τράπεζες φιλοξενούν διεφθαρμένους και εγκληματίες, των οποίων η δράση συνιστά μια από τις μεγαλύτερες απειλές για την εθνική ασφάλεια.

Δεν πρόκειται, λοιπόν, για αδύναμους παίκτες. Πρόκειται για πολύ μεγάλους οργανισμούς, αλλά όπως αναφέρει και το «Bloomberg» ένα τεράστιο δίκτυο δικηγόρων, λογιστών, τραπεζών λαδώνει τους τροχούς του οχήματος που μεταφέρει το παράνομο χρήμα και σχολιάζει ότι η υπόθεση αυτή αποκαλύπτει πως ο κόσμος χάνει τη μάχη κατά του ξεπλύματος του βρώμικου χρήματος. Τα πράγματα βέβαια γίνονται ακόμη πιο δύσκολα με τα ψηφιακά εργαλεία.

Επειδή συζητάμε για καταστολή, διερωτώμαι, κυρίες και κύριοι, τι σκέπτονται οι πολίτες που μας παρακολουθούν, όταν γνωρίζουν ότι το 10% των Ελλήνων κατέχει το 42% του πλούτου και ότι η χώρα μας εμφανίζει την υψηλότερη οικονομική ανισότητα μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς το 12,9% βρίσκεται κάτω από το μέσο όρο της φτώχειας.

Τι θα σκέφτεται ο κάθε πολίτης, όταν η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας επιφέρει παραγραφή φορολογικών υποθέ-

σεων που αφορούν περιπτώσεις Ελλήνων φορολογουμένων, οι οποίοι φυγάδευσαν κεφάλαια μεγάλο ύψους σε τράπεζες της Ελβετίας την περίοδο 2000 - 2010 και τα ονόματα των οποίων περιλαμβάνονται στις λίστες Λαγκάρντ και Μπόργιανς; Τι να σκέπτεται ο κάθε πολίτης όταν μαθαίνει ότι ο ΟΟΣΑ βρήκε ότι υπάρχει κρυμμένο αδήλωτο χρήμα 10 τρισεκατομμύρια ευρώ; Τι θα σκέφτεται ο κάθε πολίτης όταν βλέπει την Αστυνομία να συλλαμβάνει παρανομούντες και η πολιτεία να τους αφήνει ελεύθερους;

Κλείνοντας, εν όψει της αυριανής απόφασης της δίκης, θα ήθελα να πω αιωνία η μνήμη του Παύλου Φύσσα» και όλων όσων δολοφονήθηκαν από τα φασιστικά εκτρώματα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ. Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Βελόπουλος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ξεκινώντας θέλω να πω το εξής. Δεν θέλω να θεωρηθεί επηρεασμός της δικαιοσύνης για την αυριανή ημέρα, αλλά είναι αυτονόητη η καταδίκη οποιουδήποτε ναζιστικού μορφώματος ή φασιστικού μορφώματος. Το θέμα είναι να βρούμε από πού γεννήθηκε το μόρφωμα αυτό. Δεν είναι μόνο να καταδικάζεις μια διαδικασία ή να κρίνεις ένα αποτέλεσμα. Το πρόβλημα στην Ελλάδα είναι ότι ασχολούμαστε όλοι με το αποτέλεσμα και επιχειρούμε να θεραπεύσουμε το αποτέλεσμα.

Το αίτιο της δημιουργίας των ναζιστικών μορφωμάτων και κυρίως σε μια χώρα όπως η Ελλάδα που η δημοκρατία διατρέπει, πρέπει να μας προβληματίσει ιδιαίτερα. Βέβαια, φασιστοακροδεξιά στοιχεία και φασιστοαριστερά στοιχεία υπάρχουν στην Ελλάδα έτσι και αλλιώς και το ένα αλληλοτροφοδοτεί το άλλο. Είναι δεδομένο.

Και επειδή εγώ θέλω να μιλάω με στοιχεία, ψάξτε λίγο την ιστορία της «COSCO» και των συγκρούσεων που είχαν γίνει εκείνη την περίοδο μεταξύ φασιστικών στοιχείων, ναζιστικών και ακροαριστερών ομάδων. Αυτά τα στοιχεία -γιατί ο φασισμός δεν είναι μόνο μαύρος, αλλά είναι και κόκκινος- πρέπει να πατάξουμε, δηλαδή τα στοιχεία που αλληλοτροφοδοτούν την ύπαρξή τους μέσω φασιστικών, ναζιστικών επιλογών και κυρίως -θα το πω ευθέως- αντιδημοκρατικών διαδικασιών.

Το μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης φέρει το πολιτικό σύστημα, διότι για να γεννηθεί ένα φασιστικό, ναζιστικό κίνημα σημαίνει ότι το πολιτικό σύστημα δεν μπόρεσε να πείσει τον πολίτη ότι αυτό το σύστημα που λέγεται «ναζισμός» είναι καταδικαστέος, είναι απορριπτέος και είναι -ειλικρινά θα το πω- απάνθρωπος. Δεν τον πείσατε πενήντα, εξήντα χρόνια και γεννήθηκε το αυγό του φιδιού. Και δεν τον πείσατε, γιατί όλοι συμπλέετε σε μια λογική διεθισμού και ακραίου νεοφιλελευθερισμού, ξεχνώντας την πατρίδα, ξεχνώντας την ιστορία, δίνοντας έτσι χώρο σε ναζιστικά μορφώματα.

Και δεν θέλω να επηρεάσω καμμία απόφαση της αυριανής δικαιοσύνης. Δεν είναι στην πρόθεσή μου και δεν πρόκειται να το κάνει αυτό η Βουλή, αλλά η καταδίκη είναι αυτονόητη. Δεν το συζητάει κανένας. Αυτονόητη καταδίκη των όποιων ναζιστικών μορφωμάτων!

Όμως ας δούμε λίγο και τα άλλα, τα κόκκινα μορφώματα, τα φασιστικά, ναζιστικά. Και δεν αναφέρομαι στο συνταγματικό τόξο, στο ΚΚΕ ή σε κάποια άλλα κόμματα, αλλά υπάρχουν ακροαριστερά μορφώματα, όπως το Ανταρσία, τα οποία συμπεριφέρονται με τον ίδιο φασιστικό τρόπο, όπως συμπεριφέρεται το ναζιστικό μόρφωμα. Σταματώ εδώ. Αύριο θα περιμένουμε την απόφαση. Η δικαιοσύνη θα μιλήσει.

Πρέπει να καταλάβουμε όλοι ότι η εκτελεστική, η νομοθετική εξουσία δεν μπορεί να παρεμβαίνει στο έργο της δικαιοσύνης, όπως κι αν είναι οι δικές μας απόψεις. Άλλο η άποψή μας και άλλο η δικαιοσύνη. Ας απογαλακτίσουμε, λοιπόν, της εξουσίες για να μην έχουμε άλλου είδους προβλήματα. Είμαι βέβαιος ότι η δικαιοσύνη την όποια εγκληματική δράση των ανθρώπων θα την καταδικάσει μετά βδελυγμίας, για να τελειώνει η ιστορία των ναζιστών στη χώρα μας. Τελεία και παύλα!

Είδε ο Πρωθυπουργός τον Στόλντεμπεργκ πριν από λίγο και

έκανε δηλώσεις. Τον άκουσα προσεκτικά. Δεν έκανε ούτε μία αναφορά στην Κύπρο, ούτε μία αναφορά σε κυρώσεις, ούτε μία αναφορά στο τι θέλει η χώρα μας. Το μόνο που τον ενδιέφερε είναι η διάθεση των Τούρκων για διάλογο. Ο αδύναμος είναι πλέον ορατός. Φαίνεται ότι ο αδύναμος είναι η Ελλάδα, ενώ τουναντιόν είμαστε ισχυροί ως χώρα - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης - που ποτέ δεν θέσαμε βέτο δυστυχώς- και ως χώρα που έχει ισχυρό στρατό.

Ένωσα μια αδυναμία -αν δείτε το πρόσωπο του Πρωθυπουργού θα το καταλάβετε- να επιδείξει την αυτονόητη πυγμή, να στείλει ένα μήνυμα στην Τουρκία ότι είμαστε δίπλα στην Κύπρο, ότι οι κυρώσεις υπάρχουν ακόμη και τώρα στη φαρέτρα μας και ότι δεν κάνουμε βήμα πίσω. Αυτό το λέω γιατί ειλικρινά πρέπει να είμαστε προσεκτικοί.

Το γεγονός, δηλαδή, ότι έφυγε το «Γιαβούζ» από την Κύπρο εμένα δεν μου λέει τίποτα, γιατί άφησε τον εξοπλισμό πίσω. Όσοι ξέρουν από γεωτρύπανα άφησε πίσω συγκεκριμένα εργαλεία στον βυθό, που σημαίνει ότι θα επανέλθει. Έφυγε για να ξανάρθει, λέει. Άρα, λοιπόν, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί.

Και για ποια Τουρκία μιλάμε; Η έκθεση της Κομισιόν σήμερα -έκθεση να την κάνει ο θεός!- μιλά για συγκεκριμένα πράγματα. Το δημοσιεύει σήμερα η «WELT» και λέει: «Η Τουρκία απομακρύνεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οπισθοδρόμηση έχουμε στη δημοκρατία, στο κράτος δικαίου και στα ατομικά δικαιώματα». Με αυτό το κράτος, το μόρφωμα, επιχειρεί να κάνει ο Έλληνας Πρωθυπουργός έντιμο διάλογο. Με ανέντιμα, φασιστικά, ναζιστικά κράτη δεν μπορείς να κάνεις έντιμο διάλογο. Και η Τουρκία είναι ένα φασιστικό, ναζιστικό, αυταρχικό, δολοφονικό, απάνθρωπο κράτος. Αυτή είναι η αλήθεια.

Πώς θα πάμε σε διάλογο; Αναρωτηθήκατε ποτέ; Πώς θα πας σε διάλογο με αυτούς τους ανθρώπους, που δεν κρατούν τον λόγο τους ποτέ, που έχουν ανοίξει μέτωπα σε όλο τον κόσμο. Δεν έχουν αφήσει ένα μέτωπο μη ανοιχτό. Παντού ανοικτά μέτωπα έχουν. Δεν υπάρχει! Δυτικά, ανατολικά, βόρεια, νότια, παντού!

Και λέω, λοιπόν, για το Ναγκόρνο Καραμπάχ και την Αρμενία και αυτά που συμβαίνουν στην περιοχή. Ζήτησα κάτι από τον Πρόεδρο της Βουλής. Είναι ντροπή το Ελληνικό Κοινοβούλιο να έχει ακόμη και τώρα Επιτροπή Φιλίας Ελλάδος - Αζερμπαϊτζάν. Θα έπρεπε να παγώσει η επιτροπή τώρα, τώρα που μιλάμε, από χτες. Το θέσαμε ως κόμμα και δεν έγινε η κύρωση τουλάχιστον.

Σήμερα λοιπόν θέτω ένα αίτημα στον Πρόεδρο της Βουλής. Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής ζητάμε ένα ψήφισμα συμπαράστασης από το ελληνικό Κοινοβούλιο προς τον δοκιμαζόμενο λαό της Αρμενίας, έναν αρμενικό λαό που δέχεται τον βάρβαρο Τούρκο να εισβάλλει στη δική του χώρα, ένα ψήφισμα από το ελληνικό Κοινοβούλιο επιτέλους υπέρ των Αρμενίων. Να δείξουμε ότι υπάρχουμε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Για όσα έκαναν εναντίον μας οι Τούρκοι στην Κύπρο έβγαλε το κοινοβούλιο τους ψηφίσματα. Δεν πρέπει εμείς, ισόποσα, να βγάλουμε ένα απλό ψήφισμα, ένα ψήφισμα καταδίκης της βάρβαρης εισβολής των Τούρκων; Γιατί δεν είναι οι Αζέροι, οι Τούρκοι είναι.

Κλείνω και πάμε στο νομοσχέδιο. Τράπεζες. Βάλατε το «πλυντήριο» να καθαρίσει τα «πλυντήρια». Αυτό κάνατε. Κύριε Υπουργέ μου, είστε από τους πιο αξιοπρεπείς υπουργούς, γιατί έχετε αυτά και ακούτε αυτά που λέμε πολλές φορές. Μου τα λέει ο κ. Βιλιάρδος, τι προσπαθείτε να κάνετε και να φέρετε εις πέρας ένα δύσκολο έργο. Αυτό είναι αλήθεια.

Όμως αν ψάξετε να δείτε πώς ξεπλένεται το χρήμα, επειδή ξέρετε οικονομικά, οι τράπεζες είναι το καλύτερο «πλυντήριο». Είκοσι εννέα κατασκευαστές πλυντηρίων βρώμικου χρήματος συνηθιστών τράπεζες! Το ξέρουμε όλοι αυτό. Και θα σας το αποδείξω με στοιχεία. Δεν σας λέω, δηλαδή, τώρα εγώ ό,τι θέλω, στοιχεία θα σας δώσω. Ποιος ελέγχει τη διαδρομή των χρημάτων; Στέλνω ένα έμβασμα 10 εκατομμύρια ευρώ. Ποιος το ελέγχει; Η τράπεζα. Αφού αυτές το διευκολύνουν, αυτές βοηθούν. Δεν τα μεταφέρουμε σε βαλίτσες. Γιατί για να μεταφέρει 10 εκατομμύρια δολάρια ή 10 εκατομμύρια ευρώ χρειάζεσαι κοντέινερ. Δεν μεταφέρονται με κοντέινερ, είναι εγγραφές, ένα

κουμπί, εγγραφή, έφυγε. Πού πάει; Στην τράπεζα και πλένεται από εκεί.

Εδώ υπάρχει μια έρευνα της Διεθνούς Συμπράξεως Δημοσιογράφων, οι οποίοι είπαν ότι εντόπισαν δύο χιλιάδες εκατό απόρρητες αναφορές ύποπτης δραστηριότητας, εμφάνιση όγκου συναλλαγών από το 1999 μέχρι το 2016 2,1 δισεκατομμύρια δολάρια, κύριε Υπουργέ. Και το λέω αυτό γιατί; Πέντε τράπεζες - το λέει ευθέως- τη Morgan, τη Standard Chartered Bank, τη Deutsche Bank, τη Bank of New York Mellon, τη HSBC, όλες αυτές τις τράπεζες τις έκαναν «πλυντήριο», αυτούς τους ογκόλιθους των παγκόσμιων οικονομιών τους έκαναν «πλυντήριο».

Και βέβαια η ίδια η HSBC αναγνώρισε ότι το 2012 ξέπλυνε 900 εκατομμύρια δολάρια η ίδια, κύριε Υπουργέ. Δηλαδή βάλατε τον κλέφτη να φυλάει τα χρήματα. Αυτό μου κάνετε τώρα, βάζετε τις τράπεζες, τους κλέφτες -γιατί περί κλεφτών πρόκειται, μην κοροϊδεύομαστε- να φυλάνε. Με μοχλεύσεις, με υψηλότατα δάνεια, παίρνουν σπίτια, κάνουν κατασχέσεις, αλλά στον Πηλαδάκη έκαναν τα στραβά μάτια, για να μη ξεχνιόμαστε. Διαγραφή χρέους εκατομμυρίων ευρώ, 130 εκατομμύρια ευρώ, τα διαγράψατε. Όχι εσείς, οι τράπεζες. Τον Έλληνα τον ευχαρίζω.

Πάμε τώρα στη Γερμανία. Το έχω πει. Τουλάχιστον γνωρίζω τη Γερμανία καλά, όπως ο κ. Βιλιάρδος. Όπως κατάλαβα κι εσείς ξέρετε καλά τη Γερμανία, έχετε σχέσεις, κύριε συνάδελφε. Θα σας πω το εξής. Κύριε Υπουργέ, 100 δισεκατομμύρια ετησίως είναι ο όγκος ξεπλύματος μαύρου χρήματος, 100 δισεκατομμύρια στη Γερμανία. Αν ψάξετε λίγο, θα καταλάβετε τι εννοώ. Όγδοη θέση ως φορολογικός παράδεισος η Γερμανία, που μας κουνάει το δάχτυλο!

Να σας πω τώρα για την Ολλανδία, κύριε Υπουργέ; Το 2011 μέσω Ολλανδίας διέφυγαν της εθνικής φορολόγησης 4 τρισεκατομμύρια. Γιατί όλες οι εταιρείες πάνε στην Ολλανδία; Για πείτε μου, ξέρετε; Έχουν χαμηλή φορολόγηση και offshore εταιρείες, είναι onshore, είναι όπως το Λουξεμβούργο. Το βαφτίζουν το κρέας ψάρι. Όπως είναι και η Κύπρος, αν θέλετε. Το κάνει κι η Κύπρος αυτό, αλλά σε μικρότερο βαθμό. Αυτοί είναι κανονικά «πλυντήρια».

Δεν θα σας πω τα νούμερα, θα σας πω μόνο ότι η έδρα της φοροδιαφυγής είναι το Λουξεμβούργο. Η «VOLKSWAGEN» το 2003 είχε κέρδος 81 εκατομμύρια και πλήρωσε φόρο 87.000 ευρώ! Δήλωσε 81 εκατομμύρια κέρδη, πλήρωσε φόρο 87.000, δηλαδή 0,1% φορολόγηση, στο Λουξεμβούργο. Γιατί να μην πάει μετά η «3E»; Όχι η «3E», αλλά κάποια άλλη. Η «NESTLE»; Κάποια έφυγε από την Ελλάδα και πήγε στο Λουξεμβούργο. Δεν είμαι σίγουρος. Δεν το έχω εύκαιρο να σας πω ποια. Πήγε στο Λουξεμβούργο ο «PIXARΔΟΣ», πριν από δύο χρόνια. Ε, θα πάνε όλοι στο Λουξεμβούργο! Ποια Ευρωπαϊκή Ένωση, ποια Ευρωζώνη, ποια ενιαία οικονομική πολιτική, ποιοι ενιαίοι θεσμικοί παράγοντες; Τίποτα, ο καθένας κάνει ό,τι θέλει και την κονόμα κοιτάει. Δεν υπάρχει Ευρώπη, ποιον κοροϊδεύουμε εδώ μέσα; Η Ευρωπαϊκή Ένωση κι η αλληλεγγύη!

Να σας υπενθυμίσω, κύριε Υπουργέ -δεν είστε εσείς υπαίτιος βέβαια, προς θεού- τη λίστα Λαγκάρντ. Πώς παραγράφησαν; Για πείτε μου εσείς, τι ήταν η λίστα Λαγκάρντ, που παρεγράφη; Παρεγράφη η λίστα Λαγκάρντ! Να σας πω εγώ. Ουσιαστικά το Συμβούλιο Επικρατείας αποφάσισε γι' αυτό. Ποιος ήταν στο Σ.τ.Ε; Δεν ξέρω. Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας ήταν, αν δεν κάνω λάθος; Ήταν ή δεν ήταν; Δεν είμαι σίγουρος. Ρωτώ.

Πάμε στη λίστα Λαγκάρντ. Βεβαιωμένοι φόροι, πρόστιμα 330 εκατομμυρίων ευρώ σε πεντακόσιους φορολογούμενους. Το δημόσιο θα επιστρέψει 50 εκατομμύρια ευρώ από φόρους, δηλαδή, εμ, μας χρωστάνε, θα πληρώνουμε και φόρους πίσω. Τους δίνουμε λεφτά!

Λίστα Μπόργιανς, βγαίνανε ενίοτε από εδώ οι αριστεροί, οι δεξιοί και φώναζαν λίστα Λαγκάρντ, λίστα Μπόργιανς!. Η κυβέρνηση Σαμαρά, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το 2012, αρνήθηκε να παραλάβει τα στοιχεία, διότι θεώρησε ότι δόθηκαν παράνομα, λέει. Μα, θα μπορούσε το κράτος μέσω των στοιχείων αυτών να απαιτήσει χρήματα από αυτούς, έστω εξωδικαστικά. Καθυστερήσεις, παραγραφή και σε αυτή την ιστορία.

Πάμε στα Panama Papers, εδώ είναι το μεγάλο φάρτι. Διακόσιες δεκατέσσερις χιλιάδες λογαριασμούς offshore, με πολλά ελ-

ληνικά ονόματα μέσα, πάρα πολλά. Αν κάνεις αναζήτηση με «Greece», φαίνονται οι διακόσιες είκοσι τρεις υπεράκτιες εταιρείες, τετρακόσια ονόματα δικαιούχων, εβδομήντα επτά μεσάζοντες και τριακόσιες δεκατρείς διευθύνσεις. Ένας εξ αυτών ο Μιωνής ήταν, παιδιά; Αυτός δεν ήταν μέσα στα Panama Papers; Το καλό παιδί το δικό σας, που τον επικαλείστε τώρα.

Βλέπετε λοιπόν τη διαπλοκή του βρώμικου χρήματος, των πολιτικών που καλύπτουν το βρώμικο χρήμα και το «πλυντήριο» που γίνεται όλο μαζί; Αυτή είναι η πραγματικότητα. Δηλαδή κοροϊδεύουμε τον κόσμο εδώ. Ξέπλυμα βρώμικου χρήματος! Τι να πω!

Χρειάζεται να πιάσετε το βρώμικο χρήμα; Ψάξτε τα χρήματα από τις ΜΚΟ. Η Κυβέρνησή σας, κύριε Ζαββέ, ελέγχει τις μη κυβερνητικές οργανώσεις; Θα σας δώσω εγώ ένα στοιχείο. Το έχω μπροστά μου και θα σας το προσκομίσω. Ακούστε. Έγινε έρευνα μετά από καταγγελία από τη Γερμανία σε μία ΜΚΟ, δέκα χρόνια δραστηριότητας στην Ελλάδα. Το 2011 - 2018 έσοδα 23 εκατομμύρια, επιχορηγήσεις ύψους 9,7 εκατομμυρίων ευρώ. Έλαβε μέσω Ελβετίας από σαουδαρικών συμφερόντων fund περίπου 3 εκατομμύρια ευρώ. Απασχολεί εξακόσια άτομα. Αν δεν πιστεύετε, μπειτε στο cnn.gr -είναι δικό σας site, κεντροδεξιό- και στο in.gr, τα έχει τα στοιχεία αυτά.

Και εμφανίζεται να καταβάλλει ετησίως μισθούς 7 εκατομμυρίων ευρώ. Δεν τον ελέγχει κανένας. Δεν ελέγχει κανένας τη ΜΚΟ αυτή. Και σταματήστε να λέτε ψέματα στον κόσμο. Βρήκατε τέσσερις ΜΚΟ, που εγώ σας έδωσα τα στοιχεία εδώ στη Βουλή, τα πήρε ο Μητράκης, έκανε έλεγχο και έπιασε -λέει- δουλεμπόρους.

Τετρακόσιες είναι οι ΜΚΟ. Τέσσερις βρήκατε. Φανταστείτε στις άλλες το πάρτι που γίνεται. Δεν γράφονται στα μητρώα σας; Έκανε μητρώο η Νέα Δημοκρατία και δεν εγράφησαν οι ΜΚΟ. Αντί να τις κλείσετε από την επόμενη μέρα, τις αφήνεται να λειτουργούν. Σας λέω στοιχεία.

Βέβαια, ζούμε σε μια χώρα, όπου προχθές μου είπαν όλοι οι λογιστές μου ότι πλήρωσαν τον ΕΝΦΙΑ τον δικό μου, τον προσωρινό κατά τον κ. Βενιζέλο -γιατί ήταν προσωρινός ο ΕΝΦΙΑ- μετά έγινε νόμιμος κατά τον κ. Σαμαρά, αργότερα κατηγορημένος από τον κ. Τσίπρα, μειωμένος κατά τον κ. Μητσοτάκη, αυξημένος όμως ο ΕΝΦΙΑ ήταν για μένα και για πολλούς Έλληνες. Έτσι πώς να μας πιστέψει ο ελληνικός λαός και πώς το αυγό του φιδιού να μην επωαστεί; Αφού λέτε ψέματα συνεχώς, λέμε ψέματα στον ελληνικό λαό συνεχώς. Πώς δεν θα ανεβεί το αυγό του φιδιού και θα γίνει φίδι κανονικό; Ρωτώ εσάς. Αν δεν κοιτάμε τον πολίτη στα μάτια, έντιμα να του λέμε την πραγματικότητα, θα έχουμε τα ίδια προβλήματα.

Χθες, χωρίς τον αρμόδιο Υπουργό, τον φίλο σας τον Αδωνι Γεωργιάδη, ο Πρωθυπουργός συναντά τον εκπρόσωπο της «DATA CENTER». Φεύγει ο Γιάννης Βρούτσης, ο φίλος μου. Ο Γιάννης δεν ακούει και καλά, μη νομίζετε, ακούει μόνο όταν του λένε «Βάλε εισφορές, βάλε αυξήσεις».

Θα πω το εξής: Συναντήθηκε ο Πρωθυπουργός με τον εκπρόσωπο -λέει- της «MICROSOFT» και βγήκατε είπατε 1 δισεκατομμύριο. Θέλω ο Πρωθυπουργός να μου πει από πού βγαίνει αυτό το 1 δισεκατομμύριο. Γιατί εγώ στα οικονομικά δεν είμαι τόσο καλός όσο εσείς ή όσο είναι ο κ. Βιλιάρδος. Ψάχνω να βρω το 1 δισεκατομμύριο επένδυση της «MICROSOFT» πώς βγαίνει; Δεν λέω, καλοδεχούμενη, και περίπτερο να ανοίξει για μένα είναι καλοδεχούμενο, αλλά για εκατό θέσεις εργασίας να μου λέτε 1 δισεκατομμύριο ευρώ προσθετική αξία; Με το ίδιο σκεπτικό και το περίπτερο μπορεί να σου κάνει και 5 εκατομμύρια ευρώ προϋπολογισμούς σε είκοσι χρόνια. Προσθετική αξία; Έτσι είναι η προσθετική αξία; Ας είμαστε λίγο σοβαροί στον ελληνικό λαό. Δεν μπορούμε να τον κοροϊδεύουμε. Λέγατε για το Ελληνικό ότι θα χτιστεί. Πού είναι; Περνάω κάθε μέρα από εκεί. Δεν βλέπω τίποτα, κύριε Υπουργέ.

Δηλαδή αυτά αναγκάζουν τον πολίτη, κύριε Υπουργέ -γιατί δεν είστε πολιτικό πρόσωπο, εσείς τεχνοκράτης είστε- να πει «Είναι όλοι ψεύτες, όλοι κλέφτες, θα πάμε στα αυγά του φιδιού». Έτσι γεννήθηκε το αυγό του φιδιού. Αυτή είναι η πραγματικότητα, ενώ πρέπει να είμαστε τελειώς διαφορετικοί, να λέμε την αλήθεια στον ελληνικό λαό. Δηλαδή τι να πω για το Data Center; Και πρέπει να του πείτε του Πρωθυπουργού -γιατί δεν το ξέρει- ότι ήδη

λειτουργούν Data Center στην Ελλάδα, δεκατέσσερα στον αριθμό, όχι ένα και δύο, αλλά δεκατέσσερα. Το κάναμε σημαία.

Πρότεινα, λοιπόν, στην Κυβέρνηση -με πιέζει ο χρόνος- να κάνει επιτέλους το εξής. Κάνετε μια ρύθμιση για τις εκατόν είκοσι δόσεις εσείς και στο Υπουργείο Οικονομικών για τον ΕΦΚΑ κ.λπ.. Ξανακάντε το. Γιατί ακόμη και αυτοί που μπήκαν στη ρύθμιση αναγκάζονται και δυσκολεύονται να πληρώσουν. Φέρτε μια ρύθμιση για τον ΕΦΚΑ και για τους φόρους, για εκατόν είκοσι δόσεις από σήμερα, για όλους, «σκούπα», για να πάρετε κάτι. Δεν γίνεται αλλιώς. Δυσκολεύονται οι άνθρωποι. Την ίδια συμφωνία που κάνουν, πώς θα σας την πληρώσουν, αφού δεν έχουν τζίρους, δεν κινείται η αγορά;

Μα, δεν το καταλαβαίνουμε; Δεν το βλέπουμε; Δεν βλέπετε τι γίνεται στην αγορά; Ακόμη και τα καφέ δεν δουλεύουν πλέον.

Κάντε μια ρύθμιση! Το είπα στον κύριο Υπουργό, το μεταφέρω και σε εσάς, κύριε Βρούτση. Το είπα στον κ. Σταϊκούρα, δηλαδή, ότι πρέπει να γίνει γρήγορα, να ενταχθούν όλες οι επιχειρήσεις. Και πρέπει σε δέκα, δεκαπέντε χρόνια να γεννηθούν επιχειρήσεις, να πουν «ελάτε, κάντε ρυθμίσεις για να ξαναδημιουργήσετε θέσεις εργασίας». Δεν γίνεται αλλιώς.

Και σταματήστε το λανθασμένο μοντέλο! Βλέπω στον νέο προϋπολογισμό 30% ανάπτυξη του χρόνου -ξέρω εγώ- τα επόμενα χρόνια σε δύο πυλώνες -ακούστε! - στην ανεμογεννήτρια - στη σβούρα - και στον τουρισμό. Μα, δεν είναι ανάπτυξη αυτό! Η σβούρα, η ανεμογεννήτρια σου δίνει μια θέση εργασίας στις εκατό ανεμογεννήτριες. Ο τουρισμός είναι επικίνδυνος.

Αλλάξτε παραγωγικό μοντέλο -σας το έχω πει- πρωτογενής τομέας, στηρίξτε αλιεία, στηρίξτε γεωργία, κτηνοτροφία, να δημιουργήσουμε μεταποίηση! Αυτό είναι παραγωγικό μοντέλο! Τα άλλα είναι αέρας κοπανιστός. Ειλικρινά το λέω και στενοχωριέμαι γιατί δεν λέτε την αλήθεια στον ελληνικό λαό.

Ιδιωτικοποιείτε τη ΔΕΔΔΗΕ, το βλέπω τους επόμενους μήνες. Είναι η μοναδική κερδοφόρα εταιρεία, 350 εκατομμύρια τον χρόνο μας δίνει. Το 1 δισεκατομμύριο ευρώ της «MICROSOFT» το έκανε σημαία ο Πρωθυπουργός και το άκουγε ο Έλληνας και έλεγε «1 δισεκατομμύριο ευρώ θα πέσει στην αγορά;», 350 εκατομμύρια ευρώ μόνο είναι η ΔΕΔΔΗΕ, την οποία ιδιωτικοποιείτε, τη δίνετε σε ιδιώτες. Κάθε χρόνο τα παίρνουμε, είναι κέρδος, καθαρό κέρδος. Δηλαδή, αυτά είναι αντιφατικά πράγματα σε μια οικονομική πολιτική.

Και επίσης, κύριε Υπουργέ, αυτή η ρύθμιση που κάνατε εσείς με τους συνταξιούχους -να το πω κιάλας, θα το πω ευθέως- ήταν λίγο εξυπνακίστικη. Θα χάνουν οποιαδήποτε περαιτέρω απαίτηση, θα φορολογούνται, στο τέλος θα συμψηφιστούν με πρόστιμο, διότι απασχόλησαν και την υπηρεσία. Αυτό θα κάνατε με τις συντάξεις. Και είναι μόνο για τις κύριες. Είναι λάθος.

Και επειδή ο Υπουργός Μεταφορών -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- δεν λέει την αλήθεια για τα λεωφορεία που δεν υπάρχουν λόγω κορωνοϊού -γιατί όλοι τα έβλανε με τους Έλληνες, βρίζουν τους Έλληνες- χθες έβλεπα ένα βίντεο στο διαδίκτυο όπου ελεγκτής, κύριοι συνάδελφοι, ήλεγχε τους Έλληνες από τη μία πλευρά και επέβαλλε πρόστιμα -και καλά έκανε- σε όσους δεν είχαν εισιτήριο. Ταυτοχρόνως, στο βίντεο υπήρχαν δεξιά οι λαθρομετανάστες από τους οποίους δεν ήλεγχε κανένας, γιατί δεν είχαν ταυτότητες, δεν είχαν χαρτιά. Αυτό είναι ρατσισμός, ρατσισμός έναντι των Ελλήνων! Υπάρχει το βίντεο αναρτημένο.

Δεν θα το δείτε στον «ΣΚΑΪ», ο «ΣΚΑΪ» είναι δικό σας μαγαζί. Ο «ΣΚΑΪ» όλη μέρα καλεί εσάς και τον ΣΥΡΙΖΑ. Ούτε Κίνημα Αλλαγής θα καλέσει πλέον. Δεν ξέρω, κάτι του κάνατε εσείς στο Κίνημα Αλλαγής. Στον «ΣΚΑΪ» κάτι κάνατε, δεν γίνεται. Κάποτε σας καλούσαν, μια, δυο φορές την εβδομάδα. Τώρα κάτι τους κάνατε. Άντε, εμάς μας έχουν σε каранτίνα λόγω κορωνοϊού, μας έχουν στην каранτίνα. Το ΚΚΕ ποτέ, το ΜέΡΑ25, όταν νυχτώνει μόνο. Δηλαδή, τι να συζητάμε τώρα;

Χθες, λοιπόν, έβλεπα τον «ΣΚΑΪ». Έλεγον τα πάντα εκτός από τα βασικά.

Δηλαδή, για τα μέσα μαζικής μεταφοράς, με το τρίτο μνημόνιο, κύριε Υπουργέ, τα μέσα μαζικής μεταφοράς πού ανήκουν; Το ξέρει κανείς; Το ξέρει κανένας από εσάς; Στο υπερταμείο! Δεν ανήκουν στην ελληνική κυβέρνηση, δεν μπορεί η ελληνική Κυβέρνηση να κάνει κάτι, αν δεν πάρει την άδεια. Το ξέρετε αυτό;

Ορίστε, λοιπόν, θα καταθέσω στα Πρακτικά, για να ξέρει ο ελληνικός λαός, βαγόνια, λεωφορεία, τρόλεϊ, όλα αυτά ανήκουν στο υπερταμείο.

Άρα η Κυβέρνηση πρέπει να έρθει σε συμφωνία με αυτούς και αν αυτοί θέλουν και αν αυτοί μπορούν και αν αυτοί δώσουν το πράσινο φως -έχω άδικο, κύριε Βιλιάρδο;- τότε μόνο μπορούν να το υλοποιήσουν.

Ακόμη και τα λεωφορεία του ελληνικού λαού είναι στο υπερταμείο! Γι' αυτό και δυσκολευόταν ο Κώστας Καραμανλής να πάρει λεωφορεία και έκανε ό,τι να 'ναι για να μπορέσει να ικανοποιήσει και το υπερταμείο και όλους αυτούς τους δανειστές μας, για να πάρουμε με leasing ακριβότερα από ό,τι είναι τα καινούργια, για να ικανοποιηθούν οι δανειστές. Μιλάμε για κομπίνες του υπερταμείου εις βάρος του ελληνικού λαού! Αυτά δεν τα λέει κανείς, όμως.

Και κλείνω με δύο θέματα.

Πάμε στον Τραμπ. Γιατί τον βρίζετε όλοι τον Τραμπ; Ειλικρινά δεν μπορώ να καταλάβω γιατί όλα τα κανάλια βρίζουν τον Ντόναλντ Τραμπ, ποιος είναι ο λόγος. Αν ξαναεκλεγεί; Είναι φιλότουρκος, έχει σχέση με τον Ερντογάν -και εγώ το καταδικάζω αυτό- αλλά αφήστε μια πόρτα ανοιχτή για τον χειμώνα. Βλέπω «ΣΚΑΪ» όλη μέρα υπέρ του Μπάιντεν που είναι έτοιμος να κοιμηθεί ο άνθρωπος. Σε τρεις μέρες, όμως, ο Τραμπ, ενώ είχε κορωνοϊό, έγινε «Ρόμποκοπ». Κάτι σημαίνει αυτό. Για ψάξτε το λιγάκι! Κάτι σημαίνει. Πώς βγήκε σε τρεις μέρες μετά τον κορωνοϊό;

Τώρα θα πουν οι νεοδημοκράτες «συνωμοσιολογία». Όταν συνωμοσιολογούμε εμείς, είμαστε συνωμοσιολόγοι. Τώρα τους βλέπω από το πρωί να λένε ότι το έκανε επίτηδες και το έκανε για την ευαισθησία του κόσμου, για να πάρει ψήφους. Είστε απίστευτοι, ρε παιδιά! Ψεκασμένους λέτε τους άλλους που συνωμοσιολογούν και ψεκασμένοι είστε οι ίδιοι, όταν συνωμοσιολογείτε οι ίδιοι.

Και βέβαια, θα σας πω το εξής: Το φάρμακο που πήρε ο Τραμπ είναι από ένα γνωστό μου παλικάρι από τη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε Φαρμακευτική στη Θεσσαλονίκη πριν μερικά χρόνια, ελληνόπουλο! Και ο πρόεδρος της εταιρείας Έλληνας! Ο Γιανκόπουλος είναι ο ένας και ο άλλος είναι ο Κυράτσους. Είναι ελληνάκια, Καστοριά και Κοζάνη, Μακεδόνες, ελληνάκια, του έκαναν το φάρμακο το κοκτέιλ. Δεν μπορούσε η Κυβέρνηση να δώσει στην παραγωγή αυτή την έρευνα, να δώσει η ίδια κίνητρα στα νέα παιδιά να μείνουν εδώ και έφυγαν στην Αμερική για να διαπρέψουν; Ρωτώ εσάς.

Φεύγουν τα ελληνόπουλα, έφυγαν εξακόσιες χιλιάδες ελληνόπουλα. Θα τα γυρίσουμε πίσω! Τέλος! Θα τα γυρίσουμε τα ελληνόπουλα πίσω, για να κάνουμε μια Ελλάδα καλύτερη για τους Έλληνες! Δεν γίνεται αλλιώς! Δεν γίνεται!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και επίσης, αυτό με τις μάσκες κόψτε το, ρε παιδιά! Το πρωί έβγαίνε, προχθές άκουγα -διέρρεε το Μαξίμου- «όχι υποχρεωτικές οι μάσκες μέσα και έξω, δεν έχει αποδώσει το εξωτερικό». Λίγες ώρες μετά το υλοποιεί στην Αχαΐα και στα Γιάννενα, «μάσκες υποχρεωτικά όλοι». Ακούστε λίγο: Αυτή η ιστορία με τις μάσκες, αν βγει ο Τραμπ και βρεθεί το φάρμακο γρήγορα, θα αποδειχθεί φούσκα.

Επένδυσε η Νέα Δημοκρατία στις μάσκες και έρχεστε τώρα ως κόμμα μιας πατριωτικής παράταξης, το οποίο κόμμα κατήργησε το Πάσχα, κατήργησε τις εκκλησίες, κατήργησε τον Δεκαπενταύγουστο, κατήργησε ό,τι ιερό και όσιο υπήρχε -αλλά λειτουργούσαν τα τζαμιά- και λέτε παράλληλα ότι δεν θα κάνουμε παρέλαση την 28^η Οκτωβρίου. Σας αρέσει; Εμένα δεν μου αρέσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ναι.

Και λέω το εξής: Πώς έγινε στην Κύπρο πριν από λίγες μέρες; Θα μπορούσε να γίνει με μάσκες. Παρέλαση έκαναν -ακούστε λίγο- σε τρεις χώρες, συγκεκριμένες χώρες στην Ευρώπη. Έγινε και στην Κύπρο παρέλαση και στη Γαλλία. Δεν μπορούσαμε να κάνουμε παρέλαση; Γιατί να μην κάνουμε παρέλαση; Για πείτε μου εσείς. Γιατί να μην κάνουμε παρέλαση;

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Όλα τα αεροπλάνα θα πετάξουν, κύριε Πρόεδρε!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ποιος είναι ο λόγος; Για την υγεία μας; Παραμύθια! Θέλετε να ξεριζώσετε από το μυαλό του Έλληνα την Ορθοδοξία, την ιστορία και την τιμή των προγόνων του. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Και να θυμηθείτε ότι στις 17 Νοέμβρη θα έχουμε πορείες, όμως. Εκεί δεν θα τολμήσετε να επιβάλλετε τον νόμο! Όπως είχαμε και πριν λίγες μέρες και για τον Φύσσα τον μακαρίτη, που εκεί είναι ένα άλλο θέμα, βέβαια, ότι το αυγό του φιδιού πρέπει να παταχθεί, δεν το συζητάμε. Άλλες πορείες, «Gay Pride», τις επιτρέψατε. Έκαναν βολτούλες οι Πακιστανοί, αλλά η παρέλαση απαγορεύεται. Κάνετε λάθη!

Κλείνοντας, θα πω το εξής.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Όλα τα αεροπλάνα θα πετάξουν, κύριε Πρόεδρε!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Κύριε Χατζηδάκη, μην το κάνετε αυτό.

Επί ΣΥΡΙΖΑ έγινε κατάληψη σε ένα σχολείο στη βόρεια Μακεδονία -έτσι την αποκαλούσαν αυτοί, στη Μακεδονία την ελληνική για εμένα, δεν υπάρχει βόρεια Μακεδονία- έγιναν καταλήψεις -αν θυμάστε- για το μακεδονικό. Ήταν σε ελληνικό σχολείο. Έδωσε εντολή ο εισαγγελέας με εντολή του Υπουργού Δικαιοσύνης του ΣΥΡΙΖΑ και συνελήφθησαν οι γονείς των παιδιών. Τώρα ξαφνικά ο ΣΥΡΙΖΑ είναι υπέρ των καταλήψεων. Όταν γίνονται καταλήψεις για τα εθνικά θέματα, ο ΣΥΡΙΖΑ συλλαμβάνει γονείς, όταν γίνονται καταλήψεις και καταστρέφονται αίθουσες, θρανία, υπολογιστές -κλέβονται, καίγονται- όπως έγινε στην Καλαμάτα, όπως σε άλλα σχολεία, είμαστε υπέρ των καταλήψεων.

Γι' αυτό σας λέω ότι το αυγό του φιδιού από εκεί επωάζεται, από την ανακολουθία, την έλλειψη σοβαρότητας, την έλλειψη επιχειρημάτων, την έλλειψη προτάσεων.

Και θα σας πω και κάτι τελευταίο και κλείνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κύριε Πρόεδρε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Το ΚΚΕ κάνει πορείες ωραίες, συντεταγμένες. Η ΚΝΕ έκανε πορεία με τις μασκούλες τους, σε διάταξη, με αποστάσεις. Δεν μπορούσαμε να κάνουμε παρέλαση; Κύπρος, Γαλλία, Ρωσία έκαναν. Γιατί να μην κάνουμε και εμείς;

Και κλείνω λέγοντας το εξής: Για την Αρμενία παρακαλώ το Προεδρείο, τον κ. Αθανασίου, να μιλήσει με τον Πρόεδρο της Βουλής και να του πει ότι πρέπει να βγάλουμε ως Βουλή ένα ψήφισμα συμπαράστασης στον αρμενικό λαό.

Παρακαλώ τον κ. Αβδελά και τον Αντιπρόεδρο κ. Αθανασίου να του το μεταφέρουν -γιατί;- γιατί πολύ απλά αυτά που σήμερα έχει υποστεί η Αρμενία από το Αζερμπαϊτζάν με πίεση της Τουρκίας φοβούμαι ότι θα τα υποστούμε και εμείς και χρειαζόμαστε φίλους. Χρειαζόμαστε δίπλα μας ανθρώπους και λαούς και έθνη που θα μας στηρίξουν, που έχουν την ίδια ακριβώς ιστορία με εμάς, γενοκτονίες, διωγμούς, διώξεις, σφαγές, βιασμούς.

Ας τιμήσουμε τον αγώνα τους, γιατί αυτοί δεν φεύγουν από την πατρίδα τους για να γίνουν λαθρομετανάστες στην Ελλάδα, μένουν εκεί και πολεμούν. Δεν είναι όπως οι Αφγανοί δήθεν πρόσφυγες, Πακιστανοί που έρχονται εδώ από δήθεν πολέμους. Αυτοί μένουν και πολεμούν υπέρ βωμών και εστιών και φεύγουν από όλη την Ευρώπη και από όλη την Αμερική για να πάνε να πολεμήσουν και οι ίδιοι. Αυτός είναι λαός! Τέτοιο λαό θέλω τον ελληνικό λαό και όχι ρίψασπι!

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής) (Όρθιοι οι Βουλευτές της Ελληνικής Λύσης χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Υπουργέ, θα μιλήσετε εσείς;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ωραία.

Για να κανονίσω τον χρόνο, θα έρθει ο κύριος Υπουργός; Γιατί αν έρθει ο κ. Σταϊκούρας, πρέπει ο χρόνος να είναι διαφορετικός, έχετε...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Θα μιλήσω μάξιμουμ δεκαπέντε λεπτά, κύριε Πρόεδρε, θα απαντήσω σε όλες τις ερωτήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ωραία, θα βάλουμε τον χρόνο που πρέπει να μπει, λοιπόν και θα υπάρχει μία ανοχή.

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Γεώργιος Ζαββός.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Έπειτα από την πολυσχιδή ομιλία του κ. Βελόπουλου, θα συγκεντρωθώ μόνο στα θέματα του νομοσχεδίου και θα είναι κατ' ανάγκη μια ομιλία δωρικής υφής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, το σχέδιο νόμου για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που φέρνει σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία η Κυβέρνηση, βρίσκεται κατ' εξοχήν στην κορυφή των διεργασιών που πραγματοποιούνται αυτή τη στιγμή στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης και την ολοκλήρωση της Ένωσης των Ευρωπαϊκών Κεφαλαιαγορών.

Πρόκειται για ένα φαινόμενο που απειλεί κυριολεκτικά τα θεμέλια του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος και ακόμα τα θεμέλια θεσμών και την αξιοπιστία κρατών. Φαινόμενο που είναι πολύπλοκο, γιατί, το οργανωμένο έγκλημα τείνει να χρησιμοποιεί τις αλματώδεις εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα. Είναι φαινόμενο που δεν γνωρίζει σύνορα, υπερκεράζει και υπερβαίνει τις εθνικές δικαιοδοσίες και την εμβέλεια των εθνικών αρχών. Πρόκειται κυριολεκτικά για μια κινούμενη άμμο, έναν κινούμενο στόχο για όλους αυτούς που θέλουν να το αντιμετωπίσουν και ξέρουμε καλά ότι απαιτεί πλήρη εγρήγορη και αποτελεσματικότητα όλων εκείνων των φορέων οι οποίοι αποτελούν την αλυσίδα, τους φύλακες του συστήματος, το οποίο πρέπει να ελέγχει χρηματορροές και κινήσεις κεφαλαίων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Μερικά πολύ σύντομα στοιχεία. Κατά συντηρητικές εκτιμήσεις μπορούμε να μιλάμε τουλάχιστον για 2% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ, το οποίο επηρεάζεται από το φαινόμενο του ξεπλύματος χρήματος, κάτι που ισοδυναμεί με περίπου 400 δισεκατομμύρια ευρώ στην Ευρώπη και πάνω από 2 τρισεκατομμύρια ευρώ σε παγκόσμιο επίπεδο.

Πριν απ' ό,τι λίγα χρόνια υπήρξε η διαρροή των Panama Papers, όπου βρέθηκαν πιστωτικά ιδρύματα να έχουν εμπλακεί σε παράνομες ενέργειες. Την προηγούμενη εβδομάδα οι γαλλικές δικαστικές αρχές εξάρθρωσαν μεγάλο δίκτυο χρηματοδότησης εξτρεμιστών στη Συρία οι οποίοι χρησιμοποιούσαν τα κρυπτονομίσματα, που, όπως θα πούμε και έπειτα, πρόκειται για ένα είδος ψηφιακού μέσου συναλλαγών. Πριν δύο - τρία χρόνια παρακολούθησαμε όλοι ότι η μεγαλύτερη τράπεζα μιας βαλτικής χώρας λειτουργήσε κυριολεκτικά ως ενδιάμεσος ξεπλύματος χρήματος πολλών εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ, πράγμα που είχε τεράστιες συνέπειες, βαρύτερες κυρώσεις, αλλά έδειξε επίσης ότι το ξέπλυμα χρήματος αποτελεί το μαλακό υπογάστριο του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Στις συζητήσεις που είχαμε εδώ με τους εκπροσώπους όλων των κομμάτων όσο και με τους φορείς αποδείχθηκε ότι υπάρχει μια συντριπτική πλειοψηφία που συναινεί ως προς την αναγκαιότητα καταπολέμησης αλλά και ως προς τη γενική αρχιτεκτονική αντιμετώπισης του φαινομένου.

Στις κατ' ιδίαν παρατηρήσεις θα προσπαθήσω να απαντήσω στο τέλος αυτής της ομιλίας. Ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα τα οποία έρχεται να αντιμετωπίσει το νομοσχέδιο είναι ο εκταχυρονομισμός των ρυθμίσεων που αφορούν τη διαφάνεια των εταιρικών δομών και εδώ αναφέρομαι στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων στο οποίο τα στοιχεία παρέχουμε

την πρόσβαση και στα μέλη του ευρύτερου κοινού. Αυτό αφορά ιδίως την καταχώριση των πολιτικών κομμάτων και των σωματείων, στα οποία αναφέρθηκε και το Κομμουνιστικό Κόμμα. Θέλω να πω ότι τα σωματεία και τα συνδικαλιστικά όργανα είχαν ήδη υποχρέωση καταχώρισης, με βάση το προϊσχύον δίκαιο και γι' αυτό θα έλεγα ότι δεν αποτελεί κατ' ανάγκη μια νέα ρύθμιση. Επίσης, ξέρουμε ότι το ίδιο ισχύει και για τους δικηγόρους. Ήθελα να θυμίσω ότι οι δικηγόροι έχουν καταστεί υπόχρεα πρόσφατα ήδη από το 2018.

Τέλος, όσον αφορά στα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, αν και η διάταξη αποτελεί προϊσχύον δίκαιο σε μεγάλο βαθμό, προσθέτουμε την κατάρτιση καταλόγου για τα ειδικά καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των κατηγοριών αυτών των προσώπων και την κοινοποίησή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Προέδρου της Βουλής θα γίνεται δυνατή η δημοσίευση του καταλόγου. Έτσι, παρέχουμε αυξημένη νομιμοποίηση αφού η Ειδική Υπηρεσία της Επιτροπής Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Βουλής των Ελλήνων θα διαθέτει τη σχετική κατάσταση.

Ένα άλλο σημείο το οποίο ενισχύει το νομοσχέδιο είναι η ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων αρμόδιων φορέων, σε εθνικό επίπεδο, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Η οδηγία και το νομοθέτημα ενισχύουν πολύ το θέμα της προληπτικής εποπτείας. Αναφέρθηκαν αρκετοί στο θέμα της προστασίας των μαρτύρων και αναφερόντων προσώπων. Θα ήθελα να πω ότι εδώ κάνουμε ένα βήμα μπροστά στην κατεύθυνση της προστασίας των ατομικών ελευθεριών, απαγορεύοντας τη δυσμενή μεταχείριση στο εργασιακό περιβάλλον όλων εκείνων των προσώπων που καλόπιστα υποβάλλουν καταγγελίες στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Ένα άλλο σημείο, στο οποίο αναφέρθηκαν πολλοί, και ο κ. Κατρίνης και ο κ. Βιλιάρδος, καθώς και ο κ. Αλεξιάδης, είναι το θέμα της εποπτείας των εικονικών νομισμάτων. Η οδηγία προσπαθεί να αντιμετωπίσει το φαινόμενο της ανωνυμίας των κατόχων των εικονικών νομισμάτων και καθιστά αδύνατη, τουλάχιστον προς το παρόν, την αθέμιτη χρήση τους για εγκληματικούς σκοπούς. Υπάρχει δηλαδή υποχρέωση των παρόχων των εικονικών νομισμάτων να εντοπίζουν κάθε ύποπτη δραστηριότητα, κατά τον ίδιο τρόπο που και τα υπόχρεα πρόσωπα του νόμου πρέπει να το κάνουν, όπως δηλαδή τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τα ιδρύματα πληρωμών.

Συζητήθηκε πολύ το γιατί, αν και πώς η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να επιτελέσει αυτό το έργο. Σας είπα και στις προηγούμενες συσκέψεις και συζητήσεις ποια ήταν η συλλογιστική της Κυβέρνησης στην προσέγγιση αυτού του θέματος, την οποία συμμερίζομαι, καθώς είναι κρίσιμο θέμα. Είναι κρίσιμο γιατί κατ' αρχάς είναι πολύ δύσκολο να διαπιστωθεί κάθε φορά ποια είναι η υφή, η σημασία, ο ρόλος ακριβώς αυτών των νέων εικονικών νομισμάτων. Είναι άραγε νομίσματα και άρα θα πρέπει να τα δει κανείς από τη μεριά της νομισματικής πολιτικής, την οποία ρυθμίζουν η κ. Λαγκάρντ και όλες οι νομισματικές εποπτικές αρχές; Ή αποτελούν περιουσιακά στοιχεία, τα λεγόμενα assets, για την εποπτεία των οποίων αρμόδιες είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και όλες οι επιτροπές κεφαλαιαγοράς;

Στην περίπτωση αυτήν και με βάση τη διεθνή και ευρωπαϊκή εμπειρία, κρίναμε ότι είναι σκόπιμο να ανατεθεί η εποπτεία στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Θίξατε πολύ -και το συμμερίζομαι- τη δυνατότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να ασκήσει την εποπτεία και μερικοί αναρώτηθηκαν μήπως πρέπει να περιμένουμε πολύ, για να γίνει πρώτα ικανή, να αποκτήσει την κατάλληλη στελέχωση, και την άρτια γνώση του αντικείμενου ώστε να μπορέσει να ασκήσει την εποπτεία.. Θεωρήσαμε ότι είναι κρίσιμο και επείγον από τώρα που ήδη αρχίζουν να εμφανίζονται στην αγορά ορισμένα τέτοια δύσκολα φαινόμενα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να αναλάβει τον ρόλο της και θεωρούμε ότι θα μπορέσει να τον επιτελέσει μαζί με τη βοήθεια της πολιτείας, όσον αφορά τους πόρους, τη στελέχωση και την εκπαίδευση των στελεχών. Ξέρετε, αφού, εσείς ψηφίσατε με συντριπτική πλειοψηφία το νο-

μοσχέδιο για την εταιρική διακυβέρνηση, ότι το τελευταίο ενισχύει ακόμα περισσότερο τις εξουσίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Έχουμε δε συστήσει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε άμεσο χρονικό διάστημα να έχει κάνει το μνημόνιο συνεργασίας με την ΕΛΤΕ καθώς και να υιοθετήσει τον δικό της εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας.

Θα θυμάστε από εκείνο το νομοσχέδιο ότι έγινε δυνατή η συμμετοχή του Προέδρου της ΕΛΤΕ, δηλαδή των ορκωτών λογιστών, στο διοικητικό συμβούλιο της Κεφαλαιαγοράς. Ενισχύουμε και θωρακίζουμε όλες τις ελληνικές εποπτικές αρχές στις οποίες έχει ανατεθεί αυτό το δύσκολο έργο με κάθε δυνατό τρόπο.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω -και ενδιαφέρει πολύ αυτό τους Βουλευτές- ότι έχουμε αποδεχθεί ήδη την πρόταση του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας ως εποπτική αρχή, προσαρμογές της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων που διευκρινίζουν τις συνθήκες για τα τυχερά παίγνια, λόγω της ιδιαιτερότητάς τους, τεχνικές παρατηρήσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τις εταιρείες που εισάγονται σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε πολυμερή μηχανισμό διαπραγματεύσεως, την πρόταση της Αρχής Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες ως προς τις ποινές των βασικών αδικημάτων, ένεκα και της πρόσφατης αλλαγής του Ποινικού Κώδικα, ώστε να αποφύγουμε την παραγραφή ορισμένων αδικημάτων. Τέλος, σύμφωνα με την οδηγία 843/2018 έχουμε λάβει υπ' όψιν τις διευκρινίσεις που είχε προτείνει η Ελληνική Ένωση Τραπεζών.

Κύριε Πρόεδρε, τώρα θα έρθω στις συγκεκριμένες παρατηρήσεις των αντιπροσώπων των διαφόρων κομμάτων:

Σχετικά με τις παρατηρήσεις του κ. Αλεξιάδη του ΣΥΡΙΖΑ ως προς τον Ποινικό Κώδικα και τα βασικά αδικήματα θα πω ότι εισάγουμε, με εισήγηση της Αρχής Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, τροποποίηση στον ν. 4557/2018, ώστε το βασικό αδίκημα για τους σκοπούς του παρόντος να θεωρείται και κάθε άλλο αδίκημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης και από το οποίο βέβαια προκύπτει περιουσιακό όφελος, ώστε να αποφύγουμε την παραγραφή.

Επίσης, σχετικά με τις παρατηρήσεις του κ. Αλεξιάδη, θέλω να πω ότι διαβάσατε ενδεχομένως την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Υπενθυμίζω ότι εδώ ενσωματώνουμε την πέμπτη οδηγία. Επομένως, το πεδίο εφαρμογής της είναι κατ' ανάγκην συγκεκριμένο και περιορισμένο, αλλά θα έχουμε τη δυνατότητα και σε επόμενες οδηγίες που έρχονται, την έκτη και την έβδομη, να προσαρμόσουμε ακόμα καλύτερα τις δυνατότητές μας και τις εποπτικές αρχές.

Σαφώς και είμαστε υπέρ της ενίσχυσης των θεσμών και των προστατευόμενων μαρτύρων, γιατί, όπως φαίνεται στο παρόν νομοσχέδιο, στο άρθρο 20, μιλάμε για μέτρα προστασίας αναφερόντων προσώπων, όπως είπα και προηγουμένως. Είναι κάτι που υπάρχει στο παρόν νομοσχέδιο. Μάλιστα, προβλέπουμε, όπως είπα, και νόμιμη προστασία ενισχύοντας έτσι όλες εκείνες τις δικλίδες ασφαλείας από απειλές και εκβίαση στον εργασιακό χώρο.

Σχετικά με τις παρατηρήσεις του κ. Κατρίνη, του Εκπροσώπου του Κινήματος Αλλαγής, τονίσατε τη σημασία της αποτελεσματικότητας των δράσεων όλων των αρχών. Πιστεύω ότι οι παρατηρήσεις τις οποίες έκανα προηγουμένως σχετικά με την ενίσχυση του ρόλου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και συγκεκριμένα του ρόλου που της ανατίθεται σε σχέση με τα εικονικά νομίσματα είναι σημαντικές. Θα ήθελα να προσθέσω ότι εισάγουμε τρία νέα άρθρα για την αποτελεσματικότερη ανταλλαγή πληροφοριών, που και αυτό, αν θέλετε, μπαίνει στη φαρέτρα των εποπτικών αρχών.

Ειπώθηκε πάλι από τον κ. Κατρίνη κάτι για την Αρχή Καταπολέμησης του Ξεπλύματος Χρήματος και για το θέμα πρόσβασης σε μεγαλύτερο εύρος στις πληροφορίες, ώστε να αντιμετωπίσουμε το εκ φύσεως οικονομικό έγκλημα. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και πάλι νομίζουμε ότι είναι η κατ' εξοχήν αρμόδια για να αντιμετωπίσει στη συγκεκριμένη στιγμή αυτό το φαινόμενο.

Η εκπρόσωπος του ΚΚΕ μίλησε για το Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων. Θα ήθελα να πω ότι αποτελεί υπόδειγμα συνεργασίας, όπως σωστά επεσήμαναν οι περισσότεροι εισηγητές. Ανα-

φερθήκαμε και δώσαμε εύσημα στις προηγούμενες κυβερνήσεις για τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει εδώ. Υπάρχει μια συνέχεια του κράτους δικαίου πάνω στην οποία πρέπει να χτίζονται όλες οι κυβερνήσεις. Η χώρα μας έχει λάβει εύσημα γι' αυτό το πράγμα.

Η καταχώριση των σωματείων γίνεται για λόγους διαφάνειας όπως και κάθε άλλης εταιρικής και νομικής οντότητας. Ουδείς εξ αυτών των καταχωρίσεων σημαίνει ότι υπάρχει υποψία για εγκληματική δραστηριότητα ή για τα σχετικά περί τρομοκρατίας. Υποθέτω ότι δεν υπονοήσατε αυτό, αλλά καλό είναι να το ξεκαθαρίσουμε.

Σε σχέση με τις παρατηρήσεις του κ. Βιλιάρδου -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- θα ήθελα να πω ότι τα κρυπτονομίσματα αποτελούν απειλή για το τραπεζικό σύστημα. Το ξέπλυμα αποτελεί απειλή, το έχουν διαπιστώσει όλοι οι διεθνείς οργανισμοί, το ξέρουμε τώρα, και έχουμε βέβαια διαθέσιμο και τον κατάλογο τρίτων χωρών τον οποίο ετοιμάζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και νομίζω ότι τον ανανεώνει κάθε χρόνο, που είναι τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου. Όπως αντιλαμβάνεστε, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το κάνει αυτό με ενδεδειγμένες διαδικασίες. Τον Μάιο ψηφίστηκε ο σχετικός κανονισμός με σύμφωνη γνώμη όλων των κρατών-μελών, ενώ βάση για όλες αυτές τις διαδικασίες αποτέλεσε, όπως γνωρίζετε, και η Διεθνής Ομάδα Χρηματοπιστωτικής Δράσης, η λεγόμενη FATF.

Σχετικά με τις παρατηρήσεις του κ. Βιλιάρδου για τα σκάνδαλα του παρελθόντος και για τους λόγους, για την εξέταση του ρόλου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, νομίζω ότι είχαμε τη δυνατότητα να το συζητήσουμε εδώ διεξοδικά, στο πλαίσιο της ψηφίσεως του νομοσχεδίου για την εταιρική διακυβέρνηση που τώρα αποτελεί νόμο. Νομίζω ότι θωρακίσαμε με τον καταλληλότερο τρόπο αυτό το φαινόμενο.

Κύριε Πρόεδρε, ξέρουμε ότι υιοθετώντας αυτό το σχέδιο νόμου σήμερα κάνουμε ένα βήμα μέσα στα πολλά βήματα που έχουμε κάνει και πρέπει να γίνουν ακόμα περισσότερα, γιατί προσαρμόζουμε στο Δικαίο μας την πέμπτη οδηγία, προσθέτοντας όμως καινοτόμες, ενδιαφέρουσες διατάξεις, οι οποίες ενισχύουν ακόμα περισσότερο τη διαφάνεια, και την αποτελεσματική λειτουργία των εποπτικών αρχών.

Είναι όμως ένα φαινόμενο διεθνές και ευρωπαϊκό. Και δεν είπα τυχαία ότι βρίσκεται σήμερα στην κορυφή των θεμάτων και της γερμανικής προεδρίας και της ευρωπαϊκής ατζέντας, τα οποία αφορούν την ολοκλήρωση χρηματοπιστωτικών αγορών.

Ελπίζουμε ότι πάρα πολύ σύντομα θα έχουμε μια ανεξάρτητη ευρωπαϊκή εποπτική αρχή η οποία, σε συνεργασία με όλες τις εθνικές αρχές για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, θα αποτελεί ένα αρχιτεκτόνημα, ένα σύστημα πολύ δυναμικό και αποτελεσματικό, για να μπορέσει με αυτόν τον τρόπο η Ευρωπαϊκή Ένωση να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά αυτό που είπα στην αρχή ότι ενδεχομένως αποτελεί και την αχίλλειο πτέρνα του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος.

Μετά απ' αυτό θα ήθελα να καλέσω τους Βουλευτές όλων των κομμάτων να υπερψηφίσουν αυτό το νομοσχέδιο, για το οποίο νομίζω ότι έχουμε μια πραγματικά σημαντική σύγκλιση απόψεων, περνώντας ακόμα μια φορά στην κοινωνία το μήνυμα ότι η Εθνική Αντιπροσωπεία είναι ικανή και έτοιμη να συμβάλει στην αντιμετώπιση αυτών των πολύ επικίνδυνων φαινομένων, όπως είναι το ξέπλυμα του χρήματος και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Σας ευχαριστώ ιδιαίτερα, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Υπουργέ, πριν κατέβετε από το βήμα θα ήθελα με την ιδιότητά μου ως Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου να σας παρακαλέσω για μια σαφέστερη διευκρίνιση για το άρθρο 14 του «πόθεν έσχες», διότι μου το ζήτησε η υπηρεσία. Στο άρθρο αυτό εκδίδεται μια κοινή απόφαση του Προέδρου της Βουλής και του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας και επειδή υπάρχει η φράση «πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα» και επαναλαμβάνεται -βέβαια για εμένα είναι σαφές- θα ήθελα να το διευκρινίσετε για μια ακόμα φορά ότι μιλάμε για ιδιότητες και όχι για πρόσωπα.

Αυτό θέλω να το διευκρινίσετε, έτσι ώστε να είμαστε σε κάθε περίπτωση εντάξει. Ιδιότητα προσώπου πρέπει να τονιστεί, κατά την άποψή μου, αν και είναι ευκρινές από τα συμφραζόμενα, αλλά μου το ζήτησε η υπηρεσία και οφείλω να σας το πω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ συναφής η παρατήρησή σας.

Θα ήθελα να πω ότι κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων για την προετοιμασία αυτού του νομοσχεδίου είχαμε την ευκαιρία να συνεργαστούμε με τον Πρόεδρο της Βουλής -και τον ευχαριστώ ιδιαίτερα-, με τον οποίο και συγκλίναμε στη χρησιμοποίηση ακριβώς της γλώσσας αυτής που περιέχει αυτή η διάταξη. Θα ήθελα να επιβεβαιώσω αυτό που λέτε και να διευκρινίσω ότι εδώ αναφερόμαστε σε ιδιότητες.

Με άλλα λόγια, για να δώσω ένα απτό παράδειγμα, στα πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα θα έχουν τη δυνατότητα με κοινή απόφαση τους ο Υπουργός Οικονομικών και ο Πρόεδρος της Βουλής να διασαφηνίσουν παραδείγματος χάριν όταν μιλούν για πρεσβευτές, ποιον πρεσβευτή, ποιον βαθμό πρέσβευσης εννοούν. Νομίζω ότι αυτή είναι η διευκρίνιση και θέλω να πω και πάλι ότι εδώ μιλούμε για ιδιότητες. Θα γίνει σαφές εάν μπορούμε να επεταστούμε ακόμα περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας ευχαριστώ πολύ.

Προχθές με την τροποποίηση του Κανονισμού έγινε η σχετική από την πλευρά του Κανονισμού διάταξη, η οποία ψηφίστηκε από τη Βουλή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας ευχαριστώ πολύ.

Θέλω να δώσω τον λόγο στον Υπουργό Εργασίας κ. Βρούτση, προκειμένου να υπερασπιστεί κάποιες τροπολογίες και συγκεκριμένα την τροπολογία με γενικό αριθμό 488 και ειδικό 81 και την τροπολογία με γενικό αριθμό 491 και ειδικό 82, που βλέπω ότι αναφέρονται στο όνομά του.

Πόσο χρόνο θέλετε, κύριε Υπουργέ;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Κύριε Πρόεδρε, η επεξεργασία των τροπολογιών δεν απαιτεί πολύ χρόνο, διότι είναι συγκεκριμένες. Έχουν ήδη δει το φως της δημοσιότητας ως πληροφορίες και ως δηλώσεις εκ μέρους της Κυβέρνησης, οπότε θα προσπαθήσω να είμαι και σύντομος και όσο το δυνατόν πιο αναλυτικός σε αυτά τα οποία έχω να καταθέσω ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

Θέλω, λοιπόν, να ξεκινήσω λέγοντας προς τους συναδέλφους και το Προεδρείο της Βουλής ότι το Υπουργείο Εργασίας έχει καταθέσει μια συγκεκριμένη τροπολογία βάσει της οποίας έρχεται για λόγους ισότητας και δικαιοσύνης να ευθυγραμμίσει και να αντιστοιχίσει την καταβολή αναδρομικών στους συνταξιούχους του δημόσιου τομέα, όπως και αυτές των αναδρομικών του ιδιωτικού τομέα για το ενδεκάμηνο από 11-6-2015 μέχρι και τη δημοσίευσή του ν.4387/2016.

Τα χρήματα αυτά που θα κατατεθούν μέσα στο χρονοδιάγραμμα, όπως έχουμε πει, με σκοπό να καταβληθούν τον Οκτώβριο, είναι ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες και τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. Κατά την καταβολή των ποσών της παραγράφου 1 δεν διενεργείται, επίσης, παρακράτηση φόρου σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν.4172/2013, ούτε παρακράτηση ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης.

Αυτές είναι οι διαδικασίες κατά τις οποίες θα καταβληθούν τα συγκεκριμένα χρήματα που προς ενημέρωση και της Βουλής και των συνταξιούχων, οι οποίοι αγωνιούν για τα χρήματα που θα πάρουν, το ποσό το οποίο συνολικά αφορά την καταβολή των αναδρομικών, σύμφωνα με την έκθεση του Λογιστηρίου, είναι 892 εκατομμύρια για τον ιδιωτικό και 496 εκατομμύρια για τον δημόσιο τομέα, συνολικά δηλαδή 1,4 δισεκατομμύριο ευρώ, όπως από την αρχή είχαμε πει ότι θα καταβάλουμε για τα αναδρομικά των συντάξεων. Ταυτόχρονα, αφορούν τριακόσιες εξήντα εννέα χιλιάδες περιπτώσεις συνταξιούχων του δημοσίου και επτακόσιες τριάντα μία χιλιάδες συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα, συνολικά δηλαδή ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες συνταξιούχους.

Επίσης, προς ενημέρωση της Βουλής και των συνταξιούχων, οι οποίοι ρωτούν πότε θα πάρουν τα συγκεκριμένα χρήματα, γνωρίζετε ότι η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εργασίας συγκεκριμένα από τον μήνα Ιούλιο κατάφερε κάτι το οποίο ήταν πάρα πολύ σημαντικό και το οποίο ήταν ιδιαίτερα ωφέλιμο την περίοδο της πανδημίας: ένα εκατομμύριο διακόσιες πενήντα χιλιάδες λιγότερες συναλλαγές με τα τραπεζικά πιστωτικά ιδρύματα, καθότι για πρώτη φορά οι πληρωμές των συντάξεων του Αυγούστου, που κατεβλήθησαν τον μήνα Ιούλιο, έγιναν μαζί. Κύριες και επικουρικές συντάξεις -έγινε και αυτό- καταβάλλονταν πλέον μαζί, με αποτέλεσμα το ένα εκατομμύριο διακόσιες πενήντα χιλιάδες που αφορούν επικουρικές συντάξεις, να μη χρειάζονται οι συνταξιούχοι να πάνε στα πιστωτικά ιδρύματα.

Έτσι, λοιπόν, για λόγους αποφυγής συνωστισμού η καταβολή των αναδρομικών θα γίνει κανονικά τον μήνα Οκτώβριο με την καταβολή των τακτικών συντάξεων, όπως αυτές προβλέπονται σε διακριτή γραμμή, έτσι ώστε να φαίνεται και να είναι εμφανές για τον κάθε συνταξιούχο τι αναδρομικά θα πάρει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω μια παρέμβαση για την τροπολογία ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Τσακαλώτο, έχετε τον λόγο.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να συγχαρώ τον κ. Βρούτση, γιατί είναι εντελώς δίκαιος. Δεν εξαιρεί τους δημόσιους και τους ιδιωτικούς υπαλλήλους, κόβει τις συντάξεις και των δύο με ευθύτητα. Πρώτα μας έφερε μια διάταξη που στους ιδιωτικούς υπαλλήλους έχουμε μια προνομιακή μεταχείριση κάποιων συνταξιούχων και τώρα έρχεται να κάνει κάτι παρόμοιο στους δημοσίου υπαλλήλους.

Σήμερα φέρνετε ρύθμιση που επεκτείνεται το πλήγμα και στους συνταξιούχους του δημοσίου, δίνετε αναδρομικά μόνο για κύριες συντάξεις και εξαιρείτε τις επικουρικές και τα δώρα. Με αυτόν τον τρόπο προκαταλαμβάνετε σχετική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και κάνετε κάτι παραπάνω, κάτι που είναι επικίνδυνο προηγούμενο. Λέτε, λοιπόν, ότι μόλις κατατεθούν αυτά τα χρήματα δεν μπορούν να διεκδικήσουν οι συνταξιούχοι κάτι παραπάνω. Γιατί το κάνετε αυτό; Δεν ξέρετε ότι είναι ενάντια στο Σύνταγμα αυτό; Δεν ξέρετε ότι αυτό μας κάνει πολύ ύποπτους για το τι άλλο θα φέρετε στο μέλλον με την ίδια λογική;

Εσείς που τόσο καιρό λέγατε για τους συνταξιούχους, τώρα κάνετε κάτι που είναι πλήγμα και για τους ιδιωτικούς υπαλλήλους και τώρα πια και για τους δημοσίου υπαλλήλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Τσακαλώτο.

Τον λόγο έχει για μια μικρή παρέμβαση ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής κ. Λοβέρδος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κοιτάξτε, κύριε Πρόεδρε, επειδή η απώλεια πρόσφατης μνήμης είναι κακό πράγμα, πολύ κακό πράγμα, στην πολιτική ειδικά είναι ορισμένες φορές και ταπεινωτικό, θέλω να θυμηθούμε -συμπαθάτε με και συγχωρήστε με, και εσείς να θυμηθείτε- ότι όταν ήσασταν στην Αντιπολίτευση μαζί μας την συμπεριφορά της πολιτείας απέναντι στους συνταξιούχους την υπογραμμίζαμε αρνητικά και δίναμε ο καθένας από την πλευρά του και με τις πολιτικές προοπτικές που είχε και υποσχέσεις για το μέλλον.

Θα μου πείτε ότι διευκολύνεται το Κίνημα Αλλαγής, γιατί είναι στην Αντιπολίτευση. Δεν έχω αντίρρηση. Παραμένουμε, ωστόσο, στις θέσεις μας πιστοί, κύριε Πρόεδρε. Το να λες: «Θα πάρεις τα χρήματα αυτά, που τα έχεις κερδίσει με αποφάσεις, αλλά παραιτείσαι κάθε δικαίωμάτος σου», πώς σας ακούγεται;

Ειλικρινά, το ερώτημά μου δεν είναι ρητορικό. Απευθύνεται, βέβαια, κυρίως για τους πολίτες που μας ακούν έξω απ' αυτή την Αίθουσα. Είναι κυριολεκτικό, όμως, το ερώτημα, κύριε Πρόεδρε. Πώς ακούγεται το «Ελα πάρε αυτό που σου δίνω, γιατί έχεις ανάγκη και θα έρθεις να το πάρεις, αλλά θα παραιτηθείς από κάθε αξίωσή σου έναντι του ελληνικού δημοσίου»;

Τον Ιούνιο πέρυσι για τον ιδιωτικό τομέα, τώρα και για τον δημόσιο, ολοκληρώνεται μια περίοδος ανεκπλήρωτων υποσχέσεων από την πλευρά της Κυβέρνησης, κύριε Πρόεδρε, και είμαστε υποχρεωμένοι απέναντι στους πολίτες που μας ακούν να την υπογραμμίσουμε, να τη στηλιτεύσουμε και να την αποδοκιμάσουμε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Υπουργέ, θέλετε να απαντήσετε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Η απάντησή μου είναι στην κατεύθυνση μόνο μία: Να εξηγήσω κατ' εσχολήν προς τον κ. Τσακαλώτο και να του θυμίσω ότι μας εγκαλεί σήμερα για μη εκπλήρωση υποχρεώσεων βάσει των ανώτατων δικαστηρίων. Αυτό ουσιαστικά κατάλαβα, κύριε Τσακαλώτο. Εγκαλείτε την Κυβέρνηση.

Κύριε Τσακαλώτο, όμως, θα πρέπει να είστε πιο προσεκτικός όταν κάνετε τοποθετήσεις αυτού του είδους στη Βουλή, διότι στα χέρια μου κρατώ την απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την οποία επικαλεστήκατε. Και αυτή η απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο συνεδρίασε στις 10 Ιουνίου 2015, και είναι απόφαση του 2018, σας έλεγε από τότε να συμμορφωθείτε με μια συγκεκριμένη κατεύθυνση απέναντι στους συνταξιούχους.

Τι κάνατε δύο χρόνια; Δεν κάνατε τίποτα. Υπήρχε απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, για την οποία σήμερα εγκαλείτε την Κυβέρνηση, που καταβάλλει αυτά τα χρήματα, γιατί δεν κάναμε αυτό που λέτε τώρα, ενώ δεν το κάνατε εσείς δύο ολόκληρα χρόνια.

Το θέμα των αναδρομικών δεν σταματάει εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Το θέμα των αναδρομικών έχει συνέχεια -θα το πω για πολλοστή φορά σε αυτή την Αίθουσα- υπό την έννοια ότι η χώρα μας έχει αποκτήσει πλέον ένα αξιόπιστο και βιώσιμο ασφαλιστικό σύστημα.

Περάσαμε από συμπληγάδες δέκα ολόκληρων ετών και μέσα από τη ζύμωση απόψεων, ιδεών, μέσα από κατευθυντήριες γραμμές που πήραμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχουμε πλέον τη μεταρρύθμιση του ν. 4670, που συμπικνώνει τις καλύτερες πρακτικές όλων των προηγούμενων ετών, αλλά και της Ευρώπης.

Το ασφαλιστικό μας σύστημα συνοδεύθηκε για πρώτη φορά από αναλογιστική μελέτη εδώ στη Βουλή, όπως δεν είχε γίνει ποτέ στην ιστορία του ασφαλιστικού, που δείχνει τη βιωσιμότητα μέχρι το 2070 και συμπικνώνει τις καλύτερες ιδέες και απόψεις και από το παρελθόν.

Αυτό, λοιπόν, το ασφαλιστικό ήρθε να διορθώσει και να επουλώσει «πληγές» του προηγούμενου νόμου, μία και καλή οριστικά. Αυτό το ασφαλιστικό δεν ανοίγει πλέον λογαριασμούς με το συνταγματικό δικαστήριο. Έχουν κλείσει αυτές οι «πληγές» και οι ανοικτοί λογαριασμοί.

Οριστικά πλέον γνωρίζουν όλοι οι Έλληνες ότι έχουν ένα ασφαλιστικό ανταποδοτικό, ένα ασφαλιστικό το οποίο το κάνει ελκυστικό στον κάθε Έλληνα για να συμμετέχει σε αυτό, που καλλιεργεί την ασφαλιστική συνείδηση.

Επίσης, κλείνουμε και τους τελευταίους ανοικτούς λογαριασμούς με το παρελθόν τον Δεκέμβριο μήνα, καθώς πλέον θα καταβληθούν αναδρομικά σε εκατοντάδες χιλιάδες συνταξιούχους.

Όπως γνωρίζετε, με τον τελευταίο ασφαλιστικό νόμο το σύστημα το μετατρέψαμε σε ανταποδοτικό. Εκατοντάδες χιλιάδες συνταξιούχοι με τριάντα χρόνια στον εργασιακό βίο -υφιστάμενοι συνταξιούχοι- θα πάρουν αυξήσεις στη σύνταξή τους και τα αναδρομικά δεκαεσσάρων μηνών.

Άρα βλέπετε ότι υπάρχει απόλυτη συνέπεια σε ό,τι έχουμε πει και έχουμε δεσμευτεί. Δεν υπάρχει ούτε μία δήλωση στο παρελθόν της Νέας Δημοκρατίας και εμένα προσωπικά που είχα το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο, ούτε του Αρχηγού τότε της Αξωματικής Αντιπολίτευσης και σημερινού Πρωθυπουργού, του Κυριάκου Μητσοτάκη, που να είναι διαφορετική από αυτό που κάνουμε σήμερα.

Καταβάλλουμε και τα αναδρομικά του 2015 - 2016. Καταβάλλουμε και τα αναδρομικά των επικουρικών. Ήδη έχουν καταβληθεί τον μήνα Μάιο. Διακόσιες πενήντα χιλιάδες επικουρικές συντάξεις διορθώσαμε τον προηγούμενο μήνα. Διορθώνουμε και τις κύριες συντάξεις τον μήνα Δεκέμβριο. Και πλέον προχωράμε πάνω σε ένα ασφαλιστικό το οποίο εκπέμπει μήνυμα εμπιστοσύνης, αξιοπιστίας και σταθερότητας των συντάξεων.

Άρα, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω ότι τέλος Οκτωβρίου τα συγκεκριμένα αναδρομικά του Μαΐου 2015 - 2016 θα καταβληθούν κανονικά με τη διαδικασία που θα πληρωθούν και οι υπόλοιπες συντάξεις των συνταξιούχων, για να αποφύγουμε τον συνωστισμό, σε διακριτή γραμμή, έτσι ώστε να είναι εμφανές τι θα πάρει ο καθένας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Πριν δώσω τον λόγο στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Παναγιωτόπουλο, προκειμένου να τοποθετηθεί επί της με γενικό αριθμό 492 και ειδικό 83 τροπολογίας, με την οποία για μια ακόμα φορά ρυθμίζονται θέματα γνωστά σε όλους τους συναδέλφους, που αναφέρονται στην πληρωμή των εργαζομένων στο Ναυπηγείο Ελευσίνας, να πω ότι όλη αυτή η προσπάθεια, κύριε Υπουργέ, όλων των προηγούμενων μηνών, από τότε που αναλάβατε, αλλά και πιο πριν, έρχεται σήμερα να κρατήσει ζωντανό το ναυπηγείο Ελευσίνας, μια πολύ σημαντική δραστηριότητα για τη δυτική Αττική.

Κύριε Υπουργέ, ελπίζω αυτή να είναι η τελευταία ρύθμιση. Γιατί ήδη, όπως όλοι γνωρίζουμε, μήπκε το ναυπηγείο Ελευσίνας σε δρόμο καινούργιο, ο οποίος θα δώσει προοπτική και ανάπτυξη στην πολύ ευπαθή περιοχή της δυτικής Αττικής, την οποία και αντιπροσωπεύω ως Βουλευτής για πολλά χρόνια. Και, κυρίως, θα απαλλάξει από το άγχος τους εργαζόμενους, οι οποίοι κάθε φορά περιμένουν μια τρίμηνη παράταση, προκειμένου να πάρουν τα λεφτά τα οποία δικαιούνται και όχι μόνο. Σας ευχαριστώ θερμά, κύριε Υπουργέ.

Έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Πρόεδρε.

Έτσι είναι όπως τα λέτε. Πραγματικά, ελπίζω αυτή η απόπειρα, αυτή η τροπολογία, σε συνέχεια άλλων παρόμοιων τροπολογιών που έχουμε φέρει στο παρελθόν για τα ναυπηγεία Ελευσίνας και για τα ναυπηγεία Σκαρμαμαγκά να είναι η τελευταία. Αυτό, όμως, θα εξαρτηθεί από τη διαδικασία και στα δύο ναυπηγεία, που έχει δρομολογηθεί από τα αρμόδια Υπουργεία Ανάπτυξης και Οικονομικών, όσον αφορά όχι την εξεύρεση -σχετικά με τα ναυπηγεία Ελευσίνας-, αλλά την είσοδο πλέον κανονικά του ιδιώτη επενδυτή στα ναυπηγεία, αφού πλέον έχει αναλάβει στην ουσία τον έλεγχο τους. Πλην όμως θα πρέπει, εξ' όσον γνωρίζω, να κατατεθεί, κατά τις διατάξεις του πτωχευτικού νόμου, σχέδιο εξυγίανσης στο δικαστήριο. Αυτό, φυσικά, ως προϋπόθεση για να εγκριθεί είναι να έχει τη συναίνεση των πιστωτών. Ένας από αυτούς είναι και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

Στη συνέχεια, με την έγκριση αυτού του σχεδίου θα πρέπει να προχωρήσουν οι διαδικασίες για την ολοκλήρωση της επένδυσης και την υποστήριξη αυτής και με αμερικανικά κεφάλαια, δεδομένου ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής επενδύουν στην ουσία όχι μόνο σε αυτά τα ναυπηγεία, τα ναυπηγεία Ελευσίνας, αλλά και στο σύνολο της ελληνικής ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας, για να συντηρήσει, μεταξύ άλλων, όχι μόνο τα πλοία του Πολεμικού Ναυτικού, αλλά να προσελκύσει και άλλες δουλειές. Δηλαδή, μεταξύ αυτών και δουλειές που έχουν να κάνουν και με ναυπήγηση νέων πλοίων, όταν ληφθούν οι σχετικές αποφάσεις από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και το Πολεμικό Ναυτικό.

Όσον αφορά το ναυπηγείο Σκαρμαμαγκά, και εκεί υπάρχει ενδιαφέρον φυσικά για την εξεύρεση νέου επενδυτή. Αυτό, όμως, θα γίνει μέσα από τη σχετική διαγωνιστική διαδικασία, η οποία ελπίζουμε, τουλάχιστον εμείς ως Υπουργείο Άμυνας, ότι θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του χρόνου.

Επομένως καταθέτουμε μια τροπολογία, με αριθμό κατάθεσης 492/83 από 5-10-2020, με δύο διατάξεις. Η πρώτη αφορά στη ναυπήγηση των δύο ταχέων περιπολικών κατευθυνόμενων βλημάτων και την ολοκλήρωση των εργασιών στα υποβρύχια του Πολεμικού Ναυτικού. Η πρώτη στην Ελευσίνα, η δεύτερη στον

Σκαραμαγκά. Εντάσσονται στο πλαίσιο των μέτρων που λαμβάνει το Υπουργείο για τη διαρκή επαύξηση της μαχητικότητας των εν λόγω δυνάμεων και ειδικά του Πολεμικού Ναυτικού. Αυτό καταδείχθηκε πόσο απαραίτητο είναι στους μήνες που πέρασαν.

Με την πρώτη διάταξη ρυθμίζεται η ολοκλήρωση της ναυπήγησης δύο πυραυλακάτων του Πολεμικού Ναυτικού. Δίνεται τρίμηνη προθεσμία -παράταση μάλλον- της σύμβασης έργου που υπάρχει ανάμεσα στο Πολεμικό Ναυτικό και τους εργαζόμενους των ναυπηγείων. Εδώ αφορά στο πρόγραμμα ναυπήγησης των δύο πυραυλακάτων νούμερο 6 και νούμερο 7 τύπου Ρουσσέν του Πολεμικού Ναυτικού στα ναυπηγεία Ελευσίνας.

Θυμίζω ότι ήδη έχει παραληφθεί η πυραυλάκατος νούμερο 6 από τον Ιούνιο. Υψώθηκε η σημαία του Πολεμικού Ναυτικού την 1^η Ιουνίου 2020 και έχει ονομαστεί το σκάφος «Υποπλοίαρχος Καραθανάσης», το όνομα ενός από τους πεσόντες ήρωες κατά το επεισόδιο των Ιμίων. Έχει ενταχθεί στις δομές του Πολεμικού Ναυτικού. Αυτή τη στιγμή γίνονται οι τελευταίες δοκιμές των οπλικών συστημάτων και των συστημάτων μάχης και διοίκησης εν πλω.

Παράλληλα, συνεχίζεται το ναυπηγικό έργο με την πυραυλάκατο υπ' αριθμόν 7. Αυτή καθελκύστηκε κατά την 5^η Αυγούστου 2020 και τώρα βρίσκεται στο στάδιο των τελικών δοκιμών, χωρίς όμως να έχει παραληφθεί ακόμα από το Πολεμικό Ναυτικό, καθότι υπολείπονται κάποιες διαδικασίες. Εκτιμούμε ότι αυτές θα πάρουν ακόμα μερικούς μήνες έως έναν χρόνο, μέχρις ότου να παραληφθεί και αυτό το σκάφος και να ενταχθεί στις δομές του Πολεμικού Ναυτικού.

Εδώ, λοιπόν, για την απόδοση της πυραυλακάτου 6 και την ολοκλήρωση του ναυπηγικού έργου της πυραυλακάτου 7 απαιτείται παράταση του προγράμματος κατά τρεις μήνες και επιπλέον χρηματοδότηση μέχρι του ποσού των 3.375.000 ευρώ. Αφορά κάλυψη μισθοδοσίας και ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων, λειτουργικά έξοδα υπηρεσίας μετακίνησης προσωπικού, υλικά και υπηρεσίες για την ολοκλήρωση του προγράμματος.

Η δεύτερη διάταξη από τις δύο έχει να κάνει με τον Σκαραμαγκά. Ολοκλήρωση των εργασιών τεσσάρων υποβρυχίων του Πολεμικού Ναυτικού στα ναυπηγεία Σκαραμαγκά. Ως γνωστόν, εκεί η ειδική τεχνογνωσία και οι ικανότητες των εργαζομένων θα έλεγα ότι υποβροθούν το έργο της συντήρησης των πολύ απαραίτητων για τη δομή των Ενόπλων Δυνάμεων, και του Πολεμικού Ναυτικού ειδικά, τεσσάρων υποβρυχίων τύπου 214, των πιο άρτιων οπλικών συστημάτων για το Πολεμικό Ναυτικό, που αποδείχθηκαν ιδιαίτερα χρήσιμα κατά την κρίση σε Αιγαίο και Ανατολική Μεσόγειο προ ολίγου διαστήματος.

Για την ολοκλήρωση των εργασιών και δοκιμών εν πλω και την επιχειρησιακή απόδοση των υποβρυχίων απαιτείται και εδώ επιπλέον χρηματοδότηση λόγω της λήξης της παράτασης που έχει χορηγηθεί. Είς στο παρελθόν δώσαμε δύο παρατάσεις από τότε που ήρθαμε στην Κυβέρνηση, διάρκειας ενός εξαμήνου η καθεμία. Επειδή εύλογα περιμένουμε να τελειώσει, να ολοκληρωθεί μέχρι τέλος του χρόνου η διαγωνιστική διαδικασία, εδώ δίνουμε άλλη μία τρίμηνη παράταση, όπως και στην περίπτωση των ναυπηγείων Ελευσίνας.

Εδώ, κλείνοντας, να πω το εξής. Από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε τα καθήκοντά μας ως Κυβέρνηση και στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, κινηθήκαμε σε δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη ήταν να κινηθούμε πολύ δυναμικά προκειμένου να ξαναστήσουμε στα πόδια της τη ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία της χώρας. Αυτό σήμαινε να βρούμε λύσεις για το τέλμα εις στο οποίο είχαν περιέλθει τα δύο μεγάλα ναυπηγεία της χώρας. Σε κάποιο βαθμό αυτό νομίζω ότι έχει επιτευχθεί, πλην όμως βρισκόμαστε στο δύσκολο τελικό στάδιο της εισόδου επενδυτών και στα δύο αυτά ναυπηγεία.

Θεωρώ, με εύλογη βασιμότητα, ότι θα έχουμε τελειώσει μέχρι το τέλος του χρόνου τη διαγωνιστική διαδικασία στον Σκαραμαγκά και την ολοκλήρωση των διαδικασιών της εισόδου του νέου επενδυτή στα ναυπηγεία Ελευσίνας. Αυτό θα τονώσει και την αμυντική βιομηχανία της χώρας, αλλά και τον συνολικό παραγωγικό ιστό της οικονομίας της χώρας.

Η άλλη κατεύθυνση στην οποία κινηθήκαμε ήταν να καταστή-

σουμε σαφές από την αρχή ότι δεν θα αφήναμε τους εργαζόμενους αυτών των δύο παραγωγικών μονάδων στην τύχη τους. Όπως καταλαβαίνετε, η υγιής κατάσταση, η φυσιολογική κατάσταση σε μία οικονομική κανονικότητα θα ήταν οι εργαζόμενοι αυτοί να πληρώνονται από τον φυσικό τους εργοδότη, που δεν είναι άλλος από το ιδιοκτησιακό καθεστώς της διοίκησης των ναυπηγείων και όχι από το Πολεμικό Ναυτικό για κάποιο έργο ειδικό, με όρους σύμβασης έργου, που διενεργείται για λογαριασμό του Πολεμικού Ναυτικού.

Το ναυπηγείο παίρνει δουλειές απ' έξω, από το Πολεμικό Ναυτικό και ενδεχομένως και από τρίτους και εκτελώντας αυτές τις δουλειές πληρώνει αυτό τους εργαζόμενους του. Τα τελευταία χρόνια αυτό δεν ήταν δυνατό να γίνει λόγω δυσκολιών και στα δύο ναυπηγεία. Ήρθε με αυτόν τον τρόπο το Πολεμικό Ναυτικό, συνάπτοντας σύμβαση με τους εργαζόμενους στην ουσία, φυσικά με τη συναίνεση της ιδιοκτησίας των ναυπηγείων, έτσι ώστε να δώσει λύση στο πρόβλημα και να μπορέσει να ολοκληρώσει την απήχηση των πλοίων και τη συντήρηση των υποβρυχίων.

Ελπίζουμε ότι σύντομα θα πάμε στην κανονικότητα, να μπορούν να λειτουργήσουν και τα δύο ναυπηγεία σε φυσιολογικές συνθήκες και να μπορούν να αναλαμβάνουν δουλειές και να πληρώνουν αυτά τα ίδια τους εργαζόμενους, οι οποίοι, όμως, έπρεπε στο μεταξύ να εξασφαλιστούν. Αυτό το νόημα είχαν αυτές οι παρατάσεις των συμβάσεων ναυπήγησης των πυραυλακάτων για την Ελευσίνα και τη συντήρηση των υποβρυχίων για τον Σκαραμαγκά κι εκεί έγκειται η παρέμβασή μας.

Και πάλι κλείνω με την ευχή ότι θα είναι η τελευταία φορά που θα χρειαστεί να προχωρήσουμε σε μία τέτοια παρέμβαση με αυτές τις δύο τρίμηνες παρατάσεις που δίνουμε με αυτή την τροπολογία και να σταθούν στα πόδια τους οι δύο βασικές παραγωγικές μονάδες της ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας στη χώρα.

Θεωρώ ότι είμαστε πάρα πολύ κοντά σε αυτό. Μέχρις ότου, όμως, προκύψει δίνουμε αυτή την παράταση προκειμένου να συνεχιστεί το ναυπηγικό έργο και να αισθανθούν και οι εργαζόμενοι ότι η Κυβέρνηση και εν προκειμένω το Πολεμικό Ναυτικό που έχει δουλειά να τους δίνει, τους καλύπτει και αναγνωρίζει, αν θέλετε, και αυτή τους την προσπάθεια όλο αυτό το χρονικό διάστημα.

Με αυτά καλώ το Σώμα να συναίνεσει -απ' ό,τι καταλαβαίνω έχει ήδη εγκριθεί από τον αρμόδιο Υπουργό αυτή η τροπολογία που καταθέσαμε- και να εγκρίνει αυτή την τροπολογία με τις δύο αυτές διατάξεις, που θεωρώ ότι δίνουν τη λύση μέχρι να προκύψει οριστική λύση στις εκκρεμότητες με τα δύο ναυπηγεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και πάλι σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ, γιατί πράγματι αυτές οι τρίμηνες παρατάσεις που κάθε φορά έρχονται τον τελευταίο καιρό, κρατάνε, πρώτον, ζωντανά τα ναυπηγεία για να μπορέσουν να κάνουν την πολύ σημαντική καινούργια αρχή σε αυτόν τον σημαντικό ναυπηγοεπισκευαστικό τομέα.

Μιλώ με πολύ μεγάλη εμπειρία γιατί και τα δύο ναυπηγεία βρίσκονται στην περιοχή που υπηρετώ. Ειλικρινά, με αυτές τις παρατάσεις δίνετε τη δυνατότητα να είναι ζωντανά τα ναυπηγεία, να είναι όρθιοι οι εργαζόμενοι και πιστεύω ότι πολύ σύντομα θα ακολουθήσουν και αυτά τα ναυπηγεία την πολύ σημαντική εξέλιξη και πορεία που έχει και το ναυπηγείο της Σύρου.

Ο κ. Λοβέρδος, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής, ζήτησε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κατ' αρχάς, έχω να πω στον Υπουργό ότι εμείς την τροπολογία αυτή θα την ψηφίσουμε, αλλά έχω να κάνω τρία-τέσσερα ερωτήματα.

Η πρώτη ερώτηση προέκυψε στο τέλος, όταν κλείνατε. Είπατε ότι ο αρμόδιος Υπουργός είχε εγκρίνει την τροπολογία. Ενημερώνομαι ότι τη συνοπογράφη. Άρα τι την είχε εγκρίνει; Ο εισηγητής Υπουργός, ο έχων την πρωτοβουλία είτε αποδέχεται την τροπολογία Υπουργού, όταν δεν τη συνοπογράφη, είτε την έχει συνοπογράψει και την έχει προφανώς αποδεχθεί, αφού την εισηγείται. Τέλος πάντων.

Πάμε τώρα σε τρία άλλα. Το πρώτο είναι ερώτηση και λίγη ειρωνεία. Αυτά τα υποβρύχια, κύριε Υπουργέ, που γέρνανε και που

δεν τα παραλαμβάνετε, είναι αυτά που συντελούν σήμερα στην άμυνα της χώρας και μας εξασφαλίζουν την υπεροχή μας στο Αιγαίο; Γιατί πολλά είχαμε ακούσει. Πάρα πολλά είχαμε ακούσει. Κι εμείς εδώ λέμε ότι δεν θα τα ξεχάσουμε αυτά που έχουμε ακούσει. Γιατί πες, πες, πες, μας κτυπούσαν οι πολιτικοί αντίπαλοι με τρόπο ανοίκειο. Μάλιστα, ένας από αυτούς που κτυπούσαν κυρίως, έγινε και μεγαλοϋπουργός της προηγούμενης κυβέρνησης. Δεν θα την ξεχάσουμε τη φάση των υποβρυχίων που γέρνουν, όπως δεν θα παραλείψουμε να λέμε ότι τα υποβρύχια αυτά μας δίνουν δύναμη για να αντιμετωπίσουμε τις απειλές της γειτονικής χώρας.

Έχουμε ασχοληθεί πολύ και με τα δύο ναυπηγεία, και με τον Σκαρμαγκά που έχει πολλά νομικά προβλήματα και προφανώς με την Ελευσίνα. Έχουμε ζητήσει από Υπουργούς να έρθουν εδώ, ήμουν τότε αρμόδιος του Κινήματος Αλλαγής για τα αμυντικά θέματα της χώρας-, όλοι οι υπουργοί του ΣΥΡΙΖΑ που είχαν αρμοδιότητα στην αμυντική βιομηχανία είχαν έρθει εδώ να μας πουν για τις εξελίξεις και ο κ. Πιτσιόρλας από ένα σημείο και μετά.

Η καλή διάθεση είναι συγκεκριμένη. Εμείς, θέλουμε σήμερα να έχουμε απαντήσεις σε δύο θέματα. Πρώτον, για το θέμα της Ελευσίνας. Υπάρχει μια καθυστέρηση. Εν τω μεταξύ, ακουγόντουσαν διάφορα λόγια, ότι αυτό δεν θα προχωρήσει, ότι ίσως υπάρχουν δεύτερες σκέψεις του επενδυτή κ.λπ.. Θέλουμε να μας πείτε εάν αυτά πια έχουν πάει πίσω ή δεν υπήρξαν ποτέ κι όλα προχωρούν κανονικά.

Το τελευταίο μου ερώτημα σχετίζεται με τα ναυπηγεία Σκαρμαγκά. Έχοντας ασχοληθεί, ως αρμόδιος τομεάρχης Ξαναλέω, είχα πληροφορηθεί –τώρα βέβαια πάει κι ένας-ενάμιση χρόνος από τότε- συζητώντας με τον κ. Πιτσιόρλα στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής ότι υπάρχουν προβλήματα που δημιουργούνται, ενστάσεις ενώπιον διαιτησίας, από τον προηγούμενο ιδιοκτήτη και μάλιστα ελέγγο τότε ότι οι διαιτησίες θα αποβούν υπέρ του. Δεν τα ξέρω. Δεν τα έχω παρακολουθήσει από τότε.

Θα θέλαμε μία ενημέρωση για τα ναυπηγεία Σκαρμαγκά, τα οποία -συμφωνούμε μαζί σας- για τη χώρα είναι ναυπηγεία «κλειδί» για πολλούς λόγους και για οικονομικούς.

Τέλος, κύριε Υπουργέ, -αυτό δεν είναι ερώτηση- για τους εργαζόμενους δεν υπάρχουν μόνο τα τρέχοντα, τα οποία ρυθμίσετε με την τροπολογία σας, αλλά υπάρχουν και τα δεδομένα. Έχουμε ακούσει ότι θετικά τα βλέπει αυτά ο επενδυτής. Ενημερώνομαι, όμως, ότι δεν έχει υπογραφεί κάποια σχετική σύμβαση που να τα καλύπτει. Εάν κάνω λάθος, παρακαλώ, θέλω μία διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Πριν δώσω τον λόγο στον Υπουργό, να απαντήσω, κύριε Λοβέρδο, σε εσάς. Η τροπολογία υπογράφεται από τρεις Υπουργούς, εάν το είδατε, από τον κ. Σταϊκούρα, τον κ. Γεωργιάδη και τον κ. Παναγιωτόπουλο. Ο κ. Παναγιωτόπουλος είναι αυτός ο οποίος έχει τη γνώση και την αγωνία για να μπορέσει να ολοκληρωθεί το έργο για το Πολεμικό Ναυτικό. Επομένως ο επισπεύδων Υπουργός που είναι ο Υπουργός Οικονομικών, είναι ο υπογράφων της τροπολογίας. Άρα δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, αυτό είπαμε κι εμείς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εγώ το διευκρινίζω για να είμαστε εντάξει.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Παναγιωτόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε Πρόεδρε, να δώσω κάποιες απαντήσεις στον κ. Λοβέρδο. Ασφαλώς είναι ενδιαφέροντα τα θέματα που θίγει.

Πρώτα απ' όλα να πω κάτι για να καταρρίψουμε οριστικά και αμετάκλητα τον μύθο των υποβρυχίων που γέρνουν, δεδομένου ότι και ο υποφαινόμενος είχα χρηματίσει μέλος της εξεταστικής επιτροπής που εξέτασε τα έργα και τις ημέρες τεσσάρων ή πέντε υπουργών που χειρίστηκαν τις συμβάσεις των υποβρυχίων.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Για τα «πλωτά φέρετρα»!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Και άλλα πολλά!

Στη διάρκεια της θητείας ολονών υπήρξαν κάποια στάδια, παραλαβής μερικής ή ολικής ή αξιολόγησης ή πιστοποίησης των

συστημάτων, εις τα οποία έπρεπε να δραστηριοποιηθούν για αυτά τα υποβρύχια. Τα υποβρύχια αυτά δεν έγερναν ποτέ ή μάλλον διορθώνω: Το πρώτο απ' αυτά, το πρωτότυπο σε κάποιες πρώτες δοκιμές στην ανοικτή θάλασσα κάτω από ορισμένες, συγκεκριμένες συνθήκες και συγκεκριμένες συνθήκες στη θάλασσα είναι πάνω από πέντε μποφόρ -αν δεν απατώμαι- παρουσίασε μία κλίση, κάτι εντελώς φυσιολογικό για ένα πρωτότυπο...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Σε ποια θάλασσα;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Στη Βόρεια Θάλασσα.

Ήταν κάτι εντελώς φυσιολογικό για ένα πρωτότυπο σκάφος. Όμοιο του δεν είχε κατασκευαστεί μέχρι τότε. Αντίστοιχα θα μπορούσε να γίνει με τις Belhagar που κατασκευάζονται τώρα στα ναυπηγεία της Γαλλίας, που όμως είναι φρεγάτες όχι υποβρύχια. Εν πάση περιπτώσει, σας το λέω για να σας δώσω να καταλάβετε την έννοια του πρωτοτύπου. Παρουσίασε λοιπόν αυτά τα προβλήματα. Ήταν κάτι εντελώς φυσιολογικό -όπως σας είπα- για πρωτότυπο σκάφος.

Έγιναν οι σχετικές παρεμβάσεις, διορθώθηκε αυτή η ελάχιστη κλίση. Από την στιγμή που παραλήφθηκαν και εντάχθηκαν στις υπηρεσιακές δομές του Πολεμικού Ναυτικού ήταν σε άριστη κατάσταση και χωρίς καμμία κλίση προφανώς ή κανένα άλλο πρόβλημα, όπως συμβαίνει σε όλα τα πρωτότυπα. Και βέβαια απέδειξαν την αξία τους ως παράγοντες υπεροχής στο πεδίο στην πρόσφατη κρίση. Ακόμα ψάχνουν να τα βρουν οι σχετικές δυνάμεις των Τούρκων λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών όσο αφορά την πρόωση. Έχουν ένα -αν μπορώ να το πω έτσι σχηματικά- σιωπηλό σύστημα και δεν γίνονται αντιληπτά από τα ελικόπτερα ή τα αεροπλάνα ή τα πλοία που τα ψάχνουν.

Επομένως, ναι, νομίζω ότι πρέπει να ξεπεράσουμε αυτή την ανοσία για τα υποβρύχια που γέρνουν. Δεν θίγω το θέμα για το εάν κόστισαν ακριβά ή αν δεν κόστισαν. Ήταν όμως τα απολύτως απαραίτητα όπλα που χρειαζόταν το Πολεμικό μας Ναυτικό και αυτό ισχύει ακόμα και στις μέρες μας.

Από εκεί και πέρα πάμε στα άλλα ερωτήματα. Με ρωτήσατε εάν προχωράει ή καθυστερεί η διαδικασία για την ολοκλήρωση επένδυσης της Ελευσίνας. Εξήγησα -και όταν πήρα τον λόγο- ότι έχουμε κάποια διαδικαστικά θέματα. Θα υποβληθεί δηλαδή ένα σχέδιο εξυγίανσης της εταιρείας στο δικαστήριο, θα συναινέσουν οι πιστωτές γιατί είναι απαραίτητη προϋπόθεση, και με την έγκριση -όπως πιστεύω ότι θα γίνει- αυτού του σχεδίου εξυγίανσης, θα υπεισέλθει στην εξίσωση και η DFC, ο αμερικανικός οργανισμός που παρέχει επενδυτικά κεφάλαια για επενδύσεις στην άμυνα.

Η συμφωνία υπάρχει, αλλά θα ενεργοποιηθεί με το που θα περάσουμε αυτό το στάδιο της δικαστικής έγκρισης του σχεδίου εξυγίανσης. Με τις πληροφορίες που έχω, είμαστε στο τελικό στάδιο προκειμένου να υποβληθεί αυτό το σχέδιο ενώπιον των δικαστηρίων.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Τα δεδομένα των εργαζομένων είναι μέσα στη σύμβαση;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Οι εργαζόμενοι -όπως ξέρετε- βάσει της συμφωνίας με το Πολεμικό Ναυτικό πληρώνονται το 60% του μισθού τους. Βέβαια θα μπορούσα να πω ότι δουλεύει το 20% των εργαζομένων αυτή τη στιγμή στις δύο πυραυλακάτους. Είναι και αυτό ένα άλλο ενδιαφέρον στοιχείο, αλλά εν πάση περιπτώσει προκειμένου να ικανοποιούνται όλοι, η συμφωνία ήταν αυτή. Δεν μπορώ να σας πω λεπτομέρειες, γιατί εδώ που τα λέμε δεν εποπτεύω εγώ την τήρηση αυτής της διαδικασίας.

Εγώ έρχομαι εδώ να σας μιλήσω για λογαριασμό του πελάτη, που είναι το Πολεμικό Ναυτικό. Και όπως καταλαβαίνετε, είναι ένας πελάτης ο οποίος έχει και λόγους να μην αισθάνεται, είναι πάρα πολύ ικανοποιημένος διαχρονικά λόγω όλων αυτών των μεγάλων καθυστερήσεων στην υλοποίηση των προγραμμάτων.

Τους τελευταίους μήνες όμως ίσως και λόγω της προοπτικής αυτής της ολοκλήρωσης επένδυσης, οι ρυθμοί θα έλεγα εκτέλεσης των εργασιών έχουν βελτιωθεί και αυτό οφείλεται αναμφίβολα και στους εργαζόμενους. Δεν το αμφισβητώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Δεν έχετε δει τη σύμβαση;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας):

νας): Δεν έχω δει τη σύμβαση, μάλλον το σχέδιο εξυγίανσης που θα υποβληθεί στο δικαστήριο. Δεν την έχω δει, αλλά ξέρω ότι ο στόχος του νέου επενδυτή είναι να κινηθεί στο αμέσως επόμενο, προσεχές διάστημα, προκειμένου να τελειώνουμε και από εκεί.

Με τον Σκαρμαγκά η κατάσταση είναι κάπως διαφορετική. Εξ όσων γνωρίζω -όπως ξέρετε- τα ναυπηγεία εκεί βρίσκονται σε καθεστώς εκκαθάρισης. Παράλληλα όμως υπάρχει και μία διεθνής αντιδικία με τον προηγούμενο ιδιοκτήτη, η οποία έχει οδηγήσει σε κάποιες αποφάσεις του διεθνούς διαιτητικού δικαστηρίου. Εξελίσσεται όμως η διαδικασία εκεί.

Επομένως, εμείς εδώ το μόνο που πρέπει να κρατήσουμε είναι ότι ολοκληρώνεται η διαδικασία εκκαθάρισης και από εκεί και πέρα η διαγωνιστική διαδικασία για την εξεύρεση επενδυτή. Δεν ξέρω αν θα υπάρξουν εξελίξεις. Φαντάζομαι θα εξαρτηθεί από μία μελλοντική απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου. Σε κάθε όμως περίπτωση η ελληνική Κυβέρνηση θα εξαντλήσει τις προσπάθειες να εξεύρει μία λύση προκειμένου να πάμε σε μία -να το πω έτσι- καθαρή επόμενη μέρα για τα ναυπηγεία Σκαρμαγκά.

Και αυτές τις πληροφορίες σας τις δίνω αναρμοδίως, πλην όμως είναι αυτές που έχω στη διάθεσή μου αυτή τη στιγμή. Η δική μας οπτική γωνία, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας είναι αυτού που ενδιαφέρεται για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων που έχουν να κάνουν με την υποστήριξη του Πολεμικού Ναυτικού και με την επαύξηση του αξιόμαχου των Ενόπλων Δυνάμεων.

Όπως σας είπα, τη διαδικασία και στα δύο ναυπηγεία εποπτεύουν τα αρμόδια Υπουργεία Ανάπτυξης και Οικονομικών. Όμως εύλογα σας λέω ότι προσδοκώ μέχρι το τέλος του χρόνου να έχουν ολοκληρωθεί και να περάσουμε πιθανότατα -όλοι ελπίζουμε σε αυτό- στην επόμενη μέρα όχι μόνο των δύο ναυπηγείων αλλά συνολικά της ναυπηγοεπιχειρησιατικής βιομηχανίας στη χώρα μας, με ό,τι θετικό αυτό συνεπάγεται και για την υποστήριξη του Πολεμικού Ναυτικού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα θα πάρει η κ. Ζέττα Μακρή από τη Νέα Δημοκρατία. Στη συνέχεια είναι ο κ. Παπαηλιού από τον ΣΥΡΙΖΑ και μετά τον λόγο έχει ο κ. Αθανάσιος Παφίλης ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ.

Ορίστε, κυρία Μακρή, έχετε τον λόγο.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προφανώς και η επικαιρότητα είναι κρίσιμη με πολλές αλλά και σοβαρές πρωτοβουλίες να αναλαμβάνονται το τελευταίο διάστημα, τόσο για τα εθνικά και κυριαρχικά μας θέματα, όσο και για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης, αλλά και εν γένει για κάθε έκτακτη περίπτωση όπως αυτή της πρόσφατης θεομηνίας που συζητούσαμε εδώ την προηγούμενη εβδομάδα.

Όμως, σε καμία περίπτωση δεν αναστέλλεται η προσπάθεια της Κυβέρνησης για διαρθρωτικές αλλαγές, προκειμένου να βελτιωθεί το παραγωγικό μοντέλο της χώρας, να αλλάξει η κουλτούρα και η νοστροπία και να ενισχυθεί η δυναμική της ελληνικής οικονομίας.

Αυτή η αδιάκοπη, μεθοδική και έγκαιρη μεταρρυθμιστική προσπάθεια οδηγεί την Κυβέρνηση να εισηγηθεί και εμάς ως Βουλευτές να κρίνουμε και να στηρίξουμε θετικά την Πέμπτη, μέσα σε διάστημα έξι μηνών, πρωτοβουλία του Υπουργείου Οικονομικών, αυτή της περαιτέρω θωράκισης του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Το παρόν σχέδιο νόμου ενσωματώνει την πέμπτη οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον περιορισμό και τη μελλοντική αποτροπή δύο εκ των σοβαρότερων οικονομικών εγκλημάτων, που επίσης όχι μόνο συνδέονται μεταξύ τους, αλλά συνδέονται και με μια άλλη σειρά εξίσου σοβαρών αδικημάτων, όπως είναι το εμπόριο ναρκωτικών, το εμπόριο όπλων, το λαθρεμπόριο αλλά και η φοροδιαφυγή.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**)

Η νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Οικονομικών ενισχύει και εκσυγχρονίζει τον υφιστάμενο νόμο, τον ν.4557/2018, προκειμένου να εξασφαλιστεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να ενδυναμωθεί η διαφάνεια, με τη δυνατότητα πρόσβασης σε μητρώα και διαθέσιμες πληροφορίες για την ταυτοποίηση των συναλλασσόμενων. Αυτό διασφαλίζεται μεταξύ άλλων από μια σειρά ενεργειών.

Δημιουργείται ένα κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων για εταιρικές και άλλες νομικές οντότητες, καθορίζονται κριτήρια για συναλλαγές με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, περιορίζεται η ανωνυμία, ενισχύεται η συνεργασία των εμπλεκόμενων αρμόδιων φορέων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ρυθμίζονται νομοθετικά οι πάροχοι υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων, ρυθμίζονται και οι πάροχοι υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών, ενώ καταρτίζεται ειδικός κατάλογος για τα πολιτικώς εκτιθέμενα πρόσωπα στον οποίο καθορίζονται τα ακριβή καθήκοντα που συνιστούν δημόσιο λειτουργήμα. Κι εδώ ο Υπουργός, μετά από την ορθή παρέμβαση του Προεδρεύοντος, έδωσε και τις απαραίτητες εξηγήσεις για άλλη μια φορά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παρούσα μεταρρυθμιστική κίνηση της Κυβέρνησης είναι περισσότερο επιβεβλημένη παρά ποτέ. Κι αυτό γιατί οι επιπτώσεις της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που εμφανίζονταν σε έναν ευάριθμο, αλλά σημαντικό αριθμό συναλλαγών και υποδηλώνουν εγκληματική συμπεριφορά έχουν προεκτάσεις οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές, ηθικές. Δεν περιορίζονται μόνο στα στενά εγχώρια γεωγραφικά όρια, αλλά αφορούν και στο ευρωπαϊκό και διεθνές παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον στο οποίο κι εμείς μετέχουμε.

Για τον λόγο αυτό, για να θωρακιστεί το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα, απαιτείται συντονισμένη, εντατική, συνεκτική και στενή συνεργασία με διεθνείς φορείς, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και με εθνικές ρυθμιστικές, δικαστικές και αστυνομικές αρχές, ενώ απαραίτητος θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι ολόένα και περισσότερες δυνατότητες της ψηφιακής τεχνολογίας για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

Από τη δεκαετία του 1980 η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες έχει αναχθεί σε προτεραιότητα για τις κυβερνήσεις και τις δικαστικές αρχές πολλών κρατών ανά την υφήλιο, καθώς το χρηματοπιστωτικό σύστημα χρησιμοποιήθηκε και χρησιμοποιείται ως «δούρειος ίππος» για την εφαρμογή αυτής της πρακτικής.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να κλονιστούν σοβαρά η φερεγγυότητα και η σταθερότητα των ενεχόμενων χρηματοπιστωτικών φορέων, αλλά και η αξιοπιστία του τραπεζικού συστήματος στο σύνολό του, με συνέπεια την απώλεια της εμπιστοσύνης των πολιτών σε αυτό.

Αρκετά μακρώς είναι ο κατάλογος τέτοιων πρακτικών που βγήκαν στο φως της δημοσιότητας και δυστυχώς, κλόνισαν, όπως είπα, την εμπιστοσύνη των πολιτών: Η μόλις πριν από δύο εβδομάδες δημοσιοποίηση από τη Διεθνή Σύμπραξη Ερευνητών Δημοσιογράφων εγγράφων για την πιθανή συμμετοχή τραπεζικών κολοσσών, όπως η Deutsche Bank, η JPMorgan, η HSBC και άλλων στη διακίνηση ύποπτων κεφαλαίων άνω των 2 τρισεκατομμυρίων δολαρίων την περίοδο 1999 - 2017, ο προ διετίας τερματισμός των δραστηριοτήτων των παραρτημάτων ευρωπαϊκών τραπεζών σε βαλτικές χώρες, γιατί υπήρχαν υποψίες για ενδεχόμενο ξεπλύματος χρήματος, η πρόσφατη εξάρθρωση από τις γαλλικές δικαστικές αρχές μιας τρομοκρατικής οργάνωσης που χρησιμοποιούσε σε πολύ μεγάλη έκταση τις νέες τεχνολογίες που επιτρέπουν τη χρήση εικονικών νομισμάτων, η προσαγωγή και σύλληψη έντεκα επιχειρηματιών από τις ελληνικές δικαστικές αρχές στην Καλαμάτα τον περασμένο Μάιο με την κατηγορία του ξεπλύματος χρήματος.

Προκειμένου λοιπόν να καμφθεί και να αποθαρρυνθεί η διενέργεια τέτοιων παράνομων δραστηριοτήτων, είναι αδήριτη και συνεχής η αναγκαιότητα να δοθούν εθνικές λύσεις σε ένα διεθνές πρόβλημα, με τις κυβερνήσεις να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες ρυθμιστικής παρέμβασης, σε συνεργασία με τις αρμόδιες εποπτικές αρχές των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος αποτελεί πρώτιστο ζήτημα δημοσίου συμφέροντος, εθνικού και ευρωπαϊκού. Κι αυτό θα εξασφαλιστεί με την ψήφιση του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου απ' όλες τις παρατάξεις του Κοινοβουλίου, γιατί έτσι θα δώσουμε ένα μήνυμα στην κοινωνία ότι παρ' όλες τις μεγάλες, αλλά και τις μικρές καθημερινές δυσκολίες και τις διαφορετικές πολιτικές αφητηρίες, είμαστε πάντα έτοιμοι να ενισχύσουμε τη διαφάνεια των οικονομικών συναλλαγών και επιθυμούμε και τη νόμιμη χρήση των χρηματοπιστωτικών περιθωρίων και των δυνατοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την απαραίτητη βεβαίως προσαρμογή του νομικού μας πλαισίου αλλά και τη συνεχή και δυναμική θωράκιση του τραπεζικού μας συστήματος.

Μόνον έτσι θα διασφαλίσουμε τις συναλλαγές των πολιτών, θα ανακτήσουμε την εμπιστοσύνη τους, θα βελτιώσουμε την ποιότητα της δημοκρατίας και θα επιτελέσουμε εν τέλει το πολιτικό μας καθήκον.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κυρία Μακρή και ιδιαίτερα για την τήρηση του χρόνου. Όπως πάντοτε, είστε μέσα στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Γεώργιος Παπαηλιού από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστό ότι ο χρηματοοικονομικός χώρος περιλαμβάνει πολλές παραμέτρους που συμπλέκονται μεταξύ τους και επιπλέον, υπό ορισμένες προϋποθέσεις παράγουν σχέσεις διαπλοκής και διαφθοράς.

Το νομοσχέδιο με το οποίο ενσωματώνεται η κοινοτική οδηγία για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και εισάγονται τροποποιήσεις στον ν.4557/2017, ο οποίος αποτελεί το βασικό εθνικό νομοθέτημα γι' αυτόν τον σκοπό, αποσκοπεί στην πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και στην ενίσχυση των κανόνων διαφάνειας.

Φαίνεται πως ενισχύονται οι υπάρχουσες διατάξεις και αυστηροποιείται το υπάρχον πλαίσιο. Βέβαια δεν είναι η μοναδική προσπάθεια διεθνώς και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πάντως δεν πρέπει να τρέφουμε αυταπάτες ως προς την πληρότητα, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα αυτών των προσαρμογών, αφού το ίδιο το ισχύον οικονομικό σύστημα, εν προκειμένω του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού, κινείται προς την αντίθετη κατεύθυνση, όπως επίσης προς την αντίθετη κατεύθυνση κινούνται και κυβερνήσεις αντίστοιχου προσανατολισμού. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι οι προσπάθειες δεν πρέπει να συνεχιστούν και να υποστηριχθούν πολιτικά και κοινωνικά.

Τα τελευταία χρόνια έχουν δημοσιοποιηθεί εκθέσεις ερευνών από οργανισμούς διεθνείς, ευρωπαϊκούς και άλλους ερευνητές για το ξεπλύμα χρήματος και άλλες παράνομες πρακτικές, όπως επίσης και τους φορείς αυτών. Από αυτές προκύπτει ότι τεράστια ποσά από τις ύποπτες αυτές, τις παράνομες δραστηριότητες διακινούνται μέσω τραπεζών.

Αναφέρθηκαν προηγούμενες μεγάλες τράπεζες στις οποίες ρέουν τεράστια ποσά από αυτές τις παράνομες δραστηριότητες: κεφάλαια ύψους τρισεκατομμυρίων δολαρίων που προήλθαν από εγκληματικές δραστηριότητες. Όπως αναφέρει η «TRANSPARENCY INTERNATIONAL», πρόκειται μόνο για την κορυφή του παγόβουνου.

Το παραπάνω δείχνει ότι ακόμη και αν υφίσταται ένα επαρκές νομοθετικό πλαίσιο, υπάρχει ζήτημα αποτελεσματικότητας των ελεγκτικών μηχανισμών. Οι τράπεζες ερευνούν ελάχιστα ή δεν ερευνούν καθόλου, όταν «προσκρούουν» σε μεγάλα συμφέροντα και πάντως καθυστερούν.

Τι πρέπει να αλλάξει; Πρέπει να υπάρξει ένα νομικό πλαίσιο το οποίο να αποτρέπει, να εγκλωβίζει τους παραβατικούς τραπεζίτες και άλλους παράγοντες που διευκολύνουν ανάλογες δραστηριότητες. Πρέπει να αναθεωρηθεί ο τρόπος αντιμετώπισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες από πλευράς αρμοδίων αξιωματικών.

Στην Ευρώπη περισσότερες από πενήντα αρχές εποπτεύουν

το κυνήγι νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όμως, τα αποτελέσματα δεν είναι αυτά που θα έπρεπε να είναι. Η οδηγία, η οποία νομοθετείται σήμερα, παρ' όλο που δεν πρόκειται να λύσει το πρόβλημα, αποτελεί ένα βήμα προς τη θετική κατεύθυνση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσον αφορά τον τόπο μας, θα ήθελα να υπενθυμίσω κατ' αρχάς ότι η ενσωμάτωση της οδηγίας στο σημερινό σχέδιο νόμου έρχεται σε αντίθεση με ρυθμίσεις, τις οποίες έχει ψηφίσει η σημερινή Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και με πρακτικές των τραπεζών από το παρελθόν. Ας υπενθυμίσουμε τις πρακτικές των ελληνικών τραπεζών με τα δάνεια προς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, προς τον «ΚΗΡΥΚΑ ΧΑΝΙΩΝ» -για να μην ξεχνιόμαστε- προς την Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ, που βέβαια αγνοούνται.

Μια άλλη ρύθμιση που προωθήσατε ήταν η απαλλαγή των τραπεζικών στελεχών, αφού για τη δίωξη τους απαιτείται έγκληση από τις διοικήσεις των τραπεζών, δηλαδή από τους ίδιους τους τραπεζίτες. Επιπλέον, πρόσφατα έχετε ψηφίσει διάταξη, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, στον Ποινικό Κώδικα με τον οποίο επήλθε τροποποίηση της παραγράφου 5 του άρθρου 42 του ν.4557/2018. Η διάταξη ορίζει ότι η δέσμευση προϊόντων οικονομικών εγκλημάτων, -λογαριασμών, κινητών, ακινήτων κ.λπ.- που διατάσσει η Ελληνική Αρχή Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκαοκτώ μήνες.

Αυτή η αλλαγή που προέκυψε από κάποια ευρωπαϊκή οδηγία, αλλά ήταν πολιτική επιλογή της Νέας Δημοκρατίας. Ουσιαστικά με τη διάταξη αυτή τα άτομα που είναι ύποπτα για εγκληματική απάτη και νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες επανακτούν περιουσιακά στοιχεία που είχαν δεσμευτεί, εάν δεν οδηγηθούν σε δίκη δεκαοκτώ μηνών. Είναι προφανές ότι ωφελούμενα είναι ισχυρά συμφέροντα που ελέγχονται για απιστία και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Ένα τρίτο στοιχείο είναι η αργοπορία ως προς την ονομαστικοποίηση των μετοχών και ειδικά ως προς την ονομαστικοποίηση των μετοχών των εταιρειών των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Είναι προφανές γιατί γίνεται αυτό.

Τέλος, θέλω να κάνω μια αναφορά στη νομική διασφάλιση και προστασία των καταγγελλόντων εργαζομένων, ανεξάρτητα από την επιβεβαίωση ή όχι των καταγγελλών τους για παράνομες δραστηριότητες. Η οδηγία ενισχύει το θεσμικό πλαίσιο στήριξης των καταγγελλόντων, όμως, διαπιστώνεται ότι υπάρχει μια απάλειψη εδαφίου προηγούμενου νόμου που αφορά στα υπόχρεα πρόσωπα και με το οποίο θεσπίζονται διαδικασίες που επιτρέπουν στους εργαζόμενους να καταγγέλλουν παραβάσεις εσωτερικά, μέσω ειδικού ανεξάρτητου και ανώνυμου διαύλου, αναλόγου προς τον χαρακτήρα και το μέγεθος του εκάστοτε υπόχρεου προσώπου. Αυτή η απάλειψη που όριζε ανώνυμους διαύλους που θα πρέπει να υπάρχουν, απαλείφεται με το νομοσχέδιο.

Και ένα τελευταίο: Θέλω να αναφερθώ στο άρθρο 32. Είναι απαράδεκτη η δημιουργία «Επιτροπής Δικηγόρων», η οποία θα είναι αρμόδια να συλλέγει αναφορές δικηγόρων για ύποπτες ή ασυνήθιστες δραστηριότητες και συναλλαγές οι οποίες συνδέονται με παράνομες πράξεις. Δεν είναι ούτε ο ρόλος ούτε η αρμοδιότητα των δικηγόρων να αναλαμβάνουν τέτοια καθήκοντα, καθήκοντα «καταδότη» που έρχονται και σε αντίθεση προς το καθήκον επαγγελματικής εχεμύθειας που προβλέπεται στον κώδικα των δικηγόρων.

Τέλος, αναφερόμενος στην τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας για τα αναδρομικά κύριων συντάξεων, όχι επικουρικών, όχι δώρων, όχι αδειών, θα έλεγα ότι αυτή η τροπολογία ανταποκρίνεται στη ρήση «ώδινεν όρος και έτεκεν μυν». Πάνε περίπατο οι μεγαλόστομες εξαγγελίες της Νέας Δημοκρατίας για επιστροφή του συνόλου των μειώσεων στους συνταξιούχους βάσει αποφάσεων του ΣΤΕ, οι οποίες μειώσεις επεβλήθησαν -ας μην το ξεχνάμε- με νόμους της Νέας Δημοκρατίας.

Μάλιστα οι αξιώσεις για τα οφειλόμενα λοιπά ποσά που δεν επιστρέφονται, σύμφωνα με το υπό κρίση νομοσχέδιο, αποσβένονται, μια ρύθμιση που είναι αντισυνταγματική, αφού καταργεί αξιώσεις και ακυρώνει την προσηυχητή πολιτών στη δικαιοσύνη. Έτσι είναι φανερό ότι η ρήση «ώδινεν όρος και έτεκεν μυν» με-

τατρέπεται σε «ώδινον όρος και έτεκεν αντισυνταγματικόν τέρας».

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Παφίλης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σήμερα είμαστε μία μέρα πριν από τη δίκη των εγκληματιών της Χρυσής Αυγής. Έγινε μια συζήτηση. Θα ήθελα να αναφερθώ στα λεγόμενα του κ. Βελόπουλου, ο οποίος ναι μεν καταδίκασε, αλλά άφησε και κάποια υπονοούμενα και για τις αιτίες του φαινομένου, όπως λέει, της Χρυσής Αυγής, αλλά και για το τι είναι ο φασισμός.

Θα τον συμβούλευα -ελπιζώ να ακούει- να πάει να διαβάσει κανένα λεξικό, γιατί είναι αμορφωσιά αυτό, το να λες ότι ο φασισμός δεν είναι μόνο μαύρος αλλά είναι και κόκκινος. Ο φασισμός είναι μαύρος, κατάμαυρος.

Τι είναι ο φασισμός; Είναι η πιο άγρια, η πιο απάνθρωπη -θα το πω έτσι- μορφή πολιτικής διακυβέρνησης του καπιταλισμού. Αυτό είναι. Ποιος έφερε τον Χίτλερ στην εξουσία; Σύσκεψη όλων των μεγάλων εταιρειών, «THYSEN KRUPP» και άλλες πολλές τη μια μέρα, και σύσκεψη των τραπεζών την άλλη στον Χίντενμπουργκ να παραδώσουν την εξουσία στον Χίτλερ. Γιατί το έκαναν αυτό; Γιατί πίστευαν ότι είναι ο μοναδικός, σε εκείνες τις συγκυρίες, που μπορεί να διευθύνει έναν πόλεμο για να πάρουν πίσω ξανά τη χαμένη οικονομική και γεωστρατηγική επιρροή που είχαν οι Γερμανοί.

Ποιος στήριξε μέχρι και τις τελευταίες μέρες τον φασισμό; Ο Ford τον είχε παρασημοφορήσει. Όλες οι μεγάλες βιομηχανίες των Αμερικάνων τροφοδοτούσαν με ασάβι -σκεφτείτε, βασικό για τον πόλεμο!- μέχρι έξι μήνες πριν να λήξει ο πόλεμος γιατί είχαν τέτοιες συμφωνίες.

Άρα είναι γνήσιο τέκνο του καπιταλισμού. Τα μονοπώλια και τα κεφάλαια, όταν δεν μπορούν με την Κοινοβουλευτική Δημοκρατία, όταν δεν μπορούν με άλλα, τότε βγάζουν τον φασισμό. Αυτός είναι ο φασισμός. Είναι μια θεωρία, είναι μια ιδεολογία, η πιο σκοταδιστική, η πιο αντιδραστική που υπάρχει στον κόσμο, για να είμαστε ακριβείς όταν τα περιγράφουμε.

Όταν λες μαύρος και κόκκινος, ανεξάρτητα αν ο κ. Βελόπουλος εξαίρεσε το ΚΚΕ -ευχαριστούμε πολύ αλλά δεν θα πάρουμε, δεν θέλουμε εξαίρεσεις, τα έχουμε κατακτήσει με την ιστορία μας-, ανεξάρτητα από το ότι έκανε αυτό, ακριβώς αυτή η άποψη τροφοδοτεί τη θεωρία των δύο άκρων, αθρώνει τον φασισμό, τον νομιμοποιεί, όπως τον έκανε η Ευρωπαϊκή Ένωση μετά το 1990: Συντάξεις σε αξιωματικούς των SS στη Γερμανία καταδικασμένους για εγκλήματα πολέμου, συντάξεις στα Waffen-SS στη Λετονία, δικάστηκαν άνθρωποι οι οποίοι κτύπησαν τα Waffen-SS, που ήταν οι συνεργάτες των Γερμανών και όχι γενικά και αφηρημένα, αλλά Waffen-SS, το λέει η λέξη.

Εσθονία: Ο Υπουργός Εσωτερικών γιορτάζει τα γενέθλιά του, φορώντας τη στολή του Χίτλερ σε υπόγειο θέατρο, με πρόγραμμα το μονόπρακτο του Χίτλερ πριν αυτοκτονήσει. Σε ερώτηση που κάναμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, απαντάει «δεν ανακατεύμαστε». Τα ίδια και για τα Waffen-SS. Το 2006 εκδήλωση με την Ευρωπαϊκή Ένωση οργανώτρια για τα δήθεν πενήντα χρόνια από την αντεπανάσταση της Ουγγαρίας, επικεφαλής στρατηγός του Γ' Ράιχ των SS αυτής της επιτροπής.

Να, λοιπόν, ποιος ζύπνησε τον φασισμό που ήταν θαμμένος μέχρι το 1990, ο αντικομμουνισμός και η θεωρία των δύο άκρων και των ίσων ευθυνών είναι αυτά που ζύπνησαν και έθρεψαν τον φασισμό, για να μην πω για το NATO για εσάς που το ορκίζεστε όλοι. Πάνω από διακόσιοι αξιωματικοί, ανώτατοι στρατηγικοί καταδικασμένοι για εγκλήματα πολέμου υπηρετούσαν στο NATO τη δεκαετία του 1960. Αρχηγός του ευρωπαϊκού τμήματος του NATO ήταν Γερμανός στρατηγός καταδικασμένος για εγκλήματα πολέμου. Να, λοιπόν, ποιοι νομιμοποιούν τον φασισμό, να, γιατί είναι γνήσιο τέκνο του καπιταλισμού.

Πάμε τώρα στην οδηγία, είναι η πέμπτη που ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο. Την προηγούμενη την έφερε ο ΣΥΡΙΖΑ, θερμά

συγχαρητήρια. Ο κ. Αλεξιάδης είπε «να, και κάτι καλό που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ» -δεν με ακούτε, κύριε Αλεξιάδη και θα διαμαρτύρεστε- ότι έφερε την προηγούμενη. Όπου καθεμία που έρχεται, είναι χειρότερη από την προηγούμενη, πιο αντιδραστική και έχει όλες τις φράσεις, ξέπλυμα μαύρου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως την προσδιορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση και θα πω παρακάτω.

Ερώτημα: Τι πέτυχαν όλες μέχρι τώρα; Τίποτε. Μηδέν εις το πηλίκον, πέραν από κάτι φωτοβολίδες, επιμέρους. Κατάφεραν, δηλαδή -για το πρώτο θέμα για το ξέπλυμα του μαύρου χρήματος- να δείξουν κάτι, να σταματήσουν αυτό το ξέπλυμα; Όχι βέβαια. Όχι. Γιατί; Γιατί δεν κτυπιέται η διαδρομή του μαύρου χρήματος, η διαφθορά και όλα τα υπόλοιπα; Δεν υπάρχουν τεχνικά μέσα; Δεν έχουν τα κράτη σήμερα τη δυνατότητα; Γιατί είναι πιο μπροστά, όπως είπε ο κύριος Υπουργός -κι έχει βάση, το είπε στην επιτροπή- αυτοί από τα κράτη; Είναι πιο ισχυροί ή συμβαίνει κάτι άλλο;

Εμείς λέμε γιατί είναι συστατικό του ίδιου του καπιταλιστικού συστήματος. Γιατί δεν μπορούν οι κυβερνήσεις που το υπηρετούν και δεν θέλουν, να αντιμετωπίσουν αυτό το θέμα, γιατί ουσιαστικά θα πρέπει να αντιμετωπίσουν την ίδια τη βάση, τις ρίζες του. Γιατί ο νόμος είναι το κέρδος. Επιβιώνουν των μέσων με τη ληστρική, βέβαια εκμετάλλευση των εργαζομένων και των φυσικών πόρων. Βέβαια, από αυτό δεν εξαιρούνται και τα επικερδή κυκλώματα με τα οποία συνδέονται παγκόσμια και σε εθνικό επίπεδο μεγάλα μονοπώλια πολλές φορές. Είναι υπερβολή αυτό, ότι συνδέονται, δηλαδή, η λειτουργία του κεφαλαίου συνολικά με όλες αυτές τις παρανομίες που τις εξορκίζετε όλοι;

Θα πω μόνο ένα παράδειγμα. Δεν θα πω ούτε για ναρκωτικά ούτε για πορνεία ούτε για μεταφορά προσώπων κλπ., αλλά για διακίνηση όπλων. Ερώτημα: Ποιος παράγει τα όπλα, κυρίες και κύριοι; Είναι εταιρείες; Λέγεται Βάλπερ, τάδε, ναι ή όχι; Πώς αυτά δίνονται και πουλιούνται παράνομα και γίνεται παράνομο εμπόριο των όπλων; Δεν μπορείτε να το ελέγξετε; Δεν ξέρουν πόσο παράγουν; Δεν ξέρουν σε ποιους πελάτες τα δίνουν; Δεν ξέρουν τι κάνουν αυτοί οι πελάτες; Γιατί δεν γίνεται όλο αυτό;

Είναι απίθανο, δεν μπορεί να ελεγχθεί το παράνομο εμπόριο όπλων, σοβαρολογείτε τώρα; Τι είναι αυτές οι βιομηχανίες; Δεν ξέρουν τα κράτη; Δεν θέλουν να τις ελέγξουν, γιατί έχει κέρδος και μάλιστα πολύ μεγάλο κέρδος γιατί πωλούνται σε μεγαλύτερες τιμές. Γιατί έχουν ασυλία όλες αυτές και μάλιστα θεωρείται επιτυχία. Μην κοιτάτε που δεν τα λέτε επίσημα, το ότι αυξάνουν το εύρος της πώλησης όπλων και αυξάνουν βέβαια και τα οικονομικά τους κέρδη. Επομένως για ποια διακίνηση μαύρου χρήματος μιλάτε;

Πείτε μου μία εταιρεία όπλων γερμανική, αγγλική, τσέχικη, αμερικανική κ.λπ., η οποία πιάστηκε για παράνομη διακίνηση και δεν μιλάμε τώρα για πιστόλια και αυτόματα, μιλάμε για όπλα πολύ πιο προχωρημένα. Δεν μπορούν να ελεγχθούν αυτά από τις κυβερνήσεις; Και τι μας λέτε εδώ, ότι θα ελέγξουν το μαύρο χρήμα;

Για εμάς είναι καθαρό και το λέμε κι αποδεικνύεται ότι υπάρχει και ο νόμιμος τρόπος. Όλα είναι νόμιμα πια. Ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων, δεν ελέγχει κανένας τίποτα, ανταγωνισμός με off-shore εταιρείες, σκληρός ανταγωνισμός, συναλλαγές με off-shore, φοροαπαλλαγές, ασυλία, φορολογικοί παράδεισοι. Εδώ τα έχουν φτιάξει μια χαρά. Έχουν και στην Ευρώπη -ξέρετε ποιοι είναι- έχουν και στην Ασία -ξέρετε ποιοι είναι- κι έχουν και τις παρθένες νήσους και τα νησιά Κέιμαν.

Αλήθεια, αυτά δεν μπορεί να τα κτυπήσει καμμία κυβέρνηση; Τη Γρενάδα, όσοι θυμούνται, που ήταν ένα μικρό νησάκι, την ισοπέδωσαν οι Αμερικάνοι σε ένα βράδυ. Εδώ που είναι παρκαρισμένα τρισεκατομμύρια, δεν μπορούν να τα ελέγξουν και να κάνουν κάτι; Δεν θέλουν να τα ελέγξουν, γιατί ακριβώς τα χρησιμοποιούν, για να πακετάρουν τα κέρδη τους. Θα μας πείτε «Καλά, εντάξει το σύστημα, αλλά το ΚΚΕ δεν θέλει να καταπολεμηθεί, στο πλαίσιο του συστήματος;». Βεβαίως και θέλουμε και έχουμε κάνει επανειλημμένα προτάσεις.

Παράδειγμα. Πρώτη πρόταση, ονομαστικοποίηση όλων των μετοχών με φυσικό πρόσωπο. Τη δέχαστε; Όχι, καμμία κυβέρνηση. Γιατί μετά παύει να είναι ανώνυμη εταιρεία και ανώνυμες

συμμετοχές. Άρα κτυπάει τη ρίζα της λειτουργίας του καπιταλιστικού συστήματος.

Δεύτερη πρόταση, αυστηρός έλεγχος διακίνησης κεφαλαίων. Το θέλετε; Όχι. Μα, η Ευρωπαϊκή Ένωση λέει τέσσερις ελευθερίες. Καμμία κυβέρνηση δεν θέλει να το κάνει αυτό. Τι άλλο; Έλεγχος σε τίτλους του δημοσίου, κατάργηση τραπεζικού απορρήτου, απαγόρευση συναλλαγών με offshore. Αυτός δεν είναι σοσιαλισμός, γιατί ο σοσιαλισμός θα τα καταργήσει αυτά. Τα δέχεται καμμία κυβέρνηση αυτά; Όχι. Γιατί; Γιατί είναι τα θεμέλια του ίδιου του συστήματος, γι' αυτό και λέμε ότι δεν υπάρχει για τρειά για το σύστημα. Δεν γιαιτρεύεται, δεν εξανθρωπίζεται, παρά μόνο ανατρέπεται. Γιατί ένα σύστημα που στηρίζεται στην αδικία, στην εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, στον πόλεμο, στην καταστροφή, κ.λπ., δεν καταλαβαίνει ούτε εξανθρωπίζεται. Γι' αυτό χρειάζεται η ανατροπή του και το κτίσιμο μιας άλλης κοινωνίας.

Δεύτερη πλευρά του νομοσχεδίου, καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Πρώτον, να προσδιορίσουμε τι είναι η τρομοκρατία και τι λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι το ισλάμ; Είναι η ISIS; Είναι η Αλ Κάιντα; Είναι οι διάφορες ισλαμιστικές ομάδες και κάτι περιθωριακές αριστεριστικές; Να, τι λέει, λοιπόν, για τον ριζοσπαστισμό που είναι το φυτώριο. Τρεις, λέει, είναι οι μορφές ριζοσπαστισμού. Ακροδεξιά σκέψη, ακροαριστερή σκέψη, ριζοσπαστικοποιημένο Ισλάμ, όλα μαζί σε ένα τσουβάλι.

Τι λέει, λοιπόν, για την ακροαριστερή σκέψη; Η άποψή τους, λέει, για την κοινωνία συνεπάγεται μία δέσμευση για ισότητα και ανακατανομή εισοδήματος. Ακούτε; Δηλαδή, όταν ζητάς ισότητα από τους ανθρώπους -όποιοι δουλεύει να πληρώνεται με όσα βγάζει- όταν ζητάς ανακατανομή του εισοδήματος, είσαι ακροαριστερός και φυτώριο της τρομοκρατίας. Αυτά λέει. Μην πω τώρα και για τον χριστιανισμό ότι τα ίδια έπρεπε να πετ.

Απορρίπτουν τις υποκείμενες καπιταλιστικές αξίες οι οποίες θεωρούνται ως κύρια αιτία της κοινωνικής ανισότητας. Γιατί ποια είναι η αιτία; Δεν έχει συγκεντρωθεί ο πλούτος στο 1% πάνω από 60% του παγκόσμιου πληθυσμού; Άρα κι αυτό είναι φυτώριο της τρομοκρατίας. Αντιτίθενται στις καθιερωμένες πολιτικές και οικονομικές ελίτ. Κι αυτό είναι φυτώριο της τρομοκρατίας.

Επιπλέον -εδώ είναι και ο απόγειος- αντιτίθενται στην αυξανόμενη ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης, της υγείας και των μεταφορών, καθώς και της διεθνούς συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου. Αυτό είναι φυτώριο της τρομοκρατίας. Τα έχετε ψηφίσει. Και ο ΣΥΡΙΖΑ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, δώστε μου και τη δευτερολογία μου, θα ολοκληρώσω.

Κύριε Υπουργέ, θα το πω από τώρα. Εσείς μπορεί να λέτε και να πιστεύετε ότι όλα αυτά τα οποία βάζετε δεν μπορούν να συνδεθούν με τη λειτουργία των σωματείων, αλλά άλλα λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση και εσείς μπορείτε να μην τα κάνετε κιόλας ή να μην τα έχετε καθόλου στο μυαλό σας, αλλά στην εξέλιξη ξέρουμε τι γίνεται και πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Υπάρχει χρηματοδότηση της τρομοκρατίας; Βεβαίως και υπάρχει. Θέλετε να τη βρούμε τη χρηματοδότηση; Για να την πούμε τώρα ανοικτά και ωμά. Να ψάξετε τα μυστικά κονδύλια της CIA. Ποιος έφτιαξε τους Ταλιμπάν; Ποιος τους χρηματοδότησε; Το παραδέχονται οι ίδιοι και μάλιστα ο Μπρεζίνσκι, όταν τον ρώτησαν μετά τους διδυμούς πύργους «τώρα που έχετε αυτή την εξέλιξη μετανιώνετε;», είπε «όχι, δεν μετανιώνουμε που χρηματοδοτήσαμε και εξοπλίσαμε τους Ταλιμπάν, γιατί προείχε η ανατροπή της Σοβιετικής Ένωσης». Ήταν δήλωση.

Ποιος έφτιαξε τον ISIS; Δεν τα ξέρετε; Ποιος τον χρηματοδότησε, τα συνδικάτα, πολιτικά κόμματα, ή οι χώρες, οι σύμμαχοί σας που τους έχετε εδώ τώρα και τους καμαρώνετε; Υπάρχουν κράτη που καταγγέλθηκαν ανοικτά. Πού εκπαιδεύτηκαν στελέχη του ISIS; Στη Γαλλία ή στην Καλιφόρνια -το FORT KNOX είναι;- εκεί που είναι η εκπαίδευση των ειδικών δυνάμεων; Αυτά αποδείχθηκαν όλα. Αν θέλετε, λοιπόν, να πιάσετε τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας αυτής που είναι και τυφλή κ.λπ., πιάστε τους συμμάχους σας. Είναι έτσι ή δεν είναι; Βγείτε και απαντήστε μας. Θέλετε να πάμε και παρακάτω; Όταν έριξαν τον Αλιέντε με την

απεργία των φορτηγατζήδων, την οργάνωσε η ITT η οποία ανήκει στη CIA. Και όταν εμείς λέγαμε ότι έγινε αυτό, λέγατε ότι βλέπουμε παντού φαντάσματα. Βγήκε μετά αυτός ο επικεφαλής και έβγαλε βιβλίο για το πώς έριξαν τον Αλιέντε, πόσα δισεκατομμύρια ρίξανε κ.λπ..

Θέλετε να πάμε και αλλού; Πού να πάμε; Ποιος έχει φτιάξει αυτές τις οργανώσεις; Ποιος έχει μπει μέσα και έχει ελέγξει ανθρώπους που είχαν αυτό τον απελπισμένο δρόμο; Υπάρχει μια ολόκληρη ιστορία.

Έρχεστε τώρα και τι κάνετε; Πρώτα ανοίξατε τον δρόμο, κύριε Τσακαλώτο, με το προηγούμενο και αυτό είναι σωστό που είπε, ίσχυε, απλά δεν εφαρμόστηκε. Έχουμε -λέει- πραγματικό δικαίωμα στα συνδικάτα, στα πολιτικά κόμματα και στις λαϊκές οργανώσεις.

Καλά, δεν ξέρετε ότι τα συνδικάτα έχουν διοικητικά συμβούλια, ότι κάνουν εκλογές και αλλάζουν; Δεν το ξέρετε; Δηλαδή, πετάτε τον ν.1264 στα σκουπίδια; Αυτό κάνετε αυτή τη στιγμή. Ο νόμος αυτός λέει ότι τα συνδικάτα έχουν αυτονομία, ελέγχονται από τους δικαστές από πλευράς κράτους. Εδώ δεν ελέγχονται από τους δικαστές. Εδώ μπαίνουν και στον κατάλογο χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Ελέγχονται από τους δικαστές και ελέγχονται από εξελεγκτική επιτροπή που έχουν, από ανώτερες συνδικαλιστικές οργανώσεις κ.λπ..

Δεν ξέρετε ότι δεν μπορούν να έχουν ατομικούς λογαριασμούς; Δεν ξέρετε ότι αν κλείσει ένα συνδικάτο, η περιουσία του με βάση τον ν.1264 πάει στην ομοσπονδία, στο ανώτερο, δηλαδή, συνδικαλιστικό όργανο;

Τι νόημα έχει, λοιπόν; Ποια διαφάνεια; Τι σημαίνει διαφάνεια; Να μπαίνει ο καθένας και να βλέπει ποια είναι μέλη του συνδικάτου, για να τους τσακίζει την άλλη μέρα ο εργοδότης; Από πού και ως πού; Και μιλάτε για προσωπικά δεδομένα όλοι σας και ψηφίζετε και με τα δύο χέρια αυτή την οδηγία;

Τι θα έχουμε; Γενικό φακέλωμα, ποιος συνδικαλιζέται και πού; Αυτό θα έχουμε στην πραγματικότητα. Όλα τα στοιχεία στο κράτος και όχι στο κράτος, αλλά στη «MICROSOFT», η οποία δεν έχει καμμία σχέση με την αμερικανική κυβέρνηση ούτε με το μονοπώλιο ούτε τίποτα.

Πείτε μας μια λογική απάντηση που να συνδέει τον νόμο για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και το ξέπλυμα μαύρου χρήματος με το συνδικαλιστικό και το λαϊκό κίνημα. Για να μην πω και για τα κόμματα, γιατί μπορεί να έρθει και η σειρά τους. Πάει το Σύνταγμα, πάνε όλα; Δεν έχει αυτονομία το συνδικαλιστικό κίνημα;

Εσείς μιλάτε τώρα για μη παρεμβάσεις στη δικαιοσύνη, που παρεμβαίνετε όλες οι κυβερνήσεις και εδώ μπαίνετε και χώνεστε μέσα; Μάλιστα λέτε ότι αν δεν τα δώσει, θα τους κόψετε τα οικονομικά. Γιατί, δικά σας είναι; Στα σωματεία πληρώνουν οι εργαζόμενοι, δεν πληρώνει κανένας άλλος. Οι ίδιοι πληρώνουν τις συνδρομές και πληρώνουν και με αργίες και κάνουν ότι εκδηλώσεις θέλουν. Πάρτε τα πίσω. Αυτό λέμε εμείς, πάρτε τα πίσω γιατί θα τα βρείτε όλα μπροστά σας.

Τέλος, είδα -πού είναι ο φίλος μου ο Τρύφωνας, δεν ξέρω αν τα πιστεύει- να βγάζει φλας αριστερά και να προσπερνάει τη Νέα Δημοκρατία από δεξιά. «Νόμος και τάξη», λέει. Έτσι είπε. Χρησιμοποίησε ορισμένες απaráδεκτες πραγματικά τροποποιήσεις που έκανε η Νέα Δημοκρατία, αλλά για αυτά κουβέντα. Για αυτά που είπαμε τώρα δεν έχει μιλήσει κανένας εδώ μέσα. Τα δέχστε όλοι; Είστε πραγματικά στο σημείο να καταλύεται οποιαδήποτε αυτονομία μπορεί να έχει το συνδικαλιστικό κίνημα;

Εμείς λέμε ότι δεν θα περάσει, όπως δεν πέρασαν και πολλά άλλα. Θα τα βρείτε μπροστά σας. Το ΚΚΕ καλεί όλους τους εργαζόμενους να απορρίψουν αυτά τα οποία είναι πρωτοφανή. Καταλύουν -θα το πω έτσι- και αυτές τις παραχωρήσεις που έκανε η αστική δημοκρατία απέναντι στους εργαζόμενους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο... **ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Κύριε Χίτα, έχει ζητήσει τον λόγο πρώτα ο κ. Τσακαλώτος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό για να απαντήσω ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος σε κάτι που ειπώθηκε για τον Πρόεδρό μας και προχωράμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κατ' αρχάς, επα-
νερχόμαστε στα ίδια και στα ίδια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα για
έναν λεπτό τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Προσωπικό δεν
υπήρξε. Έγινε μια διαφορετική προσέγγιση της έννοιας «φασι-
σμού» από τον Πρόεδρό σας και από τον κ. Παφίλη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Πολιτική κριτική ήταν...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω για ένα λεπτό
τον λόγο. Θα το είχα πει τόση ώρα. Μην επιδεικνύετε τέτοια συμ-
περιφορά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Θα πάρετε τον
λόγο σε λίγο...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Θα χαλάσουμε τις καρδιές μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Θα σας δώσω τον
λόγο σε λίγο να απαντήσετε. Δεν υπάρχει προσωπικό εδώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Πώς δεν υπάρχει προσωπικό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Θα σας δοθεί
επάρκεια χρόνου για να απαντήσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Υπάρχει προσωπικό και υπάρχει πα-
ρεξήγηση των όσων είπα, διαστρεβλωση της αλήθειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Θα σας δοθεί ο
χρόνος. Το επαναλαμβάνω.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Μα, αυτό σας λέω. Συμφωνώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ορίστε, κύριε
Τσακαλώτο, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Τσακαλώτο, μπορώ σας πα-
ρακαλώ να πάρω τον λόγο για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Αμέσως μετά θα
σας δοθεί ο χρόνος να μιλήσετε.

Κύριε Χήτα, δεν θα σας κόψω τον λόγο. Θα έχετε την ευχέρεια
να απαντήσετε. Δεν είναι δυνατόν να μην υπάρχει προσωπικό και
να μιλάμε για προσωπικό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, επικρατεί μια σύγ-
χυση πάλι εδώ μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Άντε πάλι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Όχι «άντε πάλι», κύριε Πρόεδρε.
Είστε μόνο επιλεκτικά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Θέλετε να μιλή-
σετε ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος; Έχετε τον χρόνο να μι-
λήσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Θέλω να απαντήσω τώρα. Έχω το
δικαίωμα για ένα λεπτό να απαντήσω στον κ. Παφίλη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Θα απαντήσετε
όταν σας δοθεί ο λόγος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Αυτό θέλω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Έχετε τον χρόνο
να απαντήσετε. Θα σας δοθεί επάρκεια χρόνου.

Κύριε Τσακαλώτο, έχετε ζητήσει τον λόγο να μιλήσετε τώρα;

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Όχι, ορίστε.

Ελάτε, κύριε Χήτα. Σας δίδεται ο χρόνος ως Κοινοβουλευτικός
Εκπρόσωπος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ. Θα
μπορούσαμε να το είχαμε αποφύγει βέβαια όλο αυτό, γιατί δεν
θέλω παραπάνω από ένα λεπτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να
στείλω χαρτί για τον Κανονισμό; Παραβιάζεται ωμά ο Κανони-
σμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Μισό λεπτό, κύριε
Κεγκέρογλου. Έχετε ζητήσει τον λόγο;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Παραβιάζεται ωμά τον Κανονισμό
και εσείς και ο προηγούμενος Πρόεδρος...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Κεγκέρογλου, αυτά στη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ακούστε, κύριε
Κεγκέρογλου. Νομίζω ότι διαμαρτύρεστε άδικα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ο Κανονισμός λέει ότι μετά τους
πρώτους έξι ομιλητές, παίρνει τον λόγο ο Υπουργός ή ωριότερα
μόνο αν κάνει παρέμβαση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Κεγκέρο-
γλου, αφήστε με να σας εξηγήσω.

Άλλαξε το Προεδρείο και δεν είχα ενημερωθεί ότι ζητήσατε
τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Δεν ζήτησα κανένα λόγο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Η Γραμματεία μου
είπε ότι τον ζητήσατε. Ποιο είναι το πρόβλημα; Δεν χρειάζονται
οι φωνές. Θα σας δοθεί ο λόγος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Δεν γίνεται να παίρνει τον λόγο
ο Υπουργός και να γράφετε στα παλαιότερα των υποδημάτων
τους Βουλευτές! Ως τότε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Κεγκέρο-
γλου, θα σας δοθεί ο λόγος. Μην διαμαρτύρεστε. Φωνάζετε
χωρίς λόγο. Όπως ξέρετε, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι προ-
ηγούνται.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Δεν το ξέρω αυτό. Προηγούνται
και πριν μιλήσουν οι πρώτοι έξι ομιλητές;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ορίστε;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ο Κανονισμός λέει ότι ο Υπουρ-
γός παίρνει τον λόγο ως αρμόδιος για το νομοσχέδιο ή πριν τους
εισηγητές ή μετά τους πρώτους έξι ομιλητές. Ναι; Το λέει. Δι-
καιούται βεβαίως στις γενικές διατάξεις να πάρει τον λόγο οπο-
τεδήποτε το ζητήσει, αλλά για ολιγόλεπτη παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ωραία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Δικαίως μετά που πήρε τον
λόγο, ζητούν και οι Κοινοβουλευτικοί, διότι τους δίνει το δι-
καίωμα, αλλά η αρχική παραβίαση αδικεί τους έξι ομιλητές των
κομμάτων. Παρακαλώ πολύ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ποια παραβίαση
έκανα εγώ, κύριε Κεγκέρογλου;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ο κ. Μπούρας, κύριε Αθανασίου,
την έκανε την παραβίαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ε, εδώ ήταν ο κ.
Μπούρας. Να του το λέγατε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι, αλλά εσείς τη συνεχίζετε.
Οι έξι πρώτοι ομιλητές θα μιλήσουν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Δεν χάθηκε ο κό-
σμος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Α, το ξέρω, αλλά εμείς προγραμ-
ματίζουμε με βάση αυτό και εγώ στις 14.30' έχω άλλη υποχρέ-
ωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Δεν ξέρω αν πα-
ραβίασε ο κ. Μπούρας τον Κανονισμό...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κάντε όπως θέλετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): ...γιατί δεν ήμουν
εδώ, αλλά διαμαρτύρεστε, ενώ μπορούμε να έχουμε ένα ωραίο
κλίμα. Ποιος ο λόγος;

Κύριε Τσακαλώτο, ζητήσατε τον λόγο να μιλήσετε;

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, εμείς είχαμε
πει...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Χήτα!
Λοιπόν, ακούστε, να τα βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους.
Δεν υπάρχει προσωπικό. Θα σας δοθεί ο λόγος να πείτε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Σας παρακαλώ πολύ, κύριε Πρό-
εδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας πα-
ρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Μας φιμώνετε συνεχώς! Δεν γίνεται
αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Χήτα, κάθε
φορά αυτό μου δημιουργείτε. Δεν υπάρχει προσωπικό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Όχι έχουμε προσωπικό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Δεν αναφέρθηκε
κανείς σε εσάς. Σας παρακαλώ. Δεν γίνεται κάθε φορά να μας
δημιουργείτε θέμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Δεν είναι δυνατόν, κύριε Πρόεδρε.
Δεν γίνονται αυτά τα πράγματα πουθενά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Τσακαλώτο,
έχετε τον λόγο.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, είχαμε συνηνο-
ηθεί για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις, να μιλούν δύο τρεις ομι-
λητές τουλάχιστον ανάμεσα στους Κοινοβουλευτικούς Εκπρο-

σώπους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Εντάξει, δεν έχω αντίρρηση.

Ωραία, ο κ. Τσακαλώτος παραχωρεί τη θέση του σε δύο ομιλητές.

Κύριε Κεγκέρογλου, έχετε τον λόγο. Θέλετε να μιλήσετε τώρα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, για όνομα του θεού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Χήτα, δεν σας δίνω τον λόγο, διότι δεν έχετε προσωπικό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Δεν είναι δυνατόν, κύριε Πρόεδρε. Δεν γίνεται αυτό! Υπήρξε προσωπικό και διαστρέβλωση της αλήθειας και θέλω τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Έγινε μια διαφορετική θεωρητική πολιτική προσέγγιση για το τι είναι φασισμός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Δηλαδή δεν μου δίνετε τον λόγο, κύριε Πρόεδρε; Για όνομα του θεού! Είναι φίμωση αυτό, κύριε Πρόεδρε! Δεν θα περάσει αυτό! Και το κάνετε συνέχεια, μας φιμώνετε! Έχετε πρόβλημα με την Ελληνική Λύση! Έχετε πρόβλημα και μας φιμώνετε! Πρέπει να απαντήσω, υπάρχει προσωπικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Από το Προεδρείο δεν έχει κανένας πρόβλημα με κανέναν και δεν σας τιμά αυτό που λέτε. Δεν υπάρχει προσωπικό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Προσωπικό είναι. Υπάρχει προσωπικό και προσωπικό δικό σας απέναντι στην Ελληνική Λύση! Θα στείλουμε τώρα επιστολή στο Προεδρείο. Δεν θα περάσει έτσι αυτό! Θα μιλούσα ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, και θα είχα τελειώσει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Δεν χρειάζεται να πάρουμε μέτρα.

Ορίστε, κύριε Κεγκέρογλου, αρχίστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Αυτή είναι η συμπεριφορά σας και να είστε περήφανος! Τώρα θα στείλουμε επιστολή στο Προεδρείο της Βουλής, γιατί το κάνετε συνέχεια.

Και, κύριε Παφίλη, εγώ θα απαντήσω σε εσάς στην ομιλία μου. Γιατί βλέπετε ότι εδώ η διαδικασία δεν είναι καθόλου δημοκρατική, δυστυχώς. Λυπάμαι που το λέω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Δεν φτάνει που σου έκανα και φροντιστήριο και θες να μου απαντήσεις; (Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Χήτα, από ό,τι λέτε δεν γράφεται τίποτα στα Πρακτικά, ούτε σας βλέπει κάποιος ούτε σας ακούει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ:...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Μην απαντάτε, κύριε Παφίλη.

Κύριε Κεγκέρογλου, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, ακούστε, αυτά τα έχουμε όταν παραβιάζεται ο Κανονισμός από το Προεδρείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Εγώ δεν παραβίασα κανέναν Κανονισμό και δεν ξέρω τι έγινε πριν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Η παραβίαση του Κανονισμού είναι ωμή εις το σημείο που λέει ότι στο νομοθετικό έργο μιλούν οι εισηγητές. Εάν θέλει προηγείται των εισηγητών ο Υπουργός που εισηγείται το νομοσχέδιο, αλλά αν δεν πάρει τον λόγο πριν τους εισηγητές, θα τον πάρει μετά από τους έξι πρώτους ομιλητές. Μπορείτε αυτό να το έχετε κατά νου για να μην ξανασυμβεί αυτό το φαινόμενο; Γιατί το λέει ο Κανονισμός αυτό, οι σοφοί που τον θεσμοθέτησαν; Διότι μετά από τον Υπουργό παίρνουν τον λόγο οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, οπότε αλλοιώνεται η διαδικασία της Βουλής. Πριν, λοιπόν, τους έξι πρώτους ομιλητές όχι λόγος στους Υπουργούς. Εντάξει; Εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά. Εγώ για ποιον λόγο να κάνω συνέχεια ένσταση για τον Κανονισμό; Λέτε να είμαι κάποιος μανιακός με το να τηρείται ο Κανονισμός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Κεγκέρογλου, σας εξήγησα ότι δεν ξέρω τι έγινε με τον προηγούμενο Προεδρεύοντα, ο οποίος κι εκείνος νομίζω ότι τηρεί τον Κανονισμό. Και αν υπάρχει μία ανοχή κάποια στιγμή, δεν χάθηκε ο κόσμος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κάναμε, λοιπόν, υπομονή στην παραβίαση, ξανακάναμε υπομονή. Είθισται, λοιπόν, ακόμα και μετά τους έξι να αλλάξει ο λόγος και να μπαίνουν οι Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ο Κανονισμός λέει και άλλα πράγματα πολλά, τα οποία δεν τηρούνται, αλλά υπάρχει μία ανοχή.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ναι, ναι, επειδή δεν τηρείτε τα άλλα, είπατε σήμερα να μην τηρήσετε τον Κανονισμό για άλλη μια φορά! Όταν ξεφεύγει η διαδικασία, κύριε Πρόεδρε, και μιλάμε επί της διαδικασίας, μετά άντε να μιλήσουμε επί της ουσίας. Αν θέλετε, στο ελάχιστο, να τον τηρείτε. Και δεν είναι προσωπικό το θέμα μου, το ξαναλέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Προσπαθούμε όλοι οι Προεδρεύοντες να τηρούμε τον Κανονισμό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Το ξαναλέω. Η παραβίαση είχε ξεκινήσει από το ότι δόθηκε ο λόγος στον Υπουργό πριν από τους έξι πρώτους ομιλητές. Τέλος! Παραδεχτείτε το. Πείτε μια φορά ότι κάνατε λάθος! Πείτε το, μια φορά! Το έχετε πει; Πάντα κάνατε τον σοφό! Πάντα έχετε το αλάθητο! Αλλά πάντα γίνεται μπάχαλο εδώ μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Κεγκέρογλου, επαναλαμβάνετε τα ίδια. Δεν προήδρευα εγώ, δεν ξέρω τι έγινε. Αλλά αν υπήρχε μια μικρή παρέκκλιση, δεν χάθηκε ο κόσμος.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, όσο μπορώ στο πλαίσιο της διαδικασίας, θα θέσω το ζήτημα που έχει να κάνει με την κατάσταση που επικρατεί, βεβαίως παγκοσμίως αλλά και στη χώρα μας, με τις τράπεζες. Αποκαλύφθηκε το προηγούμενο διάστημα ότι η Deutsche Bank και μια σειρά άλλες τράπεζες κάνουν ξέπλυμα μαύρου χρήματος και θα θέλαμε μια ενημέρωση επ' αυτού. Δεν υπάρχει μια ενημέρωση επ' αυτού; Η οδηγία έρχεται για να θεραπεύσει αυτή την αδυναμία του προηγούμενου συστήματος; Αλλά με δεδομένες τις ενέργειες της Deutsche Bank και των άλλων τραπεζών αυτό είναι ένα ερώτημα που πρέπει να μας το απαντήσετε, για να δούμε αν πράγματι είναι ικανή αυτή η οδηγία και οι διατάξεις, όπως ενσωματώνονται, για να αντιμετωπίσουν αυτό το πρόβλημα. Εμείς βεβαίως είπαμε «ναι» και σε αυτές τις διατάξεις, παρ' ότι φαίνεται πως οι δίαυλοι για τέτοιες πρακτικές είναι πάρα πολλοί και δεν κλείνουν με αυτή την οδηγία.

Έχουμε και στη χώρα μας, όμως, άλλου είδους παράνομες πρακτικές από τις τράπεζες και το βάζω εντός εισαγωγικών, διότι άλλες είναι νόμιμες, νομιμοποιημένες, άλλες είναι παράνομες πρακτικές, που αξιοποιούν κενά της νομοθεσίας. Θα σας πω ότι έχουμε το φαινόμενο του ανατοκισμού με κάθε ρύθμιση, που οι τράπεζες ανατοκίζουν ακόμα και την εισφορά, το 0,6%. Ακόμα και το 0,6% το ανατοκίζουν. Έχουμε όχι διπλάσια και τριπλάσια, που έλεγε ένας νόμος πριν από είκοσι χρόνια, ότι μέχρι διπλάσιο ή τριπλάσιο θα φτάνει το δάνειο με όλους τους τόκους και τα πανωτόκια κ.λπ., αλλά τώρα έχουμε πολλαπλάσια, έχουν ξεφύγει εντελώς τα πράγματα. Χρειάζεται να δείτε τα ζητήματα των αθέμιτων πρακτικών των τραπεζών, σε σχέση με τους δανειολήπτες.

Τελευταίο κρούσμα, έχω μια καταγγελία συγκεκριμένη, την οποία θα σας καταθέσω για να την εξετάσετε. Ενώ στις 11 Σεπτεμβρίου 2020 η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών ανακοίνωσε ότι θα υπάρξει ένας κανόνας για την αντιμετώπιση των πολύ αδύναμων, σε σχέση με τους πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας, το ανακοίνωσε κι ο Πρωθυπουργός στην Έκθεση της Θεσσαλονίκης στις 12 Σεπτεμβρίου και έχει εκδοθεί και η σχετική οδηγία προς τις τράπεζες, δανειολήπτης που ανήκει στις ευπαθείς ομάδες, που πληροί όλα τα κριτήρια της κοινής υπουργικής απόφασης, όπως τα έλεγα και εγώ, έκανε στην Εθνική Τράπεζα συγκεκριμένα αίτημα, η οποία χωρίς αιτιολόγηση του είπε ότι απορρίπτεται. «Γιατί απορρίπτεται;» ρωτάει. Δεν απαντούν. Έχει σταλεί, λοιπόν, προς το Υπουργείο και προς όλα τα κόμματα -και θα το καταθέσω στα Πρακτικά για να τεθεί υπ' όψιν σας- μια διαμαρτυρία του συγκεκριμένου δανειολήπτη, ο οποίος τι ζήτησε; Μια αναβολή του πλειστηριασμού που του γίνεται τις επόμενες μέρες, γιατί πρώτα απ' όλα μπορεί να ενταχθεί στη ρύθμιση, μιας και πληροί τα κριτήρια της επιδότησης της δόσης και επιπλέον

αρχές Νοεμβρίου έχει έφεση σε σχέση με μια δικαστική απόφαση με τον ν.3869. Άρα ζήτησε το αυτονόητο, κι επειδή καλύπτει τις προϋποθέσεις που θέτει η εγκύκλιος, θα παρακαλούσα να το δείτε. Δηλαδή, φτάνουμε στο σημείο ο Υπουργός να πρέπει να ασχοληθεί με την αθέμιτη πρακτική της κάθε τράπεζας. Γι' αυτό σας λέω ότι χρειάζεται ένα θεσμικό πλαίσιο περισσότερο αυστηρό, προκειμένου να μην έχουμε αυτά τα φαινόμενα.

Ο Υπουργός Εργασίας ήρθε, τα είπα, έφυγε. Δεν έχει φέρει, όμως, ακόμα τη ρύθμιση την οποία όφειλε να φέρει πριν από τον Οκτώβριο για την αναστολή.

Τι ισχύει για την αναστολή για τους εργαζόμενους αυτή την περίοδο; Ότι θεωρητικά θα μπορούν να πάρουν μετά από αίτησή τους την αποζημίωση των 534 ευρώ. Αμ δε! Δεν έχει έρθει η σχετική ρύθμιση.

Τι γίνεται με τους εργαζόμενους που απολύθηκαν το προηγούμενο διάστημα και που είτε έχουν είτε δεν έχουν τα πενήντα έτη που προβλέπει ο νόμος θα πρέπει να ζήσουν και να επιβιώσουν; Θα έρθει η ρύθμιση για τους εποχιακά εργαζόμενους;

Να γνωρίζει ο κύριος Υπουργός ότι στην πραγματική ζωή υπάρχουν άνθρωποι που δούλεψαν τελευταία φορά τον Σεπτέμβριο ή τον Οκτώβριο του 2019 και θα ξαναπιάσουν δουλειά στον τουρισμό, αν τα πράγματα πάνε καλά, τον Απρίλιο ή τον Μάιο του 2021, δυο χρόνια χωρίς εισόδημα. Υπάρχει, λοιπόν, ανάγκη για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος.

Το Υπουργείο Εργασίας έχει και τον τομέα της πρόνοιας, έχει και τον τομέα του ασφαλιστικού συστήματος. Τα έχει όλα ως πλαίσιο για την κοινωνική προστασία. Τι θα πράξει; Θα έρθει τελικά ρύθμιση;

Έρχομαι στο θέμα της τροπολογίας για τα αναδρομικά. Υφίσταται ένα ζήτημα μέχρι τον νόμο Κατρούγκαλου και αυτό εξηγείται διότι ο νόμος Κατρούγκαλου άλλαξε τον τρόπο με τον οποίο υπολογίζονται οι συντάξεις και νομικά από εκεί και πέρα δεν υφίστανται ζητήματα που έχουν να κάνουν με αναδρομικά, με περικοπές ή οτιδήποτε άλλο. Δεν θεωρούνται περικοπές από εκεί και πέρα με τη βάση ενός συστήματος που ίσχυε, αλλά θεωρείται άλλο θεσμικό πλαίσιο, ένα θεσμικό πλαίσιο το οποίο είχε καταγγείλει η Νέα Δημοκρατία μαζί μας, ένα θεσμικό πλαίσιο, όμως, το οποίο διατήρησε αλώβητο. Και μάλιστα, η έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης πραγματικά τον επιβεβαιώνει και λέει ότι έχουμε διατήρηση του νόμου Κατρούγκαλου.

Επί της ουσίας για τη ρύθμιση, δυστυχώς, υπάρχει μία ψευδοερμηνεία της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το Συμβούλιο της Επικρατείας λέει «επιστρέψτε τα αναδρομικά ενδεκαμήνου» -Ιούλιος του 2015 έως Μάιος του 2016- «που αφορούν στις περικοπές του ν.4051 και του ν.4093/2012 σε κύριες, επικουρικές, δώρα και επιδόματα άδειας».

Η Κυβέρνηση με την ψευδοερμηνεία της τι λέει; Μόνο κύριες και μάλιστα για συντάξεις άνω των 1.000 ευρώ τις περικοπές του ν.4093 και του ν.4051. Στον δημόσιο δε τομέα ακόμα χειρότερα, επιστρέφει μόνο τις περικοπές του ν.4093.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, δεν αφορά αυτή η ρύθμιση -ρίχνει στον Καιάδα- τους συνταξιούχους κάτω από 1.000 ευρώ, που είναι ενάμισι εκατομμύριο άνθρωποι, αυτοί δεν έχουν δικαίωμα.

Το χειρότερο, βέβαια, είναι και γι' αυτούς που τους δίνει αυτά τα λίγα που τους δίνει, όπως ειπώθηκε προηγουμένως από τον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο, ότι τους εκβιάζει ωμά και λέει ότι χάνουν το δικαίωμα για οποιαδήποτε διεκδίκηση, όχι για τα συγκεκριμένα, αλλά και για άλλα. Χάνουν άλλα δικαιώματα, αν ασκήσουν αυτό το δικαίωμα που τους δίνει αυτή η νομοθετική ρύθμιση. Είναι μια αθλιότητα στην ουσία αυτός ο εκβιασμός, που, δυστυχώς, σήμερα έρχεται και μάλιστα με πολλές τυμπανοκρουσίες.

Οι μικροσυνταξιούχοι, κύριε Υπουργέ, κύριε Βρούτση -για τους οποίους μας κατηγορήσατε ότι επιμένουμε και ότι αυτό είναι λαϊκισμός- έχουν υποστεί τη μεγαλύτερη αδικία ως αδύναμοι άνθρωποι με την κατάργηση του ΕΚΑΣ. Το ότι το κατήγησε ο ΣΥΡΙΖΑ δεν σας δίνει άλλοθι. Το ότι δεν έδωσε ο ΣΥΡΙΖΑ τα αναδρομικά, που είπατε προηγουμένως στον κ. Τσακαλώτο, όταν είχε την απόφαση της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεν σας δίνει άλλοθι για αυτά που κάνετε. Δεν σας δίνει άλλοθι! Το

ότι κατήγησε, διά υπογραφής του κ. Χαϊκάλη, ο ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ το κατώτερο πλαφόν των συντάξεων και σήμερα έχουμε εξευτελιστικές συντάξεις αναπηρίας 120 και 180 ευρώ και κανονικές συντάξεις 250 και 280 ευρώ δεν σας δίνει το δικαίωμα να το επικαλείστε αυτό ως άλλοθι ότι τα έκαναν οι άλλοι και να μην επαναφέρετε το δίκαιο.

Διότι γι' αυτό το δίκαιο μιλήσαμε και μιλούμε εμείς συνεχώς, αλλά εσείς προεκλογικά το εκμεταλλευτήκατε μικροπολιτικά, υποσχεθήκατε ότι θα αποκαταστήσετε τις αδικίες, ιδιαίτερα για τους μικροσυνταξιούχους και από τότε που γίνετε κυβέρνηση, ασχολείστε μερικούς μόνο με τους συνταξιούχους πάνω από 1.000 ευρώ και μάλιστα, όπως σας είπα, με τον εκβιασμό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, καλώντας τον Υπουργό Εργασίας να φέρει τώρα ρύθμιση που να αποκαθιστά την αδικία εις βάρος όλων των συνταξιούχων και τουλάχιστον να αφαιρέσει τη διάταξη εκείνη που τους εκβιάζει ότι δεν δικαιούνται άλλα. Είναι απαράδεκτο αυτό το οποίο σήμερα έρχεται με πολλές τυμπανοκρουσίες.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κεγκερόγλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΒΔΕΛΑΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Καλησπέρα σας και από εμένα!

Τον λόγο έχει η κ. Αικατερίνη Παπανάτσιου από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ξεκινήσω με ένα μικρό σχόλιο για το προσχέδιο του προϋπολογισμού. Προφανώς, θα το συζητήσουμε στην επιτροπή όταν έρθει η ώρα, αλλά δεν θα μπορούσα να μην σχολιάσω τις προβλέψεις σας, αλλά και τον τρόπο αντιμετώπισης της συνολικής κατάστασης στην οικονομία. Φαίνεται να μην καταλαβαίνετε τίποτα. Οι προβλέψεις σας είναι υπεραισιόδοξες, ενώ δεν φέρνετε κανένα σχέδιο ενίσχυσης της οικονομίας και θωράκισης των πολιτών και των εισοδημάτων τους.

Θα περιμένετε τα ευρωπαϊκά προγράμματα για να δείτε πώς θα αντιδράσει η οικονομία, καμιά κουβέντα για ρευστότητα, καμιά συζήτηση για πραγματική ενίσχυση, ενώ παράλληλα, όλα αυτά, αν επαληθευτούν οι παραδοχές σας για την πανδημία, αλλά και ο ευρωπαϊκός σχεδιασμός του Ταμείου Ενίσχυσης. Αν υπάρξει επιδείνωση της υγειονομικής κρίσης -που όλες και όλοι απευχόμαστε- αν καθυστερήσει ο σχεδιασμός και η εκταμίευση των κονδυλίων, τότε τι θα συμβεί; Οι μισθοί κατακρημνίζονται, η ιδιωτική κατανάλωση υποχωρεί και αντί να στηρίζετε την εργασία, την πυροβολείτε διαρκώς.

Περνάω στο νομοσχέδιο.

Είναι δεδομένο ότι ανάμεσα στα σημαντικά προβλήματα ελέγχου της νομιμοποίησης εσόδων είναι ο συντονισμός, η αξιοποίηση της πληροφορίας, αλλά και ο έλεγχος αυτής. Εκεί κρίνεται και το θεσμικό και ελεγκτικό πλαίσιο που επιβάλλει τους κανόνες.

Στο σημερινό νομοσχέδιο έχουμε τροποποιήσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και εισάγονται τροποποιήσεις στον ν.4557/2018, ο οποίος αποτελεί το βασικό εθνικό νομοθέτημα για τον σκοπό αυτό.

Όταν ενσωματώσαμε την προηγούμενη οδηγία, είχαμε διαπιστώσει ότι τα μέτρα που είχαν ληφθεί μέχρι τότε δεν συνυπολόγιζαν τον διεθνή συντονισμό και είχε περιορισμένα αποτελέσματα. Η ενσωμάτωση της οδηγίας 849 απαιτούσε σωρεία τροποποιήσεων του υφιστάμενου νόμου, οπότε κρίθηκε σκόπιμη η λύση της αντικατάστασης όλων των σχετικών με το ξέπλυμα χρήματος διατάξεων του ν.3691/2008.

Αξίζει να πούμε μερικά από τα βασικά του σημεία. Έγινε προ-

σπάθεια περιορισμού του ροών μαύρου χρήματος μέσω της χρήσης μέτρων δέουσας επιμέλειας κατά τη μεταφορά χρηματικών ποσών άνω των 1.000 ευρώ στις περιπτώσεις εμπορικών συναλλαγών κατά τις οποίες διακινούνται ποσά ύψους 10.000 ευρώ ή περισσότερα. Δόθηκε ο ορισμός του ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Επανακαθορίστηκαν οι αρμοδιότητες του κεντρικού συντονιστικού φορέα, που είναι το Υπουργείο Οικονομικών. Δημιουργήθηκε το Ειδικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων από τις εταιρικές και άλλες οντότητες που έχουν έδρα στην Ελλάδα, αλλά και το Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, το οποίο συνδέεται με το ΓΕΜΗ του Υπουργείου Οικονομίας.

Το νέο πλαίσιο που εισάγει η νέα οδηγία τροποποιεί, λοιπόν, μερικά από τα σημεία του ν.4557. Στα βασικά του σημεία συγκαταλέγεται το πλαίσιο για τα κρυπτονομίσματα και το πλαίσιο για τα υπόχρεα πρόσωπα σχετικά με τα trust. Σχετικά με τα trust, η ελληνική νομοθεσία δεν αναγνωρίζει τα trust, οπότε το άρθρο θα έχει εφαρμογή στα παρεμφερή νομικά πρόσωπα όπου είναι κοινοφελούς σκοπού.

Μια επισήμανση μόνο θα ήθελα να κάνω για τα κρυπτονομίσματα, επειδή επί της ουσίας ούτε εδώ υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο πλαίσιο λειτουργίας. Η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία γίνεται με όρους εμπορίας και ανταλλαγής, εξ ου και η εποπτεία, στο άρθρο 5, παραχωρείται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Επειδή όμως, το κρυπτονομίσμα είναι εν δυνάμει νόμισμα, έστω και ανταλλακτικής αξίας, θα ρωτήσω και πάλι γιατί δεν εμπλέκεται η Τράπεζα της Ελλάδος ή γιατί προτιμήσατε να δοθεί εποπτεία στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Είναι κατανοητό ότι τα κρυπτονομίσματα είναι η ψηφιακά αποτυπωμένη αξία, η οποία δεν εκδίδεται από την Κεντρική Τράπεζα ή δημόσια αρχή ούτε έχει την εγγύησή τους, δεν συνδέεται κατ' ανάγκη με νομίμως κυκλοφορούν νόμισμα. Παρ' όλα αυτά, αν θυμάμαι καλά, προσαθήσαμε τις παρούσες τροποποιήσεις να τις εισάγουμε ωστόσο στην προηγούμενη τροποποίηση, αλλά δεν προχωρήσαμε αρκετά, καθώς γίνονταν διαβουλεύσεις με τους αρμόδιους φορείς. Και αν καταλαβαίνω και πάλι καλά, φαίνεται ότι κατέληξαν. Ακριβώς γι' αυτό ερωτώ, όχι ως κριτική, κύριε Υπουργέ, αλλά ως ενημέρωση.

Δεύτερον, και με βάση τα παραπάνω, σχεδιάζετε κάποιο επιπλέον πλαίσιο πιο συγκεκριμένο για τα κρυπτονομίσματα; Θυμάμαι ότι από το 2018 απασχολούσε τόσο τη φορολογική διοίκηση, αλλά και ευρύτερα. Υπάρχουν παραδείγματα χωρών που έχουν προχωρήσει και στο κομμάτι της φορολόγησης, η οποία αναγκάζει σε μεγαλύτερη διαφάνεια και επίσης, οι έρευνες και οι μελέτες διαπιστώνουν ότι διακινούνται μεγάλα ποσά, με κινήσεις εμβασμάτων χιλιάδων ευρώ από μετατροπές bitcoin σε ευρώ ή άλλα ξένα νομίσματα. Οι απόψεις και οι πρακτικές ανά χώρα είναι αρκετές. Αλλά υποψιάζομαι ότι η κατεύθυνση που δίνετε ίσως δεν είναι η ενδεδειγμένη.

Θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση σχετικά με το άρθρο 16. Αντιλαμβάνομαι ότι προσπαθείτε να δοθεί μια λειτουργική λύση στο θέμα των καταχωρούμενων στοιχείων και κυρίως ποιοι είναι υπόχρεοι για την καταχώριση. Αναφέρθηκαν και κάποιοι συνάδελφοι σε αυτό το σημείο. Στο άρθρο 16 γινόταν μια ευρεία αναφορά στις εταιρικές και όχι μόνο οντότητες, που είναι υποχρεωμένες να τηρούν στοιχεία στο ειδικό μητρώο. Η Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων είχε εκδώσει εγκύκλιο και όριζε ακριβώς ποιες είναι αυτές οι οντότητες και κυρίως ποιες εξαιρούνται, όπως όλοι οι φορείς από το Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, οι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά εταιρείες και νομικές οντότητες που δεν είναι υπόχρεες σε δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Τώρα, με την παρούσα τροποποίηση και την προσθήκη του άρθρου 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, έχω την εντύπωση ότι ίσως δημιουργηθούν περισσότερα προβλήματα στο ποιος τελικά διατηρεί στοιχεία για το μητρώο και ποιος όχι. Κρατήστε το αυτό, κύριε Υπουργέ, ως μια ειλικρινή παρατήρηση.

Τελευταία παρατήρηση για το άρθρο 28. Η τροποποίηση εισάγεται σύμφωνα με τον νόμο και την αιτιολογική, για να ισχυροποιήσει τη διαδικασία, καλόπιστη γνωστοποίηση πληροφοριών, καθώς υπήρξαν περιπτώσεις σύμφωνα πάντοτε με το σκεπτικό της οδηγίας, όπου οι εργαζόμενοι εκτέθηκαν. Ως εδώ καλά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, με την ανοχή σας, θα χρειαστώ λίγο χρόνο ακόμη.

Παρ' όλα αυτά, απαλείφεται από την υπάρχουσα διάταξη το εδάφιο που όριζε ανώνυμους διαύλους, που θα πρέπει να υπάρχουν, ώστε να μπορούν οι υπάλληλοι να καταγγέλλουν τις υποψίες τους και εσωτερικές παραβάσεις. Εδώ έχουμε ένα σημαντικό μειονέκτημα για την προστασία των υπαλλήλων, που θέλουν αλλά δεν μπορούν να καταγγείλουν ανώνυμα.

Τι ακριβώς σημαίνει αυτό και πώς εννοείτε την ισχυροποίηση της ασφαλούς διαδικασίας γνωστοποίησης πληροφοριών; Αναφέρθηκε και ο εισηγητής μας. Για την ακρίβεια, η διάταξη στη διαβούλευση που εσείς καταθέσατε όριζε ανάλογες διαδικασίες με τον ν.2928 και την προστασία μαρτύρων, δηλαδή κάνατε ένα βήμα παραπάνω -και σωστά, θα πω- από τη δική μας ρύθμιση. Τι μεσολάβησε και τελικά όχι μόνο δεν προσθέσατε το δικό σας εδάφιο, αλλά αφαιρέσατε και το δικό μας;

Αγαπητοί συνάδελφοι, την περίοδο 2017-2019 είχαμε καταβάλει τεράστιες προσπάθειες για να συμβαδίσουμε με τις διεθνείς συνθήκες και να προστατεύσουμε τα συμφέροντα του δημοσίου και των πολιτών. Αυτές οι προσπάθειες αποτυπώνονται και στην έκθεση της FATF, καθώς τον Ιούνιο του 2019 ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση της χώρας μας από την ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης σε σχέση με τις διεθνείς συστάσεις και την πρόληψη του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Με βάση την τότε αξιολόγηση, η χώρα μας εντάχθηκε στη διαδικασία της κανονικής παρακολούθησης, κάτι που έχει πετύχει μόνο περιορισμένος αριθμός χωρών σε παγκόσμιο επίπεδο. Μπορεί εκείνη την περίοδο τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης να μιλούσαν για ταξίδια αναψυχής της ομάδας σε στελεχών του Υπουργείου, υπό την γενική γραμματέα οικονομικής πολιτικής, δημιουργώντας λανθασμένες εντυπώσεις σε μια προεκλογική περίοδο, αλλά η αλήθεια είναι ότι η συνδιάσκεψη στο Ορλάντο των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής σφράγισε αυτές ακριβώς τις διεργασίες που σας ανέφερα παραπάνω. Τη σημασία αυτής της έκθεσης και της αξιολόγησης, τώρα πια την αναγνωρίζετε και εσείς, όπως φαίνεται σύμφωνα με το δελτίο Τύπου του Υπουργείου στις 3 Σεπτεμβρίου του 2019. Χαιρόμαστε γι' αυτό.

Η σημασία του εν λόγω νομοθετήματος είναι αδιαμφισβήτητη ως εργαλείο όχι μόνο για το τώρα, αλλά κυρίως ως άξονας λειτουργίας των μηχανισμών πρόληψης, καθώς -δυστυχώς- οι διεθνείς τάσεις στη νομοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες τείνουν να εξελίσσονται ταχέως.

Το πρώτο θα χρησιμοποιηθούν αυτά τα εργαλεία εξαρτάται και από την πολιτική βούληση για την ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου και όχι τη χειραγώγησή τους ή την αδρανοποίησή τους, κάτι το οποίο δεν είμαστε σίγουροι ότι μπορούμε να προσδοκούμε από την παρούσα Κυβέρνηση. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε, κυρία Παπανάτσιου.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Ευκλείδης Τσακαλώτος για δώδεκα λεπτά.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να πω μια κουβέντα μόνο για το προσχέδιο του προϋπολογισμού και αν μπορείτε να μας πείτε και πότε θα το συζητήσουμε στις επιτροπές. Ο Υπουργός Οικονομικών και όλη η οικονομική ομάδα -όχι μόνο η δικιά σας, αλλά και η δικιά μας και όλες οι οικονομικές ομάδες- έχουν ένα πρόβλημα όταν κάνουν προβλέψεις ανάμεσα στην αισιοδοξία και την απαισιοδοξία. Όλοι ξέρουμε ως οικονομολόγοι ότι οι προβλέψεις, αυτό που περιμένει ο κόσμος επηρεάζει πραγματικά, είναι μια υλική δύναμη. Οπότε πρέπει πάντα να σκεφτείς να μην δημιουργήσεις ούτε απαισιοδοξία ούτε αισιοδοξία, να έχεις έναν ρεαλισμό. Δεν είναι εύκολο πάντα, αλλά νομίζω ότι το παρακάνετε στο προσχέδιο. Θεωρώ ότι ο τρόπος που λύνονται αυτά τα πράγματα είναι ότι στο προσχέδιο καταθέτετε αυτό που λέμε το σενάριο βάσης, ούτε το πολύ αισιόδοξο ούτε το πολύ απαισιόδοξο, για να μπορεί να υπάρξει μια συζήτηση. Θα το συζητήσουμε στην

επιτροπή. Πραγματικά όμως θεωρώ ότι δεν έχετε καταθέσει το σενάριο βάσης, αλλά το πιο αισιόδοξο σενάριο και αυτό βγαίνει και από τη συζήτηση μέσα στο προσχέδιο. Δεν είναι καλή πρακτική. Καταλαβαίνω γιατί θα μπορούσατε να το κάνετε, για να μπορεί να μην χτυπηθεί σε μια δύσκολη κατάσταση η αισιοδοξία του κόσμου και αυτό να επηρεάσει την οικονομία, αλλά νομίζω ότι έχετε κάνει λάθος και θα το συζητήσουμε στην επιτροπή.

Τώρα, φτάνουμε στο νομοσχέδιο. Θέλω να πω κάτι για τον κ. Παφίλη, τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΚΚΕ. Έκανε μια ολόκληρη ανάλυση ανάμεσα στον καπιταλισμό, το κέρδος και τις παράνομες πράξεις. Και σε κάποια συμφωνώ, σε κάποια διαφωνώ. Λέει ο κ. Παφίλης ότι είναι συστατικό στοιχείο του καπιταλισμού το ξέπλυμα χρήματος και διάφορες παράνομες πράξεις. Και να και όχι.

Στον πρώτο τόμο, στον δεύτερο τόμο, στον τρίτο τόμο για το «Κεφάλαιο», οι καπιταλιστές βγάζουν λεφτά με το υπερκέρδος, χωρίς καμμία παράνομη πράξη. Άρα στην καθαρή θεωρία δεν χρειάζεται. Δηλαδή, μπορεί να υπάρχει καπιταλισμός, λέει ο Μαρξ στο «Κεφάλαιό» του, χωρίς καμμία παράνομη πράξη. Δεν βγάζουν λεφτά από την παρανομία οι καπιταλιστές, αλλά από την εκμετάλλευση της εργασίας.

Αυτό -κι εδώ υπάρχει μεγαλύτερη συμφωνία- δεν σημαίνει ότι οι καπιταλιστές δεν θα βγάλουν λεφτά, αν τους αφήσουμε, και από παράνομες πράξεις. Στα είκοσι-τριάντα χρόνια του νεοφιλελευθερισμού και από την Κεντροαριστερά και από την Κεντροδεξιά υπήρχε η ιδέα ότι κλείνουμε το μάτι και δεν κάνουμε πράγματα για να περιορίσουμε σημαντικές παράνομες πράξεις.

Θυμάμαι, επειδή βλέπω μπροστά τους ανθρώπους του Κινήματος Αλλαγής, τον Λόρδο Μάντελσον, το δεξί χέρι του Τόνι Μπλερ, να λέει ότι εμείς οι νέοι Εργατικοί είμαστε τελείως άνετοι με τον χυδαίο πλουτισμό, δεν μας πειράζει το filthy rich, αν το θέλετε και στα αγγλικά. Αυτό έδειχνε και μια νοοτροπία, μια οδηγία, ότι δεν ήταν στις προτεραιότητές τους να περιορίσουν την ελεύθερη πρωτοβουλία, ακόμα και αν η ελεύθερη πρωτοβουλία οδηγεί σε παράνομες πράξεις και σε οικονομικές κρίσεις, όπως η χρηματοοικονομική κρίση.

Άρα, είναι και θέμα ηγεμονίας, θα έλεγα στον κ. Παφίλη. Αν θέλουμε να περιορίσουμε το σκέλος των παράνομων πράξεων, θα πρέπει να νομοθετούμε πάνω σε αυτή τη βάση. Τα τελευταία τέσσερα-πέντε χρόνια υπάρχει μια αλλαγή κλίματος μετά από τη χρηματοπιστωτική κρίση και για τον περιορισμό των τραπεζών και για το λαθρεμπόριο και για το ξέπλυμα χρήματος και για τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να πηγαίνουν τα κέρδη όπου υπάρχει λιγότερη φορολογία.

«Είναι αρκετό;» θα μας πει ο κ. Παφίλης που μας ρώτησε ποια είναι τα αποτελέσματα. Όχι, δεν είναι. Είναι όμως θέμα ηγεμονίας να σπρώχνουμε τέτοια πράγματα, είναι θέμα ηγεμονίας ποιος είναι ο ορισμός της τρομοκρατίας, είναι θέμα ηγεμονίας για το ποια μέτρα πρέπει να παρθούν. Διότι, αλλιώς, αν πούμε στον κόσμο ότι πρέπει να περιμένουν το τέλος του καπιταλισμού για να αλλάξουν αυτά τα πράγματα, δεν θα είμαστε πειστικοί. Είναι πράγματα που μπορούν να γίνουν.

Άρα χρειάζονται τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ώστε να βεβαιωθεί ότι μια συναλλαγή δεν έχει κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που το κάνει αυτό το νομοσχέδιο. Χρειάζονται προβλέψεις για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των δικωτικών αρχών της Ελλάδας με αντίστοιχες του εξωτερικού.

Αυτά είναι εξαιρετικά σημαντικά θέματα, γιατί αυτά τα χρήματα θα μπορούσαν να πάνε στο σύστημα υγείας ή στο σύστημα παιδείας και θα μπορούσαν να αποκόψουν από τη διαφθορά και τη χρηματοδότηση ισχυρών συμφερόντων που αυτά τα χρήματα τα χρησιμοποιούν όχι μόνο για δικό τους κέρδος, αλλά και για να επηρεάζουν την ίδια τη δημοκρατία μας.

Άρα αυτό το νομοσχέδιο και αυτές οι πράξεις, και να φέρουμε και περισσότερα για να το συζητήσουμε, είναι θέματα και για την οικονομική μας πολιτική, για να υπάρχουν πόροι, αλλά είναι και θέματα δημοκρατίας, δηλαδή τι χρήματα είναι, πώς χρησιμοποιούνται αυτά τα χρήματα και για ποιους λόγους.

Νομίζω ότι ο κ. Ζαββός είναι αρκετά έντιμος ώστε να πει, και έχει πει στο παρελθόν, ότι κάναμε πολλά πράγματα σε αυτόν τον

τομέα κι εμείς στη διάρκεια της δικής μας διακυβέρνησης. Κάναμε το Μητρώο Διασταύρωσης Τραπεζικών Λογαριασμών και Φορολογικών Στοιχείων, κάναμε τη Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς, στρατηγικό σχεδιασμό ενάντια στη διαφθορά, ενεργοποίηση της Επιτροπής Στρατηγικής ενάντια στο ξέπλυμα, που υπήρχε μόνο στα χαρτιά, ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων.

Και βέβαια κάτω από την καθοδήγηση της γενικής γραμματείας οικονομικής πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών πήραμε γι' αυτό το θέμα μια πολύ μεγάλη θετική αξιολόγηση, που -όποιοι το ξέρετε- για τους επενδυτές αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία για το επενδυτικό κλίμα.

Με στενοχωρεί όμως το γεγονός ότι γι' αυτό το πολύ μεγάλο έργο που έκανε η γενική γραμματεία οικονομικής πολιτικής, που ήταν ανάμεσα στο Υπουργείο Οικονομικών και πολλά άλλα Υπουργεία και πολλούς οργανισμούς, γιατί ήταν ένα γιγάντιο έργο, χρησιμοποίησε πολλούς δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι ξόδεψαν πάρα πολλές ώρες από τη ζωή τους και τα Σαββατοκύριακα, και αυτούς δεν τους χρησιμοποιήσατε μετά. Και δεν λέω για εσάς, μόνο στο Υπουργείο Οικονομικών, λέω γενικώς. Αυτό δεν είναι το επιτελικό και αξιοκρατικό κράτος. Επειδή είχαν κάποια σχέση με την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ αυτοί οι δημόσιοι υπάλληλοι, τους «παγώσατε». Αυτά δεν είναι σοβαρά πράγματα. Το εντοπίζω και ξέρω τις απόψεις σας και σας λέω ότι αν θέλατε να έχετε την εικόνα της αξιοκρατίας και του επιτελικού κράτους δεν κάνετε σωστά σε αυτή την περίπτωση. Να το κοιτάξετε.

Μίλησα στον κ. Βρούτση για την τροπολογία. Μίλησε και ο κ. Λοβέρδος. Και οι δύο βάλαμε το θέμα ότι δεν είναι δυνατόν όταν κατατεθούν κάποια χρήματα να με αναγκάζετε να απαρνηθώ τα νομικά μου δικαιώματα για τα άλλα. Το θέσαμε και οι δύο με τον κ. Λοβέρδο. Δεν πήραμε απάντηση. Θα μιλήσει μετά από μένα η κ. Αχτσιόγλου και ο κ. Ξανθόπουλος, οι οποίοι ξέρουν τα νομικά πολύ καλύτερα από μένα. Οι δικές μου νομικές γνώσεις συνήθως δεν εξαντλούν το πίσω μέρος ενός γραμματόσημου. Είναι πολύ καλύτερα να μιλήσετε εσείς γι' αυτά.

Να σαςβάλω άλλα δύο θέματα, κύριε Υπουργέ, γιατί από τον κ. Βρούτση δεν περίμενα απάντηση. Δεν μας έχει συνηθίσει ο κ. Βρούτσης να απαντάει. Νομίζω ότι είναι λίγο «τραμπικός» ο κ. Βρούτσης. Κάθε ψέμα που λέει πέφτει πίσω από την πλάτη του σαν μια σταγόνα νερού στην πλάτη μιας πάπιας και νομίζω ότι η επίθεσή του είναι αυτό που τον ζωντανεύει, αλλά εσείς έχετε άλλο προφίλ.

Λέω, λοιπόν, έχουμε ένα μητρώο πραγματικών δικαιούχων. Για δεκατέσσερις μήνες, αν δεν σας αδικώ, δεν έχετε κάνει τίποτα γι' αυτό. Γιατί αυτή η καθυστέρηση; Δεν δίνετε την εντύπωση ότι το παίρνετε πάνω σας, για να πω την αγαπημένη έκφραση των μνημονιακών, που πολέμησα πάρα πολύ, ότι έχετε την ιδιοκτησία αυτής της μεταρρύθμισης, ότι το πιστεύετε.

Δεύτερο είναι το θέμα που σας έβαλε ο κ. Αλεξιάδης, που ήταν το κομμάτι που ήταν στη διαβούλευση και που ουσιαστικά δίνει ένα πλαίσιο σε εργαζόμενους οι οποίοι με καλή πίστη ανησυχούν για κάποια πράγματα, να μπορούν δηλαδή αυτά τα πράγματα να εκδηλωθούν και τα οποία ήταν στη διαβούλευση του σχεδίου νόμου και τώρα δεν είναι.

Σας ρώτησε ο κ. Αλεξιάδης γιατί -εγώ δυστυχώς δεν μπόρεσα να ακούσω όλη την ομιλία σας-, αλλά δεν του απαντήσατε. Είναι και θέμα δημοκρατίας λέει ο κ. Αλεξιάδης. Έχω κουραστεί εγώ να το ακούω. Φαντάζομαι θα έχετε κουραστεί ακόμα πιο πολύ εσείς. Έχει δίκιο όμως ο άνθρωπος. Το λέει -σας κουράζει και μας κουράζει- γιατί γίνεται συνεχώς. Δεν είναι δυνατόν να σας θέτει ο κ. Αλεξιάδης και άλλοι τεχνικά ερωτήματα και να μην παίρνουμε απαντήσεις.

Έβαλε κάποια τεχνικά ερωτήματα, αλλά αυτό δεν είναι τεχνικό, αυτό είναι ουσιαστικό. Είναι η ουσία, να προστατεύσουμε τον δημόσιο χώρο, να καταλαβαίνει ένας εργαζόμενος ότι αν βλέπει κάτι που δεν πάει καλά, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, να μπορεί να έχει έναν τρόπο να μπορεί να το εκδηλώσει.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και συναδέλφισσες, νομίζω ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν μπορεί να είναι η τελευταία μας λέξη. Κύριε Υπουργέ, πριν λίγα χρόνια είχα δει ένα ντοκιμαντέρ του «BBC» για τις φορολογικές προσπάθειες στη

Βρετανία για το England Revenue που είναι η ΑΑΔΕ της Βρετανίας. Είχε πει κάποιος παλιός υπάλληλος ότι ο δημόσιος τομέας πάντα νιώθει «outnumbered and outgunned». Αυτή ήταν η έκφραση, ότι δηλαδή ο ιδιωτικός τομέας έχει περισσότερα άτομα, με περισσότερα όπλα, με λογιστές, με χρηματοπιστωτικούς εξπέρ, με νομικούς, ιδιαίτερα με νομικούς. Άρα, οι διωκτικές ελεγκτικές αρχές πάντα νιώθουν πως είναι σε μειονεκτική σχέση.

Για να το αντιμετωπίσεις αυτό χρειάζεσαι και κανονισμούς, χρειάζεσαι και νόμους, αλλά χρειάζεσαι και κυβερνήσεις που πιστεύουν στον δημόσιο τομέα και κυβερνήσεις που ξέρουν ότι ο βασικός λόγος ύπαρξής τους είναι να αλλάξουν τον συσχετισμό δύναμης έναντι των πλουσίων, των δυνατών και αυτών που θέλουν να παίξουν το παιχνίδι υπέρ τους.

Αυτή είναι η μεγάλη σημασία και πολύ φοβάμαι ότι με τη νεοφιλελεύθερή σας ιδεολογία, αυτή την προσπάθεια να προφυλάξετε τον δημόσιο χώρο, να μπορέσετε να αντιμετωπίσετε τη δύναμη του ιδιωτικού τομέα -που πάντα θα προσπαθεί, θα είναι μια συνεχής διαδικασία αυτή που έχουμε σήμερα- θα είναι πολύ δύσκολο να το καταφέρετε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς, σας ευχαριστούμε, κύριε Τσακαλώτο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Σας ευχαριστώ πολύ.

Σε ένα λεπτό θα προσπαθήσω να διευκρινίσω ένα θέμα που έχουν θέξει κατά κόρον και ο κ. Τσακαλώτος και ο κ. Παπαηλιού και η κ. Παπανάτσιου, που αφορά σ' ένα εδάφιο που λέτε ότι διαγράψαμε.

Λοιπόν, δεν έχει γίνει καμμία εσκεμμένη διαγραφή από το άρθρο 26 του ν.4557/2018. Έγινε απλώς νομοτεχνική αλλαγή. Η ρύθμιση υπάρχει και σε δύο παρακάτω σημεία. Σημειώστε: Πρώτον, στο άρθρο 6 παράγραφος 3 του ν.4557/2018, όπου μιλάει για αρμόδιες εποπτικές αρχές που θεσπίζουν αποτελεσματικούς και αξιόπιστους μηχανισμούς για ενθάρρυνση καταγγελιών.

Δεύτερον, το άρθρο 35 παράγραφος 3 páλι του ν.4557/2018, που αφορά στα υπόχρεα πρόσωπα, λέει ότι «θεσπίζουν διαδικασίες που επιτρέπουν στους εργαζόμενούς τους να καταγγέλλουν παραβιάσεις εσωτερικά». Άραγε, βλέπετε ότι υπάρχει πλήρης κάλυψη και δεν έχει γίνει καμμία, μα καμμία εσκεμμένη διαγραφή.

Θα ήθελα να πω κάτι άλλο, γιατί κύριε Τσακαλώτο, σήμερα για δεύτερη φορά μού αγγίζετε από άλλη μεριά έναν ευαίσθητο τομέα. Είπατε ότι στο Υπουργείο Οικονομικών παραγκωνίζονται υπάλληλοι λόγω του ότι ήταν κάποιος άλλης...

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ίσα-ίσα, είπα ότι όχι απαραίτητως στο Υπουργείο Εσωτερικών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ναι, ήθελα να σας πω κάτι που αφορά στην πολιτική της Κυβέρνησης και κυρίως στο Υπουργείο Οικονομικών. Είμαστε τελείως αγνωστικιστές όσον αφορά στην πολιτική προέλευση και στις πεποιθήσεις κάθε υπαλλήλου και το τονίζω. Αυτή είναι η εμπειρωμένη και η εφαρμοζόμενη πολιτική. Και ξέρετε πολύ καλά ότι, για εμάς, δύο είναι τα σημαντικά σχετικά με τους υπαλλήλους. Πρώτον, η αξιοκρατία και δεύτερον, η ακεραιότητα. Δεν μας ενδιαφέρει τι ψήφισε και τι θα ψηφίσει ο καθένας στον βαθμό που οι υπάλληλοι είναι -το ξέρετε καλά και το ξέρω- πλήρως αφοσιωμένοι στο έργο τους, κάνουν τη δουλειά τους και μπορούν να λειτουργήσουν απερίσπαστοι. Η Κυβέρνηση θεωρεί ως θεμελιακό στοιχείο της λειτουργίας ενός ευνομούμενου κράτους τη δυνατότητα των υπαλλήλων να λειτουργούν ανεξαρτήτως κυβερνήσεων και να υπάρχει μια συνέχεια κρατική.

Θέλω να σας πω ότι τις πρώτες μέρες που πήγα και ανέλαβα στο Υπουργείο, μίλησα με κάποιους. Μου είπαν: «Ξέρετε, κύριε Υφυπουργέ, εμείς συμπαθούσαμε τον τάδε Υπουργό, αρκετοί εσάς. Εμείς συμπαθούσαμε τον προηγούμενο, του ΠΑΣΟΚ κ.λπ.». Τους είπα: «Μπράβο, συνεχίστε να συμπαθείτε όποιους θέλετε, με όποιους έχετε δουλέψει. Το μόνο που μας ενδιαφέρει

είναι να συνεχίσουμε μια κοινή προσπάθεια και αυτή είναι ενιαία».

Αναφέρομαι έτσι, γιατί το θεωρώ ένα εξαιρετικά ευαίσθητο σημείο. Έχετε δίκιο και το ξέρετε όλοι ότι ακόμα η διοίκησή μας έχει αδυναμίες. Η Κυβέρνηση κάνει το παν, ειδικά σε θέματα επιτελικής στρατηγικής σημασίας, ώστε να τονώσει, να ενδυναμώσει τόσο τα Υπουργεία όσο και τις ανεξάρτητες αρχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, ένα δευτερόλεπτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ολοκληρώστε, όμως, κύριε Υπουργέ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Θα ήθελα να πω ότι συμφωνώ με την ανάλυση για τα ξεστρατίσματα που είχαν γίνει στην προσέγγιση ως προς το τραπεζικό και χρηματοοικονομικό σύστημα, θα έλεγα, τα προηγούμενα χρόνια -εννοώ ευτυχώς όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά σε παγκόσμιο επίπεδο- γιατί προφανώς δεν είχαν καταλάβει κάτι που τώρα νομίζω ότι είναι κοινή συνείδηση και σε επόπτες και σε κυβερνήσεις, ότι η κρίση δεν είναι δεξιά ή αριστερά. Η κρίση του τραπεζικού συστήματος έχει βάση το ίδιο το τραπεζικό σύστημα.

Εδώ είμαι θιασώτης και αναλυτής της θεωρίας του Hyman Minsky, που είναι το θεώρημα της χρηματοπιστωτικής αστάθειας, ένα σύστημα το οποίο, όπως η γη, μπορεί να δημιουργεί εκ των έσω τους τριγμούς και τους κραδασμούς. Γι' αυτό, όπως και στην περίπτωση των σεισμών χρειαζόμαστε αντισεισμικά συστήματα, έτσι και στο τραπεζικό σύστημα χρειαζόμαστε όλους εκείνους τους κανόνες, τους οποίους εμπεριέχει και το θέμα του ξεπλύματος χρήματος και τα θέματα της τραπεζικής εποπτείας και τα θέματα της εποπτείας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ώστε να μπορέσουμε να αντισταθμίσουμε τις συχνές κρίσεις που θα αντιμετωπίζει για πάντα το τραπεζικό σύστημα. Και λέω ότι δεν είναι θέμα ελληνικό, αλλά είναι θέμα πολύ ευρύτερο.

Σταματάω εδώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.
ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ερώτημα εδώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ποιο είναι το ερώτημα, κύριε Αλεξιάδη;

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Πολύ συνοπτικά, για να καταλάβουμε, κύριε Υπουργέ, αυτό που είπατε. Στη σελίδα 60, στις καταργούμενες-τροποποιημένες διατάξεις, υπάρχει το τμήμα εκείνο που λέει με το άρθρο 28 του νομοσχεδίου κ.λπ. «επιπρόσθετα, τα υπόχρεα πρόσωπα κ.λπ.». Αυτό έχει φύγει, όπως φαίνεται στη σελίδα 60 των τροποποιούμενων διατάξεων και αν πάμε στη σελίδα 100, που είναι το άρθρο 28, δεν υπάρχει. Αυτό ακριβώς σας λέμε, ότι αυτό το συγκεκριμένο δεν υπάρχει στο άρθρο 28 και ρωτάμε γιατί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Σας απήντησα ότι κατά την ανάγνωσή μας έχει αφαιρεθεί από εκεί, ακριβώς γιατί υπάρχει σε δύο άλλα σημεία τα οποία σας προανέφερα.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Δεν είναι το ίδιο, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Όχι διάλογος.

Σας απάντησε, κύριε Αλεξιάδη. Θα κρίνει ο κόσμος.

Να δώσουμε τον λόγο στον κ. Γεώργιο Βλάχο από τη Νέα Δημοκρατία, ο οποίος είναι και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου και το έσκασε για λίγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είπαμε να μην το μαρτυρήσουμε, αλλά πρέπει να τα συνδυάσουμε όλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σχετικά με το νομοσχέδιο αναφέρθηκε αναλυτικά τόσο ο εισηγητής μας όσο και ο κύριος Υπουργός. Δεν θα ήθελα κάτι επί της ουσίας να προσθέσω. Ζήτησα τον λόγο για να τοποθετηθώ για μια τροπολογία και συγκεκριμένα, για την τροπολογία με γενικό αριθμό 486 και ειδικό 79. Πρόκειται για μια τροπολογία που κατέθεσα και αφορά στην περιοχή Λαυρεωτικής και Σαρωνικού και αναγκάστηκα να καταθέσω εγώ την τροπολογία, επειδή οι αρμόδιοι του Υπουργείου Οικονομικών, αν και είχαν υποσχεθεί εδώ και πολλούς μήνες ότι θα έφερναν κάποια ρύθμιση, αυτό δεν έγινε. Ήταν συνέχεια των

υποσχέσεων και από την προηγούμενη κυβέρνηση, τότε που οι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ πρωτοστάτησαν, είπαν ότι πρότειναν μια ρύθμιση στο τότε Υπουργείο Οικονομικών, αλλά ποτέ δεν ήρθε αυτή η ρύθμιση, με αποτέλεσμα οι πολίτες του Δήμου Σαρωνικού και του Δήμου Λαυρεωτικής να είναι σε μια ιδιότυπη ομηρία.

Πώς περιγράφεται αυτή η ομηρία; Είναι δέσμοι μιας απόφασης του 1872, την περίφημη 1151 -πρόκειται για την ακρίβεια για τέσσερις αποφάσεις της περιόδου εκείνης, 1868, 1872, 1876, 1878 των Εφετείων Αθηνών, Ναυπλίου και Αρείου Πάγου- με την οποία δέσμευε τεράστιες περιοχές στην ευρύτερη περιοχή για λογαριασμό του δημοσίου. Ήταν τότε μια δίκη σκοπιμότητας, αφού το ελληνικό δημόσιο δεν ήθελε αυτές οι περιοχές να εκμεταλλευτούν, να πέσουν στα χέρια, αν θέλετε, κάποιου συγκεκριμένου ιδιώτη.

Αυτή, όμως, η απόφαση από τότε τυραννά τους πολίτες. Ήρθε το 1977 ο αείμνηστος Μιλτιάδης Έβερτ και με τις διαμαρτυρίες του τότε Δήμου Κερατέας, με τον ν.719, όπως τροποποιήθηκε με τον ν.1160/1981, έδωσε λύση για τους πολίτες του Δήμου Κερατέας.

Διότι, τότε -δεν ήταν γνωστό ότι το πρόβλημα δεν το ανέδειξαν οι τοπικοί φορείς- δεν ήταν γνωστό ότι υπάρχει στην ευρύτερη περιοχή. Και τώρα, τα τελευταία χρόνια έρχεται από το Δήμο Σαρωνικού η περιοχή της Σαρωνίδας, μία περιοχή κτισμένη με σχέδιο, νομιμότητα και βρίσκεται μπροστά σε κλητήρια από τη μεριά της Κτηματικής Εταιρείας του Δημοσίου να προσέλθουν προκειμένου να αποδείξουν ότι το σπίτι είναι δικό τους.

Σε όσους υπεύθυνους όλα αυτά τα χρόνια απευθυνθήκαμε όλοι μας είπαν για λογαριασμό των πολιτών ότι έχουν δίκιο, δίκιο όμως που μέχρι σήμερα δεν το έχουν βρει. Και είχε δοθεί βεβαίως μια παράταση μέχρι τον Ιούλιο. Παρατάθηκε μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου για αναστολή εκδίκασης των ενστάσεων. Τώρα όμως, που αυτή η καταληκτική ημερομηνία τελείωσε ήδη έχω εδώ κλητεύσεις που γίνονται για ενστάσεις στις 2-10-2020 και καλούν. Ήδη αυτά τα φύλλα που κρατώ το χέρι μου απευθύνονται περίπου σε διακόσιους πολίτες από τη Σαρωνίδα που πρέπει να προσέλθουν στις 20 και στις 21 Οκτωβρίου προκειμένου να παραβρεθούν στην εκδίκαση της ένστασης τους και να αποδείξουν ότι -όπως είπα- το σπίτι που έχει κτιστεί νομιμότητα είναι δικό τους, τους ανήκει. Και βεβαίως, στο τέλος όλοι δικαιώνονται όμως, έχουν ξοδευτεί, έχουν ταλαιπωρηθεί, έχουν κυρίως εκνευριστεί, γιατί αυτό που για όλους είναι αυτονόητο, δεν μπορεί η ελληνική πολιτεία να το δει και να το ρυθμίσει. Κανείς δεν μπορεί να κατανοήσει, κανένα μυαλό δεν μπορεί να χωνέψει γιατί ταλαιπωρούνται αυτοί οι άνθρωποι. Και κανείς δεν υπάρχει, επίσημα, να δώσει μία απάντηση.

Βεβαίως, ξέρω, κύριε Υφυπουργέ, ότι εσείς δεν έχετε την αρμοδιότητα αυτών των θεμάτων που συζητώ, γι' αυτό και θέλω κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρακαλώ αν θέλετε, τον κύριο Υπουργό που έχει την νομοθετική ευθύνη να προσέλθει και να τοποθετηθεί επί της ουσίας αυτής της τροπολογίας, όχι γιατί είναι τροπολογία δική μου, αυτό είναι το λιγότερο, πολύ λίγο με ενδιαφέρει, να έρθει να απευθυνθεί, επί της ουσίας για το πρόβλημα, στους πολίτες που περιμένουν να ακούσουν μία υπεύθυνη φωνή.

Θέλω, λοιπόν, ο κ. Σταϊκούρας, να προσέλθει. Τον καλώ από το Βήμα της Βουλής να προσέλθει και να δεσμευθεί ή να κάνει δεκτή αυτήν την τροπολογία ή κάποια άλλη ρύθμιση που ο ίδιος νομίζει ότι είναι καλύτερη.

Και επειδή κάποιοι θα ισχυριστούν και θα πουν: «Μα, ο Βλάχος τώρα κάνει αναφορά σε μία τροπολογία που είναι φωτογραφική». Δεν είναι φωτογραφική. Είναι η απάντηση στην απόφαση 1151 του 1878. Όσες περιοχές φωτογράφιζε -αν φωτογράφιζε- αυτή η απόφαση, αυτές τις περιοχές προτείνω και εγώ σήμερα να τις απελευθερώσουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και επειδή ακόμη θα πει κάποιος και τι εννοώ «απελευθέρωση τώρα», έχω άλλο χαρτί αλλά αρχίζει να μην μου φτάνει ο χρόνος. Έχω χαρτί του δασαρχείου που απαντά ότι το κτήμα του είναι αγρός και την ίδια ώρα η Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου του λέει να παρευρεθεί στην εκδίκαση της έφεσης που κάνει το ελ-

ληνικό δημόσιο σε βάρος του για να αποδείξει ότι το κτήμα του δεν είναι δασικό. Δηλαδή, δεν αρκεί στην κτηματική εταιρεία το χαρτί του δασαρχείου ότι είναι αγρός. Πρέπει να γίνει η εκδίκαση. Πρέπει να πληρώσει. Πρέπει να ταλαιπωρηθεί. Δεν μπορούν, δηλαδή, να συνεννοηθούν οι υπηρεσίες μεταξύ τους. Αυτή είναι η ουσία. Σε αυτόν τον κυκλώνα που έχει δημιουργηθεί θέλω -με αυτήν την τροπολογία, παρακαλώ πολύ, κάνοντας την δεκτή να δοθεί τέλος, τέλος μία για πάντα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και μη νομίσει κάποιος ότι κάνουμε κάποιο χάρισμα σε αυτούς τους ανθρώπους. Δεν τους δίνουμε κανένα επιπλέον δικαίωμα, απλά τους λέμε ότι και εσείς, όπως όλοι οι πολίτες σε όλη την Ελλάδα, θα έχετε τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες δυνατότητες να υπερασπιστείτε τα συμφέροντα σας και δεν θα είστε αποδιοπομπαίοι επειδή υπάρχει μία απόφαση σκοπιμότητας -όπως προείπα- του Εφετείου Ναυπλίου, πριν από δύο αιώνες, επί της ουσίας. Και το λέμε αυτό και σε ανθρώπους εκτός σχεδίου, αλλά κυρίως σε ανθρώπους που έχουν κτίσει νομιμότητα, εντός σχεδίου, με άδεια και που δεν έχουν παρανομήσει στο παραμικρό και σήμερα δεν μπορούν να καταγράψουν, δεν μπορούν να υπερασπιστούν την περιουσία τους.

Κύριε Υφυπουργέ, κλείνοντας παρακαλώ πολύ θα ήθελα να επικοινωνήσετε με τον κύριο Υπουργό. Και θα ήθελα μία πολύ συγκεκριμένη απάντηση γι' αυτά τα οποία είπα. Δεν είναι η τροπολογία αυτή καθαυτή, είναι το πρόβλημα που παραμένει άλυτο. Και επειδή υποσχέσεις έχουμε πάρει πολλές θα παρακαλούσα ότι λεχθεί να είναι πολύ συγκεκριμένο και χρονικά προσδιορισμένο, προκειμένου να γίνουμε πιστευτοί από τους ανθρώπους που μας ακούνε.

Εγώ βλέποντας πώς θα εξελιχθούν τα πράγματα επιφυλάσσομαι να επανέλθω με κάθε μέσον, γιατί πράγματι αυτή η αδικία δεν μπορεί να συνεχιστεί. Και κυρίως, δεν μπορεί να συνεχιστεί να αναπτύσσω λόγο με επιχειρήματα και να μην παίρνω συγκεκριμένες απαντήσεις. Επιπέλους, ζητώ να πάρω απάντηση. Και εάν έχω λάθος θα ζητήσω συγγνώμη. Εάν δεν έχω λάθος παρακαλώ πολύ να εισακουστεί αυτό το οποίο λέω.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Βλάχο.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Εμείς σας στηρίζουμε, κύριε Βλάχο. Ο ΣΥΡΙΖΑ σας στηρίζει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Χαίρομαι γι' αυτό. Ναι, θα το πείτε και εσείς. Και άλλα κόμματα το στηρίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Την στηρίζουμε, την ψηφίζουμε δεν το είπα όμως.

Θα δώσω τον λόγο στον Βοιωτό, τον κ. Γεώργιο Μουλκιώτη από το Κίνημα Αλλαγής. Και στη συνέχεια θα πάρει τον λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από την Ελληνική Λύση ο κ. Κωνσταντίνος Χήτας.

Ορίστε, κύριε Μουλκιώτη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Με τη συζήτηση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου το μείζον ζήτημα που εισάγεται σήμερα προς ψήφιση έχει να κάνει και με την κατατεθείσα τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για τα αναδρομικά των συνταξιούχων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς και μ' αυτή την τροπολογία η Κυβέρνηση Μητσοτάκη αναδεικνύει, για άλλη μία φορά, ότι σκοπός της είναι η πρόκληση προβλημάτων στους πολλούς σε βάρος των λίγων και η συστηματική παγίωση του κοινωνικού αυτοματισμού προς όφελος της μικροπολιτικής.

Μετά από τη θεσμοθέτηση του άρθρου 114 του ν.4714 του 2020, που περιλαμβάνει την απαράδεκτη τροπολογία για την καταβολή των αναδρομικών διεκδικήσεων στους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα κουτσουρεμένες σε ποσοστό 64% και αφήνοντας εκτός τις περικοπές στις επικουρικές συντάξεις και τα δώρα αντίθετα με όσα όριζαν οι πρόσφατες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, η Κυβέρνηση έρχεται τώρα και συνεχίζει την ψευτοερμηνεία της απόφασης του Συμβουλίου της

Επικρατείας και για τους συνταξιούχους του δημοσίου.

Τότε η Κυβέρνηση, η οποία διακηρύττει σε κάθε στιγμή ότι σέβεται τις δικαστικές αποφάσεις, θεσμοθέτησε επιστροφή στους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα ποσόν του εντεκάμηνου που αντιστοιχεί μόνο στις περικοπές των κύριων συντάξεων που έγιναν βάσει των ν.451 του 2012 και ν.4093 του 2012 αφήνοντας όμως εκτός ρύθμισης πάνω από ενάμιση εκατομμύριο χαμηλοσυνταξιούχους που δεν θα λάβουν ούτε 1 ευρώ. Τους εκβίασε μάλιστα προβλέποντας ρητά ότι με την καταβολή του ποσού των αναδρομικών κάθε άλλη διεκδίκηση των συνταξιούχων αποσβένεται.

Με τη σημερινή τροπολογία η ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας κάνει το ίδιο, αλλά προχωράει ακόμα παραπέρα: Στους συνταξιούχους του δημοσίου επιστρέφει περικοπές εντεκάμηνου μόνο όμως αυτές που αντιστοιχούν στο ν.4497 του 2012 και όχι εκείνες που αντιστοιχούν στο ν.4051 του 2012. Το χειρότερο δε είναι ότι με ultra «κούρεμα» των αναδρομικών των συνταξιούχων του δημοσίου τομέα παρεμβαίνει ευθέως και στο έργο της δικαιοσύνης αφού μη αναμένοντας την επικείμενη απόφαση της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τα ζητήματα των περικοπών των συντάξεων και των επιδομάτων των δημοσίων υπαλλήλων, προλαμβάνει την κρίση του αρμόδιου δικαστηρίου που αφορά είτε στο ύψος των διεκδικήσεων είτε στη χρονική έκταση των αξιώσεων.

Αυτή η τροπολογία για τα αναδρομικά στον ιδιωτικό τομέα που προηγήθηκε, όπως είχαμε επισημάνει, όχι μόνο δεν έλυσε το πρόβλημα, αλλά αντίθετα πυροδότησε νέο κύμα δικαστικών διεκδικήσεων τόσο από αυτούς που αποκλείστηκαν και μιλάμε για ένα εκατομμύριο τριακόσιες χιλιάδες, όσο και από αυτούς που έχουν ακόμα εκκρεμείς δίκες.

Είχαμε, επίσης, τότε τονίσει ότι η τροπολογία που παρεμβαίνει και περιορίζει τα νομικά αποτελέσματα δικαστικών αποφάσεων καθώς και αποσβένει -ουσιαστικά δηλαδή- καταργεί- νόμιμες αποζημιωτικές αξιώσεις οι οποίες είχαν κριθεί από δύο ολομέλειες του Συμβουλίου της Επικρατείας αποτελεί συνταγματική εκτροπή και παραβιάζει βανάυσα τις διατάξεις του άρθρου 1 του πρώτου πρόσθετου πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ.

Με την κατάθεση τώρα της συζητούμενης τροπολογίας για τα αναδρομικά στον δημόσιο τομέα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου με γνωμοδότησή της επιβεβαιώνει πλήρως τους ισχυρισμούς μας και προειδοποιεί την Κυβέρνηση ότι η συγκεκριμένη τροπολογία είναι αντισυνταγματική και παραβιάζει το άρθρο 1 του Α' Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. Επισημαίνει, επίσης, ότι οι ενισχύσεις των συνταξιούχων στο δημόσιο ως αποζημιωτικές αγωγές παραγράφονται στην πενταετία. Σημαντικές είναι οι σκέψεις στη γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου πρώτον ότι οι νόμιμες αξιώσεις των συνταξιούχων του δημοσίου τομέα δεν αποσβένονται με την αντισυνταγματική ρύθμιση της τροπολογίας, παρά μόνο αν υπάρξει ζήτημα παραγραφής και δεύτερον ότι η παραγραφή των εν λόγω αναδρομικών είναι πενταετής, αφού πρόκειται για αποζημιωτικές αξιώσεις.

Με βάση, λοιπόν, αυτά η Κυβέρνηση έχει δύο επιλογές: Να σεβαστεί τις δικαστικές αποφάσεις και να εφαρμόσει στο σύνολό τους τα νομικά αποτελέσματα -δηλαδή σύνταξη, επικουρικά και δώρα χωρίς εκπτώσεις- ή διαφορετικά να περιορίσει τα νομικά αποτελέσματα των αποφάσεων ως ανέλεγκτη εξουσία από τους κανόνες του κράτους δικαίου, παραβιάζοντας όμως τη συνταγματική νομιμότητα, όπως επισημαίνει και η γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τεκμηριωμένο νομικά λόγω, σαφή, ειδικό και κατηγορηματικό.

Κύριε Υπουργέ, κάποιες παρατηρήσεις για το άρθρο 2. Αναφέρω κατ' αρχάς ότι ο τίτλος αναφέρεται στον ιδιωτικό τομέα και στο περιεχόμενο της διάταξης περιλαμβάνει συνταξιούχους ΟΤΑ και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που διέπονται από το ίδιο με τους δημόσιους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν τον ιδιωτικό είτε τους οικείους φορείς. Αυτό δεν είναι σωστό και δεν μπορεί να αφορά τέτοιο τίτλο, πρέπει να διορθωθεί.

Επίσης, η τροποποίηση του άρθρου 114 του ν.4714/2020 ψηφίστηκε στις 30 Ιουλίου του 2020. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

δεν πρόλαβαν να περάσουν εξήντα πέντε μέρες και ξανατροποποιείται το άρθρο αυτό. Πριν λίγο καιρό το ψηφίσαμε, ψηφίστηκε από τη Βουλή και ξανατροποποιείται, γιατί ξεχάστηκαν δύο κατηγορίες, ξεχάστηκαν οι συνταξιούχοι του ΟΤΑ και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που διέπονται από το ίδιο καθεστώς με τους δημόσιους υπαλλήλους, είτε οι συντάξεις βαρύνουν το δημόσιο είτε τους οικείους φορείς.

Είναι τουλάχιστον λυπηρή η προσπάθεια της Κυβέρνησης να πυροδοτήσει τον κοινωνικό αυτοματισμό, στρέφοντας την ελληνική κοινωνία εναντίον των συνταξιούχων που διεκδικούν τα δικαιώματά τους, αλλά να πυροδοτήσει, επίσης, και τον διχασμό των συνταξιούχων, αφού για το ίδιο θέμα η Κυβέρνηση νομοθετεί με διαφορετικό τρόπο, άλλο για τον ιδιωτικό τομέα και άλλο για τον δημόσιο τομέα. Η αιτιολόγηση μάλιστα της διάταξης γι' αυτή την περικοπή των αναδρομικών του δημοσίου είναι η ενίσχυση της άμυνας της χώρας, αλλά και βεβαίως η πανδημία.

Όμως, την ίδια ώρα που μιλάει και για άμυνα της χώρας και για πανδημία, ως εκ θαύματος αυξάνονται με γεωμετρική πρόοδο οι μετακλητοί, οι αναθέσεις αυξάνονται επίσης το ίδιο, αλλά και οι αδιαφανείς και χωρίς κανένα ορθολογικό κριτήριο χορηγήσεις της λίστας Πέτσα. Αλήθεια, γι' αυτές τις περιπτώσεις δεν υπάρχουν ανάγκες; Δεν υπάρχει ζήτημα άμυνας ή ζήτημα πανδημίας; Αλλά γι' αυτές τις περιπτώσεις υιοθετεί η Κυβέρνηση να δαπανώνται χρήματα; Αυτή είναι η λογική της Κυβέρνησης που δυστυχώς μόνο για τους συνταξιούχους και ιδιαίτερα για τους χαμηλοσυνταξιούχους δεν υπάρχουν χρήματα.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, φαίνεται ότι με αυτή την τροπολογία που φέρνει να ψηφίσουμε επιβεβαιώνει εκ νέου την επιλογή της να μην σέβεται τη νομιμότητα. Σαφέστατα το είπε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος. Σαφέστατα το είπε και ο εισηγητής μας. Μπορεί να λέει άλλα πράγματα η Κυβέρνηση, αλλά η πρακτική της είναι αυτή η συγκεκριμένη: Δεν σέβεται τη νομιμότητα.

Καταλήγω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι η εκτελεστική εξουσία οφείλει να τηρεί τη νομιμότητα και τις αρχές του κράτους δικαίου, σεβόμενη απόλυτα και εφαρμόζοντας τις αποφάσεις των ανωτάτων δικαστηρίων, του Σ.τ.Ε., του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως έχουν και χωρίς εκπτώσεις και χωρίς παρερμηνείες. Εκπτώσεις στη νομιμότητα δεν επιτρέπονται σε μια ευνομούμενη δημοκρατία.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι δικαστικοί αγώνες θα συνεχιστούν με αγωγές. Αυτό εσείς το προκαλείτε, να πλημμυρίζουν με αγωγές τα δικαστήρια και -αν θέλετε- να αποτελούν τον μονόδρομο για τη δικαίωση των συνταξιούχων, όχι μόνο για το ενδεκάμηνο, αλλά και ως τα τέλη του 2018. Αυτοί οι αγώνες αφορούν αφ' ενός γεγενημένες αξιώσεις δικαιούχων, όπως σωστά επισημαίνει το Ελεγκτικό Συνέδριο, αφ' ετέρου όμως αφορούν και στην προάσπιση των αρχών του κράτους δικαίου και στον σεβασμό της εκτελεστικής εξουσίας στη νομιμότητα, διότι καμιά αρχή δεν είναι πάνω από τον νόμο.

Προειδοποιεί το Ελεγκτικό Συνέδριο, κύριε Πρόεδρε, ότι η Κυβέρνηση με την υπό ψήφιση τροπολογία επεμβαίνει όχι ορθά σε γεγενημένες νόμιμες αξιώσεις και περιουσιακά δικαιώματα, ότι η τροπολογία με τις ρυθμίσεις είναι ασύμβατη και παραβιάζει το άρθρο 1 της Α' Πρόσθετης Πράξης της ΕΣΔΑ και βεβαίως, η ρύθμιση της απαγόρευσης των δικαστικών διεκδικήσεων αναδρομικών και δώρων πέραν του εντεκάμηνου είναι αντισυνταγματική.

Αυτές τις σκέψεις όμως κι εμείς ως νομοθετικό Σώμα πρέπει να τις λάβουμε υπ' όψιν κατά την ψήφιση της σχετικής τροπολογίας, όπως το αντιμετωπίζουμε, η οποία, αντί να λύνει το πρόβλημα, οδηγεί τους συνταξιούχους με αποκλειστική υπαιτιότητα στα δικαστήρια. Και βεβαίως στο κράτος δικαίου, όπως σε κάθε αρχή, ισχύει πάντα ο κανόνας δικαίου.

Κύριε Πρόεδρε, η πραγματικότητα είναι αμείλικτη για την Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση, μετά από αυτήν την τροπολογία, διαρρέει μέσω των φιλικών μέσων ενημέρωσης ότι θα δώσει κάτι λίγο μέσα στα Χριστούγεννα δήθεν, θα δώσει κάτι ψίχουλα για να μπορεί να απαλύνει το πρόβλημα το οποίο υπάρχει. Όμως, οι πολίτες δεν ξεγελούνται. Μπορεί η Κυβέρνηση να είναι αγχωμένη για τα επερχόμενα, αλλά οι πολίτες δεν ξεγελούνται.

Αυτές, λοιπόν, τις συντηρητικές, αλλά και καταστροφικές πρακτικές της Κυβέρνησης, από τις οποίες απουσιάζει η μέριμνα για

τους χαμηλοσυνταξιούχους, τους επισφαλείς εργαζόμενους και τους ανέργους, εμείς θα τις αποκαλύπτουμε και γι' αυτό πολιτικά, νομικά και ηθικά καταψηφίζουμε την अपαράδεκτη αυτή τροπολογία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Μουλικιώτη.

Θα δώσω τον λόγο στον κ. Κωνσταντίνο Χήτα, τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο από την Ελληνική Λύση. Στη συνέχεια στον κ. Λιούπη από τη Νέα Δημοκρατία και μετά στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, τον κ. Λιβανό.

Ελάτε, κύριε Χήτα. Έχετε έξι λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Είναι πραγματικά λυπηρό στην Αίθουσα αυτή να μην μπορεί κάποιος να κάνει χρήση των δικαιωμάτων του. Και δεν είναι η πρώτη φορά που συνέβη αυτό. Με πολύ σεβασμό στο Προεδρείο, κύριε Πρόεδρε, αλλά ο σεβασμός -ξέρετε- κερδίζεται, δεν είναι δεδομένος. Δεν είναι δυνατόν -πού ακούστηκε!- να μην έχει δικαίωμα ο Βουλευτής που εκπροσωπεί εκείνη την ώρα το κόμμα του, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, να μην μπορεί να απαντήσει σε κάτι το οποίο ακούστηκε, το οποίο μπορεί να είναι αναληθές, διαστρεβλωμένο, οτιδήποτε. Παράδειγμα, το σημερινό με το Κομμουνιστικό Κόμμα, δεν το αναφέρω. Πού ακούστηκε να στερεί ο Πρόεδρος της Βουλής τον λόγο από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο! Λυπάμαι πάρα πολύ.

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να το δείτε στο Προεδρείο αυτό που συνέβη για δέκατη φορά σήμερα με τον συγκεκριμένο Πρόεδρο της Βουλής στην προσπάθειά του να φιμώσει την Ελληνική Λύση. Δεν ξέρω ποιος είναι ο σκοπός του. Δεν θέλει να ακουστούν; Πλανάται πλάνη οικτράν. Διότι αυτά που είναι να ακουστούν, θα ειπωθούν και θα ακουστούν. Είναι απίστευτο! Και προσπαθούσε να με αποφύγει. Έλεγε στον κ. Τσακαλώτο «ορίστε, κύριε Τσακαλώτο» και αυτός έλεγε ότι δεν θέλει να μιλήσει. «Όχι, μιλήστε», για να αποφύγει εμένα! Δεν θα αναλώσω τον χρόνο μου άλλο, γιατί νομίζω ότι δεν αξίζει πραγματικά. Επαναλαμβάνω, όμως, ότι ο σεβασμός κερδίζεται, τίποτα δεν είναι δεδομένο. Με πολύ μεγάλο σεβασμό είμαστε στην Αίθουσα αυτή, σεβόμαστε όλους και το έχουμε αποδείξει στην πράξη ενάμιση χρόνο τώρα. Απαιτούμε τον ίδιο σεβασμό, τουλάχιστον σε ό,τι λέει ο Κανονισμός.

Και για να απαντήσω, τώρα που μου δόθηκε ο λόγος -απίστευτο!- σε όσα ειπώθηκαν από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας προηγουμένως για τον μαύρο και τον κόκκινο φασισμό. Έσπευσε ο Πρόεδρος της ελληνικής Βουλής να εξαιρέσει το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας από αυτό και δεν είναι κάτι που το λέμε εμείς ότι υπάρχει κόκκινος και μαύρος φασισμός, το λέει η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση, υπάρχει ψήφισμα. Τι να κάνουμε τώρα; Δηλαδή, ο Στάλιν τι ήταν, ας πούμε; Έσφαξε είκοσι εκατομμύρια κόσμο. Δεν είναι φασίστας; Τι ήταν, δηλαδή, ο Στάλιν, για να καταλάβω; Μακριά από εμάς αυτά, τα καταδικάσαμε όλοι. Ζητάμε αύριο από την ελληνική δικαιοσύνη να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και το είπαμε με θάρρος σήμερα ότι το κάνουμε αυτό. Δεν παρεμβαίνουμε, όχι. Η δικαιοσύνη είναι ένα κομμάτι της κοινωνίας και πρέπει να αφογκράζεται τον κόσμο, το κοινό περί δικαίου αίσθημα, και να πάρει την απόφαση που πρέπει να πάρει. Αλλά κάποια πράγματα πρέπει να λέγονται.

Κύριε Υπουργέ, είπε το πρωί ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης -θα το ξαναπούμε, θα το λέμε σε όλους τους τόνους, να το δείτε σοβαρά, το είπε και στον κ. Βρούτση- την πρότασή μας για τη νέα ρύθμιση εκατόν είκοσι δόσεων.

Θεωρώ ότι η κουβέντα εδώ στο ελληνικό Κοινοβούλιο πρέπει να είναι πάντα εποικοδομητική, να βγαίνουν αποτελέσματα και να παίρνετε πράγματα από εμάς, όλους τους υπόλοιπους στην Αντιπολίτευση, και ό,τι είναι σωστό να το κάνετε πράξη.

Έχετε, όμως, έναν πολύ μεγάλο όγκο εργασίας μπροστά σας. Δείτε, όμως, αυτό: Εκατόν είκοσι δόσεις ρύθμιση για τον Έλληνα, για την Ελληνίδα, για τους πολίτες μας που είναι σε δύσκολη θέση, σε εφορία, σε ασφαλιστικούς φορείς, σε όλα, για όλα. Μαζέψτε τα όλα μαζί σε εκατόν είκοσι δόσεις. Να ενταχθούν όλοι οι Έλληνες. Δεν μπορούν να ανταποκριθούν. Δείτε το. Θα επανέλθουμε με αυτή την πρόταση. Ήθελα απλώς να τη θέσω πάλι υπ' όψιν σας.

Θέλω να κάνω ένα σχόλιο για τα ελληνοτουρκικά. Είδα μία δήλωση του κ. Διακόπουλου, ο οποίος μέχρι πρόσφατα συνεργάζονταν με την Κυβέρνηση. Η προσφυγή στη Χάγη, λέει, θα οδηγήσει σε εθνική ήττα. Έτσι είπε ο κ. Διακόπουλος. Προφανώς είναι και οι λόγοι που δεν βρίσκεται πλέον στην Κυβέρνηση ή μάλλον δεν συνεργάζεται με την Κυβέρνηση. Είναι άλλη μία επιβεβαίωση της Ελληνικής Λύσης, γιατί στο θέμα αυτό, στα ελληνοτουρκικά, κρατάμε μία πολύ σοβαρή στάση, με πολύ σοβαρές προτάσεις και δυστυχώς, δικαιωνόμαστε καθημερινά.

Δεν αντιλαμβάνεστε ότι η διμερής συζήτηση για οποιοδήποτε θέμα πλέον νησιωτικής υφαλοκρηπίδας και σχετιζόμενη με αυτή με θαλάσσια ζώνη, ισοδυναμεί με εθνική αυτοκτονία. Ως τότε θα τρέφουμε αυταπάτες;

Την ώρα που η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ονειρεύεται διάλογο με βάρκα την ελπίδα, ο Ερντογάν παρατάσσεται με όπλα και το πλοίο το «ORUC REIS» έτοιμο για νέες έρευνες. Και η Τουρκία συνεχίζει να αμφισβητεί έμπρακτα την ελληνική εθνική κυριαρχία λίγο μετά τα χάρδια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γιατί χάρδια ήταν. Τη χάρδεψαν για άλλη μία φορά. Ο Τούρκος δεν αλλάζει. Το έχουμε πει πολλές φορές.

Θέλω να σας αναφέρω τώρα -νομίζω οι περισσότεροι δεν το γνωρίζετε- και για τον κόσμο που μας ακούει, για το πογκρόμ κατά των Αρμενίων. Ξυπνάνε μνήμες διωγμών και ξεριζωμού για τους Αρμένιους που ζουν στην Τουρκία. Υπάρχει μία αρμενική συνοικία στην Κωνσταντινούπολη, λοιπόν, η συνοικία Ψαμάθεια, όπου οι Γκρίζοι Λύκοι, που συγκυβερνούν με τον Ερντογάν, καθημερινά -να το πω απλά- ασκούν μπουλινγκ. Κομβίο αυτοκινήτων με τουρκικές σημαίες και Αζερμπαϊτζάν επιτίθενται και τρομοκρατούν τον κόσμο καθημερινά. Το χειρότερο είναι ότι το μεταδίδουν συγκεκριμένα τουρκικά μέσα μαζικής ενημέρωσης και εδώ οι ανταποκριτές μας από την Τουρκία, κιχ, κουβέντα. Δεν δείχνουν τίποτα.

Πρέπει στην πράξη και ουσιαστικά να σταθούμε στο πλευρό των Αρμενίων αδελφών μας.

Έπεσαν στα χέρια μου κάποια στοιχεία. Μου αρέσουν οι αριθμοί και θέλω να ερχόμαστε εδώ πάντα με στοιχεία. Συναγερμένοι, πραγματικά, χτυπάνε. Είναι αποτελέσματα της ΕΛΣΤΑΤ, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Οι Έλληνες είμαστε πενήντα χιλιάδες λιγότεροι το 2019, το ισοζύγιο γεννήσεων και θανάτων. Πενήντα χιλιάδες λιγότεροι για το 2019. Είναι πάρα πολύ μεγάλο το νόμμερο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δηλαδή, εξαφανίστηκε μία πόλη, ας πούμε η Καλαμάτα, τα Χανιά. Μία πόλη! Απίστευτο να το αναλογιστεί κάποιος. Δηλαδή, σε βάθος χρόνων, το 2050, θα είμαστε κατά δύο εκατομμύρια λιγότεροι. Και την ίδια ώρα η Ελλάδα, δυστυχώς, μετασχηματίζεται, βιαιώς όμως, σε μια αφροασιατική χώρα. Την ώρα που το δημογραφικό μας είναι αυτό, έχουμε αυτόν τον βίαιο μετασχηματισμό σε αφροασιατική χώρα.

Πρέπει να δώσουμε προνόμια στον Έλληνα και στην Ελληνίδα να γεννάμε. Προνόμια ουσιαστικά. Κίνητρα για να επιστρέψουν τα παιδιά μας πίσω, οι επιστήμονές μας. Σας είπε ο Κυριάκος Βελόπουλος πριν από λίγο ότι αυτό το φάρμακο που πήρε ο Τραμπ εχθές ήταν από δύο Έλληνες γιατρούς. Και οι δύο Έλληνες. Δεν λέω εγώ άμα λειτουργεί ή δεν λειτουργεί ή αν είναι αποτελεσματικό το φάρμακο. Δύο Έλληνες επιστήμονες, οι οποίοι διαπρέπουν στο εξωτερικό. Και αυτούς τους ανθρώπους πρέπει να τους φέρουμε πίσω.

Επίσης, μεταφέρετε, σας παρακαλώ πολύ, κύριε Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπε της Νέας Δημοκρατίας, προλαβαίνετε να το πάρετε πίσω -δεν είναι δυνατόν με τον Τούρκο να λυσομανά, να μας απειλεί και αντί να τονώσουμε το ηθικό των Ελλήνων-, να απαγορεύετε τις παρελάσεις λόγω COVID-19. Χωρίς COVID-19, ας βγουν τα άρματα να κάνουν μία παρέλαση, να τους δούμε, να πετάξουν τα F-16. Τα θέατρα είναι γεμάτα κάθε μέρα. Πάρτι παντού. Συνωστισμός παντού. Οι πλατείες γέμισαν, έγιναν Ισλαμαμπάντ. Τα μισά καθημερινά κρούσματα είναι από λαθρομετανάστες και εμείς θα απαγορεύουμε τις παρελάσεις. Αφήστε τις παρελάσεις. Αρχίσαμε το Πάσχα, Δεκαπενταύγουστο, παρελάσεις, Χριστούγεννα τώρα. Ορίστε, το ΚΚΕ έκανε μία ωραία συντεταγμένη, με

μέτρα ασφαλείας πορεία προχθές. Γιατί να μην γίνουν οι παρελάσεις, δηλαδή; Χωρίς κόσμο, με τα άρματα να παρελάσουν, με τα F-16 να σκίζουν τους ελληνικούς ουρανούς, να τονώσουμε το ηθικό μας. Αυτό είναι.

Και κλείνω με το εξής. Αν θέλετε να απαντήσετε και σε αυτό, γιατί μας αρέσει που πλέον αρχίζετε σιγά-σιγά να ξεψαχνίζετε κάποιες ΜΚΟ. Τέσσερις. Έχετε άλλες τριακόσιες ενενήντα έξι. Έχετε πολλή δουλειά ακόμα να τις κλείσετε. Το φωνάζουμε από την πρώτη μέρα που είμαστε εδώ μέσα. Την πρώτη μέρα. Θα είχαμε γλυτώσει πάρα πολλά. Ξέρετε, στοιχεία εγκληματικότητας είναι απάντηση σε δική μας ερώτηση. Απάντηση επίσημη -και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και ολοκληρώστε, κύριε Χήτα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Ερώτηση για την εγκληματικότητα που σχετίζεται με πολίτες τρίτων χωρών: Έξι χιλιάδες εννιακόσιες ογδόντα πέντε συλλήψεις ατόμων για παράνομη είσοδο ή παράνομη παραμονή στη χώρα για το εννεάμηνο του έτους. Εννέα μήνες. Επτακόσιες εβδομήντα, λοιπόν, παράνομες εισόδους είχαμε κάθε μήνα. Έξι χιλιάδες εννιακόσιες ογδόντα πέντε συλλήψεις. Ακούστε τώρα - και κλείνω με αυτό- από Συρία, Αλγερία, Μαρόκο, Πακιστάν, Αφγανιστάν, Μπαγκλαντές, Ταυτοποιημένοι δράστες κλοπών 52,1%, ταυτοποιημένοι δράστες λησθειών 44%, υπότροποι λησθειών 30%. Αλλά για να ξέρουμε τι μπαίνει μες στην πατρίδα μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Χήτα.

Όπως προανέφερα τον λόγο έχει ο κ. Αθανάσιος Λιούπης από την όμορφη Μαγνησία και τη Νέα Δημοκρατία. Μετά θα πάμε στον κ. Σπανάκη, που δεν κρατιέται.

Ορίστε, κύριε Λιούπη, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεδομένη θεωρείται η διασύνδεση σε πολλές περιπτώσεις του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Οι δύο αυτές μορφές ένομης δράσης συχνά συνεργάζονται, με αποτέλεσμα το κοινό κέρδος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση κάνει διαρκώς βήματα για την αύξηση του βαθμού ασφαλείας έναντι πιθανών τρομοκρατικών επιθέσεων, ενισχύοντας το θεσμικό πλαίσιο και τη συνεργασία των κρατών-μελών. Μια πτυχή του προβλήματος αφορά στο ίδιο το χρηματοπιστωτικό σύστημα των ευρωπαϊκών κρατών-μελών, το οποίο είναι σε κάποια σημεία του ευάλωτο στο ξέπλυμα του μαύρου χρήματος.

Το σημερινό νομοσχέδιο περιλαμβάνει ενσωμάτωση και τροποποίηση ευρωπαϊκών οδηγιών για την καλύτερη προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τέτοιες παράνομες πρακτικές.

Εισάγεται ο ορισμός για το ηλεκτρονικό χρήμα και τα εικονικά νομίσματα, τα οποία χρησιμοποιούνται κατά κόρον για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Διευρύνεται η λίστα με τα υπόχρεα πρόσωπα, δηλαδή τα πρόσωπα που έχουν υποχρέωση συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές, αλλά και την προληπτική δράση έναντι του ξέπλυματος του μαύρου χρήματος.

Προστίθενται στη λίστα εκείνοι που ασχολούνται με το εμπόριο έργων τέχνης σε ελεύθερους λιμένες, δηλαδή σε λιμένες χωρίς τελωνεία, μία δραστηριότητα που φαίνεται να σχετίζεται με διακίνηση χρήματος από παράνομες πηγές.

Αντίστοιχα, είναι πλέον υπόχρεοι όσοι παρέχουν συμβουλές ή συνδρομή για φορολογικά θέματα, υπηρεσίες ανταλλαγής εικονικών νομισμάτων, καθώς και οι πάροχοι υπηρεσιών για ψηφιακά πορτοφόλια.

Στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τηρείται Μητρώο με τους παρόχους υπηρεσιών ανταλλαγής οικονομικών νομισμάτων, παραστατικών νομισμάτων και τους θεματοφύλακες ψηφιακών πορτοφολίων. Αντίστοιχα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αναλαμβάνει εποπτικό ρόλο σε αυτές τις κατηγορίες υποχρέων. Η Επιτροπή Στρατηγικής του Υπουργείου Οικονομικών είναι το επιτελικό όργανο που αποκτά βαρύνοντα ρόλο στη μάχη αυτή.

Σημαντική η αλλαγή που γίνεται στο πλαίσιο της λειτουργίας των προπληρωμένων καρτών. Η ανωνυμία και η ευκολία που δια-

κρίνει τις προπληρωμένες κάρτες εξυπηρετεί πολλούς καταναλωτές και αξιοποιείται ιδιαίτερα από τους τουρίστες. Όμως, από την άλλη πλευρά αποτελεί και στοιχείο που προσελκύει η παράνομη διακίνηση χρήματος. Γι' αυτό τίθενται όρια. Επιτρέπεται στα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα και στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να δέχονται πληρωμές με ανώνυμες προπληρωμένες κάρτες μόνον εφόσον έχουν εκδοθεί από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πλέον, στις κάρτες αυτές θα μπορούν να αποθηκεύονται ποσά μόνο μέχρι 150 ευρώ έναντι 500 ευρώ που ήταν μέχρι σήμερα. Αυστηροποιείται η διαδικασία όταν έχουμε πελάτες από τρίτες χώρες, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου. Σε αυτή την περίπτωση, προβλέπονται μέτρα αυξημένης, δέουσας επιμέλειας, οπότε τα υπόχρεα πρόσωπα ερευνούν διεξοδικά συναλλαγές, οι οποίες είναι είτε πολύπλοκες είτε ασυνήθιστα μεγάλες είτε χρησιμοποιούν ασυνήθιστη πρακτική είτε δεν έχουν προφανή οικονομικό σκοπό.

Μια σημαντική πτυχή του ζητήματος είναι η ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών στις διαδρομές χρήματος που διαχειρίζονται πολιτικές εκθεθεμένα πρόσωπα. Όσοι ασκούν σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα ελέγχονται στις περιπτώσεις που έχουν οικονομικές συναλλαγές ή αναπτύσσουν επιχειρηματικές σχέσεις. Για το ζήτημα αυτό, προβλέπεται κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Προέδρου της Βουλής με την οποία καθορίζονται τα καθήκοντα που έχουν τα άτομα που ασκούν σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα.

Ένα από τα σημαντικότερα άρθρα του σημερινού νομοσχεδίου είναι το άρθρο 16. Το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων που τηρείται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξασφαλίζει την απαραίτητη διαφάνεια που χρειάζονται οι συναλλαγές, ώστε να μην καλύπτονται πια πίσω από την ανωνυμία πρόσωπα που συνδέονται με εγκληματική δραστηριότητα.

Κάθε εταιρεία και νομική οντότητα με μόνιμη εγκατάσταση ή έδρα στην Ελλάδα και με υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης υποχρεούται να τηρεί ειδικό μητρώο με όλες τις επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους της. Τα στοιχεία του ειδικού μητρώου καταχωρούνται στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων και επικαιροποιούνται όποτε χρειάζεται.

Όμως, όλα όσα θεσπίζονται με το σημερινό νομοσχέδιο θα ήταν κενά περιεχομένου αν δεν προβλέπονταν και τα ειδικά μέτρα προστασίας των αναφερόντων προσώπων και ιδίως, των εργαζομένων. Προστατεύεται η γνωστοποίηση πληροφοριών για πιθανώς ύποπτες συναλλαγές προς την αρχή ή εντός των υποχρέων προσώπων. Όσοι ενημερώνουν για τις υπόνοιες τους τις αρμόδιες αρχές ή τους προϊσταμένους τους λαμβάνουν νομική προστασία από την έκθεσή τους σε απειλές ή αντίποινα οποιουδήποτε είδους.

Θα ήθελα να κάνω και μια μικρή αναφορά στην τροπολογία που αφορά στα αναδρομικά των συνταξιούχων του δημοσίου. Πρόκειται για την αρχή της ισότητας που επιβάλλει να τύχουν της ίδιας μεταχείρισης οι συνταξιούχοι του δημοσίου, σε σχέση με τους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα για τα αναδρομικά Ιουνίου 2015- Μαΐου 2016. Με τη σημερινή τροπολογία, εξασφαλίζεται η δίκαιη αντιμετώπιση απέναντι και σε αυτήν την κατηγορία συνταξιούχων. Μάλιστα, έρχεται σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία, ευελπιστώντας να δώσει ανάσα και σε αυτήν την κατηγορία των πολιτών.

Κλείνοντας, οι νέες τεχνολογίες και ο απέραντος κόσμος του διαδικτύου μας προσφέρουν αναμφισβήτητα πολλές ελευθερίες και άπειρες επιλογές στην καθημερινότητα. Ταυτόχρονα, όμως, μπορεί να γίνουν ένα καταστροφικό εργαλείο στα χέρια επικίνδυνων εγκληματιών και τρομοκρατικών ομάδων. Η διαρκής επαγρύπνηση και η προσαρμογή στα νέα δεδομένα είναι απαραίτητες για να θέσουμε νέα εμπόδια στις ανανεωμένες μεθόδους που χρησιμοποιούν τα δίκτυα της παρανομίας. Αναμφισβήτητα, η χρηματοδότηση από παράνομες πηγές βρίσκεται στον πυρήνα της επιβίωσης των τρομοκρατικών οργανώσεων. Γι' αυτό και το σημερινό νομοσχέδιο είναι ιδιαίτερης σημασίας στον διαρκή αγώνα για την πάταξη της τρομοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Λιούπη.

Δεν ξέρω εάν είναι τυχαίο. Όποτε είμαι στην Έδρα είστε πολύ συνειδητός στον χρόνο και τα λέτε όλα.

Τον λόγο έχει ο κ. Βασιλείος - Πέτρος Σπανακής από τη Νέα Δημοκρατία και τον Β3' Νότιο Τομέα Αθηνών.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα, φέρνουμε στην Ολομέλεια ένα πραγματικά επίκαιρο νομοσχέδιο με το οποίο επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής του ν.4557/2018, ενός πρόσφατου νόμου που αποτελεί και το βασικό νομοθετικό πλαίσιο για τα θέματα που συζητάμε σήμερα: την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Το σημαντικό που κάνει η Κυβέρνησή μας είναι πως φέρνουμε προς ψήφιση τις συγκεκριμένες διατάξεις που αποτελούν ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των αντίστοιχων ευρωπαϊκών οδηγιών, αλλά τις φέρνουμε άμεσα, τώρα που πρέπει και είναι επιτακτική ανάγκη και όχι μετά από δύο, τρία ή πέντε χρόνια.

Επιτρέψτε μου, όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, να ξεκινήσω με την τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας με την οποία η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, συνεχίζοντας το κοινωνικό της έργο και την υλοποίηση των προεκλογικών της δεσμεύσεων αποκαθιστά τις μειώσεις που είχαν επιβληθεί στις συντάξεις, τόσο του δημοσίου, όσο και του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο των μνημονιακών μας υποχρεώσεων την περίοδο της βαθιάς οικονομικής κρίσης.

Και το κάνουμε εμείς, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη άμεσα, όπως υποσχθήκαμε και σύμφωνα με τις σημερινές δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας, ενώ βρισκόμαστε μέσα σε μία υγειονομική κρίση. Το κάνουμε σήμερα που οι συνταξιούχοι μας το έχουν μεγάλη ανάγκη, αφού μετά τη μεγάλη οικονομική κρίση έχουν να αντιμετωπίσουν και μια σοβαρή, πρωτοφανή υγειονομική κρίση. Και είναι οι ίδιοι οι συνταξιούχοι που ανήκουν στην πρώτη γραμμή των ευπαθών ομάδων.

Εσείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, που θα σκίζατε τα μνημόνια, τι ακριβώς κάνατε για τους συνταξιούχους τα χρόνια που ήσασταν κυβέρνηση; Τι κάνατε για τους συνταξιούχους της πατρίδας μας; Πρέπει, επιτέλους, να κάνετε τον δικό σας απολογισμό.

Επί του νομοσχεδίου, με το σημερινό σχέδιο νόμου ενσωματώνεται ουσιαστικά η πέμπτη ευρωπαϊκή οδηγία, ενώ μέσα στο έτος θα έχουμε και την ενσωμάτωση της έκκτης ευρωπαϊκής οδηγίας για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και επικαιροποιείται ουσιαστικά ο βασικός μας νόμος, ο νόμος κορμός για τον σκοπό αυτό. Ο στόχος μας είναι ευρωπαϊκός και εθνικός. Και είναι η ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου για την αντιμετώπιση των παραπάνω. Ενώ επιπλέον εισάγονται διατάξεις για τα ψηφιακά νομίσματα και πορτοφόλια που μέχρι σήμερα δεν είχαμε.

Και επειδή άκουσα με πολλή προσοχή και την κ. Παπανάτσιου, αλλά και τον εισηγητή της Αντιπολίτευσης, θέλω να ρωτήσω: Τι κάνατε εσείς αυτά τα χρόνια που ήσασταν στην κυβέρνηση; Τι κάνατε το 2018; Άκουσα την κ. Παπανάτσιου που είπε: «Εμείς από το 2018 το συζητούσαμε». Μείνατε στις συζητήσεις; Ή μήπως δεν προλάβατε, κυρία Παπανάτσιου;

Εμείς, λοιπόν, φέρνουμε ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο που ενισχύει το ήδη υπάρχον μέσω της διεύρυνσης της συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων αρμόδιων φορέων και της πρόσβασης στις διαθέσιμες πληροφορίες.

Όλα τα τελευταία στοιχεία των διεθνών οργανισμών συγκλίνουν στο ότι υπάρχει ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο οργανωμένου εγκλήματος και χρηματοδότησης τρομοκρατικών ενεργειών. Πρέπει να θωρακίσουμε όσο το δυνατόν καλύτερα την Ευρώπη από την ολοένα αυξανόμενη και με πιο άγρια χτυπήματα τρομοκρατία. Θωρακίζοντας την Ευρώπη, τη γειτονιά μας, προστατεύουμε ταυτόχρονα και τη χώρα μας.

Και πρέπει να θωρακίσουμε και το χρηματοπιστωτικό μας σύ-

στημα με τρόπο που να μην αφήνουμε κανένα παράθυρο ανοικτό που θα μπορούσε να επιτρέψει να χρησιμοποιηθεί ως μέσο νομιμοποίησης παράνομου χρήματος ή χρηματοδότησης εγκλημάτων.

Είναι ένα απολύτως απαραίτητο νομοσχέδιο αυτό το οποίο φέρνουμε σήμερα προς ψήφιση. Μην έχουμε αυταπάτες. Μόνο με ένα αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο και με τη συνεργασία μεταξύ των κρατών - μελών μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το οργανωμένο έγκλημα και την τρομοκρατία και να ασφαλίσουμε το χρηματοπιστωτικό μας σύστημα. Και φυσικά, μόνο μέσα σε ένα ασφαλές περιβάλλον μπορούμε να έχουμε ανάπτυξη, μπορούμε να έχουμε ουσιαστικές επενδύσεις και φυσικά, ευημερία.

Το σημερινό νομοσχέδιο εισάγει επίσης πολύ σημαντικές διατάξεις για την πρόληψη των παραπάνω. Διότι, τελικά, αυτό είναι το πιο κρίσιμο στάδιο: η πρόληψη. Οι τρομοκράτες και οι οργανωμένο έγκλημα ελίσσονται διαρκώς, χρησιμοποιώντας κάθε τεχνολογική εξέλιξη και κάθε νέο μέσο πριν από εμάς. Και γι' αυτό, πέρα από την καταστολή και την αντιμετώπιση, που όσο αποτελεσματικές και να είναι έρχονται αφού έχει συμβεί το κακό, πρέπει να βρεθούμε εμείς ένα βήμα μπροστά.

Ενισχύεται με το νομοσχέδιο αυτό η πρόσβαση στα μητρώα και σε κάθε διαθέσιμη πληροφορία. Ενισχύεται η συνεργασία. Μπαίνουν μεγαλύτεροι περιορισμοί στην ανωνυμία. Και επιπλέον -κι αυτό συμβαίνει για πρώτη φορά- ακόμη και ένας απλός πολίτης, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις φυσικά, μπορεί να έχει πρόσβαση σε συγκεκριμένες πληροφορίες. Παράλληλα, όμως, έχει δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Επί των επιμέρους άρθρων θα σταθώ σε κάποια συγκεκριμένα. Δεν υπάρχει άλλωστε λόγος να επαναλάβω τα αυτονόητα και αυτά στα οποία όλοι συμφωνούμε σ' αυτή την Αίθουσα.

Στο άρθρο 5 για τις αρμόδιες αρχές. Έχουμε, Τράπεζα της Ελλάδος, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας, ΑΑΔΕ, Υπουργείο Δικαιοσύνης. Δεν τις αναφέρω όλες. Καταλαβαίνετε... Υπάρχουν πάνω από επτά αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και τον έλεγχο των υπόχρεων προσώπων. Αυτό φυσικά και πρέπει να το δούμε. Βάζουμε έναν μπουσούλα, αλλά δεν γίνεται να λειτουργήσει σε πολύ καλό ρυθμό. Θα πρέπει να οδηγηθούμε σε μια λογική ενοποίησης και συντονισμένης λειτουργίας των αρμόδιων αρχών και οργάνων. Τώρα, ποιος ελέγχει ποιον; αυτό το διευκρινίζει το νομοσχέδιο και το ξεκαθαρίζει. Βάζουμε έναν ουσιαστικό μπουσούλα, αλλά δεν λύνουμε χρόνια προβλήματα και παθογένειες.

Η κατάτμηση των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών μόνο προβλήματα δημιουργεί και το ξέρουμε αυτό όλοι μας πολύ καλά. Επίσης, δεν πρέπει να μετακυλίεται σε καμμία των περιπτώσεων η ευθύνη στον απλό υπάλληλο. Αυτή η τακτική πρέπει να σταματήσει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα την ανοχή σας για ένα λεπτό.

Το κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων του άρθρου 16 είναι πραγματικά σημαντική διάταξη που αυξάνει τη διαφάνεια των εταιρικών και νομικών οντοτήτων, καθώς ορίζεται ρητή υποχρέωση να αποκτούν και να διατηρούν πλήρεις και ακριβείς πληροφορίες για τους πραγματικούς δικαιούχους τους. Θα πρέπει, όμως, να διασφαλίσουμε πως δεν θα δημιουργήσουμε επιπλέον κόστος στα φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Έρχομαι στα άρθρα 25, 26 και 27 για την ενίσχυση της εργασίας και της πρόσβασης στις πληροφορίες. Αναφέρθηκα και στην αρχή, είναι από τους κρίσιμότερους τομείς για την αποτελεσματική καταπολέμηση, αλλά και την πρόληψη, που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη συγκέντρωση χρημάτων για τρομοκρατικές δράσεις.

Οι πρακτικές που υιοθετούν οι τρομοκράτες και όσοι εμπλέκονται σε οργανωμένες εγκληματικές ενέργειες εξελίσσονται διαρκώς και απαιτείται βέλτιστη συνεργασία μεταξύ όλων των αρμοδίων αρχών, αύξηση της διαφάνειας του χρηματοπιστωτικού και οικονομικού περιβάλλοντος και καθορισμός κριτηρίων όσον αφορά συναλλαγές με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου.

Στο άρθρο 30, που αφορά στις ποινικές κυρώσεις προστίθεται

μία παράγραφος πολύ σημαντική, για την αμελλητί ενημέρωση των εισαγγελικών αρχών όταν εντοπίζονται αδικήματα και αξιόποινες πράξεις από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές, η οποία θα φέρει σημαντικές βελτιώσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Αγαπητοί συνάδελφοι, έχουμε μπροστά μας ένα νομοσχέδιο πολύ σοβαρό. Είναι πολύ σοβαρό για την Ευρώπη, πολύ σοβαρό για την Ελλάδα. Είναι ένα νομοσχέδιο που προάγει την ειρήνη, τη δικαιοσύνη, τη διαφάνεια και πάνω απ' όλα την ασφάλεια. Και γι' αυτό πρέπει να το υπερψηφίσουν όλες οι πτέρυγες του Κοινοβουλίου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Σπανάκη.

Τον λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνος Ζαχαριάδης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Σπανάκη, αν θέλετε να μάθετε τι κάναμε εμείς από το 2015 μέχρι το 2019 ρωτήστε στην Ευρώπη και ρωτήστε τους και τι γνώμη έχουν για κάποιους από το πολιτικό προσωπικό του κόμματός σας. Ρωτήστε εκεί. Ξέρουν πάρα πολύ καλά. Ξέρουν κι εμάς και σας ξέρουν κι εσάς.

Θέλω να κάνω μια αναφορά στην αυριανή μέρα διότι τη θεωρώ ιστορική, όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά ιστορική για τα πολιτικά στην Ευρώπη και στον κόσμο. Αυτό που έγινε χθες με τον βανδαλισμό του εβραϊκού νεκροταφείου με ναζιστικά συνθήματα και σύμβολα λίγες ώρες πριν την ανακοίνωση της απόφασης για τη δίκη της Χρυσής Αυγής είναι πρόκληση για την ιστορία, για τη μνήμη, για το χθες, για το σήμερα, για το αύριο. Η δημοκρατία και το αντιφασιστικό κίνημα αύριο το πρωί θα είναι εκεί και θα απαντήσουν. Οι εγκληματίες-ναζί πρέπει να πάνε στη φυλακή και με το σύνθημα: «Ποτέ ξανά φασισμός, ποτέ ρατσισμός, ποτέ ξανά η ανιστόρητη, άθλια και απαράδεκτη η θεωρία των δύο άκρων» πρέπει να μπουνε πολιτικά στο περιθώριο.

Όλη η δημοκρατική Ελλάδα, όλη η δημοκρατική Ευρώπη, οι αντιφασίστες δημοκράτες διεθνώς έχουν στραμμένο το βλέμμα τους πάνω στην αυριανή μέρα. Δεν είναι υπερβολικό να πούμε ότι μας κοιτάζει η ιστορία και μας κοιτάζει και το μέλλον. Είμαι αισιόδοξος, αλλά η μάχη απέναντι στον ναζισμό και τον φασισμό θα είναι διαρκής και θα είναι διαρκής διότι θα συνεχίζεται όσο θα υπάρχουν οι αιτίες, οι οικονομικές, οι κοινωνικές, οι πολιτικές που το τρέφουν. Αυτή είναι μια μάχη που πρέπει να δίνεται κάθε μέρα, ιδίως τώρα που εισερχόμαστε σε μια αβυσσαλέα διεθνή κρίση.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο. Είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι προβλέψεις και το πλαίσιο, να υπάρχει μια διαρκής επιτήρηση στο τι κάνουν οι ελεγκτικοί και οι εποπτικοί μηχανισμοί, να βλέπουμε και να επιτηρούμε αν συνεργάζονται μεταξύ τους, αν αλλάζουν στοιχεία, αν διασταυρώνουν πληροφορίες, αν ακολουθούν τις ευρωπαϊκές πρακτικές. Πρέπει να ελέγχεται διαρκώς η πρόοδος των ερευνών και συγκριτικά με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να βλέπουμε πού υπολείπομαστε περισσότερο και πού λιγότερο.

Προφανώς και πρέπει να δυναμώσουμε τους θεσμούς. Το είπε και ο εισηγητής μας ότι είναι ένα μείζον θέμα η διασφάλιση κανόνων διαφάνειας για τη χρηματοδότηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Υπάρχει σαφές καθεστώς προστασίας όπως θέλουν να καταγγείλουν οικονομικό έγκλημα και υποθέσεις διαφθοράς που απασχολούν τη χώρα, την Ευρώπη και τη διεθνή κοινότητα; Διότι στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια είδαμε σημεία και τέρτατα. Οι καταγγέλλοντες βρέθηκαν καταγελλόμενοι.

Η χώρα πρέπει να διαλέξει αν θέλει να είναι ευρωπαϊκή και ευνομούμενη κι εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να είναι ευρωπαϊκή και ευνομούμενη, αν θα είναι με την ισχύ του δικαίου ή με το δικαίο του ισχυρού. Μπορεί κάποιος ανωνύμως στην Ελλάδα να καταγγείλει το οικονομικό έγκλημα, λαθρεμπόριο ή τραπεζικό; Θα δοθεί επιτέλους μια απάντηση για την απαλλαγή των τραπεζικών στελεχών που ερευνώνται από τη δικαιοσύνη με νόμο εδώ μέσα; Τι εικόνα δίνουμε στους πολίτες που φτωχοποιούνται βίαια για δεύτερη φορά μέσα στα τελευταία δεκαπέντε χρόνια; Τι απαντήσεις και από ποιους θα δοθούν για τα πονηρά δάνεια και για άλλα πιθανά σκάνδαλα, που πρέπει να ερευνηθούν της τελευταίας δεκαπενταετίας;

Δώσατε χθες το προσχέδιο του προϋπολογισμού. Προβλέπεται ύφεση 8,2% και ανάπτυξη 7,5%. Εντάξει, δεν θέλω να θυμίσω τη σειρά των προβλέψεων του τελευταίου εξαμήνου και πώς από το 4% φτάσαμε στο 8%. Μακάρι η ύφεση -αλλά με την πολιτική που ακολουθείτε δεν βοηθάτε σ' αυτή την κατεύθυνση- να περιοριστεί όσο γίνεται, διότι πίσω από κάθε 0,1% ύφεσης υπάρχουν εκατοντάδες ή χιλιάδες ή δεκάδες χιλιάδες τραγικές ιστορίες φτώχειας, περιθωριοποίησης, ανισοτήτων, δυσκολιών στην καθημερινότητα.

Προβλέπεται, όμως, στο καλό σενάριο και μια ανάπτυξη 7,5% και το 2021 πραγματικά θέλω να συζητήσουμε σοβαρά κάποια στιγμή στο Κοινοβούλιο εάν τα προσχέδια και τους προϋπολογισμούς -διότι αυτό είναι ο προϋπολογισμός, υπολογίζει και προβλέπει τι θα γίνει την επόμενη χρονιά- τα συγκροτούμε και τα καταργήσουμε και τα ψηφίζει η εκάστοτε πλειοψηφία για να αποτυπώσει προοπτικές ή για να δημιουργήσει λογιστικές ψυχολογίες.

Οποιοσδήποτε διαβάσει διεθνή τύπο, προοδευτικό, συντηρητικό, συστημικό ή μη συστημικό, βλέπει ότι αυτά είναι πολύ εύθραυστα ισορροπίες. Το χρέος της χώρας βρίσκεται σε κατάσταση μη επιλέξιμη. Φέρνεται μια πρόβλεψη για 216%.

Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να συζητήσουμε με σοβαρότητα και να αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες και από τα ευρωπαϊκά κονδύλια και από τα χρήματα τα οποία άφησε η προηγούμενη κυβέρνηση ως δημοσιονομικό περιθώριο, να περιορίσουμε αυτή την καταστροφή για όσο διαρκέσει το φαινόμενο της πανδημίας. Διότι, κοιτάξτε, υπάρχει σοβαρή πιθανότητα, εάν τα πράγματα σκληρύνουν δημοσιονομικά στην Ευρώπη, η χώρα με το ίδιο κόμμα μέσα σε δεκαπέντε χρόνια να χρεοκοπεί για δεύτερη φορά. Αυτό είναι ένα σενάριο, το οποίο πρέπει να αποτραπεί και οικονομικά και κοινωνικά.

Θέλω να κάνω μια πολύ μικρή αναφορά στον προϋπολογισμό για το Υπουργείο Εσωτερικών και τους ΟΤΑ, διότι εμφανίζονται από αυτό το προσχέδιο να είναι οι μεγάλοι ριγμένοι. Με μία πρώτη και γρήγορη ανάγνωση φαίνεται ότι η χρηματοδότηση θα είναι ανάλογη με το 2020. Ωστόσο αυτό που προκύπτει είναι ότι οι κοινοί αυτοτελείς πόροι θα είναι 280 εκατομμύρια ευρώ λιγότερα, καθώς αφαιρούνται 280 εκατομμύρια ευρώ από τις επιχειρήσεις.

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σε ό,τι αφορά το εθνικό σκέλος, εμφανίζεται μειωμένο κατά 750 εκατομμύρια ευρώ, όχι μόνο για τις ανάγκες του Υπουργείου Εξωτερικών αλλά συνολικά.

Για να υπάρξει λοιπόν ένα μέτρο σύγκρισης και να αντιληφθεί ο απλός πολίτης το μέγεθος των περικοπών, αξίζει να αναφερθεί πως πριν από δέκα χρόνια, όταν φτιάχτηκε ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», μόνο οι πόροι για τις ΣΑΤΑ των δήμων ανέρχονταν σε 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ, τη στιγμή που ο ΟΟΣΑ με μελέτη του το καλοκαίρι το 2020 για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της κρίσης της πανδημίας του κορωνοϊού στην οικονομία αλλά και την προετοιμασία αντιμετώπισης της πανδημίας προκρίνει σαφώς την ενίσχυση των δημοσίων επενδύσεων σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ δώστε μου μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, δυστυχώς, αποφασίζει να κάνει αρνητικό ρεκόρ στη διάθεση των πόρων για δημόσιες επενδύσεις.

Επίσης, προβλέπεται μείωση κατά 1/3 στις κοινωνικές δαπάνες των δήμων -οι δήμοι που σήκωσαν και σηκώνουν πολύ μεγάλο βάρος στην περίοδο της οικονομικής κρίσης που ζούμε, που καλούνται την επρχόμενη χρόνια να συνεχίσουν να είναι δίπλα και πρέπει να είναι δίπλα και πιστεύουμε ότι θα είναι δίπλα και θα στηρίζουν έμπρακτα τους πολίτες- με 70 εκατομμύρια ευρώ λιγότερα σε σχέση με φέτος.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Ζαχαριάδη.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Σπήλιος Λιβανός, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, για δώδεκα λεπτά.

ΣΥΓΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η ενσωμάτωση της σημερινής οδηγίας έχει στόχο την πρόληψη της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη χρηματοδότηση εγκληματικών δραστηριοτήτων και την ενίσχυση των κανόνων διαφάνειας. Αποτρέπει τη μεγάλης κλίμακας απόκρυψη κεφαλαίων. Χάρη στη νέα οδηγία, οι αρμόδιες αρχές θα μπορούν να παρακολουθούν καλύτερα τις χρηματοδοτικές ροές και να εμποδίζουν τη χρηματοδότηση εγκληματικών δικτύων.

Η οδηγία αποτελεί μέρος του ευρύτερου σχεδίου δράσης κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που κατέστρωσε η επιτροπή το 2016, έπειτα από τις αλληπάλληλες τρομοκρατικές επιθέσεις που σημειώθηκαν στην Ευρώπη. Ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη ως μέρος ενός ολοκληρωμένου πλαισίου που δημιουργεί η Κυβέρνηση για την υγιή ανάπτυξη για όλους, καταπολεμώντας κάθε μορφή μαύρης οικονομίας.

Όλες οι πτέρυγες του Κοινοβουλίου συμφώνησαν στην ανάγκη περαιτέρω θωράκισης του νομικού μας πλαισίου απέναντι στη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων και είναι σημαντικό να υπερψηφιστεί σήμερα το νομοσχέδιο από την πλειοψηφία των κομμάτων, προκειμένου να δοθεί ένα ισχυρό μήνυμα στην κοινωνία για την προσπάθεια του πολιτικού προσωπικού να καταπολεμηθεί η παραοικονομία και η διαφθορά. Τουλάχιστον σε θέματα διαφάνειας, είναι σημαντικό να βρίσκουμε μία κοινή συνισταμένη.

Στο συναινετικό αυτό πλαίσιο ήταν απολύτως θετική η τοποθέτηση του κ. Τσακαλώτου ως Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΣΥΡΙΖΑ τόσο για το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου όσο και για τη δυνατότητα χρηματοδότησης της οικονομίας από τα αντίστοιχα έσοδα που μπορούν να προκύψουν.

Προφανώς και αναγνωρίζει η Κυβέρνηση, και βεβαίως εμείς της παράταξη στη Νέα Δημοκρατία, τα όσα θετικά μέτρα έλαβε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ για την παραοικονομία και το μαύρο χρήμα. Όμως, δυστυχώς, αυτή η πολιτική δεν ήταν ούτε καθολική ούτε ηγεμονική, για να χρησιμοποιήσω την έκφραση του Κοινοβουλευτικού σας Εκπροσώπου στον ΣΥΡΙΖΑ. Φοβάμαι, δυστυχώς, αγαπητέ συνάδελφε, ότι δεν ήταν καν -και δεν είναι- πλειοψηφική.

Τόσο ο κ. Τσακαλώτος όσο και η κ. Παπανάτσιου άσκησαν μια πρώτη ήπια κριτική για το προσχέδιο του προϋπολογισμού. Είναι δεδομένο ότι το προσχέδιο υπόκειται σε υψηλό βαθμό αβεβαιότητας λόγω της πανδημίας. Αυτό το κατανοούν και το αποδέχονται οι πάντες.

Έχοντας πλήρη συνείδηση της δύσκολης αυτής κατάστασης το Υπουργείο Οικονομικών κάνει αναφορά σε τρία σενάρια στο προσχέδιο. Ναι, επιλέγουμε να χρησιμοποιήσουμε ως βάση το αισιόδοξο σενάριο και για λόγους ψυχολογίας της αγοράς, όπως αναφέρατε, όπως είπε και χθες ο Πρόεδρος της «MICROSOFT», αλλά κυρίως γιατί έχουμε βάσιμες ενδείξεις ότι αυτό μπορεί να υλοποιηθεί.

Περιμένουμε πολλές ακόμα και ποιοτικές επενδύσεις. Είδαμε τη χθεσινή, τη μεγάλη επένδυση της αμερικανικής εταιρείας. Ανακοινώθηκαν δεκατέσσερις ακόμα από την κυβερνητική επιτροπή και έχουμε πολλά ακόμα μπροστά να δούμε. Περιμένουμε και τα σημαντικά κονδύλια από το Ταμείο Ανάκαμψης. Αισιοδοξούμε για τα καλύτερα, αλλά βεβαίως προετοιμαζόμαστε και για τα χειρότερα και έτσι πρέπει να κάνουμε.

Ναι, αγαπητέ κύριε Ζαχαριάδη, είμαστε διατεθειμένοι να κάνουμε μία εποικοδομητική συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή και μέσα στο Κοινοβούλιο. Όμως, σε αυτό το πλαίσιο -επανερχομαι στην τοποθέτησή μου για τη συναινετική πρώτη τοποθέτηση- δεν ήταν το ίδιο συναινετικό όλοι οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ σήμερα, ούτε εδώ ούτε στον δημόσιο λόγο τους έξω από τη Βουλή. Το «όλον» του ΣΥΡΙΖΑ, για να θυμηθούμε μία παλιά έκφραση από το λεξιλόγιο του ΠΑΣΟΚ, δεν είναι συναινετικό.

Ετέθη θέμα για το ζήτημα αλλαγών στον Ποινικό Κώδικα για το αδίκημα της απιστίας τραπεζικών στελεχών. Η Κυβέρνηση, με την αλλαγή που πήφισε, έδωσε λύση στο μεγάλο πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Απέτρεψε τιμωρητικές πρακτικές εις

βάρος υπαλλήλων, που τηρούσαν τις νόμιμες διαδικασίες και κατέληγαν στο τέλος να αθώνονται, αφού πρώτα όμως είχαν ταλαιπωρηθεί ακόμα και για δεκαετίες. Από τους πεντακόσιους εισαγγελικούς ελέγχους, η συντριπτική πλειονότητα αυτών τέθηκε στο αρχείο. Όμως έτσι, δημιουργήθηκε ένας φαύλος κύκλος, με τις τράπεζες να έχουν εγκλωβιστεί με 80 δισεκατομμύρια και τους δανειολήπτες τους ίδιους να επιβαρύνονται τελικά.

Γι' αυτό και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έσπασε αυτόν τον φαύλο κύκλο, δίνοντας τη δυνατότητα για ρύθμιση χρεών, πάντα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Άλλωστε, το πιστωτικό μας σύστημα εποπτεύεται πάντα από την ΕΚΤ και από τον ΣΣΜ. Εάν διαπιστωθεί η οποιαδήποτε παρανομία, τότε οι υπαίτιοι προφανώς τιμωρούνται παραδειγματικά.

Ακούσαμε, δυστυχώς, τον αγαπητό συνάδελφο, τον οποίο εκτιμώ πολύ, τον κ. Αλεξιάδη -ο οποίος και προφανώς γι' αυτό αντικατέστησε τον αρχικό εισηγητή του ΣΥΡΙΖΑ- να έρχεται για μία ακόμα φορά να υπερασπιστεί μέσα στη Βουλή το αίσχος της σκευωρίας της «NOVARTIS», να έρχεται να υπερασπιστεί την άθλια προσπάθεια σπίλωσης των πολιτικών τους αντιπάλων, πιστός στο γνωστό δόγμα που φαίνεται πλέον να αποτελεί την ξεκάθαρη γραμματική του όλου του ΣΥΡΙΖΑ «να βάλουμε κάποιον στη φυλακή για να κερδίσουμε τις εκλογές».

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Δόγμα FBI, όχι ΣΥΡΙΖΑ.

ΣΥΓΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Αγαπητέ συνάδελφε, όπως είπατε, η Νέα Δημοκρατία ήταν αυτή που έφερε το νόμο για τους προστατευόμενους μάρτυρες, όχι όμως για να τους αξιοποιήσει και να εξοντώσει τους πολιτικούς τους αντιπάλους, αλλά για να προστατεύσει ακριβώς το δημόσιο συμφέρον -κάτι το οποίο εσάς δεν σας αφορά-, να προστατεύσει τους ανθρώπους που καταγγέλλουν τα σκάνδαλα, αληθινά σκάνδαλα όμως και όχι αυτά που έχουν καταρρεύσει ενώπιον των εισαγγελικών αρχών.

Ως προς το εάν απειλεί η Νέα Δημοκρατία δικαστικούς λειτουργούς, μάλλον αυτό ως ανέκδοτο πρέπει να το εκλάβουμε. Η παράταξη μας ήταν πάντα υπερασπιστής της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και είναι και σήμερα. Δεν ήμασταν εμείς -και σας το θυμίζω, δυστυχώς, λυπάμαι που το κάνω, αλλά εσείς μας προκαλέσατε- που ντιλάραμε μέσα από το Μέγαρο Μαξίμου διαφορές επιχειρηματιών με ωμές, αποδεκτές από όλους πλέον, παρεμβάσεις σας -εννών στον πολιτικό διάλογο αποδεκτές, τις είδαμε όλοι- στη δικαιοσύνη.

Δεν ήμασταν εμείς που όταν το Συμβούλιο της Επικρατείας κατεδάφιζε τον αντισυνταγματικό νόμο Παπά για τις τηλεοπτικές άδειες επικρίναμε τους δικαστές λέγοντας ότι στερούνται από παιδιά την εισόδο τους σε παιδικούς σταθμούς.

Ο κ. Αλεξιάδης είπε χαριτολογώντας ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έκανε κάτι καλό κατά την περίοδο της διακυβέρνησής του με τους νόμους που πέρασε. Θα συμφωνήσω. Πράγματι αποδείξατε στην πράξη ότι ο λαϊκισμός έχει πολύ βαρύ κόστος για τον ελληνικό λαό. Αποδείξατε ότι η «πρώτη φορά αριστερά» με τις τεραστίες κωλοτούμπες και τις αυταπάτες της ισούται με το «ποτέ πια τέτοια Αριστερά». Ότι το δήθεν ηθικό πλεονέκτημα του ΣΥΡΙΖΑ -το αποδείξατε κι αυτό- ήταν ένα ψέμα και σάπισε μέσα στη λάσπη των offshore στη Βενεζουέλα, στα βοσκοτόπια στο white porcscha. Πάνω απ' όλα όμως αποδείξατε με τη διακυβέρνησή σας την αναποτελεσματικότητα του ΣΥΡΙΖΑ στην επίλυση των μεγάλων προβλημάτων και στη διακυβέρνηση του τόπου.

Απευθύνομαι στους συναδέλφους που ασχολήθηκαν με τα εθνικά μας ζητήματα στη διάρκεια της συζήτησης του σημερινού νομοσχεδίου. Κυρίως σε αυτούς οι οποίοι κραυγάζουν για την δήθεν αποτυχία της Κυβέρνησης και για τη δήθεν αδυναμία υπεράσπισης των εθνικών συμφερόντων. Απέναντι σ' αυτούς θέλω να είμαστε σαφείς και ξεκάθαροι.

Η εξωτερική πολιτική δεν ασκείται με λεονταρισμούς και κραυγές. Ασκείται με συνεπείς και μετρημένες κινήσεις με προσεκτική και πολυεπίπεδη διπλωματία. Ασκείται με τη δημιουργία συμμαχιών, με την ενίσχυση των ήδη υπαρχουσών σε στρατιωτικό οικονομικό ακόμα κι ενεργειακό επίπεδο, διαμορφώνοντας τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης όχι απλώς ακολουθώντας αυτές. Επειδή, λοιπόν, η εξωτερική πολιτική δεν προσφύρεται για κορώνες καλώ όλες τις πτέρυγες της Βουλής να αντιληφθούν

το γεωστρατηγικό περιβάλλον που διαμορφώνεται και να εκφέρουν αντίστοιχο πολιτικό λόγο.

Όσοι δεν ξιφουλκούν για την ανυπαρξία στήριξης προς την Κύπρο από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση είτε λαϊκίζουν, είτε δεν έχουν μάθει να ακούν και να διαβάζουν. Προφανώς δεν μπορούν να ερμηνεύσουν σωστά το εκδοθέν από την Ευρωπαϊκή Ένωση κείμενο αφού εκεί γίνεται ρητή αναφορά στα προηγούμενα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την Τουρκία, όπου διάστικτα αναφέρονται οι κυρώσεις. Στο ίδιο αυτό κείμενο των συμπερασμάτων του συμβουλίου αναφέρονται οι νομικές βάσεις, το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιβολή αυτών των κυρώσεων που τόσο πολύ συζητάμε. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι ο ίδιος ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Αναστασιάδης ευχαρίστησε δημοσίως τον Έλληνα Πρωθυπουργό για τη θέση και τη στήριξή του σε όλη αυτή την περιπέτεια. Δεν είναι επίσης τυχαίο ότι ο ίδιος ο πρόεδρος Αναστασιάδης δήλωσε συγκεκριμένα: «οι κυρώσεις δεν ήταν ποτέ αυτοσκοπός». Στόχος είναι η αποκλιμάκωση της τουρκικής προκλητικότητας και η επίλυση των διαφορών μας με βάση το διεθνές δίκαιο. Ο στόχος αυτός σιγά, υπομονετικά επιτυγχάνεται.

Τέλος, θα μιλήσω για το θέμα της «MICROSOFT» και την κριτική που δεχθήκαμε ακόμα και γι' αυτό. Αντί να επαινεί το σύνολο των κομμάτων τη χθεσινή ανακοίνωση της μεγάλης αυτής επένδυσης από τον πρόεδρο της «MICROSOFT» και τη σαφή ουσιαστική στήριξη του τόσο στην ελληνική οικονομία όσο και στη μεταρρυθμιστική πολιτική της Κυβέρνησης, αρχηγός κόμματος ήρθε σήμερα στη Βουλή ειρωνεύτηκε και κριτίκαρε. Απαντώ στο καυστικό ερώτημά του για τον υπολογισμό του ύψους της επένδυσης ότι η συγκεκριμένη επένδυση που θα γίνει στην Αττική, με τα λόγια του Μπράντ Σμιθ χθες σε συνέντευξή του σε αθηναϊκό δίκτυο, αφορά σε πολλές εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ. Η αντίστοιχη επένδυση όμως στην Πολωνία -που δεν είναι λόγια αλλά έχει ήδη γίνει- έχει υπολογιστεί ότι είχε αποτύπωμα στην τοπική οικονομία 1 δισεκατομμυρίου ευρώ, ενώ άλλη επένδυση αυτού ακριβώς του τύπου στην Ιταλία έχει αποτύπωμα 1,5 δισεκατομμυρίου ευρώ.

Σε αυτό πρέπει να προσθέσουμε και τις θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν τόσο στην εταιρεία όσο και στον ευρύτερο κύκλο γύρω από αυτή. Παράλληλα η εκπρόσωπος ανακοίνωσε ότι θα εκπαιδεύσει εκατό χιλιάδες περίπου άτομα στις διαδικασίες αυτές που είναι χρήσιμες όχι μόνο για αυτούς που θα δουλέψουν σε αυτή την εταιρεία αλλά και σε άλλες εταιρείες σ' αυτόν τον τομέα.

Ευτυχώς οι Ελληνίδες και οι Έλληνες και κυρίως οι νέοι και οι νέες της πατρίδας μας αντιλαμβάνονται πλήρως τη σημασία μιας τέτοιας επένδυσης στη χώρα μας. Αντιλαμβάνονται βέβαια τη σημασία και άλλων μικρότερων επενδύσεων που κινούνται στην ίδια κατεύθυνση όπως της «PFIZER», της «DELOITTE», της «PWC», της «CISCO» που ανοίγουν τον δρόμο στην αλλαγή του παραγωγικού μας μοντέλου, τον ανασχηματισμό της ελληνικής επιχειρηματικότητας, την αναστροφή του brain drain και βέβαια τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Δυστυχώς κάποιοι σ' αυτή την Αίθουσα δεν αντιλαμβάνονται ούτε τις ανάγκες ούτε τα μηνύματα των καιρών μας.

Κλείνοντας και για να μην υπερβώ τον χρόνο κατά πολύ θέλω να εξάρω για μία ακόμα φορά την παρουσία τη συγκεκριμένη αποτελεσματική και τεκμηριωμένη πολιτική τοποθέτηση του κ. Ζαββού σ' αυτή την Αίθουσα και βεβαίως την μετριοπαθή και αποτελεσματική πάντα θέση του Υπουργού Οικονομικών σε όλα τα ζητήματα, που αφορούν στην οικονομία και την ανάπτυξη στον τόπο μας. Ελπίζω ότι το κλίμα αυτό του ουσιαστικού διαλόγου και συναίνεσης, που επικράτησε σήμερα στη συζήτηση θα επικρατήσει και μέσα εδώ αλλά και έξω από τη Βουλή όλο το επόμενο, δύσκολο και γεμάτο προκλήσεις διάστημα τόσο για την πολιτική όσο και για την κοινωνική ζωή του τόπου μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Λιβανέ. Ευχόμαστε το κλίμα να είναι το ίδιο και μετά την ομιλία του Υπουργού.

Θα δώσω τον λόγο στην κ. Αχτσιόγλου.

Μετά θα μιλήσει ο Υπουργός Οικονομίας, κ. Χρήστος Σταϊκούρας.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ξεκινήσω με την τροπολογία που κατατέθηκε για τα αναδρομικά των συνταξιούχων. Εδώ έχουμε να κάνουμε με μία κατ' εξακολούθηση, μία διαρκή, μία προκλητική εξαπάτηση των συνταξιούχων. Πριν από λίγους μήνες ο κ. Μητσοτάκης από το Βήμα της Βουλής ανακοίνωσε με στομφώδη τρόπο ότι ικανοποιεί πλήρως τους συνταξιούχους για τα αναδρομικά που δικαιούνται από περικοπές που η δικιά του παράταξη έκανε το 2012. Μάλιστα καταχειροκροτήθηκε τότε από όλους τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Την ίδια κιόλας μέρα αποδείξαμε ότι με τη ρύθμιση που έφερε μόνο αυτό δεν έκανε. Ήταν μια ρύθμιση η οποία παραβίαζε την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μείωνε σημαντικά τα αναδρομικά που δικαιούνταν οι συνταξιούχοι και τελικά ότι επρόκειτο για μία εξαπατητική τοποθέτηση από την πλευρά του Πρωθυπουργού.

Η ρύθμιση αυτή που έφερε η Νέα Δημοκρατία για τα αναδρομικά των συνταξιούχων πρώτα από όλα δεν επιστρέφει αναδρομικά για τις περικοπές που έγιναν στα δώρα των συνταξιούχων και στις επικουρικές συντάξεις το 2012 από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Είναι ενάντια στην απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ενώ οφείλονται 4 δισεκατομμύρια δίνει μόνο 1,4 δισεκατομμύριο.

Είναι μια απόφαση της Κυβέρνησης η οποία πλήττει κυρίως τους χαμηλοσυνταξιούχους. Όσοι έχουν σύνταξη κάτω από 1.000 ευρώ δεν πρόκειται να λάβουν ούτε 1 ευρώ με αυτή την επιλογή της Κυβέρνησης. Το χειρότερο που μπορεί κανείς να διανοηθεί είναι ότι λέει ότι διά της ρύθμισης αυτής καταργείται διά νόμου οποιαδήποτε άλλη αξίωση μπορεί να έχει ο συνταξιούχος για τα υπόλοιπα που του οφείλονται. Διά νόμου κατάργηση του δικαίωματος προσφυγής στη δικαιοσύνη! Παραβιάζει κάθε έννοια κράτους δικαίου, κάθε έννοια κοινωνικής δικαιοσύνης. Τους είτε ουσιαστικά ο Πρωθυπουργός, κ. Μητσοτάκης «Σας χρωστάω 4, σας δίνω το 1 και τα άλλα τα διαγράφω διά νόμου».

Σήμερα έρχεται η Κυβέρνηση με μια άλλη τροπολογία να κάνει ακόμη ένα βήμα σε αυτόν τον κατήφορο. Τι λέει; Λέει ότι για τα αναδρομικά των συνταξιούχων δεν δίνει προφανώς τα αναδρομικά, που αφορούν στις περικοπές των δώρων, στις περικοπές των επικουρικών, και λέει ότι δεν τους οφείλει ούτε καν ένα μέρος των περικοπών που έγιναν στις κύριες συντάξεις. Δηλαδή, δεν φτάνει που έκοψε τις συντάξεις, δεν φτάνει που έκοψε τα αναδρομικά σε δώρα και επικουρικές, περικόπτει τώρα και τα αναδρομικά στις κύριες για μια μερίδα συνταξιούχων, τους συνταξιούχους του δημοσίου τομέα.

Συνεχίζει, δηλαδή, αυτή τη βαθιά άδικη, την αντισυνταγματική πολιτική, αυτή την εξαπατητική στάση, συνεχίζει να δημιουργεί συνταξιούχους δύο ταχυτήτων, άλλο πράγμα στο δημόσιο και άλλο στον ιδιωτικό τομέα, κανείς τελικά δεν παίρνει αυτό που δικαιούται, διαιωνίζει την αδικία και τελικά εξωθεί σε δικαστικές διαμάχες όλους τους συνταξιούχους της χώρας. Διότι δεν νομίζω ότι είναι λογικό να πιστεύει κανείς ότι διά νόμου θα καταργήσει το δικαίωμα ενός πολίτη να προσφεύγει στη δικαιοσύνη.

Και επειδή άκουσα το επιχείρημα ότι τάχα κάποια στιγμή το Ελεγκτικό Συνέδριο στα πρακτικά μιας συνεδρίασης είπε ότι μόνο ο ένας νόμος περικοπών είναι αντισυνταγματικός και όχι ο άλλος, κοιτάξετε να δείτε, αλά καρτ ανάγνωση των δικαστικών αποφάσεων δεν μπορεί να γίνει. Δεν μπορείτε να διαλέγετε ό,τι σας βολεύει από κάθε δικαστική απόφαση. Έβγαλε μια απόφαση το Συμβούλιο της Επικρατείας και την παραβιάσατε. Το Ελεγκτικό Συνέδριο στη γνωμοδότηση που συνοδεύει αυτή την τροπολογία λέει ότι δεν έχει κάνει ακόμη πιλοτική δίκη για το θέμα και ότι αυτή η ρύθμιση που φέρντε δεν ικανοποιεί πλήρως αυτά που οφείλονται. Κι εσείς λέτε ότι τάχα ικανοποιείτε τις αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Εδώ, λοιπόν, κάνετε μια πολιτική επιλογή στο θέμα, η οποία όμως δεν είναι λύση για το θέμα. Δεν δίνετε πολιτική λύση στο θέμα. Διαιωνίζετε μια μεγάλη αδικία και τη διευρύνετε περαιτέρω. Η τοποθέτησή μας εδώ είναι σαφής και σας την είπαμε από την πρώτη στιγμή από το καλοκαίρι: Αφήστε αυτές τις μεθοδεύσεις, οργανώστε την ικανοποίηση των συνταξιούχων στα

αναδρομικά τους και μη μετατρέπετε τη χώρα σε ένα απέραντο δικαστήριο.

Έρχομαι τώρα και στο ζήτημα του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα.

Σήμερα, λοιπόν, ενσωματώνετε μια οδηγία, μια αναθεώρηση οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να καταπολεμηθεί το ξέπλυμα χρήματος και καλά κάνετε! Όμως, άκουσα να λέτε, σχεδόν να επιάρεστε για μεγάλες μεταρρυθμίσεις υπέρ της διαφάνειας στην κυκλοφορία του χρήματος. Για να δούμε, όμως, τι ακριβώς κάνετε εσείς οι ίδιοι -και ας αφήσουμε στην άκρη τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης- για τα ζητήματα αυτά με δική σας νομοθεσία.

Με ρύθμισή σας, με τροπολογία σας τον Νοέμβριο του 2019, προβλέψατε την αποδέσμευση των χρημάτων που προκύπτουν από εγκληματικές δραστηριότητες σε πολύ σύντομη προθεσμία, σε προθεσμία δεκαοκτώ μηνών. Με την απόφασή σας αυτή αποδεσμεύσατε περιουσιακά στοιχεία ύψους 1 δισεκατομμυρίου που προέρχονταν από εγκληματικές ενέργειες, από λαθρεμπόριο, από εμπόριο όπλων και από ναρκεμπόριο με δική σας ρύθμιση. Με δική σας ρύθμιση κοουκλώσατε, επιχειρήσατε να κοουκλώσετε -και θα σας πω γιατί το επιχειρήσατε, αλλά δεν έχει επιτύχει πλήρως- τις υποθέσεις απιστίας τραπεζικών στελεχών.

Είναι ή δεν είναι αλήθεια ότι προβλέψατε πως η απιστία των τραπεζικών στελεχών θα διώκεται μόνο υπό έγκληση, πρακτικά δηλαδή μόνο αν η ίδια η τράπεζα θελήσει να προσφύγει κατά του εαυτού της; Αυτό προβλέψατε, δηλαδή ο θύτης να διώκει τον εαυτό του. Αυτή ήταν η πρόβλεψή σας!

Ήρθατε σε δεύτερη στιγμή να πείτε ότι και για τις εκκρεμείς υποθέσεις, για όσες δηλαδή έχει ήδη ασκηθεί η ποινική δίωξη απιστίας τραπεζικών στελεχών, όπως θαλασσοδάνεια, δάνεια στα κόμματα με αέρα κ.λπ., θα πρέπει μέσα σε πάρα πολύ σύντομη προθεσμία να πουν οι τράπεζες αν επιθυμούν τη συνέχιση της δίωξης. Οι ίδιες οι τράπεζες να πουν σε σύντομη προθεσμία αν επιθυμούν τη συνέχιση της δίωξης και αν δεν επιθυμούν, να πάει στο αρχείο.

Και το χειρότερο όλων ήταν ότι εν μέσω lockdown και ενώ όλες οι υπόλοιπες δικαστικές προθεσμίες είχαν ανασταλεί, ήρθατε με ΠΝΠ τον Απρίλιο και είπατε ότι ειδικά για την υπόθεση της απιστίας των τραπεζών αυτή η προθεσμία δεν αναστάλη και άρα τι να κάνουμε, όλες αυτές οι υποθέσεις πήγαν τελικά στο αρχείο. Οι προθεσμίες εξέπνευσαν με κόλπο και οι υποθέσεις οδηγήθηκαν στο αρχείο.

Και έρχομαι τώρα σε κάτι που είπε ο εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο οποίος προφανώς δεν το γνωρίζει, γιατί δεν πιστεύω ότι το γνωρίζετε και το είπατε σκόπιμα. Γνωρίζετε, κύριε συνάδελφε, ότι υπάρχουν τρία δικαστικά βουλεύματα, με τελευταίο το σημερινό, του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών που λένε ότι αυτή σας η ρύθμιση -την οποία υπερασπιστήκαμε εδώ με πάθος- είναι αντίθετη στο Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο είπε σήμερα ξανά επί λέξει τα εξής: «Συγκεκριμενομένη αμνήστευση ποινικών αδικημάτων για μεμονωμένη κατηγορία προσώπων κάνει η ρύθμισή σας». Και αρνήθηκε το συμβούλιο να παύσει την ποινική δίωξη παρά τις προσαπάθειες της Κυβέρνησης και των τραπεζών, ποινική δίωξη που αφορά διώξεις τραπεζικών στελεχών για τα δάνεια στα δύο μεγάλα κόμματα, για τα δάνεια ύψους 400 εκατομμυρίων. Αυτό είναι το βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών για τη ρύθμιση που με τόσο πάθος υπερασπιστήκατε. Το συμβούλιο μιλάει για «ρύθμιση συγκεκριμένης αμνήστευσης ποινικών αδικημάτων για συγκεκριμένα πρόσωπα». Αυτή, λοιπόν, είναι η πρακτική που έχετε ακολουθήσει μέχρι στιγμής, παύση διώξεων, απαλλαγές, αποδέσμευση χρημάτων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Λέτε ότι καταπολεμάτε το «μαύρο χρήμα», αλλά οι ενέργειές σας δείχνουν ότι αρκετά πριν μάλλον έχετε στήσει κάποια «πλυντήρια». Αν θέλετε να έχετε οποιαδήποτε σχέση με τη διαφάνεια και την καταπολέμηση του μαύρου χρήματος, να ακυρώσετε τώρα όλες αυτές τις ενέργειες που σας ανέφερα και μετά θα συζητήσουμε σοβαρά.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κυρία Αχτσιόγλου.

Τον λόγο έχει τώρα, όπως προείπα, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, είπατε ότι θα ασχοληθείτε με το νομοσχέδιο, αλλά δεν άκουσα και τίποτα για το νομοσχέδιο. Δεν είπατε τίποτα για το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Είπε, είπατε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Όμως, θα απαντήσω και σε όλα τα θέματα που αναδείξατε εκτός νομοσχεδίου.

Κατ' αρχάς, θα ήθελα να τοποθετηθώ και εγώ -το έχει κάνει με πληρότητα από την αρχή της συνεδρίασης ο Υφυπουργός κ. Ζαββός- σχετικά με τη Χρυσή Αυγή. Η πρόσφατη δήλωση του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη για τη Χρυσή Αυγή είναι ξεκάθαρη και απόλυτη. Η εμπειρία της χώρας μας από το ολέθριο πέρασμα του ναζιστικού μορφώματος της Χρυσής Αυγής υπήρξε τραυματική, οδυνηρή και, δυστυχώς, πολύ αιματηρή. Η παράταξή μας, η παράταξη της Νέας Δημοκρατίας, ήταν και παραμένει διαχρονικός αντίπαλος της Χρυσής Αυγής, όπως και κάθε υπονομευτή του πολιτεύματος και της ομαλότητας.

Η Κυβέρνησή μας, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, είναι συνειδητή πρωταγωνίστρια στην προσπάθεια να οδηγηθούν στη δικαιοσύνη όσοι από αυτούς εγκληματίσαν για να τιμωρηθούν δίκαια, αλλά και αμελίκτα. Γι' αυτό και υπερασπιζόμαστε κάθε στιγμή τη δημοκρατία και την ομαλότητα με την ισχύ της νομιμότητας, με σταθερή πίστη στους θεσμούς και με συμμάχους μας τους πολίτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είχα τη δυνατότητα να σας ακούσω, αλλά δεν ήμουν από την αρχή της διαδικασίας, γιατί χθες και σήμερα είχαμε τις συνεδριάσεις του Eurogroup και του ECOFIN με μια σειρά θεμάτων που θα μας απασχολήσουν τους επόμενους μήνες, όπως είναι η προώθηση και ολοκλήρωση της διαδικασίας για το Ταμείο Ανάκαμψης, η ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης και η προώθηση της ένωσης των κεφαλαιαγορών, η προώθηση δέσμης μέτρων για την ψηφιακή χρηματοοικονομική, η ενίσχυση του ρόλου του ευρώ στην παγκόσμια αρχιτεκτονική.

Φυσικά, υπήρχε χθες συζήτηση και για την έβδομη αξιολόγηση. Συζητήθηκε η έβδομη έκθεση ενισχυμένης εποπτείας για την Ελλάδα. Είναι η τέταρτη θετική έκθεση σε λιγότερο από έναν χρόνο. Αναγνωρίστηκε από όλους ότι η ελληνική Κυβέρνηση σχεδίασε και υλοποίησε, όπως λέει το κείμενο των συμπερασμάτων, έγκαιρα, μεθοδικά και στοχευμένα -αντίθετα απ' ό,τι άκουσα από συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης- μεγάλο πακέτο μέτρων με το οποίο περιόρισε τις οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της πανδημίας. Όμως, δεν μένει μόνο σε αυτή την αναγνώριση. Επιβεβαιώθηκε η πρόοδος, παρά τη δυσμενή συγκυρία, στην υλοποίηση σημαντικών διαρθρωτικών αλλαγών με θετική επίδραση στο επενδυτικό περιβάλλον και το οικονομικό κλίμα.

Η Κυβέρνηση με το οικονομικό επιτελείο της, αξιοποιώντας την εμπιστοσύνη που δείχνουν εταίροι και αγορές, προχωρά, λαμβάνοντας παράλληλα υπ' όψιν τις μεγάλες προκλήσεις που υπάρχουν ακόμα μπροστά μας, στην εφαρμογή του εμπλουτιζόμενου, συνεκτικού, δυναμικού και αποτελεσματικού σχεδίου της.

Και όπως τόνισα και χθες, με υπευθυνότητα και αυτοπεποίθηση, συλλογολογίζοντας και τους διαθέσιμους πλέον πόρους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συνεχίζουμε την προσπάθεια για τη στήριξη της οικονομίας και της κοινωνίας, την ανάταξή τους και τη δρομολόγηση υψηλής, διατηρήσιμης, έξυπνης και κοινωνικά δίκαιης ανάπτυξης.

Καταθέτω στα Πρακτικά τη χθεσινή δήλωση του επικεφαλής του Eurogroup σχετικά με την Ελλάδα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διευθύνσεως Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όλες οι υπουργικές τροπολογίες γίνονται δεκτές. Καμία βουλευτική τροπολογία δεν γίνεται δεκτή. Όμως, μία βουλευτική

τροπολογία του συναδέλφου κ. Βλάχου έχει πράγματι ουσιαστικό περιεχόμενο. Θέλουμε, όμως, ως πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών να δούμε το θέμα συνολικά για όλη την επικράτεια άμεσα μαζί με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.

Υπάρχει μία τροπολογία που τη συνυπογράφουν οι κύριοι Βρούτσης και Αυγενάκης και αφορά την ανάγκη ομαλής έναρξης και εύρυθμης λειτουργίας των επαγγελματικών πρωταθλημάτων. Επειδή επίκειται, πράγματι, μία νέα νομοθετική ρύθμιση του Υπουργείου Οικονομικών για ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών, κρίνεται απαραίτητο να διευκολυνθούν οι ομάδες που συμμετέχουν στα επαγγελματικά πρωταθλήματα.

Υπάρχει άλλη μία τροπολογία που είναι για την παράταση του προγράμματος «Γέφυρα» κατά ένα μήνα. Νομίζω ότι σε αυτή την Αίθουσα μπορούμε να συμφωνήσουμε όλοι ότι πρόκειται για ένα επιτυχημένο πρόγραμμα, σε σχέση με αυτό που υιοθετήθηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση και ψηφίστηκε και από την τότε αντιπολίτευση το 2019. Τότε, με εκείνο το πρόγραμμα σε δεκατρείς μήνες υποβλήθηκαν περίπου επτά χιλιάδες αιτήσεις. Σήμερα, σε περίπου δύο μήνες έχουν υποβληθεί εκατόν τριάντα επτά χιλιάδες εβδομήντα τρεις αιτήσεις. Αυτό δείχνει την επιτυχία και τον καλό σχεδιασμό του προγράμματος.

Το Υπουργείο Οικονομικών λαμβάνει συνεχώς μέτρα στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων, προφανώς των πιο ευάλωτων κοινωνικών στρωμάτων -που δήθεν κόπτεται η Αξιωματική Αντιπολίτευση γι' αυτούς- προκειμένου να αντιμετωπιστούν έγκαιρα και αποτελεσματικά οι οικονομικές δυσχέρειες που προκύπτουν είτε από την υγειονομική κρίση, είτε από τα πρωτοφανή και ακραία καιρικά φαινόμενα τα οποία έπληξαν αρκετούς νομούς στην ελληνική επικράτεια.

Και μιας και γίνεται λόγος για τροπολογίες, ένας συνάδελφος του ΣΥΡΙΖΑ -δεν τον βλέπω, βέβαια, εδώ- με προκάλεσε στην επιτροπή ρωτώντας με γιατί δεν κάνουμε δεκτή την τροπολογία του ΣΥΡΙΖΑ για τα μικρά νησιά. Είπε, μάλιστα, ο αγαπητός συνάδελφος -ξέρετε διαχρονικά ότι δεν λέω ποτέ όνομα συναδέλφου και, μάλιστα, όταν δεν είναι και παρών- ότι η δική της τροπολογία, η τροπολογία της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, που καταθέσαμε δύο φορές, είχε δύο σαφή κριτήρια. Το ένα ήταν για νησιά και έλεγε για τα νησιά και το δεύτερο ότι υπάρχουν εισοδηματικά

κριτήρια για το ποιοι απαλλάσσονται.

Καταθέτω την τροπολογία του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν υπάρχουν πουθενά εισοδηματικά κριτήρια. Καλό είναι να προσέχουμε πού υπογράφουμε, τι υπογράφουμε και τι υποστηρίζουμε σε αυτή την Αίθουσα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θα καταθέσω μια σειρά από νομοτεχνικές βελτιώσεις...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Δεν καταλαβαίνουμε, κύριε Υπουργέ, τι είναι αυτό...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Είναι άσχετο με το νομοσχέδιο. Είναι με έναν συνάδελφο του ΣΥΡΙΖΑ για μία τροπολογία που είχε καταθέσει σε άσχετο νομοσχέδιο για τον ΕΝΦΙΑ. Είναι κάτι άλλο. Δεν αναφέρθηκα σε σας.

Θα καταθέσω μία σειρά από νομοτεχνικές βελτιώσεις για ένα θέμα το οποίο έχει εγείρει η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Παρακολούθησα από το γραφείο μου τον αρμόδιο Υφυπουργό και ήταν πλήρεις οι απαντήσεις. Αυτές ήταν οι συστάσεις της Επιτροπής Καλής Νομοθέτησης και τις υιοθετήσαμε. Παρατήρησα, όμως, ότι μετά την τοποθέτηση του κυρίου Υφυπουργού εξακολουθήσατε να έχετε ενστάσεις. Εάν αυτές οι ενστάσεις εξακολουθούν να υφίστανται, θα επανέλθει η διάταξη μέσα στο σχέδιο νόμου.

Εμείς καλυπτόμαστε απόλυτα από τον κύριο Υφυπουργό. Αν συνεχίζετε να μην καλύπτεστε, για να μην υπάρχει κανένα υπονοούμενο, καμμία σκιά απέναντι σε αυτή την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών, είμαστε διατεθειμένοι να επαναφέρουμε τη σχετική διάταξη.

Εμείς καλυπτόμαστε απόλυτα, αλλά θέλω να σας δείξω πόσο διατεθειμένοι είμαστε να μην υπάρχει καμμία σκιά. Εδώ εμπεριέχεται η επαναφορά. Εάν δεν έχετε πειστεί, θα υποβληθούν έτσι νομοτεχνικές. Αλλιώς, ισχύει ό,τι έχει πει ο Υφυπουργός.

Το καταθέτω στα Πρακτικά, θεωρώντας ότι μάλλον δεν έχετε πειστεί και θέλετε να επανέλθει η διάταξη.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

Νομοτεχνικές βελτιώσεις
στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών
με τίτλο «Τροποποίηση του ν. 4557/2018 (Α' 139) για την πρόληψη και καταστολή της
νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της
τρομοκρατίας – Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 (L 156)
κα του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 (L 334)»

1. Στο άρθρο 2 του σχεδίου νόμου προστίθεται παρ. 1 ως εξής:
«1. Στις περ. ια', ιε' και ιστ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4557/2018, προστίθεται η φράση «έως την εισαγωγή τους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης» και οι παρ. 1, 2, 3 και 4 αναριθμούνται αντίστοιχα σε 2, 3, 4 και 5.
2. Η περ. ιη' του εσωτερικού άρθρου 4 του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου αναδιατυπώνεται ως εξής: «ιη) κάθε άλλο αδίκημα από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος και τιμωρείται με ποινή φυλάκισης.»
3. Το τελευταίο εδάφιο της περ. β' της εσωτερικής παρ. 1 της παρ. 1 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου αναδιατυπώνεται ως εξής: «Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με την τήρηση και λειτουργία του, καθώς και τα δικαιολογητικά που υποχρεούνται να υποβάλουν οι πάροχοι των υποπερ. βη' και βθ' για την εγγραφή τους.»
4. Στην περ. γ' της εσωτερικής παρ. 1 της παρ. 1 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου η φράση «η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας του Αρχηγείου» αντικαθίσταται από την φράση «το Αρχηγείο».
5. Στο τέλος της περ. ε' της εσωτερικής παρ. 3 της παρ. 2 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου διαγράφεται το σημείο στίξης «,» και προστίθεται το εδάφιο :
«Ειδικότερα, στον τομέα παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων, η αρμόδια εποπτική αρχή διενεργεί ελέγχους στα υπόχρεα πρόσωπα που παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες στην ελληνική επικράτεια και έχει πλήρη πρόσβαση στις εγκαταστάσεις λειτουργίας τους, στους χώρους και στα συστήματα διεξαγωγής των παιγνίων, καθώς και στους χώρους φιλοξενίας των συστημάτων αυτών, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής τους.»
6. Στην περ. στ' της εσωτερικής παρ. 3 της παρ. 2 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου προστίθεται μετά το πρώτο εδάφιο, νέο εδάφιο ως εξής:
«στ) Ειδικότερα, στον τομέα παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων, η αρμόδια εποπτική αρχή διασφαλίζει με εποπτικές δράσεις ότι όλα τα υπόχρεα πρόσωπα τηρούν τις διατάξεις του παρόντος, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασης των χώρων λειτουργίας τους, καθώς και των χώρων και συστημάτων διεξαγωγής των παιγνίων και των χώρων φιλοξενίας αυτών.»
7. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του εσωτερικού άρθρου 8 του άρθρου 7 του σχεδίου νόμου, μετά τη λέξη «τουλάχιστον» προστίθεται η φράση «μια φορά».
8. Στο εσωτερικό άρθρο 12 του άρθρου 8 του σχεδίου νόμου προστίθεται παρ. 6 ως εξής:
«6. Ειδικότερα, οι παρ. 2, 3 και 5 δεν ισχύουν σε περίπτωση υπηρεσιών τυχερών παιγνίων που διεξάγονται με τη χρήση ηλεκτρονικού λογαριασμού παίκτη της περ. ιε' του άρθρου 25 του ν. 4002/2011 (Α 180), εφόσον τα θέματα αυτά ρυθμίζονται αυστηρότερα σύμφωνα με τον ν. 4002/2011 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικές αποφάσεις.»
9. Στην εσωτερική παρ. 7 της παρ. 2 του άρθρου 9 του σχεδίου νόμου μετά τη φράση «ή όταν έχουν οποιαδήποτε» η φράση «έννομη υποχρέωση» αντικαθίσταται από τη φράση

«νομική υποχρέωση που απορρέει από τον παρόντα, τον ν. 4172/2013 (Α' 167) ή τις αποφάσεις των εκάστοτε αρμόδιων εποπτικών αρχών».

10. Στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 10 του σχεδίου νόμου μετά τη φράση «τα υπόχρεα πρόσωπα συλλέγουν σχετικό αποδεικτικό εγγραφής» προστίθενται οι λέξεις «σε μητρώο πραγματικών δικαιούχων».

11. Στην περ. γ της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 16Α του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου μετά τη λέξη «διενεργούν» η λέξη «στενή» αντικαθίσταται από τη λέξη «ενισχυμένη».

12. Η παρ. 4 του εσωτερικού άρθρου 16Α του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξειδικεύουν περαιτέρω, με αποφάσεις τους τα μέτρα μετριασμού του κινδύνου λαμβάνοντας υπόψη κατά περίπτωση, σχετικές εκτιμήσεις, αξιολογήσεις ή εκθέσεις που συντάσσουν διεθνείς οργανισμοί και φορείς καθορισμού προτύπων με αρμοδιότητες στον τομέα της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σχετικά με τους κινδύνους που αντιπροσωπεύουν συγκεκριμένες τρίτες χώρες. Οι λοιπές αρμόδιες αρχές μπορεί να εκδίδουν αντίστοιχου περιεχομένου αποφάσεις. Κατά την έναρξη ισχύος ή την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 λαμβάνονται υπόψη τα ανωτέρω.».

13. Στην παρ. 5 του εσωτερικού άρθρου 16Α του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου μετά την λέξη «κοινοποιούνται» προστίθεται η φράση «, από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές».

14. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του εσωτερικού άρθρου 20 του άρθρου 16 του σχεδίου νόμου μετά τις λέξεις «οι αρχές του άρθρου 6» προστίθενται οι λέξεις «, τα υπόχρεα πρόσωπα».

15. Στην περ. δ' της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 21Α του άρθρου 18 του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται η φράση «των ιδρυμάτων πληρωμών του ν. 3862/2010 (Α' 113)» από τη φράση «των ιδρυμάτων πληρωμών του ν. 4537/2018 (Α' 84)».

16. Στην περ. α' της παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 21Α του άρθρου 18 του σχεδίου νόμου διαγράφεται η φράση «και κάθε πρόσωπο που σκοπεύει να ενεργήσει για λογαριασμό του πελάτη».

17. Στο τέλος της περ. γ' της παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 21Α του άρθρου 18 του σχεδίου νόμου μετά τη φράση «η ημερομηνία ανοίγματος και κλεισίματος του λογαριασμού και» προστίθεται η φράση «το προοδευτικό υπόλοιπο, καθώς και η κίνηση του λογαριασμού για τη χρονική περίοδο των τελευταίων – από το αίτημα – δέκα (10) ετών και».

18. Στην περ. δ' της παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 21Α του άρθρου 18 του σχεδίου νόμου η φράση «για τη θυρίδα ασφαλείας» αντικαθίσταται από τη φράση «για την ενεργή θυρίδα ασφαλείας».

19. Στην παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 21Α του άρθρου 18 του σχεδίου νόμου προστίθενται περ. ε' και στ' ως εξής:

«ε) για τον λογαριασμό χορηγήσεων: η ημερομηνία ανοίγματος και κλεισίματος του λογαριασμού, καθώς και η κίνηση αυτού για τη χρονική περίοδο των τελευταίων – από το αίτημα – δέκα (10) ετών,

στ) για τις πιστωτικές κάρτες: η ημερομηνία ανοίγματος και κλεισίματος της κάρτας, καθώς και η κίνηση αυτής για τη χρονική περίοδο των τελευταίων – από το αίτημα - δέκα (10) ετών.».

19. Στην αρχή του πρώτου εδαφίου του άρθρου 21 του σχεδίου νόμου, πριν τη φράση «Η περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4557/2018 τροποποιείται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:», προστίθεται το αριθμητικό στοιχείο «1.».
20. Στην παρ. 2 του άρθρου 21 η ημερομηνία «25.7.2015» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «25.6.2015».
21. Στην αρχή του άρθρου 22 του σχεδίου νόμου, η φράση «Η παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139) αντικαθίσταται και το άρθρο 31 διαμορφώνεται ως εξής:», αντικαθίσταται ως εξής: «Η παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139) τροποποιείται, η παρ. 3 αυτού αντικαθίσταται και το άρθρο 31 διαμορφώνεται ως εξής:».
22. Στον τίτλο του άρθρου 24 μετά τη φράση «άρθρου 34» η λέξη «τυ», αντικαθίσταται από τη λέξη «του».
23. Στο τέλος της περ. β της εσωτερικής παρ. 3 του άρθρου 28 του σχεδίου νόμου, προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής: «Επιπρόσθετα, τα υπόχρεα πρόσωπα θεσπίζουν διαδικασίες που επιτρέπουν στους εργαζομένους τους να καταγγέλλουν παραβάσεις εσωτερικά, μέσω ειδικού, ανεξάρτητου και ανώνυμου διαύλου, ανάλογου προς το χαρακτήρα και το μέγεθος του εκάστοτε υπόχρεου προσώπου, όπως προβλέπεται ειδικότερα στην παρ. 2 του άρθρου 26.».
24. Τα άρθρα 1 έως 32 αποτελούν το «ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ», το οποίο τίθεται τόσο στον πίνακα των περιεχομένων όσο και στο σώμα του σχεδίου νόμου.
25. Μετά το άρθρο 32 τίθεται «ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ», το οποίο διακρίνεται ως εξής:
«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΠΟΣΩΝ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ»
«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ».
26. Η υπ΄ αρ. 488/81 2.10.2020 τροπολογία για την καταβολή ποσών μειώσεων συντάξεων Δημοσίου, ν.π.δ.δ. και ιδιωτικού τομέα τίθεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ του ΜΕΡΟΥΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ.
27. Οι υπ΄ αρ. 487/80 2.10.2020, 491/82 5.10.2020 και 492/83 5.10.2020 τροπολογίες τίθενται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ του ΜΕΡΟΥΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ.
28. Στο τέλος του τίτλου του νομοσχεδίου προστίθεται η φράση «και λοιπές διατάξεις».

Αθήνα, 6η Οκτωβρίου 2020

Ο Υπουργός Οικονομικών

Χρήστος Σταϊκούρας

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Θα αφήσω λίγο στην άκρη τα θέματα του προϋπολογισμού, αν και κάποιοι συνάδελφοι τα έθιξαν.

Πράγματι, κύριε Τσακαλώτο, θα έχουμε πολύ χρόνο να συζητήσουμε επ' αυτών, δηλαδή για τον ρεαλισμό ή μη ρεαλισμό των εκτιμήσεων, των προβλέψεων. Για παράδειγμα, υπάρχει πολύ μεγάλη συζήτηση από την Αξιωματική Αντιπολίτευση αν το 7,5% είναι ρεαλιστικό και αν θα έπρεπε να ήταν τόσο ή 5%, 6%, 4%. Πάντως θέλω να σας θυμίσω ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην 7^η έκθεση αξιολόγησης πιστεύει ότι η ανάπτυξη στην Ελλάδα θα είναι 6% το 2021, χωρίς να προμετρά ένα μεγάλο κομμάτι εισροής πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Άρα, δεν θεωρώ ότι είναι και εξαιρετικά υπεραισιόδοξες οι εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Μάλλον θα τις έλεγα ρεαλιστικές. Μάλιστα, ξέρετε όσοι μελετήσατε ότι έχουμε και δυσμενές σενάριο για μείον τρεις μονάδες σε σχέση με το 7,5% οικονομική μεγέθυνση, ανάλογα με το πώς θα εξελιχθεί το επόμενο χρονικό διάστημα, γιατί υπάρχει πολύ μεγάλη αβεβαιότητα παγκοσμίως. Θεωρώ, συνεπώς, ότι με τα σενάρια που έχουμε κινούμαστε στη φάση και στη βάση του ρεαλισμού.

Όμως, αυτό που δεν περιμένα από την Αξιωματική Αντιπολίτευση είναι να κάνει ανακοινώσεις ή να επαναλαμβάνουν εδώ συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ -όχι ο κ. Τσακαλώτος σήμερα ούτε η κ. Αχτσιόγλου, άλλοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ- αναφορές περί χρέους, μόνοντα στην κεντρική κυβέρνηση.

Συγγνώμη, αλλά όλοι ξέρουμε ότι μία χώρα αξιολογείται στα δημόσια οικονομικά της σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης. Η γενική κυβέρνηση στο έλλειμμα, η γενική κυβέρνηση στο χρέος. Δεν μεταβάλλονται τα «γκολπόστ». Στη γενική κυβέρνηση γίνεται αξιολόγηση. Όταν λέμε 3,5% πρωτογενές πλεόνασμα, λέμε στη γενική κυβέρνηση, όχι στο κράτος. Έρχεστε, λοιπόν και βγάζετε ανακοινώσεις -το επανέλαβε συνάδελφος του ΣΥΡΙΖΑ σήμερα- για χρέος στην κεντρική κυβέρνηση που λέει ότι είναι 216%. Μα, στη γενική κυβέρνηση είναι κάτω από 200% και αυτό δεν το λέτε. Σε κάθε περίπτωση, πράγματι θα έχουμε χρόνο να τοποθετηθούμε επί αυτών.

Συνάδελφος από το Κίνημα Αλλαγής αναφέρθηκε στο ζήτημα -και ζήτησε ενημέρωση- του ξεπλύματος μέσω τραπεζικών ιδρυμάτων. Θέλω να σας πω ότι εδώ υπήρχε ένα θέμα συζήτησης πριν από μία ώρα στο ECOFIN από τον Ολλανδό Υπουργό Οικονομικών, με βάση κάποια δημοσιεύματα που βγήκαν πρόσφατα και στα οποία φέρεται και φαίνεται ότι ειδικά σε αυτή τη χώρα υπάρχουν περιέργες συναλλαγές, κατά δήλωσή τους όμως. Υπάρχουν, κατά δήλωσή τους, ενδεχόμενες ύποπτες συναλλαγές.

Αυτό που θέλω να υπογραμμίσω και να τονίσω είναι η ισχυρή πολιτική μας βούληση για συνέχιση του έργου που γίνεται στον τομέα των αναφορών ύποπτων συναλλαγών. Υπενθυμίζω την αξιολόγηση της Ελλάδος από τη FATF, η οποία δημοσιεύτηκε τον Σεπτέμβριο του 2019 και ανέφερε ότι η Ελλάδα έχει οργανωμένο και αποτελεσματικό μηχανισμό αξιολόγησης των αναφορών ύποπτων συναλλαγών των τραπεζικών ιδρυμάτων. Η χώρα μας, μάλιστα, βαθμολογήθηκε στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση με τον δεύτερο καλύτερο βαθμό στην κλίμακα αξιολόγησης της FATF.

Σημειώνω, επίσης, όπως αναφέρεται στην έκθεση, ότι η Αρχή Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες λαμβάνει υψηλής ποιότητας αναφορές ύποπτων συναλλαγών από τα πιστωτικά ιδρύματα, ιδιαίτερα του τραπεζικού τομέα, κάτι το οποίο επιτρέπει στην αρχή να διατηρεί έναν αξιόπιστο μηχανισμό ανάλυσης πληροφοριών για τον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Βρισκόμαστε σε συνεργασία με τους Ευρωπαίους εταίρους μας για καλύτερη και πιο συντονισμένη δράση, ώστε να βελτιωθεί ακόμα περισσότερο η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών ανάλυσης χρηματοοικονομικών πληροφοριών, ενώ σε εθνικό επίπεδο ενσωματώνουμε όλα τα σχετικά νομοθετήματα.

Πράγματι, αναφέρθηκα στη θετική αξιολόγηση της FATF που δημοσιεύτηκε τον Σεπτέμβριο του 2019. Ο αγαπητός συνάδελφος κ. Τσακαλώτος είπε: «Θα έπρεπε με κάποιο τρόπο αυτό να το αναγνωρίσετε». Ξέρετε πολύ καλά ότι είμαι δίκαιος. Στις 3 Σε-

πτεμβρίου 2019, μόλις ανακοινώθηκε, λέει «Η εν λόγω κατάταξη στην υψηλότερη κατηγορία χωρών είναι αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης χώρας που είχε ξεκινήσει και ολοκληρωθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση...».

Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι προφανές ότι υπάρχει μία συνέχεια στη χώρα και ό,τι καλό γίνεται θα πρέπει να αναγνωρίζεται.

Όμως θα ήθελα να απαντήσω, επίσης, και σε ένα θέμα, στο οποίο αναφέρθηκε ο αγαπητός συνάδελφος, για τη λειτουργία του κεντρικού μητρώου πραγματικών δικαιούχων.

Δυστυχώς η διάταξη του άρθρου 20 του ν.4557/2018 και η σχετική υπουργική απόφαση που είχατε εκδώσει για τη λειτουργία του είχε αφήσει αρκετές θεσμικές εκκρεμότητες, που έπρεπε να αντιμετωπιστούν. Ταυτόχρονα, ένα τέτοιο σύστημα, το οποίο αποτελεί πηγή στοιχείων ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές απαιτεί σημαντική τεχνική υποστήριξη, ώστε να λειτουργεί με ασφάλεια για τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, τα οποία εισάγουν σε αυτό τα δεδομένα των εκπροσώπων τους.

Συνεπώς, για λόγους ασφαλείας δικαίου και προκειμένου να μην αμφιδιάζονται πολίτες και κρίθηκε ορθότερο πρώτα να ρυθμιστούν όλα τα σχετικά ζητήματα και στη συνέχεια να ανοίξει το σύστημα. Άρα απάντησα και στον προβληματισμό που εγέρθη για ποιον λόγο υπήρχε μία δήθεν καθυστέρηση.

Προφανώς θα αφήσω στην άκρη -δεν είναι καν άξιο λόγου- το ποιος εφαρμόζει ή όχι νεοφιλελεύθερες πολιτικές. Αυτό έχει αποδειχθεί από το 2015 μέχρι σήμερα. Πάει όμως πολύ αυτοί που έχουν εφαρμόσει τέτοιες πολιτικές να κουνούν το δάχτυλο σε αυτούς που έχουν εφαρμόσει πολιτικές κοινωνικού φιλελευθερισμού, που έχουν ως βασικές αρχές την οικονομική αποτελεσματικότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Θα ήθελα, όμως, να απαντήσω σε ένα θέμα το οποίο άκουσα από αρκετούς συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και δεν περιμένα να το θέτουν σήμερα, ειδικά αν ήξεραν ή αν είχαν δει από τα Πρακτικά τι έχω αναφέρει στο παρελθόν. Μου δίνεται, όμως, η δυνατότητα να πω κάτι για το οποίο είχε πολύ δίκιο ο κ. Τσακαλώτος. Αυτή η διαδικασία δεν είναι μια διαδικασία, που κάנו το τελευταίο βήμα σήμερα ούτε μία διαδικασία που αρκεί ένα βήμα. Χρειάζεται μια συστηματική προσπάθεια, που ξεκίνησε από την προηγούμενη κυβέρνηση και συνεχίζεται από τη σημερινή.

Κατά την τρέχουσα χρονική περίοδο η Ελλάδα βρίσκεται σε διαδικασία ενσωμάτωσης στην εθνική έννομη τάξη όλων των ευρωπαϊκών νομοθετικών κειμένων, που σχετίζονται με τον τομέα της καταπολέμησης νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ολοκληρώνεται σήμερα η ενσωμάτωση της πέμπτης οδηγίας για το ξέπλυμα. Ταυτόχρονα, βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσης οι εργασίες της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για την ενσωμάτωση της έκτης οδηγίας για το ξέπλυμα, της οδηγίας 2018/1673. Ταυτόχρονα, βρίσκονται σε εξέλιξη στο Υπουργείο Οικονομικών οι εργασίες της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για την ενσωμάτωση της οδηγίας 2019/1153 -βλέπετε ότι ενσωματώνουμε όλες τις οδηγίες- για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό τη διευκόλυνση της χρήσης χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων.

Συνεπώς, η Κυβέρνηση εκφράζει έμπρακτα μέσα από συγκεκριμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες την ισχυρή πολιτική της βούληση να αντιμετωπίσει τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, με συνεκτικό και οργανωμένο τρόπο, με συνέπεια και μεθοδικότητα.

Η ισχυρή πολιτική μας βούληση -γιατί ετέθη και αυτό- αποδεικνύεται καθ' όλο το διάστημα της μέχρι σήμερα διακυβέρνησής μας από τα νομοθετήματα που έχουν έρθει στο Κοινοβούλιο και έχουν ψηφιστεί, αλλά και από τη στενή συνεργασία τόσο με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, όσο και με τους διεθνείς οργανισμούς, τη FATF.

Ως προς το θέμα των δεσμεύσεων περιουσιακών στοιχείων με διάταξη του Προέδρου της αρχής, υπενθυμίζω ότι με τη διάταξη του άρθρου 15 του ν.4637/2019 ορίστηκε αρχικά ότι εντός προθεσμίας τριών μηνών οι διατάξεις του προέδρου της αρχής για τις παλιές υποθέσεις διαβιβάζονται στο αρμόδιο δικαστικό όργανο προς κρίση. Αυτά τα δικαστικά όργανα, που έχουν και τα εχέγγυα της δικαστικής εξουσίας, αποφασίζουν για τη διατήρηση ή μη της πράξης δέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων, χωρίς κανέναν χρονικό περιορισμό και σύμφωνα με τις εγγυήσεις του νόμου.

Ωστόσο, για να μην υπάρχει το παραμικρό ενδεχόμενο, έστω και μία υπόθεση να μην έχει διαβιβαστεί, επεκτείναμε την προθεσμία των τριών μηνών για ένα ακόμα τρίμηνο. Με νομοθετική μας παρέμβαση η ισχύς του νόμου -του άρθρου 15 δηλαδή- επεκτάθηκε έως τις 19 Μαΐου του 2020, δηλαδή συνολικά για ένα εξάμηνο. Συνεπώς, το μόνο που έπρεπε να γίνει εντός του εξαμήνου είναι η διαβίβαση των υποθέσεων στα αρμόδια δικαστικά όργανα. Η προθεσμία των έξι μηνών για μία διαβίβαση ήταν επαρκής.

Η διαδικασία της διαβίβασης ολοκληρώθηκε κανονικά και δεν λάβαμε -ακούστε το, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι έχει μία αξία αυτό που θα προσθέσω- από τους εμπλεκόμενους φορείς -ιδίως στην αρχή- ουδέποτε την ενημέρωση για οποιοδήποτε κώλυμα ή ανάγκη για περαιτέρω παράταση. Όλα έγιναν οργανωμένα και συντονισμένα. Σε καμία περίπτωση δεν τέθηκε ζήτημα αποδέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με σοβαρές αξιόποινες πράξεις. Άλλωστε για το θέμα της τροποποίησης των διατάξεων για τις δεσμεύσεις των περιουσιακών στοιχείων το Υπουργείο Οικονομικών ως εκ του νόμου κεντρικός συντονιστικός φορέας στα θέματα που σχετίζονται με την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας βρισκόταν τον Νοέμβριο του 2019, κατά τον χρόνο ψήφισης των σχετικών διατάξεων, σε συνεχή επικοινωνία και διαβούλευση με όλους τους διεθνείς εμπλεκόμενους φορείς, και την FATF και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Έχω όλη την αλληλογραφία του γενικού γραμματέα οικονομικής πολιτικής στον φάκελό μου. Αντίστοιχες συζητήσεις έγιναν και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Αυτοί οι φορείς που δόθηκαν, όπως άκουσα στην επιτροπή, αλλά και σήμερα, είχαν πρόβλημα με τη νομοθέτηση της Κυβέρνησης, εξέφρασαν γραπτώς την ικανοποίησή τους για την ενημέρωση και τη συνεργασία των ελληνικών αρχών, χωρίς να διατυπώσουν την οποιαδήποτε ένσταση ή επιφύλαξη, που ακούω ότι κάποιοι διατυπώνουν και σήμερα. Αποδέχτηκαν πλήρως και γραπτώς την τεκμηριωμένη θέση της ελληνικής πλευράς, ότι οι νομοθετικές πρωτοβουλίες μας στοχεύουν στην επιτάχυνση της αποκατάστασης δικαιοσύνης και μόνο και σε καμία περίπτωση δεν οδηγούν στη μαζική άρση αποφάσεων δεσμεύσεων περιουσιακών στοιχείων.

Έχω μάλιστα στην κατοχή μου κάποια πολύ ενδιαφέροντα e-mails σύμφωνα με τα οποία κάποιοι πήγαιναν στη FATF και έδιναν έγγραφα προκειμένου να κάνουν ζημιά στη χώρα. Σε κάποια κείμενα γράφει -έχω και τις ημερομηνίες: 8 Νοεμβρίου του 2019 και 11 Φεβρουαρίου του 2020- ότι συνεχίζει να υπάρχει «misunderstanding» σε κάποιους στην Ελλάδα -η FATF τα λέει αυτά, όχι για την Κυβέρνηση, γι' αυτούς που έστελναν αυτά- και ότι αυτά έχουν συζητηθεί εκτενώς με την ελληνική κυβέρνηση, για να μην συνεχίζουν να εγείρονται ζητήματα σήμερα στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Συνεπώς, η στενότερη συνεργασία και επικοινωνία του Υπουργείου Οικονομικών με τους φορείς -ιδίως την FATF- συνεχίζεται έως σήμερα, καθώς η Κυβέρνηση παραμένει προσηλωμένη στον στόχο της αντιμετώπισης του ξεπλύματος μαύρου χρήματος, προσήλωση που επιβεβαιώθηκε και στο σεμινάριο εκπαίδευσης των μελλοντικών αξιολογητών της FATF, το οποίο διοργανώθηκε με μεγάλη επιτυχία στην Αθήνα τον Δεκέμβριο του 2019 με εκπαιδευτές - στελέχη της FATF και συμμετέχοντες υποψήφιους αξιολογητές από όλο τον κόσμο, αλλά και από τη συνεχή παρουσία του Υπουργείου Οικονομικών σε όλες τις διεθνείς συναντήσεις για τα θέματα που σχετίζονται με το ξέπλυμα χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η επιτυχία αυτή αποδεικνύεται στην πράξη με την προτεραιοποίηση που έχουμε θέσει ως ελληνική κυβέρνηση.

Κλείνοντας, για να μην επαναλάβω αυτά που είπα και στην επιτροπή σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο του σχεδίου νόμου, αλλά και επειδή αυτό το ανέπτυξε με πληρότητα ο αρμόδιος υπουργός και ο εισηγητής της Πλειοψηφίας, εγώ θα ήθελα μόνο να επισημάνω τα βασικά χαρακτηριστικά αυτού και τι επιτυγχάνουν.

Πρώτον, ενισχύεται το νομικό πλαίσιο, διευρύνοντας τη δυνατότητα συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων αρμοδίων φορέων και διευκολύνοντας την πρόσβαση σε μητρώα και διαθέσιμες πληροφορίες.

Δεύτερον, θεσπίζονται περιορισμοί στην ανωνυμία που περιβάλλει τα ψηφιακά νομίσματα, τις υπηρεσίες θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών και τις προπληρωμένες κάρτες.

Τρίτον, καθορίζονται κριτήρια και δικλίδες ασφαλείας σχετικά με συναλλαγές από και προς τρίτες χώρες «υψηλού κινδύνου», όπως αυτές χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τέταρτον, ενθαρρύνονται οι καταγγελίες για παραβιάσεις του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, που προέρχονται από εργαζόμενους εντός των υπόχρεων προσώπων μέσω της ενίσχυσης του πλαισίου προστασίας αυτών και της θεσμοθέτησης κατάλληλων εσωτερικών μηχανισμών και διαδικασιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας, μέσα στην οικονομική κρίση το τελευταίο εξάμηνο το Υπουργείο Οικονομικών συνέχισε την υλοποίηση της μεταρρυθμιστικής του ατζέντας. Αυτό επιβεβαιώθηκε και χθες στο Eurogroup. Αναβάθμισε και εκσυγχρόνισε το θεσμικό πλαίσιο για την εταιρική διακυβέρνηση και την κεφαλαιαγορά, θέσπισε το πλαίσιο των μικροχρηματοδοτήσεων και βγήκε την προηγούμενη Παρασκευή η σχετική απόφαση της Τραπεζής της Ελλάδος. Προώθησε φορολογικές μεταρρυθμίσεις, με στόχο την ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας της ελληνικής οικονομίας. Εισήγαγε ένα νέο πλαίσιο για δανειολήπτες που έχουν πληγεί από τις δυσμενείς επιπτώσεις του κορωνοϊού και σήμερα ψηφίζουμε την επέκτασή του για έναν μήνα. Προχωρούμε σε μια ακόμα μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία, προωθώντας την περαιτέρω ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Με όραμα, σχέδιο, εμπιστοσύνη στις δυνάμεις μας και σκληρή δουλειά, προχωρούμε βήμα-βήμα, ξεπερνώντας τις μεγάλες, αλλά πρόσκαιρες δυσκολίες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε και εμείς, κύριε Υπουργέ.

Μέχρι να ετοιμαστεί το Βήμα για να δώσω τον λόγο στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο από το Κίνημα Αλλαγής, τον κ. Ανδρέα Λοβέρδο, θέλει τον λόγο για ένα λεπτό η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Μόνο για ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ορίστε, κ. Αχτσιόγλου, έχετε τον λόγο.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Για τα ζητήματα του προϋπολογισμού θα τοποθετηθούμε στις διαδικασίες που θα γίνουν στην επιτροπή, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να αναφερθώ μόνο στο ζήτημα για το οποίο τοποθετήθηκα επί επίφαση και στην ομιλία μου, αναφορικά με τις διατάξεις που πέρασε η Κυβέρνησή σας για τη αποδέσμευση περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες. Είπα ότι προβλέψατε μια πολύ σύντομη προθεσμία, με βάση την οποία αποδεσμεύονται τα περιουσιακά στοιχεία από εγκληματικές δραστηριότητες και μάλιστα, ότι είχατε δώσει μια περίοδο τριών μηνών, ώστε και αυτά τα οποία ήταν δεσμευμένα, να αποδεσμευτούν και εσείς είπατε τώρα, από το Βήμα, ότι τούτο δεν ισχύει και ότι απλώς ήταν μια προθεσμία προκειμένου όλα αυτά να μεταφερθούν τελικά στα αρμόδια δικαστικά όργανα.

Σας καλώ να διαβάσετε το άρθρο 15 εκείνου του νόμου, τη μεταβατική σας δηλαδή διάταξη, η οποία επί λέξει είχε: «Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, ήτοι των τριών μηνών, η διάταξη του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, δηλαδή αυτή που έλεγε για τη δέσμευση

των περιουσιακών στοιχείων, παύει αυτοδικαίως να ισχύει». Αποδεσμεύονται, δηλαδή, τα δεσμευμένα. Αυτό αυτομάτως το έλεγε η διάταξη ότι γίνεται. Είναι σαφές ότι οι δεσμεύσεις περιουσιακών στοιχείων αυτοδικαίως έπαυαν με αυτή σας τη ρύθμιση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Αχτσιόγλου.

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Τροποποίηση Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, νέο πλαίσιο επιλογής διοικήσεων στον δημόσιο τομέα, ρύθμιση οργανωτικών θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, ρυθμίσεις για την αναπτυξιακή προοπτική και την εύρυθμη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής κ. Ανδρέας Λοβέρδος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, καλησπέρα.

Όταν από τον Μάρτιο και μετά συζητάμε για την υγεία με κριτήριο την πανδημία, ταυτοχρόνως και για την οικονομία λόγω της ύφεσης. Όταν συζητάμε για την οικονομία και αναφερόμαστε στην ύφεση και στις προβλέψεις, ταυτοχρόνως η συζήτηση μάς παραπέμπει στην πανδημία. Έχουμε πια ένα ζεύγος θεμάτων και είμαστε υποχρεωμένοι να το αντιμετωπίσουμε από κοινού.

Άκουσα χθες το πρωί την κ. Σπυράκη στην τηλεόραση να κάνει μια αναφορά στις προβλέψεις σχετικά με την ανακάλυψη και παραγωγή του εμβολίου για τον COVID-19 και δεν πίστευα στα αυτιά μου, γιατί, επικαλούμενη διαδικασίες μέσα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ανέφερε ότι αυτές είναι οι προβλέψεις των εταιρειών που χρηματοδοτούνται για να κατασκευάσουν, για να ανακαλύψουν και να ξεκινήσει η παραγωγή των εμβολίων.

Της τηλεφώνησα -έσκυπα πιο προσεκτικά στα δεδομένα- και σας ανακινώω τα εξής, αγαπητές και αγαπητοί. Επρόκειτο για μια συνεδρίαση δύο επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, βιομηχανίας και υγείας, πρόσφατα, στις 22 Σεπτεμβρίου, όπου οι εκπρόσωποι δύο πολύ μεγάλων φαρμακευτικών εταιρειών, «SANOFI PASTEUR» και «CUREVAC», είπαν ότι τα εμβόλια που ετοιμάζουν, που οι ίδιοι επιστημονικά προσπαθούν να ανακαλύψουν, θα είναι έτοιμα εντός του 2021. Μάλιστα μίλησαν για ένα δισεκατομμύριο δόσεις εμβολίων έως το τέλος του 2021. Επαναλαμβάνω: Στα τέλη όχι του 2020, όπως προσδοκούμε, αλλά στα τέλη του 2021.

Εάν αυτό είναι έτσι, τότε όλες οι προβλέψεις για την πορεία της οικονομίας το τρέχον έτος και ο προϋπολογισμός, προσχέδιο του οποίου κατατέθηκε, νομίζω ότι είναι εκτός πραγματικότητας. Ως αισιόδοξος άνθρωπος, εύχομαι αυτές οι εκτιμήσεις να πέσουν έξω. Αισιόδοξος είμαι και νομικός, κατά τα άλλα.

Εδώ μιλούν αυτοί οι οποίοι χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και κατά τούτο, στις επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δίνουν λόγο. Αυτοί, λοιπόν, που χρηματοδοτούνται για την ανακάλυψη και στη συνέχεια, για την παραγωγή, να είναι πιο κοντά στην πραγματικότητα από εμάς, τους υπόλοιπους. Έτσι είναι.

Λυπάμαι πάρα πολύ που μεταφέρω αυτή την πληροφορία, αλλά αυτή η πληροφορία είναι που κατατέθηκε στους Ευρωβουλευτές πριν από λίγες μέρες.

Μπαίνοντας τώρα στο θέμα «νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τρομοκρατία και τα συναφή», άκουσα ευχάριστα τον κ. Τσακαλώτο, ομιλούντα ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, να κάνει αναφορά σε έναν σύμβουλο του Τόνι Μπλερ, Πρωθυπουργού του Ηνωμένου Βασιλείου επί πολλά χρόνια, στον λόρδο Πίτερ Μάντελσον και σε μια δική του αναφορά, του Πίτερ Μάντελσον, στη δεκαετία του 1990 όμως - αυτό δεν το είπα - ότι υπάρχει ανάμεσα στον πλούτο και ο βρώμικος πλούτος, που δεν μας τaráσσει και την άνεση, γιατί κοιτάμε να πληρώνουν αυτοί τους φόρους τους και εάν πληρώνουν τους φόρους τους, όλα καλά.

(Στο σημείο αυτό τον Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

Επειδή ξέρω καλά αυτή τη συζήτηση, θέλω να κάνω δυο παρατηρήσεις. Αυτές οι σκέψεις του Βρετανού έγιναν σε μια περίοδο κατά την οποία δεν χαρακτηρίζαν και καθόριζαν από την πλευρά του Εργατικού Κόμματος του Ηνωμένου Βασιλείου την πολιτική του κράτους αυτού. Ταυτόχρονα, ο ίδιος ο άνθρωπος, χρόνια μετά, το 2012, είπε ότι αυτές του οι δηλώσεις και οι σκέψεις ήταν αυθόρμητες και όχι τεκμηριωμένες και δεν τις ακολουθεί πια, τις έχει εγκαταλείψει. Ουδέποτε, όμως, το Εργατικό Κόμμα της χώρας αυτής ακολούθησε πολιτικές αυτού του ύφους, φόρους να πληρώνεις και ό,τι και αν κάνεις και να συσσωρεύεις πλούτο, δικαιολογημένο είναι. Αυτή είναι η πρώτη μου παρατήρηση.

Η δεύτερή μου παρατήρηση σχετίζεται με τη γενίκευση που προσπαθούν κάποιοι να κάνουν. Δεν νομίζω ότι θα το τολμούσε αυτό ο κ. Τσακαλώτος. Πάντως, σήμερα δεν το έκανε. Από τη διακυβέρνηση των ευρωπαϊκών κρατών την περίοδο του σοσιαλδημοκρατικού εκσυγχρονισμού, με τον Πρόντι, με τον Σρέντερ, με τον Σημίτη, με τον Μπλερ προέκυψαν μύρια καλά για τους κατοίκους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κυβερνήσεις δούλεψαν καλύτερα, τα έργα διαδέχονταν το ένα το άλλο, η ανάπτυξη ήταν δεδομένη και για πολλά χρόνια και στη χώρα μας και η σοσιαλδημοκρατία και σε αυτή τη φάση την εκσυγχρονιστική της πρόσφερε.

Βέβαια, οι απώλειες της σοσιαλδημοκρατίας ήταν σε αναφορά με την εκλογική της βάση, γιατί διαφοροποιήθηκαν τα συνθήματά της, διαφοροποιήθηκε ο πολιτικός της λόγος, μίκρυναν οι διαφορές με τις φιλελεύθερες δημοκρατικές παρατάξεις της Κεντροδεξιάς.

Πλήρωσε η σοσιαλδημοκρατία αυτή της την προσφορά. Θέλω ότι οι συνδέσεις μιας εκσυγχρονιστικής σοσιαλδημοκρατικής πολιτικής με τη φράση αυτή «περί βρώμικου πλούτου, βρώμικου πλουτισμού, βρώμικων πλουσιών που μάγκεψαν», δεν είναι σοβαρή. Και εν πάση περιπτώσει, δεν υπάρχει σοσιαλδημοκρατικό εργατικό κόμμα στην Ευρώπη που να υποστηρίξει κάτι τέτοιο. Πρώτα απ' όλα, δεν το υποστηρίξαμε εμείς, κυρίες και κύριοι, οι οποίοι ως Κυβέρνηση θεσπίσαμε τις πιο σοβαρές και πιο αυστηρές κρατικές διαδικασίες και κρατικούς θεσμούς που στρέφονται εναντίον της διαφθοράς, τις οποίες ανέφερε ο κ. Κατρίνης στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής και σήμερα.

Πάμε τώρα μια και μιλάμε γι' αυτό να κάνουμε μία αντίστιξη. Στη συζήτηση των φορέων προσήλθε η κ. Ζαΐρη, η επικεφαλής της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες. Τί μας είπε; Μας είπε ότι δεν έχει να επιδείξει η αρχή της σημαντικά επιτεύγματα. Εάν μπω απολύτως στο γράμμα των λέξεων της, του λόγου της, θα μπορούσα να πω ότι τα αποτελέσματα είναι πτωχά έως μηδαμικά.

Δεν ξεχνάω βέβαια ότι η κυρία αυτή, παρ' ότι δεν έχει αποτελέσματα στο κυρίως έργο της, πήγε να εμπλέξει τον πρώην Πρωθυπουργό, τον Κώστα Σημίτη, τον έβαλε και στο στόμα της -εν πάση περιπτώσει, ο τρέχων διάλογος εκείνης της εποχής- και μετά ζητούσαν συγγνώμη ο ένας πίσω από τον άλλον ότι έκαναν λάθος. Αλλά εν πάση περιπτώσει είμαστε ακόμα στη μείζονα σκέψη της ότι δεν έχει να επιδείξει, τα τελευταία χρόνια που είναι στο αξίωμα αυτό, η αρχή της κάποια επιτεύγματα σοβαρά. Μηδαμικά είναι τα αποτελέσματά της. Έδωσε κάποια αντικειμενικά στοιχεία, λόγου χάριν το σέβομαι αυτό ότι χρειάζεται προσωπικό, πρέπει να στελεχωθεί η αρχή.

Κυρίες Υπουργέ, σας αφορούν ως μέλος της Κυβέρνησης αυτές οι παρατηρήσεις και οι υποδείξεις της κ. Ζαΐρη που την έχετε ακόμη εκεί, ακόμα είναι στα καθήκοντά της, κατά τη διάρκεια της θητείας της προφανώς, πρέπει όμως να στηρίξετε τις αρχές αυτές, το δέχομαι αυτό.

Το δεύτερο είναι ότι πρότεινε και κάποια μέτρα. Φαίνεται από τις νομοτεχνικές που καταθέσετε τώρα ότι ένα από αυτά το δεχθήκατε. Λέει δηλαδή «να είναι η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομη δραστηριότητα ως δεύτερο αδίκημα που πρέπει να συνδέεται με πρωτεύον, με βασικό υπαρκτό αδίκημα». Να υπάρχει όταν συνδέεται με αδίκημα και τιμωρείται με ποινή φυλάκισης άνω των έξι μηνών, δηλαδή πλημμέλημα και οπωσδήποτε και κακούργημα στη συνέχεια; Της φάνηκε αυτό ότι δεν είναι σωστό και ζήτησε χαμηλότερες ποινές.

Έρχεσθε τώρα με τη νομοτεχνική βελτίωση να πείτε «φυλάκιση», δηλαδή κατά το άρθρο 53 του Ποινικού Κώδικα «άνω των δέκα ημερών». Κύριε Σταϊκούρα, είναι σοβαρό αυτό; Το έχετε μελετήσει; Θέλω να το σκεφθείτε. Διαβάστε τον Ποινικό Κώδικα στο άρθρο 53 όπου σχετικά με την ποινή της φυλάκισης ορίζει το *minimum* και το *maximum*, δέκα μέρες με πέντε χρόνια. Σοβαρά; Ξέρετε πόσα αδικήματα τιμωρούνται με φυλάκιση αυτών των λίγων ημερών;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Ναι, αλλά γιατί το ζήτησε η κ. Ζαΐρη αυτό;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Να ρωτήσετε την κ. Ζαΐρη. Εσείς τί είστε; Δεν είστε...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Γιατί σχετικά με τα αδικήματα έχει πέσει η βάση της ποινής κάτω από το εξάμηνο. Και γι' αυτό το ζητάει αυτό, εάν το κατάλαβα καλά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Αυτό όμως οδηγεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριοι συνάδελφοι, να προχωρήσουμε τη διαδικασία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Παρατήρηση. Θέλω να συζητάμε. Ποτέ μου δεν είπα, αφήστε με να τελειώσω. Όχι. Τώρα που κάνεται την παρέμβαση θα σας απαντήσω.

Αυτό αφορά τον ισχύοντα Ποινικό Κώδικα τον οποίο ψήφισε η ελληνική Βουλή χωρίς τη δική μας παρουσία και νομίζω και τη δική σας, την τελευταία μέρα πριν πέσει η προηγούμενη κυβέρνηση. Εάν σας φαίνονται ορισμένες ποινές ιδιαίτερα χαμηλές, να τις αλλάξετε. Αλλά το να γενικεύετε και να λέτε «για όλες τις περιπτώσεις αρκεί η φυλάκιση για να συνδεθεί με αυτήν το επί παρεπόμενο αδίκημα του ξεπλύματος είναι τραγικό». Το «έξι μήνες» ήταν τουλάχιστον ένα σοβαρό όριο.

Συμμετέχω σε διάλογο, αγαπητέ συνάδελφε, ασκώντας τα δικανικά μου καθήκοντα πολλές φορές. Σήμερα, κατά σύμπτωση, στο εφετείο κακουργημάτων που ήμουν συζητούσαμε με συναδέλφους το θέμα αυτό. Αναρωτιέσαι εάν στέκει αυτό ως κύριο αδίκημα για να δεθεί μαζί του το ξεπλύμα; Πάντα υπάρχει ένας προβληματισμός. Αλλά, να σου λέει ο νομοθέτης ότι αρκεί η ποινή της φυλάκισης, δηλαδή των δέκα ημερών, ε, όχι, πάει πολύ.

Δεν νομοθετούμε έτσι στην Αίθουσα αυτή, ελέγχουμε τα πράγματα. Προσπαθούμε να δούμε εάν σκέψεις που προτείνουμε, που καταλήγουν σε προτάσεις που αφορούν την ποινική νομοθεσία, είναι σοβαρές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θέλω δύο λεπτά ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

Τώρα κάτι για τον κ. Αλεξιάδη, είναι πολιτικό, γι' αυτό το συνδέω εδώ.

Είπατε, αγαπητέ συνάδελφε, στην εισήγησή σας, γιατί κάναμε το πρωί μία πολύ καλή τοποθέτηση, όλα τα κόμματα. Εμείς, σεβαστήκαμε και την πρωτοβουλία του κ. Τσακαλώτου, ήσασταν εδώ όμως. Κάναμε μία πολύ καλή τοποθέτηση ως Κίνημα Αλλαγής για το θέμα της Χρυσής Αυγής. Αλλά έκανα και την παρατήρηση ως καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου ότι η Βουλή δεν επιβάλλει κυρώσεις. Η Βουλή νομοθετεί. Η Βουλή ελέγχει. Φυσικά και τα κόμματα δεν επιβάλλουν κυρώσεις, γιατί θα ήταν ζούγκλα η κοινωνία μας εάν το ένα κόμμα τιμωρούσε τα στελέχη του άλλου. Είπατε ότι πόσοι το είπαν αυτό; Δεν αναφερθήκατε, αλλά είπατε γενικώς μιλώντας ότι όσοι λένε αυτό κατά κάποιον τρόπο έχουν επιλεκτική μνήμη γιατί όταν διερευνώνται θέματα πολιτικής διαφθοράς υπήρχε κριτική και μάλιστα, πολύ έντονη εναντίον δικαστικών οργάνων. Έχετε δίκιο. Ναι, υπήρχε πολύ μεγάλη και έντονη κριτική που κατέληξε και σε παραπομπή. Τα είπε ο κ. Λιβανός. Δεν θέλω να προσθέσω κάτι.

Απλώς, δεν ξέρω πόσο χρονών είστε. Θυμάμαι πάρα πολύ καλά, με είχε ως νέον άνθρωπο συγκλονίσει η ταινία «Πρόσωπα υπεράνω πάσης υποψίας» Τζιάν Μαρία Βολοντέ και Φλορίντα Μπολκάν, ίσως την Φλορίντα Μπολκάν να τη θυμάστε. Ο επικεφαλής του Τμήματος Ανθρωποκτονιών στην Ιταλία, στη Ρώμη ερευνούσε υπόθεση ανθρωποκτονίας που είχε κάνει ο ίδιος. Συμβαίνουν αυτά και στις καλύτερες κοινωνίες και στις πιο προηγμένες θεσμικά. Πρέπει να τα καταδικάσεις. Άλλο αυτό, άλλο εν όψει μιας δικαστικής απόφασης να παίρνεις εσύ την απόφαση για λογαριασμό του δικαστή.

Ο κ. Τσακαλώτος ήταν πολύ προσεκτικός. Άλλοι συνάδελφοι στην Αίθουσα δεν ήταν. Εν πάση περιπτώσει όμως, η Βουλή έστειλε ένα μήνυμα και αυτό είναι το πολύ θετικό. Εσείς, εμείς, η Νέα Δημοκρατία η Ελληνική Λύση και το ΜέΡΑ25 και το ΚΚΕ, σε γενικές γραμμές παρ' ότι ο κ. Παφίλης κάπου λίγο βγήκε από τα όρια, νομίζω ότι στείλαμε ένα μήνυμα ως Εθνική Αντιπροσωπεία μη ανάμειξης, αλλά εν πάση περιπτώσει ένα μήνυμα κατά του φασισμού, κατά του ναζισμού.

Θα ήθελα να πω μία λέξη για το σχέδιο νόμου. Εμείς ψηφίζουμε, τα είπε ο κ. Κατρίνης, είναι η έκτη νομοθετική σας πρωτοβουλία λέτε. Σας θυμάμαι εδώ να έχετε έλθει πολλές φορές, δηλαδή έχετε ασκήσει πολλές φορές το καθήκον σας ως Υπουργός Οικονομικών, μιλήσατε για έξι πρωτοβουλίες, η αριθμηση ίσως είναι των μειζώνων θεμάτων που δεν αφορούσαν ΠΝΠ, αλλά αφορούσαν ως κύριο λόγο το Υπουργείο σας. Εντάξει. Κάνετε μία αναφορά στη συνολική σας οικονομική πολιτική η οποία δεν επιτρέπει αντιδίκια σε σχέση με το σχέδιο νόμου εκτός από το θέμα που έβαλα, το θέμα της φυλάκισης των δέκα ημερών.

Καταλαβαίνω πως ένας Βουλευτής και πολιτικός, πρώην Υπουργός, που έχει παρακολουθήσει και σε Υπουργικό Συμβούλιο να λαμβάνονται αποφάσεις για μέτρα κατά της διαφθοράς και φυσικά γι' αυτό δεν αρνούμαστε τη θετική μας ψήφο, όμως μένω, κυρίες και κύριοι Βουλευτές και κλείνω με αυτό, ότι η Ελλάδα σε σχέση με αυτά που τρέχουν από το οργανωμένο έγκλημα. Νομιμοποίηση εσόδων ως κατάληξη, ναρκωτικά, τρομοκρατία είναι τόσο προχωρημένα που όταν ομολογείς ότι είσαι σε νηπιακή ηλικία, τότε παραδέχεσαι ότι έχεις μπροστά σου πολύ δρόμο να τρέξεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, έχουμε φθάσει τα δεκατέσσερα λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Έκλεισα, κύριε Πρόεδρε.

Και αυτόν τον δρόμο η ελληνική Βουλή, εάν τον τρέξει, θα τον παρακολουθήσει. Εάν δεν τον τρέξει η Κυβέρνηση, θα κάνει κριτική.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Λοβέρδο, έχω πολλά να θυμηθώ για τη Χρυσή Αυγή τα χρόνια που περάσαν, αλλά τώρα προεδρεύω.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Μια και το λέτε, μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Για δέκα δευτερόλεπτα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ακούσατε τι είπε ο κύριος Πρόεδρος; Έκανε μια αναφορά γι' αυτά που θα μπορούσαμε να πούμε για τη Χρυσή Αυγή. Το απέφυγα και στην πρωινή μου ομιλία και στην τωρινή μου ομιλία. Έχω υποστεί όμως την παρουσία όλων εναντίον μου στις πλατείες. Το κόμμα μου ως κυβέρνηση έχει υποστεί την παρουσία στις πλατείες όλων μαζί εναντίον μας και επίσης όταν συγκαταβουλεύσαμε με τη Νέα Δημοκρατία. Δεν είναι όμως μέρα γι' αυτά. Έχουμε άλλες μέρες να τα λέμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ζητήσει ο κύριος Υπουργός για δύο λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Κύριε συνάδελφε, μίλησα για τις νομοθετικές πρωτοβουλίες, που έχω αναλάβει το τελευταίο χρονικό διάστημα εν μέσω της υγειονομικής κρίσης. Οι συνολικές νομοθετικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης είναι δεκατέσσερις αυτόν τον χρόνο. Για τα συγκεκριμένα θέματα που εγειρέτε θα απαντήσει ο αρμόδιος Υπουργός σε λίγο. Εγώ μόνο μία παρατήρηση θέλω να κάνω σε αυτό που είπα προηγουμένως η κ. Αχτσιόγλου και δεν πήρα αμέσως τον λόγο, διότι είχατε ήδη ανέβει στο Βήμα.

Αναφερθήκατε, κυρία συνάδελφε, στη διάταξη του άρθρου 15 του ν.4637/2019 που λέει ότι εντός προθεσμίας τριών μηνών οι διατάξεις του Προέδρου της αρχής για τις παλιές υποθέσεις διαβιβάζονται στο αρμόδιο δικαστικό όργανο προς κρίση. Σωστά; Είπατε τρεις μήνες. Να σας θυμίσω -υποθέτω ότι το ξέρατε, αλλά δεν το είπατε- ότι με μεταβατική διάταξη στις 14-2-2020 το τρίμηνο έγινε εξάμηνο. Πρώτη διαφορά είναι αυτή. Μιλάμε για εξάμηνο και όχι για τρίμηνο.

Δεύτερον, να είναι πολύ ξεκάθαρο. Εξάμηνο διαβιβάζονται στο

αρμόδιο δικαστικό όργανο προς κρίση. Και όπως σας είπα, δεν ετέθη κανένα ζήτημα αποδέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με σοβαρές αξιόποινες πράξεις και δεν υπήρχε καμμία ενημέρωση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Οικονομικών για οποιοδήποτε κώλυμα ή ανάγκη για περαιτέρω παράταση. Προσέξτε, σε τι; Στη διαβίβαση. Τα δικαστικά αυτά όργανα που έχουν και τα εχέγγυα της δικαστικής εξουσίας αποφασίζουν για τη διατήρηση ή μη της πράξης δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων χωρίς χρονικό περιορισμό και σύμφωνα με τις εγγυήσεις του νόμου. Άρα μην μπερδεύουμε τη διαβίβαση με την αξιολόγηση.

Και επαναλαμβάνω -και κλείνω με αυτό, επειδή πάντα αξιολογούμαστε- ότι υπάρχουν έγγραφα της FATF 11 Φεβρουαρίου του 2020 και 14 Φεβρουαρίου του 2020 που επιβεβαιώνουν την ορθότητα της νομοθετικής παρέμβασης της σημερινής Κυβέρνησης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Σας ευχαριστώ.

Κυρία Κομνηνάκη, είναι αλήθεια ότι εσείς ποτέ δεν ήσασταν μαζί με τη Χρυσή Αυγή.

Εγώ θέλω να θυμίσω κάτι, ότι απετράπη την τελευταία στιγμή η εισβολή στη Βουλή από την πλατεία Συντάγματος και τους «Αγανακτισμένους» που πρωτοστατούσαν οι Χρυσαιγίτες. Να μην τα ξεχνάμε αυτά.

Τον λόγο έχει ο κ. Μπουτσικακής.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ - ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΠΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρά τις δύσκολες συνθήκες τις οποίες βιώνει η χώρα μας το τελευταίο διάστημα λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, η Κυβέρνησή μας, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας πατάει γκάζι στις μεταρρυθμίσεις. Η κρίση αυτή, όπως είπα και ο Πρωθυπουργός, έγινε επιταχυντής του ψηφιακού μετασχηματισμού του κράτους. Ενισχύουμε την εθνική οικονομία με συνεχή προώθηση νέων πρωτοβουλιών. Εκσυγχρονίζουμε τη νομοθεσία. Διασφαλίζουμε τη νομιμότητα. Πολεμάμε τη φοροδιαφυγή. Ενισχύουμε την καλή λειτουργία της αγοράς.

Η πολιτική μας αυτή παράγει ήδη αποτελέσματα. Γι' αυτό και εταιρείες κολοσσοί, οι οποίες θέλουν σταθερότητα, ασφάλεια, συνέπεια στο κράτος, όπως η «MICROSOFT», η «PFIZER», η «CISCO» και άλλες πολλές, ήρθαν να επενδύσουν στη χώρα μας τα χρήματά τους, δημιουργώντας χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας τώρα εν μέσω της πανδημίας. Πλέον δημιουργούνται οι προϋποθέσεις ώστε να επιστρέψουν και αυτοί οι οποίοι έφυγαν στα χρόνια της κρίσης. Τους καλούμε λοιπόν όλους τις γνώσεις και την εμπειρία που απέκτησαν στο εξωτερικό να τις αξιοποιήσουν τώρα εδώ, βοηθώντας την πατρίδα στη μετάβαση στη νέα εποχή, στην εποχή του brain gain και στο τέλος του brain drain.

Σήμερα προχωράμε στην ενσωμάτωση της πέμπτης ευρωπαϊκής οδηγίας για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, οδηγία την οποία παρέλειψε να ενσωματώσει η προηγούμενη κυβέρνηση και αυτό βέβαια ανήκει σε μια μακρά λίστα αυτών που παρέλειψε και δεν πρόλαβε να κάνει αυτή η κυβέρνηση, η «πρώτη φορά αριστερά». Τα διεθνή οικονομικά σκάνδαλα και οι τρομοκρατικές επιθέσεις επέβαλαν την αυστηροποίηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Η τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα εκμεταλλεύονται τις νέες τεχνολογίες για το ξέπλυμα χρήματος. Πρόσφατα οι Ηνωμένες Πολιτείες κατέσχεσαν εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια σε bitcoin, χρήματα που προορίζονταν για τη χρηματοδότηση τρομοκρατικών ενεργειών. Μόλις πριν από λίγες ημέρες εξαρθρώθηκε στη Γαλλία ένα μεγάλο δίκτυο τρομοκρατίας που χρησιμοποιούσε κρυπτονομίσματα.

Οι εκθέσεις διεθνών οργανισμών δείχνουν ολοένα και αυξανόμενη σύγκλιση ανάμεσα στην τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα, πράγμα που συνιστά ολοένα και μεγαλύτερη απειλή για την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καταλαβαίνουμε λοιπόν πόσο σημαντική είναι η ενίσχυση των μηχανισμών ενάντια στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος. Μόνο αν το χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι κατάλληλα θωρακισμένο, θα μπορεί να αποτρέψει τους εγκληματίες

που αναζητούν καταφύγιο μέσω αδιαφανών δρόμων. Μόνο τότε η κοινωνία μας θα είναι ασφαλής και ελεύθερη. Τη σημασία που δίνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στην καταπολέμηση του ξέπλυματος μαύρου χρήματος την αποδείξαμε και με τον πρόσφατο νόμο για τις μικροπιστώσεις, δίνοντας τέλος στον παράνομο δανεισμό και τις συνέπειές του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ενίσχυση της διαφάνειας αποτελεί ισχυρό αποτρεπτικό παράγοντα. Σήμερα με το παρόν νομοσχέδιο την ενισχύουμε ακόμα περισσότερο. Θέτουμε αυστηρότερους κανόνες, περιορίζουμε την ανωνυμία στα ψηφιακά νομίσματα, πορτοφόλια και τις κάρτες prepaid. Ενισχύουμε τη συνεργασία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ώστε οι εποπτικές και δικαστικές αρχές να μπορούν να κάνουν τη δουλειά τους με ταχύτητα, αποτελεσματικότητα και ακρίβεια. Αναβαθμίζουμε τα επίπεδα διαφάνειας, ώστε να είναι εφικτή η πρόσβαση σε πληροφορίες για την ταυτοποίηση των συναλλασσομένων. Εισάγουμε δικλίδες ασφαλείας στις συναλλαγές από και προς τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Θέτουμε επιπλέον κανόνες που είναι αποτέλεσμα της δικής μας εθνικής προσπάθειας. Ειδικότερα, ενισχύουμε τη διαφάνεια των εταιρικών δομών. Θεσπίζουμε κανόνες για τους παρόχους ανταλλαγής μεταξύ εικονικών και πραγματικών νομισμάτων. Τελειώνουμε το ξέπλυμα μαύρου χρήματος, του παράνομου χρήματος, με αυτές τις συναλλαγές. Ορίζουμε το σύστημα μητρώων τραπεζικών λογαριασμών και λογαριασμών πληρωμών ως κεντρικό αυτοματοποιημένο μηχανισμό για την ηλεκτρονική ανάκτηση δεδομένων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο διαμορφώθηκε μετά από μακρά δημόσια διαβούλευση, μετά από γόνιμο διάλογο με τους φορείς και την αγορά, με στόχο τη μετάβαση της χώρας μας στην ψηφιακή εποχή και τις απαιτήσεις του εικοστού πρώτου αιώνα, με στόχο να ωφεληθεί η εθνική οικονομία σε όλα τα επίπεδα. Η αυξημένη διαφάνεια θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη στο χρηματοπιστωτικό σύστημα από ολόκληρη την ελληνική κοινωνία αλλά και από τους ίδιους τους επενδυτές, διότι για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας η ευθύνη απέναντι στην κοινωνία δεν τελειώνει με την ψήφιση ενός σωστού και αναγκαίου νομοσχεδίου. Για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στόχος είναι η αποτελεσματική εφαρμογή του στην πράξη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε τον κύριο συνάδελφο.

Ακολουθεί ο συνάδελφος κ. Αθανάσιος Καββαδάς από τη Νέα Δημοκρατία και μετά αμέσως μετά τον λόγο έχει ζητήσει η κ. Μπακαδήμα, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25. Συνεχίζουμε με άλλους τρεις συναδέλφους και θα ολοκληρωθεί η διαδικασία.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΒΒΑΔΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η υγιής οικονομική δραστηριότητα αναπτύσσεται σε ένα περιβάλλον διαφάνειας και κανόνων. Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσα από τη μετατροπή, διαχείριση ή μεταβίβαση κινητών αξιών υπονομεύει την ανάπτυξη υγιούς οικονομικής δραστηριότητας.

Υπολογίζεται, σύμφωνα με στοιχεία της «Thomson Reuters» ότι το ηλεκτρονικό έγκλημα επιφέρει απώλειες 1,5 τρισεκατομμυρίων δολαρίων στις υγιείς και νόμιμες επιχειρήσεις, αλλά και στην οικονομία σε ετήσια βάση. Την ίδια στιγμή, το ξέπλυμα χρήματος εμπεριέχει κινδύνους και για τον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Είναι σαφές ότι για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες ή εγκληματικές δραστηριότητες απαιτείται ο διαρκής εκσυγχρονισμός και η επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου. Αυτήν την ανάγκη υπηρετεί το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα. Επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις στον ν.4557/2018, αφού, όπως είπαμε πριν, οι εξελίξεις τρέχουν και πρέπει να αντιμετωπίζονται όλα τα κενά που υπάρχουν στο θεσμικό πλαίσιο, αλλά και οι νέες μορφές που μπορεί να προσλάβει το ξέπλυμα χρήματος.

Ταυτόχρονα, όμως, ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η πέμπτη κατά σειρά οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία λειτουργεί στην κατεύθυνση της περαιτέρω αυτοστηροποίησης του θεσμικού πλαισίου. Είναι σημαντικό ότι μέσα από αυτή τη θεσμική παρέμβαση αντιμετωπίζονται τα κενά που υπήρχαν. Θα αναφέρω χαρακτηριστικά την ενοποίηση των βάσεων δεδομένων, μέσα από την οποία μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικός ο έλεγχος.

Μέσα από το νομοσχέδιο θεσπίζονται σημαντικές καινοτομίες που θωρακίζουν το σύστημα και τις διαδικασίες ελέγχου για να παταχθεί η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες όπως:

Πρώτον, η κατοχύρωση της διαφάνειας των εταιρικών δομών. Υπάρχει ξεκάθαρη πλέον υποχρέωση καταχώρισης στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων των εταιρικών ή άλλων νομικών οντοτήτων. Σε αυτό το μητρώο θα υπάρχει δημόσια πρόσβαση.

Δεύτερον, η αντιμετώπιση των κενών που υπήρχαν σχετικά με τα κρυπτονομίσματα και που επικεντρώνεται κυρίως στην ανωνυμία των χρηστών. Με διατάξεις του νομοσχεδίου περιορίζεται το πρόβλημα της ανωνυμίας των χρηστών, αφού υπάρχει υποχρέωση εγγραφής των παρόχων σε μητρώο.

Τρίτον, η θεσμοθέτηση κριτηρίων και κανόνων ασφαλείας και ελέγχου των συναλλαγών με τρίτες χώρες που θεωρούνται χώρες υψηλού κινδύνου για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Τέταρτον, η δημιουργία συστήματος Μητρώου Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών. Το σύστημα αυτό θα αποτελεί μία ενοποιημένη πλέον βάση δεδομένων, προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα οι φορολογικές αρχές να έχουν άμεση πρόσβαση σε στοιχεία για την ταυτότητα των κατόχων τραπεζικών λογαριασμών αλλά και για όλες τις συναλλαγές.

Πέμπτον, η ενίσχυση των μηχανισμών ανταλλαγής πληροφοριών ανάμεσα στις ανεξάρτητες αρχές, αλλά και στις φορολογικές αρχές των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έκτον, η ενίσχυση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, που θα έχει πλέον αυξημένη πρόσβαση σε στοιχεία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας κινείται, επίσης, η διάταξη σύμφωνα με την οποία θεσπίζεται η κατάρτιση καταλόγου που καθορίζει τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες όσων προσώπων ασκούν ή άσκησαν σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα. Θεωρούνται, επίσης, υπόλογοι και ενέχουν ευθύνη τραπεζικοί υπάλληλοι, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, λογιστές και μεσίτες ακινήτων που δεν προβαίνουν στον απαραίτητο έλεγχο για την εξακρίβωση των στοιχείων των συναλλασσομένων και αποκρύβουν αυτά τα στοιχεία από τις αρχές. Το θεσμικό πλαίσιο αντιμετώπισης για αυτές τις περιπτώσεις αυστηροποιείται, προβλέπονται ποινές φυλάκισης έως δέκα χρόνια και πρόστιμα έως 1,5 εκατομμύριο ευρώ.

Τέλος, μία αναφορά στην τροπολογία που έχει ενταχθεί στο νομοσχέδιο για τα αναδρομικά των συνταξιούχων. Δέσμευση του Πρωθυπουργού που γίνεται πράξη ήταν η καταβολή των αναδρομικών των συνταξιούχων, με βάση και την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Οι άμεσα ωφελούμενοι είναι ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες συνταξιούχοι, οι οποίοι θα λάβουν στο τέλος του μήνα 1,4 δισεκατομμύριο ευρώ. Η καταβολή των αναδρομικών πραγματοποιείται σε μια δύσκολη συγκυρία όχι μόνο για την ελληνική, αλλά και για την παγκόσμια οικονομία.

Όπως επισήμανε ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, η συγκεκριμένη, δαπάνη αγγίζει το όριο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας και αποτελεί όχι μόνο δείγμα σεβασμού και εφαρμογής των αποφάσεων της δικαιοσύνης, αλλά και πολιτική επιλογή.

Γίνεται μία τεράστια προσπάθεια για να κρατηθούν ζωντανές επιχειρήσεις, για να διατηρηθούν οι θέσεις εργασίας και να στηριχθούν οι άνεργοι και όσοι δεν έχουν εισόδημα. Η κοινωνική ευθύνη, συνενώνει, συνδέεται με την αλληλεγγύη αλλά και την παραδοχή ότι μέσα στην κρίση που έχει δημιουργήσει πανδημία, πρέπει να υπάρχουν προτεραιότητες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση παρά τις προσδο-

κίες που τρέφουν κάποιοι, εξακολουθεί να διαθέτει την εμπιστοσύνη της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτών. Μέσα σε αυτές τις ιδιαίτερες συνθήκες και τις συνέπειες που υπάρχουν στην οικονομία από την πανδημία είναι σημαντικό ότι στη χώρα έρχονται επενδύσεις. Η μεγάλη επένδυση της «MICROSOFT» είναι ψήφος εμπιστοσύνης στην εθνική μας οικονομία και αυτό είναι μόνο η αρχή. Η υλοποίηση των επενδύσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως στρατηγικές, ανάμεσα στις οποίες είναι και η κατασκευή μαρίνας στο Βλυχό της Λευκάδας, δίνουν προστιθέμενη αξία στην ελληνική οικονομία, παράγουν πλούτο, δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας.

Σε συνδυασμό, όμως, με το πλαίσιο διαφάνειας και ελέγχου που θεσπίζει το νομοσχέδιο που συζητούμε, διασφαλίζουμε ότι οι επενδύσεις θα φέρουν έσοδα στο δημόσιο, θα σημάδουν οφέλη για όλους και θα βοηθήσουν να φτάσει η ανάπτυξη σε όλα τα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Όπου να έρθει στο Βήμα η κ. Μπακαδήμα, έχει ζητήσει τον λόγο η κ. Αχτσιόγλου.

Παρακαλώ, κυρία Αχτσιόγλου.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, επανέρχομαι στο θέμα. Προβλέπατε ότι αποδεσμεύονται τα περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν από εγκληματικές δραστηριότητες μέσα σε δεκαοκτώ μήνες. Μετά δώσατε, πράγματι, μία παράταση, την οποία δεν ανέφερα και αυτό είναι σφάλμα μου. Σε αυτό το διάστημα, που τελικά συμπληρώνει έξι μήνες, πρέπει να μεταφερθούν όλες οι δικογραφίες από την αρχή καταπολέμησης στα δικαστικά όργανα. Και είπατε, όμως, μετά ότι τα δικαστικά όργανα θα είχαν το δικαίωμα κρίσης επί της ουσίας για όλες αυτές τις υποθέσεις και άρα, ότι όλα βαίνουν καλώς και δεν υπήρχε καμία ταχύτητα στο να αποδεσμευτούν στοιχεία από εγκληματικές δραστηριότητες.

Αυτό δεν είναι αλήθεια. Τα δικαστικά όργανα που λαμβάνουν αυτές τις δικογραφίες, σύμφωνα με τη ρύθμιση τη δικιά σας, το μόνο που μπορούν να κάνουν είναι να επικυρώσουν την αρχική δέσμευση. Πώς να την επικυρώσουν; Πώς να επικυρώσουν κάτι που έχει ήδη λήξει;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Δηλαδή, εσείς τους δεσμεύετε ως προς την αρμοδιότητά τους. Τους λέτε ότι εσείς το μόνο που έχετε ως δικαίωμα είναι να επικυρώσετε την αρχική δέσμευση, η οποία τότε μόνο μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί, εάν είναι εντός του δεκαοκταμήνου. Μετά το δεκαοκτάμηνο αυτή η δέσμευση έχει λήξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Άρα τα δικαστικά όργανα δεν μπορούν να κάνουν τίποτα επ' αυτού. Τίποτα. Είναι μία αρμοδιότητα η οποία δεν έχει περιεχόμενο ουσίας. Τους το περικόψατε σκοπίμως. Τους το περικόψατε ως προς τη δυνατότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Καταθέτω και την τροπολογία για το δεύτερο ζήτημα του ΕΝΦΙΑ στα μικρά νησιά. Κύριε Σταϊκούρα, ο ΣΥΡΙΖΑ στην τροπολογία του 2019 είχε εισοδηματικά όρια. Εδώ την έχω. Την καταθέτω για τα Πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρία Αχτσιόγλου, αυτά τα είπατε και στην πρωτολογία σας.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Όχι, αυτό δεν το είπα, με συγχωρείτε.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Έφη Αχτσιόγλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ελάτε, κυρία Μπακαδήμα, και με συγχωρείτε για την καθυστέρηση.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα, παρ' ότι είναι μια μέρα -και τοποθετηθήκαμε όλοι στην αρχή της συνεδρίασης- για το θέμα της Χρυσής Αυγής, ως εκ τούτου και σε-

βόμηση ότι πρέπει να συνεχίσει η διαδικασία και να μιλήσουν και οι συνάδελφοι που περιμένουν από το πρωί, θα εστιάσω την ομιλία μου αποκλειστικά στην τροπολογία που καταθέσαμε ως ΜΕΡΑ25 για την παράταση ισχύος του πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού για την πρόσληψη Δοκίμων Δικαστικών Πληρεξουσίων στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Με την προτεινόμενη διάταξη ζητούμε την αντικατάσταση της δέκατης παραγράφου του άρθρου 66, του ν.4714/2020 και τη λήψη πρόνοιας για την κάλυψη των υφιστάμενων κενών οργανικών θέσεων κύριου προσωπικού στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, αλλά και των κενών οργανικών θέσεων που θα ανακύψουν έως τις 12-4-2021. Σύμφωνα με τη σκοπούμενη διάταξη, προτείνουμε οι εν λόγω κενές οργανικές θέσεις να καλυφθούν από τον με ημερομηνία 18-4-2019 πίνακα επιτυχόντων, ο οποίος δημοσιεύτηκε 12-4-2019 του διαγωνισμού για την πλήρωση Δοκίμων Δικαστικών Πληρεξουσίων στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους που προκηρύχθηκε, να θυμίσουμε, με την υπ' αριθμόν 403/2018 απόφαση του τότε Υπουργού Οικονομικών.

Η παράταση της ισχύος του πίνακα επιτυχόντων κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες πρόσληψης δοκίμων δικαστικών πληρεξουσίων, αφ' ενός σε αναπλήρωση εκείνων των λειτουργών που συνταξιοδοούνται ή παραιτούνται και αφ' ετέρου, εξαιτίας της σύστασης νέων οργανικών θέσεων κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους: στα γραφεία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Προεδρία της Κυβέρνησης, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας, στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, στην Ακαδημία Αθηνών, γραφείο που δεν έχει στελεχωθεί μέχρι σήμερα, όπως και στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, το οποίο επίσης δεν έχει έως σήμερα στελεχωθεί.

Αξίζει, δε, να σημειωθεί ότι ο μέχρι στιγμής αριθμός των κενών οργανικών θέσεων κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο σύνολο της ιεραρχίας του ανέρχεται σε έντεκα. Συνεπώς η παρούσα προτεινόμενη από εμάς νομική ρύθμιση κρίνεται ως αναγκαία, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας κάλυψης των ανωτέρω κενών οργανικών θέσεων, αλλά όπως προείπα, και εκείνων που θα προκύψουν στο προσεχές διάστημα.

Ταυτόχρονα, δεδομένης της πανδημίας, η τυχόν προκήρυξη ενός νέου διαγωνισμού κρίνεται ως χρονοβόρα και δαπανηρή. Και είναι αμφίβολο να γίνει με τους περιορισμούς που θέτει η πανδημία. Ο, δε, υφιστάμενος πίνακας επιτυχόντων είναι πρόσφατος. Οπότε είναι ένα επιπλέον στοιχείο διασφάλισης της στελέχωσης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με νομικούς εγνωσμένης ικανότητας, αλλά και υψηλών ακαδημαϊκών προσόντων, οι οποίοι -χωρίς αμφιβολία- διαθέτουν τα απαιτούμενα εχέγγυα επιστημονικής επάρκειας.

Θα ήθελα να κλείσω, υπενθυμίζοντας ότι η παράταση ισχύος του πίνακα επιτυχόντων μέχρι την 12^η Απριλίου του 2021 είχε αποφασιστεί κατ' αρχάς με την υπ' αριθμόν 124/20-3-2020 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Δικαιοσύνης εξαιτίας της κατεπείγουσας ανάγκης για τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού στη χώρα μας σε συνδυασμό με την ανάγκη διασφάλισης της ομαλής λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου.

Εξαιτίας, λοιπόν, του γεγονότος ότι η χώρα μας διανύει στην παρούσα φάση το δεύτερο κύμα της πανδημίας καθίσταται -φρονούμε- επιβεβλημένη η εκ νέου παράταση της ισχύος του πίνακα επιτυχόντων, καθώς η υφιστάμενη υγειονομική κρίση δεν επιτρέπει τη διενέργεια ενός νέου διαγωνισμού στο προσεχές χρονικό διάστημα. Κρίνουμε, επίσης, ότι είναι επιβεβλημένη η εξάντληση του πίνακα επιτυχόντων, όπως συμβαίνει σε όλους τους παρόμοιους διαγωνισμούς.

Για αυτό, θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, να ζητήσω να κάνετε δεκτή την τροπολογία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Αθανάσιος Παπαχριστόπουλος από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ήταν Δευτέρα 16 Οκτωβρίου 2017 -δεν είναι απαραίτητο να το θυμόμαστε αυτό όλοι- μια συγκλονιστική ημερομηνία, όπου το αυτοκίνητο μιας Μολέζας δημοσιογράφου, της Ντάφνι Καρούανα Γκαλίτσα ανατινάχθηκε και σκοτώθηκε η δημοσιογράφος.

Κατά σύμπτωση, αυτή η δημοσιογράφος ερευνούσε τότε τις offshore εταιρείες του τότε Πρωθυπουργού, του κ. Μούσκατ και της συζύγου του. Ήταν το πρώτο αίμα που χύθηκε για τα Panama Papers. Επειδή πιστεύω ότι είναι επίκαιρο το θέμα, αξίζει τον κόπο να αναφέρουμε, τι ακριβώς έχουν τραβήξει κάποιοι δημοσιογράφοι που επιμένουν στην ερευνητική δημοσιογραφία και ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτής της ιστορίας. Ήταν πραγματικά μια συγκλονιστική ημερομηνία. Κι έχει σημασία για το σημερινό μας θέμα.

Θα ήθελα ακόμα να πω το εξής: Υπάρχει ένας ανθρώπινος ιστός, ο οποίος απασχολείται με τη διευκόλυνση τέτοιων πρακτικών. Εννοώ offshore, ξεπλύματος κ.τ.λ.. Ένας από αυτούς ήταν ο κ. Μιωνής -αν το θυμάστε- μαζί με τον κ. Μεταξά που είναι σήμερα ο άνθρωπος που η Νέα Δημοκρατία τον υπερασπίζεται. Ξέπλεναν μαύρο χρήμα σε διάφορες λίστες. Εκεί, ανήκουν δικηγόροι, λογιστές και τραπεζίτες, το σημερινό μας θέμα. Βοηθάει αυτό το λάδωμα των τροχών της παρανομησής χρηματοδότησης, της διαπλοκής, της διαφθοράς και του ξεπλύματος.

Θα ήθελα ακόμα να πω, σε ό,τι αφορά το σημερινό μας θέμα, ότι έχει μεγάλη σημασία να δούμε, τι ακριβώς έχει γίνει με αυτές τις ιστορίες. Είχε πάρει μια απόφαση το Συμβούλιο της Επικρατείας πριν δυο, τρία χρόνια -λυπάμαι, γιατί δεν θέλω να κάνω κριτική, είναι όμως απόφαση ειλημμένη- όπου στην πενταετία ακυρωνόταν οποιαδήποτε δίωξη αφορούσε ξεπλύμα μαύρου χρήματος. Τότε, βέβαια, ανάσταν πάρα πολλοί. Διότι ξέρουμε ότι υπήρχε η λίστα Λαγκάρντ, η λίστα Μπόργιανς και άλλες πολλές λίστες. Κρατήστε το αυτό.

Θέλω ακόμη να αναφέρω -και έχει πολύ μεγάλη σημασία κατά τη γνώμη μου- ότι ένα πολύ μεγάλο κομμάτι από τις αναφορές αυτής της ανεξάρτητης δημοσιογραφίας -και έχει πολύ μεγάλη σημασία- το ένα πέμπτο περίπου, στις τράπεζες δεν έχουν καν διευθύνσεις. Δηλαδή βλέπουμε τον βρώμικο ρόλο που παίζανε κάποιες τράπεζες -δεν λέω όλες- που έκαναν συναλλαγές με ανθρώπους που δεν ήξεραν ούτε τη διεύθυνσή τους. Κι έμπαιναν μετά στο διαδίκτυο για να δούνε με ποιους συναλλάσσονται. Και ενώ η ημερομηνία καταγγελίας περιεργων τέτοιων συναλλαγών ήταν εξήντα ημέρες, ο μέσος όρος πήγαινε στις εκατόν εξήντα έξι ημέρες, δηλαδή στον μισό χρόνο. Μερικές φορές και ποτέ. Γιατί άραγε;

Νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να πούμε ότι δύο χώρες, η σοβαρή Μεγάλη Βρετανία κυρίως και δευτερευόντως, οι Ηνωμένες Πολιτείες επιδίδονται σε αυτό το ξεπλύμα. Εξακόσιες εταιρείες έχουν χαρτογραφηθεί στη Μεγάλη Βρετανία που κάνουν αυτή τη δουλειά.

Θέλω επίσης να ονοματίσω τρεις τράπεζες. Και δεν είναι οι μόνες. Στην πολύ σοβαρή Deutsche Bank, παρ' ότι αυτό που καταγράφεται από τους δημοσιογράφους της ερευνητικής δημοσιογραφίας είναι δώδεκα εκατομμύρια περίπου περιπτώσεις, μόνο 0,2 έρχεται στην επιφάνεια. Και αυτό το 0,2 όμως αφορά τρισεκατομμύρια.

Θέλω να θυμίσω επίσης ότι η JP Morgan, μια επίσης σοβαρή τράπεζα ξέπλενε τα χρήματα του Paul Manafort στην προεκλογική εκστρατεία του Τραμπ. Έτσι, για να συνεννοούμαστε.

Θέλω ακόμα να θυμίσω ότι η περίφημη HSBC ξέπλενε μαύρο χρήμα. Αναφέρομαι ονομαστικά. Ξανάλεω ότι δεν είναι όλες. Οπούσο ελάχιστα ερευνούν αυτές τις καταγγελίες οι τράπεζες. Αργούν πάρα πολύ, για να μην πω ότι σχεδόν αμελούν.

Επίσης, θέλω να θυμίσω ότι η περίπτωση της Ντάφνι Καρούανα Γκαλίτσα, της δημοσιογράφου που δολοφονήθηκε από το καθεστώς της Μάλτας, ήταν η αιτία να γίνουν πρόωρες εκλογές. Συνεργαζόταν πάρα πολύ με τη Μαρία Εφίμοβα. Για όσους δεν θυμούνται, ήταν μια Ρωσίδα που δούλευε σε τράπεζα της Μάλτας. Και Έλληνας δικαστής ζήτησε την έκδοσή της που ζήτηγε η τότε κυβέρνηση, δηλαδή η δολοφονηθεί και αυτή. Κάποιοι έκαναν αγώνες εδώ στην Ελλάδα. Και προς τιμήν του, το ανώτερο κλιμάκιο, σε επίπεδο εφετών -νομίζω, δεν θυμάμαι τώρα- δεν εξέδωσε η Μαρία Εφίμοβα.

Είναι σημαντικό να καταλάβουμε, ποιο ρόλο έχουν παίξει στο ξέπλυμα μαύρου χρήματος πολλές τράπεζες.

Ο χρόνος μου είναι λίγος και το ξέρω. Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν θα έχω την κατανόησή σας. Ότι ώρα μου πείτε θα σταματήσω. Να ξέρετε ότι είναι μόνο δύο ακόμη οι ομιλητές.

Θέλω να αφιερώσω το άρθρο 20 του νομοσχεδίου σε δύο πολιτικούς, στον κ. Σαμαρά και στον κ. Άδωνι Γεωργιάδη. Τι λέει το άρθρο 20 που φέρνει η δική του Κυβέρνηση και που μιλάει για τους προστατευόμενους μάρτυρες, αυτούς που λύσσαξαν να τους ονομάζουν «κουκουλοφόρους», «πουλημένους» κ.τ.λ.;

Όποιος διαβάσει αυτό το άρθρο θα δει ότι οι μάρτυρες αυτοί προστατεύονται από την αστυνομία. Σήμερα, το φέρνετε. Είναι προς τιμή σας. Εμείς εννοείται ότι θα το ψηφίσουμε.

«Η κατάθεση με χρήση ηλεκτρονικών μέσων ηχητικής και οπτικής ή μόνο οπτικής, η μη αναγραφή στην έκθεση εξέτασης ονόματος, τόπου γέννησης, κατοικίας και εργασίας, του επαγγέλματος και της ηλικίας διατάσσονται με αιτιολογημένη διάταξη του αρμόδιου εισαγγελέα...». Τούτο το άρθρο νομίζω ότι λέει τα αυτονόητα και τα εσείς ψηφίσατε το 2001 σε έναν νόμο δικό σας και που κάποια στιγμή ξεχάσατε και μιλάτε ακόμα για κουκουλοφόρους.

Εγώ θέλω να ευχαριστήσω αυτούς τους δύο πολιτικούς και μερικούς άλλους που δεν θέλω να τους αναφέρω που μιλάγαν για κουκουλοφόρους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Δεν έχω να πω τίποτα άλλο. Απλά θέλω να θυμίσω ότι αύριο είναι μια ιστορική μέρα. Ξέρουμε όλοι ότι θα μαζευτεί πολύς κόσμος έξω από το εφετείο. Θέλω εδώ να θυμίσω ότι μάλιστα κάποιοι εδώ μέσα σε αυτή την Αίθουσα είπαν ότι δεν πρέπει να επηρεάζουμε τη δικαιοσύνη. Συμφωνώ. Τι θα πει δεν επηρεάζουμε τη δικαιοσύνη; Δηλαδή μια ειρηνική συγκέντρωση έξω από το εφετείο χιλιάδων ανθρώπων επηρεάζει τη δικαιοσύνη, όταν πρόκειται για ανθρώπους που έχουν δολοφονήσει;

Εδώ θέλω να θυμίσω τι έκανε αυτή η Κυβέρνηση με τον κ. Αγγελή που έπαιρνε τα στοιχεία για κάποιον υπόδικο στην υπόθεση «NOVARTIS» και τα πήγαινε στη Βιέννη, και ξαναείναι Εισαγγελέας Επόπτης Διαφθοράς. Θέλω να θυμίσω ότι ο κ. Σαλάτας που έκανε πολλές προσπάθειες να αφαιρεθεί η δικογραφία από την κ. Τουλουπάκη, προήχθη με ειδική τροπολογία -ποιος επηρεάζει τη δικαιοσύνη;- στους οδόντα έξι Προέδρους Εφετών.

Θέλω να θυμίσω την κ. Ράικου που έκρυβε τη δικογραφία του Παπαντωνίου κι έκρυβε τη δικογραφία του Λιακουνάκου για να παραγραφούν και ο σύζυγός της συνταγογραφούσε στο NIMITΣ 1.700.000 για τη «NOVARTIS». Κι αυτή προήχθη σε εισαγγελέα. Για να δούμε ποιος πράγματι επηρεάζει!

Ο κεντρικός σας, βασικός μάρτυρας σε αυτή τη βρώμικη υπόθεση είναι ο κ. Μιωνής και παραπέμπετε αυτή τη στιγμή την αδέκαστη δικαστίνα την Ελένη Τουλουπάκη που έκανε ενενήντα πέντε σελίδες αναφορά και δεν το μάθαμε ποτέ. Παραβλέψατε τις έξι συνεδριάσεις της Ξένης Δημητρίου που διέσυρε στην κυριολεξία τους προηγούμενους δικαστές και δεν βρέθηκε ένας Βουλευτής σας από τους δώδεκα ή δεκατρείς που είχαμε μέσα στην προανακριτική να πει μια λέξη.

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ για την παράταση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού θέλω τον λόγο κάποια στιγμή, επειδή αναφέρθηκε ο Υπουργός πριν ότι εγώ ανέφερα για μια τροπολογία και θέλω να αποκαταστήσω την αλήθεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Εντάξει. Δεν υπάρχει προσωπικό, αλλά δεν είναι το θέμα μας για ένα λεπτό αν νομίζετε ότι θα αποκατασταθεί το θέμα.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Κωνσταντίνος Μαραβεγίας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία ότι το συζητούμενο νομοσχέδιο αποτελεί όχι απλά ένα χρήσιμο εργαλείο, αλλά μια αναγκαioτητα κι αυτό γιατί η πρόοδος της τεχνολογίας δημιουργεί νέες ευκαιρίες για τους διακινητές βρώμι-

κου χρήματος και άρα νέες προκλήσεις για τις δικτυικές αρχές με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα το κρυπτονομίσματα.

Δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία ότι η αυστηροποίηση των διατάξεων για την καταπολέμηση του ξεπλύματος μέσω τραπεζών, καθώς και η αύξηση της διαφάνειας με τη διευκόλυνση πρόσβασης σε μητρώα ταυτοποίησης των συναλλασσόμενων συνιστούν νομοθετικές παρεμβάσεις απαραίτητες για την οργάνωση ενός πιο λειτουργικού ελεγκτικού πλαισίου στη χώρα μας.

Δυστυχώς, όμως, η όποια εναρμόνιση της ελληνικής έννομης τάξης με την ευρωπαϊκή δεν προσφέρει αυτόματα και μια εγγύηση αποτελεσματικότητας του ελεγκτικού μηχανισμού κατά του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και αυτό αναμφίβολα ισχύει για ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως αποδείχτηκε ξανά με τις πρόσφατες αποκαλύψεις του Αμερικανικού Δικτύου Αντιμετώπισης Οικονομικού Εγκλήματος.

Εκεί παρουσιάζεται ανάγλυφα η οργανική συμμετοχή διεθνώς γνωστών τραπεζών στο παγκόσμιο ξέπλυμα χρήματος από παράνομες δραστηριότητες. Μάλιστα πρώτοι στη σχετική λίστα είναι η γνωστή μας Deutsche Bank. Σύμφωνα με τις αποκαλύψεις των φακέλων της FinCEN μόνο κατά την περίοδο 2000-2017 η συγκεκριμένη τράπεζα ξέπλυσε ποταμούς κεφαλαίων που ξεπέρασαν τα 1,3 τρισεκατομμύριο δολάρια. Πρόκειται για πραγματικά ασύλληπτα ποσά τα οποία διακινήθηκαν παρά το ιδιαίτερα αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρά την ύπαρξη εθνικών αρχών σε όλα τα κράτη-μέλη, αρμόδιων για την καταπολέμηση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος.

Τι μας λέει, λοιπόν, αυτή η πρόσφατη αποκάλυψη σε σχέση με τη συζήτηση του σημερινού νομοσχεδίου; Απλά επιβεβαιώνει πως η ύπαρξη ενός αυστηρού θεσμικού πλαισίου είναι αναγκαία αλλά όχι από μόνη της ικανή συνθήκη για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου αυτού φαινομένου.

Πρέπει, επομένως, να αναζητήσουμε αυτό που λείπει για να λειτουργούν αποτελεσματικά οι υπάρχοντες μηχανισμοί και νομίζω ότι το βασικότερο στοιχείο τουλάχιστον σύμφωνα με την ελληνική εμπειρία είναι αυτό της λογοδοσίας. Με τη λέξη λογοδοσία εννοώ την τακτική και ουσιαστική ενημέρωση της κοινής γνώμης για το έργο της αρμόδιας εθνικής αρχής που στη χώρα μας είναι η Ανεξάρτητη Αρχή Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Είναι, επομένως, θεμελιώδους σημασίας να γνωρίζουμε όλοι, Βουλευτές, κόμματα, πολίτες, ποια πρόοδο σημειώνει κάθε ανεξάρτητη αρχή και σε ποια μέτωπα. Και κυρίως η πρόοδος αυτή να είναι ουσιαστική και να απαντά στα προβλήματα που θέτει η σύγχρονη, διαρκώς εξελισσόμενη πραγματικότητα.

Με αφορμή αυτή την παρατήρηση, θέλω να σταθώ λίγο στο θέμα των ημερών την ποινική έρευνα που ξεκίνησε για τριάντα πέντε μέλη ξένων ΜΚΟ οι οποίες δραστηριοποιούνται στη Μυτιλήνη σε θέματα μετανάστευσης. Μάλιστα, οι συγκεκριμένες ΜΚΟ φέρονται να λαμβάνουν χρήματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και παράλληλα να κάνουν λαθραία διακίνηση μεταναστών από την Τουρκία.

Τίθεται, επομένως, το ερώτημα: Από πού προέρχονται οι άλλοι πόροι αυτών των ΜΚΟ, πέραν των φανερών επιχορηγήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Υπήρχαν μαύρα χρήματα; Κι αν ναι, πώς διακινούνται;

Το ίδιο ερώτημα είχε θέσει το 2017 η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης, η OLAF, για τη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων εκ μέρους του ελληνικού Υπουργείου Άμυνας. Όπως όλοι θυμόμαστε είχαμε τότε την εισροή επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ANEL δύο δισεκατομμυρίων ευρώ αποκλειστικά για το μεταναστευτικό. Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Άμυνας ανέλαβε τον συντονισμό έργων και προμηθειών στους τομείς σίτισης, διαμονής, καθαριότητας, ιατρικής φροντίδας, μεταφοράς, κατασκευής και συντήρησης κτηρίων φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών.

Όμως το 2017 ξεκίνησαν με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έρευνες για κακοδιαχείριση του δημοσίου αυτού χρήματος, κυρίως όσον αφορά τις συμβάσεις σίτισης των μεταναστών που υπογράφηκαν μετά το 2015. Περιέργως, όμως, κατά την ίδια χρονική περίοδο δεν ακούσαμε κάτι αντίστοιχο από την ελληνική Αρχή για την Καταπολέμηση του Ξεπλύματος Βρώμικου Χρήματος.

Μέχρι σήμερα είναι άγνωστο αν διερεύννησε τη διακίνηση και νομιμοποίηση παράνομων κερδών από την εν λόγω κακοδιαχείριση. Η απάτη σε βάρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος σε υπηρεσίες που θεωρητικά απευθύνονταν σε μετανάστες είναι δύο ζητήματα αλληλένδετα και ως τέτοια θα πρέπει να διερευνηθούν προκειμένου να αποκτήσουμε την πεποίθηση ότι οι νόμοι που ψηφίζονται στη Βουλή δεν είναι τελικά κάποια τυπικά κείμενα για ορισμένες ανεξάρτητες αρχές, κύριοι συνάδελφοι.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κλείσω με δυο λόγια για την υπουργική τροπολογία που επεκτείνει στους συνταξιούχους του δημοσίου και του ΝΑΤ την επιστροφή αναδρομικών για το εντεκάμηνο 2015-2016 προς αποκατάσταση των μειώσεων που επιβλήθηκαν στις κύριες συντάξεις τους.

Είναι μια δίκαιη παρέμβαση της Κυβέρνησης Μητσοτάκη που σε εποχές μεγάλης οικονομικής πίεσης εξοικονομεί συνολικά 1,4 δισεκατομμύριο ευρώ για να ενισχύσει άμεσα, εντός του 2020, εκατομμύρια συνταξιούχους. Το σημαντικότερο είναι πως με αυτή τη ρύθμιση κανείς δικαιούχος δεν μένει πίσω.

Η επιστροφή των αναδρομικών τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα αποτελεί πράξη κοινωνικής δικαιοσύνης και γι' αυτό ελπίζουμε ότι θα υπερψηφιστεί από το σύνολο των κομμάτων της Βουλής, χωρίς άλλες μεμφισιορίες και μίζερες κριτικές που εκθέτουν όχι μόνο τον μόνιμα διαμαρτυρούμενο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και όλους όσους βρίσκουν αφορμή για φτηνή αντιπολίτευση εκεί που δεν υπάρχει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε.

Κύριε Συρμαλένιε, έχετε τον λόγο για ένα λεπτό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να αποκαταστήσω ακριβώς την αλήθεια, σε σχέση με τη διατύπωση που έκανε ο κύριος Υπουργός, ο κ. Σταϊκούρας, πάνω στην τροπολογία που είχαμε καταθέσει αρκετοί Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ για το θέμα του ΕΝΦΙΑ για τα νησιά κάτω των χιλίων κατοίκων.

Εδώ υπάρχει το εξής θέμα. Εγώ θα το καταθέσω και στα Πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε συνάδελφε, σας έδωσα τον λόγο για να αναφερθείτε σε ένα προσωπικό ζήτημα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Δεν θα αναλύσετε τώρα την τροπολογία. Πείτε πού είναι η διαφορά σας, πού σας προσέβαλε ο κ. Σταϊκούρας ή πού είπε αναλήθεια. Σας παρακαλώ!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Θα είχα τελειώσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Σας παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Ανέφερε ότι εγώ είπα για εισοδηματικά κριτήρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ωραία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Πράγματι, στην τροπολογία που καταθέσαμε με ημερομηνία 29-7-2019, επί Κυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας, η διατύπωση λέει: «Ακίνητα ή δικαιώματα σε ακίνητα που βρίσκονται σε νησιά κάτω των χιλίων κατοίκων και ανήκουν σε μόνιμους κατοίκους των νησιών αυτών απαλλάσσονται από τον ΕΝΦΙΑ. Από την παρούσα διάταξη εξαιρούνται ακίνητα ή δικαιώματα σε ακίνητα ιδιοκτησίας φορολογουμένων με ετήσιο φορολογητέο εισόδημα που υπερβαίνει τις 60.000 ευρώ.»

Άρα εδώ υπάρχουν τα εισοδηματικά κριτήρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ωραία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Εκ παραδρομής, για να αποκαταστήσουμε πλήρως την αλήθεια, στη δεύτερη τροπολογία που κατατέθηκε μερικούς μήνες αργότερα, τα εισοδηματικά κριτήρια δεν μπηγαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Άρα πού υπάρχει το πρόβλημα;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Εκ παραδρομής. Το λέω, διότι ο

κ. Σταϊκούρας ανέφερε ότι εμείς δεν βάλαμε καθόλου εισοδηματικά κριτήρια. Η πραγματικότητα είναι ότι βάλαμε, απλώς στη δεύτερη κατάθεση δεν μπηγαν από λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ποια μέτρα; Η πρώτη ή η δεύτερη τροπολογία;

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Ο Υπουργός είπε τη μισή αλήθεια!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Η πρώτη τροπολογία βάζει τα εισοδηματικά κριτήρια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ποια τροπολογία είναι η σωστή; Η πρώτη ή η δεύτερη;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Η πρώτη τροπολογία.

Καταψηφίστηκαν έτσι κι αλλιώς από την Κυβέρνηση και οι δύο τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ωραία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ: Σας την καταθέτω στα Πρακτικά για αποκατάσταση της αλήθειας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Συρμαλένιος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα τροπολογία, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικής της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Τον λόγο έχει ο κ. Θεόφιλος Ξανθόπουλος από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω με το θέμα που απασχόλησε σχεδόν όλους τους ομιλητές, σχετικά με την υποχρέωση που επιβάλλει το ελληνικό δημόσιο στους δικαιωμένους συνταξιούχους να παραιτηθούν από τις αξιώσεις τους.

Εδώ έχουμε μία ακραία θεσμική αυθαιρεσία. Ενώ υποχρέωση της πολιτείας είναι να παρέχει κάθε δυνατότητα στον πολίτη για απρόσκοπτη πρόσβαση στη δικαιοσύνη, έρχεται σήμερα η ελληνική πολιτεία, εκμεταλλευόμενη τη βαθιά ανάγκη των δικαιωμένων με δικαστική απόφαση συνταξιούχων καθώς και τη δική της δεσπόζουσα θέση στη μεταξύ τους σχέση, να του επιβάλει παραίτηση από τα δικαιώματά του. Επιδεικνύει δηλαδή μία αναληγία, τον εξαναγκάζει σε παραίτηση από θεσμοθετημένα δικαιώματα και όπως αυτά έχουν διατυπωθεί στην απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας, έτσι ώστε να του δώσει τμήμα ή ψήγμα αυτών που δικαιούται. Αυτή είναι μια συμπεριφορά που απάδει, που δεν έχει σχέση με ευνομούμενη πολιτεία, αλλά με ένα κράτος «σερίφη».

Δεύτερον, ως προς τις παρατηρήσεις της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής, θέλω να πω ότι αισθάνομαι πάρα πολύ άσχημα, όταν βλέπω την προχειρότητα με την οποία νομοθετεί η Κυβέρνηση.

Παρατηρούνται, λοιπόν, τα εξής: Στο στοιχείο τάδε, το 237B του Ποινικού Κώδικα πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση 396, διότι στον νέο Ποινικό Κώδικα η δωροδοκία-δωροληψία στον ιδιωτικό τομέα τυποποιείται στο άρθρο 396. Πρέπει να διαγραφεί το επόμενο άρθρο διότι έχει αλλάξει, έχει καταργηθεί στον νέο Ποινικό Κώδικα. Πρέπει στο τάδε στοιχείο να απαλειφθεί η αναγραφή ακριβώς διότι αυτά τα αδικήματα δεν τυποποιούνται με το αναφερόμενο άρθρο.

Ποιος τα γράφει αυτά, κύριοι συνάδελφοι; Τι είναι αυτές οι δουλειές του ποδαριού που καλείται η Βουλή στο τέλος να αποφανθεί και να αποφασίσει;

Κύριε Υπουργέ, είδα ότι στο άρθρο 28 κάνατε την προσθήκη. Βεβαίως, δεν υπάρχει λόγος να επιμείνω. Απλώς, ήθελα να πω ότι το ανώνυμο ήταν αυτό που μας έκανε να διαφοροποιηθούμε. Το κάνατε δεκτό και επομένως νομίζω ότι ανοίγει ο δρόμος για τη συναίνεση.

Τώρα έρχομαι στο κυρίως θέμα που είναι αυτή καθαυτή η διαδικασία της έγκρισης του νομοσχεδίου της Κυβέρνησης.

Κατ' αρχάς, έχουμε ψηφίσει τον ν.4557/2018, με βάση τον οποίο πήραμε την ύψιστη διάκριση ως ευνομούμενη πολιτεία στον τομέα της καταπολέμησης του μαύρου χρήματος. Το είπε ο κύριος Υπουργός και θέλω να τα πω για να γίνει κατανοητό. Ήταν μία διαδικασία η οποία γίνεται σπανίως. Γίνεται περίπου ανά δέκα χρόνια. Έτυχε να είναι στην περίοδο ισχύος του ν.4557 και αποτελεί μεγάλη επιτυχία της χώρας μας και ειδικότερα της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ ότι η χώρα πια είναι στην πρώτη κατηγορία των ευνομούμενων κρατών.

Τέλος, στο κομμάτι αυτό θέλω πάλι να επιμείνω με μία παράμετρο, η οποία δεν τέθηκε μέχρι στιγμής. Αναφέρομαι στο θέμα που απασχόλησε τη διαφωνία της κ. Αχτσιόγλου με τον κύριο Υπουργό. Τέθηκε μία προθεσμία τριών μηνών για να διαβιβαστούν στην αρχή οι εκκρεμούσες υποθέσεις, όπου είχαν κατασχεθεί περιουσιακά στοιχεία των εμπλεκομένων. Για άλλους τρεις μήνες παρατάθηκε αυτή η προθεσμία.

Δείτε τώρα τις συμπτώσεις που με κάνουν να είμαι καχύποπτος. Στις 19 Μαΐου 2020 έπρεπε να αποστείλει τον φάκελο στο Δικαστικό Συμβούλιο, προκειμένου να αποφανθεί. Έχει πολύ ενδιαφέρον αν αυτή η ρητή αναγραφή στον νόμο με ημερομηνία 19 Μαΐου 2020 επέδρασε στην αυτοδίκαια παύση αυτών των μέτρων, κυρίως διότι τα δικαστήρια παρέμεναν κλειστά λόγω της πανδημίας και αδυνατούσαν και να παραλάβουν και να διεκπεραιώσουν την προβλεπόμενη διαδικασία έως τις 19 Μαΐου, αφού οι γραμματείες επανήλθαν σε πλήρη λειτουργία μόλις στις 16 Μαΐου, ημέρα Σάββατο, στην πράξη δηλαδή από τις 18, ημέρα Δευτέρα, ενώ στις 19 έληγε η προθεσμία.

Έχει λοιπόν πολύ ενδιαφέρον να μας πουν οι αρμόδιοι και κυρίως οι κυβερνητικοί υπεύθυνοι ποιες ήταν αυτές οι υποθέσεις, με τις οποίες ευνοήθηκαν οι άνθρωποι αυτοί και επεστράφησαν τα κατασχεμένα. Θυμάμαι στην επιτροπή για τον Παπαγγελόπουλο, ο κ. Φρουζής περιχαρής είχε πει «εγώ θα κάνω προσφυγή, αφού ισχύει εν πάση περιπτώσει αυτή η ευνοϊκή ρύθμιση για εμένα, να μου επιστραφούν τα όσα μου κατασχέθηκαν». Έχει ενδιαφέρον να ακούσουμε μία απάντηση.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 2 του σχεδίου νόμου, είχαμε επισημάνει και στην αρχική συζήτηση ότι τυποποιείται αδίκημα με τρόπο που δεν συνάδει με τον νομικό μας πολιτισμό. Μιλάει για οργάνωση -ενοχεί παρανόμη- ή με άλλον τρόπο διευκόλυνση ταξιδιών με σκοπό την τρομοκρατία.

Αυτά τα στοιχεία είναι δυσαπόδεικτα. Ανάγονται πλήρως στην άποψη, στη σκέψη, στο υποκειμενικό στοιχείο. Τι θα πει «ταξίδι με σκοπό την τρομοκρατία»; Μπορεί να αποτελέσει αυτό στοιχείο σχηματισμού δικανικής πεποιθήσης; Επαναφέρουμε λοιπόν τον προβληματισμό μας ακριβώς γιατί δεν συνάδει με το νομικό μας πολιτισμό.

Στη συνέχεια, αναφέρεται στην εφαρμογή των διατάξεων, για τους συμβολαιογράφους και τους δικηγόρους. Υπάρχει το αυτονόητο των συμβολαιογραφικών και δικηγορικών συλλόγων. Είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Αυτές οι πράξεις έχουν απόλυτη σχέση με την άσκηση του ίδιου λειτουργήματος. Άρα θα μπορούν οι σύλλογοι καθαυτοί ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου να επεξεργάζονται αυτές τις πληροφορίες.

Ειδικά λόγω της φύσης του δικηγορικού λειτουργήματος ως λειτουργήμα που εδράζεται στη σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στον δικηγόρο και τον εντολέα του, έπρεπε η υπαγωγή σε υποχρεώσεις κατά τα ως άνω άρθρα να αίρεται από την ισχύ περισσότερων προϋποθέσεων και ιδίως με την επιφύλαξη περισσότερων όρων βεβαιότητας για την ύποπτη συναλλαγή και να μην αρκείται στη βάση των απλών αμφιβολιών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως της ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Έχω ολοκληρώσει, κύριε Πρόεδρε. Θέλω να μπορώ να κλείσω με την ιστορία των προστατευόμενων μαρτύρων. Πόσο υποκριτικό αντηχεί στην Αίθουσα της Ολομέλειας αυτή η διάταξη, όταν όλη την προηγούμενη περίοδο με αφορμή την επιτροπή για τον Παπαγγελόπουλο δώσατε μάχες, ώστε να αποκαλυφθεί η ταυτότητα των προστατευόμενων μαρτύρων. Ήρθε μια απόφαση από τα αρμόδια θεσμικά όργανα τα οποία είπαν κατηγορηματικά ότι οι μάρτυρες αυτοί θα εξεταστούν σύμφωνα με τους όρους του νόμου και εκεί κατέπεσε αυτή η προσπάθεια θεσμικής εκτροπής της πλειοψηφίας η οποία βασιζόμενη στη συνεργασία Κινήματος Αλλαγής και Νέας Δημοκρατίας προσπάθησε να αποκαλύψει την ταυτότητα των προστατευόμενων μαρτύρων.

Ένα τελευταίο που θέλω να αναφέρω είναι ότι πρέπει να προβλεφθούν οι ημερήσιες μονάδες χρηματικής ποινής και να αντικαταστήσουν πλέον την ποινή φυλάκισης ακριβώς γιατί αυτό αποτελεί κατέυθυνση του σύγχρονου ποινικού δικαίου.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο

τώρα έχει ο κ. Γεώργιος Αμανατίδης από τη Νέα Δημοκρατία.

Ολοκληρώνουμε με τον κ. Βολουδάκη από τους συναδέλφους Βουλευτές. Ο κύριος Υπουργός θα ακολουθήσει για τρία - τέσσερα λεπτά. Μετά θα γίνει η ψηφοφορία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ: Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε κύριε Υπουργέ, συνεργάτες, αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα εξετάζουμε ένα σχέδιο νόμου για το οποίο όλοι συμφωνούμε, αλλά κάποιος δεν το υιοθετούν, γιατί διαφωνούν σημειακά. Ομιλούμε συγκεκριμένα για την τροποποίηση του ν.4557, του βασικού νόμου που υπάρχει σήμερα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ο οποίος βέβαια ενσωμάτωσε στο ελληνικό δίκαιο την τέταρτη οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως είναι γνωστό το τίμημα που έχει πληρώσει η χώρα μας από τρομοκρατικές ενέργειες είναι βαρύ. Προ ημερών είχαμε τη σύλληψη ομάδας τρομοκρατών που διατηρούσαν βαρύ οπλισμό. Το πρόβλημα εξακολουθεί να είναι υπαρκτό τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς. Τα τρομακτικά χτυπήματα σε χώρες της Ευρώπης δείχνουν ότι το φαινόμενο υπάρχει και εξελίσσεται με τη βοήθεια της τεχνολογίας που δημιουργεί νέες δυνατότητες χρηματοδότησης των τρομοκρατικών ομάδων μέσω νέων εργαλείων του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τον σκοπό αυτό ανέδειξε ταυτόχρονα ελλείψεις και επέβαλε την ανάγκη ενίσχυσης του θεσμικού νομικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση των φαινομένων αυτών σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ήταν φυσικό.

Η αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων μπορεί να είναι αποτελεσματική μόνον εάν το χρηματοπιστωτικό σύστημα θωρακιστεί κατάλληλα. Έτσι η Ευρωπαϊκή Ένωση προχώρησε στην τροποποίηση όλων των προηγούμενων οδηγιών και κατέληξε πλέον στην πέμπτη οδηγία επί τη βάση της οποίας τροποποιεί τον ν.4557.

Ποιες είναι όμως οι βασικές στοχεύσεις του σχεδίου νόμου; Ο βασικός στόχος είναι όχι μόνο να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά οι παράνομες δραστηριότητες αλλά και να προλαμβάνονται.

Αυτός ο στόχος επιτυγχάνεται κυρίως με τις ακόλουθες ενέργειες. Αυστηρότεροι κανόνες για την καταπολέμηση ξεπλύματος χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, δεδομένων των περιορισμών που τίθενται στην ανωνυμία που περιβάλλει τα ψηφιακά νομίσματα, τις υπηρεσίες θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών και τις προπληρωμένες κάρτες. Δεύτερον, ενισχυμένη συνεργασία των εμπλεκόμενων αρμόδιων φορέων τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τρίτον, αυξημένη διαφάνεια μέσω της πρόσβασης σε μητρώα και διαθέσιμες πληροφορίες, έτσι ώστε να μπορεί να γίνεται γρήγορα και με μεγάλη αξιόπιστη ταυτοποίηση των συναλλασσόμενων. Τέταρον, θέσπιση κριτηρίων και δικλίδων ασφαλείας σχετικά με συναλλαγές από και προς τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, όπως χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Πέμπτον, ενθάρρυνση καταγγελιών από τους εργαζόμενους εντός των υπόχρεων προσώπων για παραβιάσεις του ν.4557. Πώς; Ενισχύοντας το πλαίσιο προστασίας αυτών και θεσμοθετώντας μηχανισμούς και διαδικασίες προστασίας.

Αναλυτικότερα επί των άρθρων, στο άρθρο 4 ορίζονται τα υπόχρεα πρόσωπα και βάσει αυτού τροποποιείται το άρθρο 5 του ν.4557/2018. Το άρθρο αυτό επεκτείνεται σε κάθε πρόσωπο που αναλαμβάνει να παρέχει είτε άμεσα είτε έμμεσα υλική βοήθεια, συνδρομή και συμβουλές σχετικά με φορολογικά θέματα και προστίθενται οι πάροχοι υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ οικονομικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων και οι πάροχοι υψηλών υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών. Αυτοί, δηλαδή, είναι τα νέα υπόχρεα πρόσωπα που προστίθενται καθώς και τα πρόσωπα εκείνα που εμπορεύονται ή ενεργούν ως μεσάζοντες στο εμπόριο έργων τέχνης σε ελεύθερους λιμένες.

Στο άρθρο 5 ορίζονται οι αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν τα υπόχρεα πρόσωπα. Ορίζεται ως εποπτεύουσα αρχή η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τους παρόχους υπηρεσιών οικονομικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων και τους παρόχους υπη-

ρειών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών. Στόχος είναι να περιοριστεί η ανωνυμία όπως προείπα.

Στο άρθρο 6 προβλέπεται ο κεντρικός συντονιστικός φορέας που είναι το Υπουργείο Οικονομικών και ειδικότερα οι υπηρεσίες της διεύθυνσης χρηματοδοτικής πολιτικής.

Με το άρθρο 7 συστήνεται στο Υπουργείο Οικονομικών επιτελικό όργανο που είναι η επιτροπή στρατηγικής για την αντιμετώπιση του προβλήματος της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων.

Στο άρθρο 8 ορίζονται οι περιπτώσεις εφαρμογής της δέουσας επιμέλειας. Επιπλέον, στην παράγραφο 5 του άρθρου αυτού υπάρχει πρόνοια για την αποδοχή των προπληρωμένων καρτών από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εφόσον έχουν εκδοθεί από υπόχρεα πρόσωπα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για να μειωθούν τα προβλήματα και να ρυθμιστούν προβλέπεται ότι γίνονται δεκτές οι προπληρωμένες κάρτες μέχρι ένα χαμηλό όριο που ορίζεται ως τα 150 ευρώ και εφόσον οι κάρτες έχουν εκδοθεί από πιστωτικά ιδρύματα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο άρθρο 14 γίνεται ειδική πρόνοια για τα πρόσωπα τα οποία θεωρούνται πολιτικώς εκτεθειμένα και προβλέπεται η διαδικασία στην περίπτωση των συναλλαγών ή των επιχειρηματικών σχέσεων με τα πρόσωπα αυτά. Συγκεκριμένα καταρτίζεται κατάλογος ο οποίος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στο άρθρο 16 θεσμοθετείται η υποχρέωση τήρησης από εταιρείες και άλλα νομικά πρόσωπα -οντότητες- του ειδικού μητρώου πραγματικών δικαιούχων.

Στο άρθρο 20 περιγράφονται τα μέτρα προστασίας για τα πρόσωπα που αναφέρουν προς την αρχή καταπολέμησης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή εντός του υπόχρεου προσώπου.

Στο άρθρο 30 προβλέπεται αυστηροποίηση των ποινών για πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα και προβλέπονται όλες οι επιβαρυντικές περιστάσεις.

Αγαπητοί συνάδελφοι, το τελευταίο εξάμηνο το Υπουργείο Οικονομικών παρά το ζοφερό περιβάλλον λόγω της πανδημίας συνέχισε την υλοποίηση της μεταρρυθμιστικής ατζέντας. Το έχουμε ζήσει όλοι μας. Θυμίζω ότι αναβάθμισε και εκσυγχρόνισε το θεσμικό πλαίσιο για την εταιρική διακυβέρνηση και την κεφαλαιαγορά, θέσπισε το πλαίσιο των μικροχρηματοδοτήσεων, προώθησε φορολογικές μεταρρυθμίσεις με στόχο την ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας της ελληνικής οικονομίας και εισήγαγε ένα νέο πρόγραμμα για δανειολήπτες που έχουν πληγεί από τις δυσμενείς επιπτώσεις του κορωνοϊού. Σήμερα, η Κυβέρνηση κάνει ένα ακόμα αποφασιστικό βήμα. Με τις υπό ψήφιση ρυθμίσεις προωθεί την περαιτέρω ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου καθώς εισάγει καινοτόμες δράσεις σύμφωνα με τις αναθεωρημένες συστάσεις της ομάδας χρηματοπιστωτικής δράσης και τα πρότυπα που έχουν αναπτυχθεί τόσο στο πλαίσιο του ΟΗΕ όσο και στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Με τις σκέψεις αυτές υπερψηφίζω το παρόν σχέδιο νόμου και με το σκεπτικό που ξεκίνησα, καλώ και όλες τις πτέρυγες να το ψηφίσουν, καθόσον πράγματι αντιμετωπίζει επί της ουσίας τα θέματα και θέτει τις βάσεις για μία καλύτερη διαχείριση των συναφών ζητημάτων στο μέλλον.

Και όπως είναι φυσικό, επικροτώ και εγώ το θέμα της καταβολής των συντάξεων στους δημοσίου υπαλλήλους και μάλιστα είμαι στη διάθεση του καθενός που εκτιμάει, πιστεύει και διατυπώνει δημόσια ότι μέσα από τις ρυθμίσεις, τόσο για τους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα όσο και για τους συνταξιούχους του δημόσιου τομέα, υπάρχουν παρερμηνείες και λύσεις που αδικούν κατάφωρα τους αγαπητούς συνταξιούχους, για τα προβλήματα των οποίων πρέπει να λαμβάνουμε κάθε μέριμνα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε Αμανατίδη.

Ολοκληρώνουμε τον κατάλογο των ομιλητών με τον κ. Βολουδάκη από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, κύριε Βοδουδάκη, έχετε τον λόγο.

ΜΑΝΟΥΣΟΣ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με ιδιαίτερη ικανοποίηση θα ψηφίσουμε σε λίγο την τροπολογία που έφερε ο Υπουργός Εργασίας κ. Βρούτσης, με την οποία αποδίδονται στο τέλος του μήνα τα αναδρομικά στους συνταξιούχους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Πραγματικά εκπλήσσομαι που ακόμα και αυτή την ώρα ακούω μίζερες προσεγγίσεις για το θέμα αυτό.

Τώρα όσον αφορά στο ίδιο το σχέδιο νόμου, συζητάμε σήμερα για την καταστολή και την πρόληψη του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η εξάπλωση των νέων τεχνολογιών κάνει τη δουλειά αυτή, την καταστολή και την πρόληψη των παρανόμων ροών χρήματος, όλο και πιο δύσκολη για τις ελεγκτικές αρχές. Τα ψηφιακά νομίσματα, τα κρυπτονομίσματα, τα ψηφιακά πορτοφολία, οι προπληρωμένες κάρτες έχουν μπει με ορμή στην οικονομική ζωή και οι αρμόδιες υπηρεσίες βρίσκονται σε έναν διαρκή αγώνα για να διασφαλίσουν ότι όπως ελέγχονται τα συμβατικά μέσα διακίνησης του χρήματος, θα ελέγχονται και τα ψηφιακά.

Η νομοθεσία πρέπει να προσαρμόζεται διαρκώς. Αυτό κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση με τις σχετικές οδηγίες και με την πέμπτη που ενσωματώθηκε σήμερα στη νομοθεσία μας, αυτό κάνει και ο Υπουργός Οικονομικών με το σημερινό νομοσχέδιο και πολύ σωστά κάνουν.

Ωστόσο υπάρχει μια δυσκολία στα θέματα αυτά. Πάντα η αποτροπή αυτών των παρανομιών, αυτών των δραστηριοτήτων, του ξεπλύματος χρήματος, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας κ.λπ., βασίζεται σε έναν βαθμό σε ερμηνεία της πραγματικότητας. Αυτή η επονομαζόμενη «δέουσα επιμέλεια» που πρέπει να δείχνουν τράπεζες και άλλα ιδρύματα ουσιαστικά καλεί τους μηχανισμούς τους να ερμηνεύουν μια σειρά από σύνθετες πράξεις, προκειμένου να καταλάβουν τι γίνεται. Γι' αυτό, επειδή έτσι έχουν τα πράγματα, παντού και πάντα όλα τα συστήματα κάποια στιγμή αφήνουν κάτι να ξεφύγει, ακόμα και πολύ ανεπιτυγμένοι και πολύ προσεκτικοί οργανισμοί. Γι' αυτό και πρέπει η νομοθεσία να είναι απλή και εύκολα εφαρμόσιμη.

Είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικό το γεγονός ότι η πατρίδα μας εντάσσεται στις χώρες με την καλύτερη αξιολόγηση από τον FATF, τον διακρατικό οργανισμό που αξιολογεί αυτές τις πολιτικές. Πρέπει να συνεχίσουμε προς αυτή την κατεύθυνση και να κλείσουμε με τρύπες, όπου αυτές υπάρχουν.

Αισθάνομαι την ανάγκη να μιλήσω σήμερα όχι γι' αυτά που γίνονται με αυτό το νομοσχέδιο, για τις ορθές διατάξεις που έχουν συμπεριληφθεί, αλλά γι' αυτά που δεν γίνονται ούτε στην Ελλάδα ούτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το θεσμικό πλαίσιο, κατά την άποψή μου, αφήνει ένα ορθάνοιχτο παράθυρο διακίνησης ανέλεγκτου χρήματος και δη προς το εξωτερικό, χρήματος ανέλεγκτου φορολογικά, αλλά και ως προς την ενδεχόμενη σχέση του με παράνομες δραστηριότητες. Αναφέρομαι στη λειτουργία των εταιρειών διεθνών μεταβιβάσεων χρημάτων, οι οποίες λειτουργούν στη βάση των διατάξεων του ν.4537/2018, αλλά και του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 847/2015 και αφορούν τις εταιρείες που στη νομοθεσία ονομάζονται «ιδρύματα πληρωμών». Πρόκειται για εταιρείες που έχουν αναπτυχθεί ραγδαία τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς με πολλά καταστήματα λιανικής σε κάθε πόλη της πατρίδας μας. Στα καταστήματα αυτά μπορεί κανείς μόνο με μια ταυτότητα ή διαβατήριο να στείλει χρήματα παντού στο εξωτερικό. Ο συναλλαγόμενος δεν υποχρεούται να δώσει το ΑΦΜ του για να μεταφέρει ποσά στο εξωτερικό.

Ο προαναφερθείς ευρωπαϊκός κανονισμός, στον οποίο βασίζεται η λειτουργία και ο έλεγχος αυτών των επιχειρήσεων, εξαιρεί εντελώς από το πεδίο εφαρμογής του συναλλαγές κάτω των 1.000 ευρώ. Ο ν.4537/2018 δεν προσθέτει καμμία σχετική υποχρέωση στους παρόχους τέτοιων υπηρεσιών. Να σημειώσω εδώ πως το γεγονός ότι υπάρχει ένας κανονισμός δεν σημαίνει ότι δεν μπορούμε με δικό μας νόμο να προσθέσουμε μια περαιτέρω ρύθμιση, αν αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Για το ενδεχόμενο τώρα να μεταφέρει κάποιος σειρά εμβασμάτων κάτω των 1.000 ευρώ, τα οποία μπορεί να αθροίζουν πολύ μεγαλύτερα ποσά, οπότε θα πρέπει ο έλεγχος να είναι αυστηρότερος, ο κανονισμός γίνεται αρκετά ασαφής. Ορίζει απλώς ότι οι μεταφορές δεν πρέπει να συνδέονται μεταξύ τους, η ερ-

μηνεία που λέγαμε. Το αν συνδέονται ή όχι, το αφήνει να ερμηνευθεί από τις ίδιες τις εταιρείες που κάνουν τις μεταβιβάσεις. Δεδομένου ότι σήμερα υπάρχουν αρκετές τέτοιες εταιρείες, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι μπορεί κανείς να πηγαίνει πότε στη μία και πότε στην άλλη και να στέλνει στο εξωτερικό αρκετές χιλιάδες ευρώ κάθε μήνα, τα οποία μπορεί να είναι προϊόν φοροδιαφυγής ή μπορεί και να συνδέονται με παράνομες δραστηριότητες και ξέπλυμα χρήματος. Μπορείτε να φανταστείτε τι μπορεί να κάνει κανείς αν έχει και μια πολυμελή οικογένεια.

Και για τα ποσά άνω των 1.000 ευρώ, όμως, τόσο ο ευρωπαϊκός κανονισμός όσο και το εθνικό θεσμικό πλαίσιο δεν αναφέρονται ρητώς σε καταχώριση του ΑΦΜ και γι' αυτό στην πράξη, σύμφωνα με πληροφορίες μου, δεν υπάρχουν σχετικοί έλεγχοι της ΑΑΔΕ. Σε κάθε περίπτωση, δεν δημοσιεύονται αποτελέσματα τέτοιων ελέγχων. Αν οι πληροφορίες μου δεν είναι ακριβείς, κύριε Υπουργέ, παρακαλώ να με διορθώσετε. Σε κάθε περίπτωση, σκοπεύω για το θέμα αυτό να επανέλθω με ερώτηση στον κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Υπάρχει και μια πρόσθετη πολύ σημαντική διάσταση στο ζήτημα αυτό. Η Ελλάδα φιλοξενεί χιλιάδες μετανάστες που διατηρούν δεσμούς με τις χώρες καταγωγής τους. Οι άνθρωποι αυτοί προφανώς είναι οι κατ' εξοχήν χρήστες των εταιρειών μεταβίβασης χρημάτων στο εξωτερικό, των υπηρεσιών των εταιριών αυτών. Η Ελλάδα είναι μια ανοιχτή οικονομία και θέλουμε να παραμείνει τέτοια, χωρίς περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων. Όμως ο πλούτος που παράγεται στη χώρα, πρέπει να φορολογείται στη χώρα. Με τον ν.4170/2013 θεσμοθετήθηκε το σύστημα μητρώου τραπεζικών λογαριασμών και λογαριασμών πληρωμών, στο οποίο μπορεί να ανατρέχει η ΑΑΔΕ για να διενεργεί ελέγχους στις τραπεζικές συναλλαγές των φορολογουμένων. Κάθε τραπεζική κίνηση που δεν δικαιολογείται ενδεχομένως οδηγεί σε έλεγχο, μπορεί να οδηγήσει σε έλεγχο -και ορθώς- για την πραγματική οικονομική κατάσταση του φορολογούμενου.

Οι Έλληνες πολίτες θεωρούν πλέον δεδομένους αυτούς τους ελέγχους των τραπεζικών τους συναλλαγών. Όμως ένας μετανάστης μπορεί να μεταφέρει ποσά στο εξωτερικό με τον μηχανισμό που σας περιέγραψα, χωρίς ποτέ να ελέγχεται. Το να υπάρχει διαφορετική αντιμετώπιση γι' αυτούς που στέλνουν χρήματα στο εξωτερικό, έστω και σε μια σειρά από μικρής αξίας συναλλαγές, είναι πολλαπλώς επιζήμιο και απαράδεκτο. Κατ' αρχάς υποσκάπτει προφανώς την είσπραξη των δημοσίων εσόδων, δημιουργεί αίσθημα φορολογικής αδικίας εις βάρος των Ελλήνων πολιτών, των οποίων η οικονομική δραστηριότητα εξαντλείται στο εσωτερικό της χώρας. Τέλος, λειτουργεί ως ένδειξη χαλαρότητας ελέγχων στο οικονομικό σύστημα που καθιστά τη χώρα ακόμα περισσότερο ελκυστικό προορισμό παράνομης μεταναστευσης με οικονομικά κίνητρα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα χρειαστώ μισό λεπτό ακόμα.

Προφανώς και δεν εισηγούμαι την απαγόρευση λειτουργίας των ιδρυμάτων πληρωμών και σε καμία περίπτωση τα όσα λέω δεν θα ήθελα να οδηγήσουν σε δαμιονοποίηση της λειτουργίας τους. Προφανώς οι εταιρείες αυτές καλύπτουν μια ανάγκη της σύγχρονης αγοράς και λειτουργούν στη βάση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Αυτό που εισηγούμαι είναι κάτι το πολύ απλό, την καθιέρωση της υποχρέωσης καταχώρισης ΑΦΜ σε κάθε συναλλαγή μέσω των ιδρυμάτων πληρωμών. Έτσι, ο καθένας που μεταφέρει χρήματα μέσω των εταιρειών αυτών, θα μπορεί να ελέγχεται για την προέλευση, αλλά και για την κατεύθυνση των χρημάτων του.

Σας πρότεινα μια πολύ απλή διάταξη, κύριε Υπουργέ, η οποία θα ρύθμιζε αυτό το ζήτημα, αλλά εξ όσων γνωρίζω, δεν τη δεχτήκατε. Θα την καταθέσω και στα Πρακτικά. Θέλω να πιστεύω ότι τελικά θα κλείσει το ορθάνοιχτο παράθυρο διαφυγής ανέλεγκτου και αφορολόγητου χρήματος στο εξωτερικό.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Μανούσος - Κωνσταντίνος Βολουδάκης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα τροπολογία, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΒΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα απαντήσω πολύ σύντομα στις δύο παρατηρήσεις, εκ των οποίων τη μία την έχει κάνει προηγουμένως ο κ. Λοβέρδος και την άλλη τώρα ο κ. Βολουδάκης.

Σχετικά με τις παρατηρήσεις του κ. Λοβέρδου, θα ήθελα να πω πως είπαμε το πρωί και ο Υπουργός και εγώ ότι υιοθετήσαμε πρόταση της Αρχής Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες για τις ποινές των βασικών αδικημάτων λόγω και της πρόσφατης αλλαγής του Ποινικού Κώδικα. Αυτό έγινε για να αποφύγουμε την παραγραφή ορισμένων αδικημάτων που αφορούν στο άρθρο 4 του ν.4557/2008. Με άλλα λόγια, σκοπός μας είναι να διευρύνουμε το πεδίο εφαρμογής του νόμου, για να αποφύγουμε το νομικό κενό, τις ενδεχόμενες τρύπες που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν έπειτα από την αλλαγή του Ποινικού Κώδικα και τη μείωση των ποινών.

Είναι, λοιπόν, προφανές ότι για τις υποθέσεις που εξετάζονται από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές, όπως και από την Αρχή Ξεπλύματος Χρήματος, υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Δεν σημαίνει κατ' ανάγκη πάντα ότι θα οδηγούν, όπως ξέρετε κι εσείς, προς το ξέπλυμα χρήματος. Σκεφτείτε ότι αν δεν είχαμε κάνει αυτή την αλλαγή, όπως προτάθηκε -το λέω και πάλι- από την Εθνική Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών που διεξάγει τις έρευνες, θα έλεγαν πως αφήνουμε ενδεχομένως ένα σιωπηρό κενό, για να παραγράφονται οι υποθέσεις. Θέλω να διαβεβαιώσω ότι σκοπός μας ήταν ακριβώς να καλύψουμε αυτό το νομικό κενό που ενδεχομένως να προκύψει μετά την αλλαγή του Ποινικού Κώδικα.

Σχετικά με την παρατήρηση του κ. Βολουδάκη, νομίζω ότι είχαμε τη δυνατότητα και προηγουμένως να συζητήσουμε και να πούμε ότι είναι μία πρόταση η οποία σε αυτή τη φάση χρειάζεται να συζητηθεί και με την Τράπεζα της Ελλάδος που είναι αρμόδια αρχή, η οποία πιστεύει -σωστά ή όχι, θα το δούμε- ότι ενδεχομένως μία τέτοια ρύθμιση σαν αυτή που προτείνετε δημιουργεί κάποιο συγκριτικό μειονέκτημα.

Θέλω να σας πω ότι το λαμβάνουμε υπ' όψιν, θα συνεχίσουμε τις συζητήσεις και αν, πράγματι συμφωνήσουμε, νομίζω ότι καλύτερα θα μπορούσαμε σε μία από τις επόμενες υιοθετήσεις ευρωπαϊκών οδηγιών ή ενδεχόμενες τροποποιήσεις να την υιοθετήσουμε τελικά.

Κύριε Πρόεδρε, κλείνοντας θέλω να πω ότι είχαμε την ευκαιρία να έχουμε όλες αυτές τις μέρες μία εξονυχιστική, αλλά και γόνιμη συζήτηση. Σήμερα μόνο κάναμε πάνω από οκτώ ώρες συνεχούς συζήτησης. Θα έλεγα ότι συνολικά σε πάνω από δεκαπέντε ώρες έχουν εκφραστεί όλες οι πλευρές, όλοι οι ενδιαφερόμενοι Βουλευτές, όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς. Αυτό που διαπιστώνουμε είναι ότι υπάρχει μία πολύ σημαντική σύγκλιση απόψεων γύρω από αυτό το σημαντικό θέμα της καταπολέμησης του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Θα ήθελα σε αυτή τη φάση που κλείνουμε τις εργασίες να ευχαριστήσω όλους εκείνους, ειδικά τις υπηρεσίες του Υπουργείου, τους συνεργάτες μου, τους συνεργάτες του Υπουργού, οι οποίοι όλους αυτούς τους τελευταίους μήνες δούλεψαν άοκα να συνεχίσει συζητήσεις, σε λεπτομερειακές αναλύσεις, μέχρι να μπορούμε να διαμορφώσουμε κάτι στέρεο, το οποίο να μπορέσετε να το ψηφίσετε.

Στοχοθέτηση της Κυβέρνησης είναι και παραμένει η διαφάνεια σε αυτόν τον τομέα. Ξέρουμε, βέβαια, ότι ένας νόμος από μόνος του δεν αρκεί. Είναι ένα βήμα. Θα υπάρξουν κι άλλα. Νομίζω ότι αυτό που μετράει κυρίως σε αυτήν την περίπτωση περισσότερο και από τον ίδιο τον νόμο είναι η εφαρμογή του. Εκεί κρίνεται η επιτυχία, στο πώς κυρίως οι ανεξάρτητες και οι άλλες αρχές θα συνεργαστούν και θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά όλα αυτά τα επικίνδυνα φαινόμενα.

Με το νομοσχέδιο αυτό, που ελπίζω ότι σε λίγο θα ψηφίσουμε,

ενσωματώνονται οι βέλτιστες πρακτικές που υπάρχουν αυτήν τη στιγμή σε ευρωπαϊκό και σε παγκόσμιο επίπεδο. Ενισχύουμε, όσο μπορούμε, τις εποπτικές αρχές και η χώρα θα πρέπει μέσω αυτού του νομοσχεδίου να βελτιώσει ακόμα περισσότερο την εξαιρετική εικόνα που έχει σε αυτό το σημείο.

Και πάλι θέλω να πω ότι συμμετέχουμε καθημερινά και ενεργά σε όλες τις ευρωπαϊκές διαπραγματεύσεις και διεργασίες, αλλά και σε όλα τα διεθνή fora που σχετίζονται με αυτόν τον τομέα και διαμορφώνουμε παράλληλα τις σχετικές πρακτικές και ρυθμίσεις.

Υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες -το διαπιστώνετε όλοι- γύρω από το πώς θα ρυθμίσουμε και κυρίως το πώς θα εποπτεύσουμε τα οικονομικά νομίσματα. Προτιμήσαμε να ξεκινήσουμε από τώρα, αναθέτοντας την εποπτεία στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Είναι κάτι το νέο. Είναι κάτι που δεν είναι γνωστό ακόμα. Δεν μπορούμε, όμως, να αφήσουμε κενά, γιατί όπως είπα και πάλι, οι εξελίξεις στις είναι ραγδαίες. Το οργανωμένο έγκλημα εκμεταλλεύεται πάντα τις νέες τεχνολογίες, τα νέα οικονομικά νομίσματα, όπως σε αυτή την περίπτωση και είναι καλύτερα να ξέρουμε ποιος κάνει τι.

Ενισχύουμε τη διαφάνεια, θωρακίζουμε το νομικό, το ρυθμιστικό, το εποπτικό και το ελεγκτικό πλαίσιο. Του δίνουμε τα καλύτερα και τα προσφορότερα μέσα για να κάνει αυτή τη σημαντική δουλειά. Κυρίως, υποστηρίζουμε σθεναρά και στους ευρωπαϊκούς θεσμούς την ενίσχυση και, κυρίως, τη δημιουργία νέων ευρωπαϊκών αρχών, τις οποίες νομίζω ότι θα έχουμε αρκετά σύντομα σε δύο τομείς. Ο ένας αφορά το ξέπλυμα χρήματος, γιατί όλες οι εξελίξεις τις οποίες περιγράψατε και περιγράψαμε κατατείνουν στην τεράστια ανάγκη της δημιουργίας εποπτικής αρχής τόσο για το ξέπλυμα χρήματος, όσο και για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Και αυτό νομίζω ότι προέρχεται κυρίως από το πρόσφατο σκάνδαλο της Wirecard.

Κύριε Πρόεδρε, η τεχνολογία και οι καλπάζουσες εξελίξεις που δημιουργεί, κυρίως δε η ψηφιακή επανάσταση, θέτουν νέες προκλήσεις για τη δημοκρατία. Μία απ' αυτές τις προκλήσεις είναι ακριβώς το πώς θα αντιμετωπίσει, πώς θα ρυθμίσει και πώς θα εποπτεύσει. Το νομοσχέδιο που περνάμε δεν είναι απλώς ένα τεχνικό νομοσχέδιο. Δεν είναι, δηλαδή, απλές ρυθμιστικές διαδικαστικές ή άλλες ρυθμίσεις. Είναι ένα νομοσχέδιο που ενισχύει, θωρακίζει τους θεσμούς και κυρίως προσπαθεί να δημιουργήσει μία κουλτούρα διαφάνειας. Είναι αυτό στο οποίο αρκετοί αναφέρθηκαν ως «δέουσα επιμέλεια», γιατί και πάλι λέω ότι έχοντας απλώς τον νόμο δεν αρκεί. Μόνο έτσι μπορούμε να διασφαλίσουμε την απρόσκοπτη λειτουργία και της δικαιοσύνης.

Σας καλώ, λοιπόν, να υπερψηφίσετε αυτό το νομοσχέδιο. Είναι σημαντικό, γιατί αξίζει σε αυτούς τους δύστοκους καιρούς να

στείλει και πάλι η Εθνική Αντιπροσωπεία, όπως έκανε με τα προηγούμενα νομοσχέδια, ένα μήνυμα στη δοκιμασμένη κοινωνία, στον πολίτη με την κλονισμένη πίστη, ότι το Κοινοβούλιο, οι αντιπρόσωποί του είναι ικανοί να παίρνουν εκείνες τις αποφάσεις, οι οποίες κάνουν τη δημοκρατία να λειτουργεί, δίνουν δηλαδή όλα τα εργαλεία εκείνα, όλη την υποδομή εκείνη σε μία ευνομούμενη πολιτεία προκειμένου να διαδραματίσει τον ρόλο της.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Τροποποίηση του ν.4557/2018 (Α' 139) για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας - Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 (L 156) και του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 (L 334)».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Σας επισημαίνουμε ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, τριάντα δύο άρθρα, τέσσερις τροπολογίες, το ακροτελεύτιο άρθρο και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Κάθε φορά στην οθόνη εμφανίζονται ως τέσσερα άρθρα προς ψήφιση. Για να ψηφίσετε και τα υπόλοιπα, θα πρέπει να κληθείτε την οθόνη αφής. Στο πάνω δεξιά μέρος της οθόνης εμφανίζεται κάθε φορά ο αριθμός των άρθρων που απομένουν για ψήφιση. Βεβαιωθείτε ότι έχετε ψηφίσει όλα τα άρθρα, τις τροπολογίες, καθώς και το ακροτελεύτιο άρθρο και το σύνολο του νομοσχεδίου. Αφού καταχωρηθεί η ψήφος σας, έχετε τη δυνατότητα την ελέγξετε ή και να την αναθεωρήσετε έως τη λήξη της ψηφοφορίας.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

«Τροποποίηση του ν. 4557/2018 (Α' 139) για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας – Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 (L156) και του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 (L 334) και λοιπές διατάξεις»

Επί της αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 1 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 2 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 3 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 4 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 5 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 6 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 7 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 8 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 9 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 10 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 12 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 13 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 14 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 15 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 16 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 17 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 18 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
 Ν.Δ.: ΝΑΙ
 ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
 Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
 Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
 ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 19 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Άρθρο 29 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 20 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ ΜέΡΑ25: ΟΧΙ	Άρθρο 30 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 21 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Άρθρο 31 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 22 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Άρθρο 32 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 23 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Υπ. Τροπ. 488/81 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ ΜέΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 24 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Υπ. Τροπ. 487/80 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 25 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Υπ. Τροπ. 491/82 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 26 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Υπ. Τροπ. 492/83 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ ΜέΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 27 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Ακροτελεύτιο άρθρο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 28 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Επί του συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Τροποποίηση του ν. 4557/2018 (Α' 139) για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας - Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 (L 156) και του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 (L 334) και λοιπές διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Τροποποίηση του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, νέο πλαίσιο επιλογής διοικήσεων στον δημόσιο τομέα, ρύθμιση οργανωτικών θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, ρυθμίσεις για την αναπτυξιακή προοπτική και την εύρυθμη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις

Πίνακας Περιεχομένων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

Άρθρο 1: Αντικείμενο

Άρθρο 2: Σκοπός

Άρθρο 3: Ουσιαστικές προϋποθέσεις πολιτογράφησης – Τροποποίηση του άρθρου 5Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 4: Λόγοι ασφαλείας - Τροποποίηση του άρθρου 5Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 5: Δικαιολογητικά πολιτογράφησης - Τροποποίηση του άρθρου 6 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 6: Διαδικασία πολιτογράφησης - Τροποποίηση του άρθρου 7 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 7: Παραπομπή στον Υπουργό Εσωτερικών ή στο Συμβούλιο Ιθαγένειας – Τροποποίηση του άρθρου 7Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 8: Παράβολο για την πολιτογράφηση ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 10 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 9: Κτήση ελληνικής ιθαγένειας από τέκνου πολιτογραφημένου που διαμένει στη χώρα

Άρθρο 10: Διαδικασία επί αιτήσεων διαπίστωσης Ιθαγένειας – Τροποποίηση του άρθρου 26 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 11: Αμφισβήτηση ιθαγένειας – Τροποποίηση του άρθρου 26Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Άρθρο 12: Διάθεση εσόδων από παράβολα - Τροποποίηση του άρθρου 28 του ν. 3838/2010

Άρθρο 13: Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας

Άρθρο 14: Αναδιάρθρωση Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας

Άρθρο 15: Σύσταση νέων Περιφερειακών Διευθύνσεων Ιθαγένειας

Άρθρο 16: Δαπάνες οργανικών μονάδων του Υπουργείου Εσωτερικών

Άρθρο 17: Σύσταση οργανικών θέσεων στη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας

Άρθρο 18: Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 19: Καταργούμενες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 20: Πεδίο εφαρμογής, προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής

Άρθρο 21: Διαδικασία επιλογής

Άρθρο 22: Θητεία

Άρθρο 23: Τελικές διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΡΥΘΜΙΣΗ ΖΗΤΗΤΗΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 24: Ειδικές ρυθμίσεις για προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για κάλυψη παροδικών αναγκών

Άρθρο 25: Ρυθμίσεις για την κινητικότητα του προσωπικού των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 1069/1980

Άρθρο 26: Ρύθμιση θεμάτων έκτακτου προσωπικού των ΟΤΑ – Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4662/2020

Άρθρο 27: Διαλειτουργικότητα Μητρώου Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα -

Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 3845/2010

Άρθρο 28: Ρυθμίσεις κινητικότητας για το προσωπικό των Επιμελητηρίων της Χώρας

Άρθρο 29: Ρύθμιση ζητημάτων πρόσληψης προσωπικού για τον καθορισμό των σχολικών μονάδων, των Δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας

Άρθρο 30: Βλάβη υγείας υπαλλήλου κατά την άσκηση των καθηκόντων του – Τροποποίηση του άρθρου 57 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών και Διοικητικών Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007)

Άρθρο 31: Άδεια ανατροφής τέκνου υπαλλήλων Ν.Π.Ι.Δ. με σχέση Ι.Δ.Α.Χ.

Άρθρο 32: Ρυθμίσεις αναφορικά με τις Επιτροπές Αξιολόγησης του ν. 4369/2016 – Τροποποίηση των άρθρων 16, 19 και 21 του ν. 4369/2016

Άρθρο 33: Ρυθμίσεις αναφορικά με αιτήματα φορέων για αντικατάσταση – αναπλήρωση στο ΑΣΕΠ -

Τροποποίηση του άρθρου 17 του ν. 2190/1994

Άρθρο 34: Υπερωριακή απασχόληση υπαλλήλων ΑΣΕΠ και προσωπικού γραμματειακής, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης Επιτροπής Επιλογής Στελεχών του Δημοσίου και Ει.Σ.Ε.Π. – Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4590/2019

Άρθρο 35: Ρυθμίσεις για την κινητικότητα

Άρθρο 36: Άδεια ειδικού σκοπού και λοιπές διευκολύνσεις σε γονείς Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ν.Π.Δ.Δ.

Άρθρο 37 Ρύθμιση ζητημάτων Υπηρεσιακών Συμβουλίων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων Υπουργείου Υγείας – Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 86 του ν. 3528/2007

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ»

Άρθρο 38: Παράταση της διάρκειας του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 39: Ειδικό Σύμβουλοι - Επιστημονικοί Συνεργάτες - Ειδικό Συνεργάτες των ΟΤΑ - Τροποποίηση της παρ. 7 άρθρου 163 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων

Άρθρο 40: Αρμοδιότητες Οικονομικής Επιτροπής ΟΤΑ α' και β' βαθμού και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής ΟΤΑ α' βαθμού

Άρθρο 41: Ρυθμίσεις για την ωρίμανση έργων και την απορρόφηση αναπτυξιακών πόρων από τους ΟΤΑ

Άρθρο 42: Ρυθμίσεις για τα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ

Άρθρο 43: Υπηρεσίες Δόμησης (ΥΔΟΜ)

Άρθρο 44: Ρυθμίσεις για την μείωση μισθωμάτων ακινήτων σε κοινόχρηστους χώρους

Άρθρο 45: Εξουσιοδοτική διάταξη ως προς τη διαδικασία ρύθμισης οφειλών δημοτικών επιχειρήσεων - Τροποποίηση του άρθρου 123 του ν. 4674/2020

Άρθρο 46: Μεταβατικές ρυθμίσεις για την οικονομική λειτουργία των δήμων που συστάθηκαν με το άρθρο 157 του ν. 4600/2019

Άρθρο 47: Επιχορήγηση δήμων για την αποπληρωμή τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων και διαταγών πληρωμής

Άρθρο 48: Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ)

Άρθρο 49: Ρυθμίσεις για την κίνηση των οχημάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των νομικών τους προσώπων

Άρθρο 50: Διοικητική τακτοποίηση αρχείου οχημάτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Άρθρο 51: Κατ' εξαίρεση δυνατότητα προσθήκης βοηθητικών χώρων επί δημοσίου κτήματος - Τροποποίηση του άρθρου 44 του ν. 4415/2016

Άρθρο 52: Νομική υποστήριξη αιρετών τοπικής αυτοδιοίκησης – Αντικατάσταση του άρθρου 52 του ν. 4674/2020

Άρθρο 53: Απογραφή ακίνητης περιουσίας δημοτικών βρεφικών και παιδικών σταθμών

Άρθρο 54: Ρυθμίσεις για την υπαίθρια διαφήμιση

Άρθρο 55: Παροχή κινήτρων σε εργαζομένους ορεινών και νησιωτικών περιοχών – Τροποποίηση του άρθρου 32 του ν. 4483/2017

Άρθρο 56: Διοίκηση και διαχείριση ορθοδόξων ιερών ναών εντός κοιμητηρίων και ρύθμιση θεμάτων Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών

Άρθρο 57: Ορισμός διοίκησης δημοτικού νοσοκομείου «ΕΛΠΙΣ»

Άρθρο 58: Ζητήματα υποψηφίων βουλευτών - Τροποποίηση του π.δ. 26/2012

Άρθρο 59: Ρύθμιση θεμάτων της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος και των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων

Άρθρο 60: Μέσα ατομικής προστασίας και μέτρα για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων στους ΟΤΑ

Άρθρο 61: Επιχορηγήσεις από το Ειδικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Δήμων

Άρθρο 62: Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ)

Άρθρο 63: Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Άρθρο 64: Προσωπικό καθαριότητας σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Άρθρο 65: Ρυθμίσεις ληξιαρχικής νομοθεσίας

Άρθρο 66: Ρυθμίσεις για τα αθλητικά σωματεία

ισθώματα ακινήτων των ΟΤΑ και σχολικών κυλικείων

Άρθρο 67: Δαπάνες ενταλμάτων γενομένων επί τη βάση ελέγχων Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου και του Ελεγκτικού Συεδρίου

Άρθρο 68: Διατάξεις για τους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς και τα Δίκτυα Δήμων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 69: Ρυθμίσεις θεμάτων Προεδρίας της Κυβέρνησης

Άρθρο 70: Παράταση συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού καθαριότητας

Άρθρο 71: Ζητήματα Εθνικού Τυπογραφείου - Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 3469/2006

Άρθρο 72: Διαδικασία πλήρωσης θέσεων προς κάλυψη αναγκών για εργασίες σε υποβρύχια του Πολεμικού Ναυτικού

Άρθρο 73: Σύντμηση προθεσμιών για την προκήρυξη θέσεων ειδικευμένων ιατρών κλάδου ΕΣΥ που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. Γ4α/ΓΠ54849/21.9.2020 υπουργική απόφαση

Άρθρο 74: Συμμετοχή ιατρών στις εξετάσεις απονομής τίτλου ειδικότητας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 75: Έναρξη ισχύος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

Άρθρο 1 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος κεφαλαίου είναι η απλοποίηση των διαδικασιών πολιτογράφησης αλλοδαπών ως Ελλήνων πολιτών και η ενίσχυση της δυνατότητας ουσιαστικής συμμετοχής των πολιτογραφημένων πλέον Ελλήνων στην πολιτική ζωή της Χώρας.

Άρθρο 2 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η μείωση της γραφειοκρατίας και η επιτάχυνση της εξέτασης των αιτήσεων πολιτογράφησης, καθώς και η διασφάλιση της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας και της ισονομίας στη διαδικασία πολιτογράφησης των αλλογενών αλλοδαπών.

Άρθρο 3

Ουσιαστικές προϋποθέσεις πολιτογράφησης – Τροποποίηση του άρθρου 5Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Το άρθρο 5Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004, Α' 217), όπως προστέθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3838/2010 (Α' 49) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 του ν. 4604/2019 (Α' 50), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Ουσιαστικές προϋποθέσεις πολιτογράφησης και εξουσιοδοτική διάταξη

1. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να γίνει Έλληνας πολίτης με πολιτογράφηση πρέπει, πέραν των προϋποθέσεων του άρθρου 5:

α. Να γνωρίζει επαρκώς την ελληνική γλώσσα, ώστε να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιότητα του Έλληνα πολίτη.

β. Να γνωρίζει επαρκώς την ελληνική ιστορία και γεωγραφία, τον ελληνικό πολιτισμό και τις συνήθειες του ελληνικού λαού, καθώς και τον τρόπο λειτουργίας των θεσμών του πολιτεύματος της Χώρας.

γ. Να έχει την ικανότητα να συμμετέχει ενεργά και ουσιαστικά στην πολιτική ζωή της Χώρας, σεβόμενος τις θεμελιώδεις αρχές που τη διέπουν.

δ. Να έχει ενταχθεί ομαλά στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Χώρας, έχοντάς την καταστήσει συνεχές κέντρο των βιοτικών του δραστηριοτήτων.

Για τη διακρίβωση της οικονομικής ένταξης του αιτούντος λαμβάνονται υπόψη η ύπαρξη σταθερής εργασίας στη Χώρα και η εν γένει οικονομική του δραστηριότητα, αλλά και η διαρκής εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του απέναντι στην Πολιτεία. Για τη διακρίβωση της κοινωνικής ένταξης του αιτούντος λαμβάνονται υπόψη ιδίως η διαμόρφωση συγγενικού δεσμού με Έλληνα πολίτη, η εξοικείωση του με τα ήθη και έθιμα της ελληνικής κοινωνίας, η συμμετοχή του σε εθελοντικές δραστηριότητες, αθλητικές ομάδες, δραστηριότητες του δήμου και εκδηλώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται τα ειδικότερα στοιχεία που αποτελούν τεκμήρια οικονομικής και κοινωνικής ένταξης του αιτούντος για την εξεταζόμενη, κατά περίπτωση, χρονική περίοδο.»

Άρθρο 4

Λόγοι ασφαλείας - Τροποποίηση του άρθρου 5B του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Το άρθρο 5B του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3838/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5B

Λόγοι ασφαλείας

Στο πρόσωπο του αλλοδαπού που επιθυμεί να γίνει Έλληνας πολίτης δεν πρέπει να συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης ή εθνικής ασφαλείας. Σχετικά με τη συνδρομή τέτοιων λόγων στο πρόσωπο του αιτούντος παρέχουν γνώμη οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 7.»

Άρθρο 5

Δικαιολογητικά πολιτογράφησης - Τροποποίηση του άρθρου 6 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Το άρθρο 6 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3838/2010 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 4604/2019, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6
Δικαιολογητικά πολιτογράφησης

1. Η αίτηση πολιτογράφησης υποβάλλεται στην Υπηρεσία Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών του τόπου διαμονής του ενδιαφερομένου και συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α. Ακριβές αντίγραφο ισχύοντος αλλοδαπού διαβατηρίου ή άλλου αποδεικτικού ταυτοπροσωπίας. Αν ο αλλοδαπός αδυνατεί αντικειμενικά να κατέχει διαβατήριο, αρκεί η άδεια διαμονής που χορηγείται στις περιπτώσεις ατόμων ως στερούμενων αντικειμενικά διαβατηρίου.

β. Έναν από τους αναφερόμενους στην περ. ε' του άρθρου 5 τίτλους νόμιμης διαμονής σε ισχύ.

γ. Πιστοποιητικό επάρκειας γνώσεων για πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.), όπως αυτό προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 7.

δ. Πρωτότυπο πιστοποιητικό γέννησης νομίμως επικυρωμένο και επίσημα μεταφρασμένο, ή άλλο ισοδύναμο πιστοποιητικό που προβλέπεται από τη νομοθεσία της χώρας πρώτης ιθαγένειας. Αν ο αλλοδαπός είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας ως πρόσφυγας, ή έχει υπαχθεί σε καθεστώς επικουρικής προστασίας, ή είναι ανιθαγενής και αδυνατεί να προσκομίσει πιστοποιητικό γέννησης, αρκεί η πράξη αναγνώρισής του ως πρόσφυγα, υπαγωγής του στο καθεστώς επικουρικής προστασίας, ή το οικείο δελτίο ανιθαγενούς, αντίστοιχα. Αν ο αλλοδαπός έχει γεννηθεί στην Ελλάδα, αρκεί η ληξιαρχική πράξη γέννησης.

ε. Εκκαθαριστικά σημειώματα ή πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου των οικονομικών ετών που αντιστοιχούν στα έτη προηγούμενης νόμιμης παραμονής στη χώρα, που απαιτούνται κατά περίπτωση, με βάση τα οποία να προκύπτει η φορολογική υποχρέωση του αιτούντος, ως κατοίκου της Ελλάδας.

στ. Αριθμό μητρώου κοινωνικής ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.).

ζ. Ηλεκτρονικό παράβολο πεντακοσίων πενήντα (550) ευρώ. Για την επανυποβολή αίτησης πολιτογράφησης το οφειλόμενο παράβολο ορίζεται σε διακόσια (200) ευρώ. Ομογενείς, κάτοχοι ιθαγένειας κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναγνωρισμένοι πολιτικοί πρόσφυγες και ανιθαγενείς καταβάλλουν για κάθε αίτηση πολιτογράφησης παράβολο ύψους εκατό (100) ευρώ.»

2. Ο αιτών με την αίτηση του παρέχει εξουσιοδότηση στην αρμόδια υπηρεσία να συλλέξει, να επεξεργαστεί, καθώς και να διαβιβάσει τα προσωπικά του δεδομένα εντός του αρμόδιου φορέα αποκλειστικά για τους σκοπούς εξέτασης της αίτησής του.

Άρθρο 6
Διαδικασία πολιτογράφησης - Τροποποίηση
του άρθρου 7 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Το άρθρο 7 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν. 3838/2010 και το άρθρο 34 του ν. 4604/2019, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7
Διαδικασία πολιτογράφησης

1. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να πολιτογραφηθεί ως Έλληνας καλείται να συμμετάσχει σε γραπτή δοκιμασία, προκειμένου να πιστοποιηθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων των περ. α' και β' του άρθρου 5Α. Προϋπόθεση συμμετοχής στη γραπτή δοκιμασία αποτελεί η καταβολή εξέταστρου ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Για την πιστοποίηση αυτή, ο αλλοδαπός οφείλει να ανταποκριθεί επιτυχώς σε εξετάσεις ελληνικής γλώσσας επιπέδου ανάλογου του Β1 στην κατανόηση και παραγωγή του προφορικού και του γραπτού λόγου, καθώς και σε εξέταση γνώσεων στοιχείων ελληνικής ιστορίας και γεωγραφίας, ελληνικού πολιτισμού και θεσμών του πολιτεύματος της Χώρας. Οι ανωτέρω θεματικές ενότητες εξετάζονται μέσω τυχαίας επιλογής από τράπεζα θεμάτων τουλάχιστον εκατό (100) κειμένων με τις ασκήσεις τους ως προς την κατανόηση και παραγωγή λόγου και τριακοσίων (300) ερωτήσεων-θεμάτων για τα υπόλοιπα γνωστικά αντικείμενα. Η τράπεζα θεμάτων δημιουργείται και τηρείται με μέριμνα και ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και είναι ανοικτή

σε κάθε ενδιαφερόμενο μέσω του ιστοτόπου του Υπουργείου Εσωτερικών. Ειδικότερα για τη γλωσσική εξέταση, η τράπεζα θεμάτων δύναται να διαμορφωθεί με τη συμμετοχή του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας.

2. Η συμμετοχή στις εξετάσεις θεωρείται επιτυχής, όταν ο υποψήφιος συγκεντρώσει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) της μέγιστης δυνατής βαθμολογίας τόσο κατά την εξέταση της γλώσσας, όσο και κατά την εξέταση των λοιπών ενότητων της παρ. 1. Επιτυχημένο αποτέλεσμα στη γλωσσική εξέταση θεωρείται τουλάχιστον το ποσοστό 66% και στα λοιπά γνωστικά αντικείμενα το πενήντα τοις εκατό (50%). Ο αλλοδαπός δύναται να συμμετάσχει εκ νέου στην εξέταση σε περίπτωση αποτυχίας του σ' αυτήν. Στον αλλοδαπό που έχει ανταποκριθεί με επιτυχία στην παραπάνω εξέταση χορηγείται από τη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.). Ως προς την εξέταση της νεοελληνικής γλώσσας η τράπεζα θεμάτων δύναται να διαμορφωθεί σε συνεργασία με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

3. Για τους αιτούντες την ελληνική ιθαγένεια που έχουν υπερβεί το 62ο έτος της ηλικίας, για όσους έχουν πιστοποιηθεί με σωματική αναπηρία άνω του 67% από Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), καθώς και για όσους αδυνατούν να συμμετάσχουν σε γραπτή δοκιμασία λόγω διαγνωσμένης, από τις αρμόδιες μονάδες διάγνωσης και έκθεσης πιστοποιητικών μαθησιακών δυσκολιών του Υπουργείου Υγείας, οποιασδήποτε μορφής μαθησιακής δυσκολίας, ή συνδρομή των προϋποθέσεων των περ. α' και β' του άρθρου 5Α πιστοποιείται με προφορική δοκιμασία ενώπιον Ειδικής Τριμελούς Επιτροπής Εξετάσεων, η οποία αποτελείται από έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας, ως Πρόεδρο, και δύο (2) εκπαιδευτικούς της δημόσιας ή ιδιωτικής εκπαίδευσης, οι οποίοι ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές τους.

4. Από την υποχρέωση απόκτησης του Π.Ε.Γ.Π. απαλλάσσονται όσοι έχουν φοιτήσει επιτυχώς σε γυμνάσιο ή λύκειο της χώρας που ακολουθεί το υποχρεωτικό ελληνικό πρόγραμμα εκπαίδευσης. Επίσης απαλλάσσονται όσοι έχουν αποφοιτήσει από ελληνόγλωσσο πρόγραμμα ελληνικού ΑΕΙ ή έχουν αποκτήσει μεταπτυχιακό τίτλο ελληνόγλωσσου προγράμματος ελληνικού ΑΕΙ ή έχουν εκπονήσει διδακτορική διατριβή στα ελληνικά σε ελληνικό ΑΕΙ.

5. Η αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας, μετά από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης με τα προβλεπόμενα από τον νόμο δικαιολογητικά, ελέγχει την πληρότητα του φακέλου, καθώς και τη συνδρομή ή μη των τυπικών προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 5 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας. Στο πλαίσιο αυτό αναζητεί αυτεπάγγελτα μέσω των ειδικών εφαρμογών που χειρίζεται, το πιστοποιητικό ποινικού μητρώου για δικαστική χρήση από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης και απευθύνει ερώτημα προς τις αρμόδιες αστυνομικές αρχές, περί του εάν συντρέχουν στο πρόσωπο του αιτούντος λόγοι δημόσιας τάξης για την απόρριψη του αιτήματος ή αν ο αιτών τελεί υπό απέλαση. Αν οι οριζόμενες τυπικές προϋποθέσεις δεν πληρούνται, ο προϊστάμενος της Περιφερειακής Διεύθυνσης Ιθαγένειας απορρίπτει την αίτηση. Για τη συνδρομή ή μη των λόγων εθνικής ασφάλειας διενεργείται, εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις, εμπιστευτική αλληλογραφία με τις αρμόδιες αρχές ασφαλείας της Χώρας. Σε περίπτωση αμφιβολιών ως προς τη συνδρομή ή μη των ανωτέρω λόγων ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 7Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας.

6. Η Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας στο πλαίσιο διερεύνησης της συνδρομής των προϋποθέσεων των περ. γ' και δ' του άρθρου 5Α, καλεί τον αιτούντα σε συνέντευξη, προκειμένου να διαπιστωθούν η επαρκής ένταξή του στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Χώρας και η δυνατότητα συμμετοχής του ως πολίτη σε αυτήν. Η κλήση του αλλοδαπού γίνεται με επί αποδείξει αλληλογραφία. Μη εμφάνισή του δικαιολογείται μόνο για λόγους αντικειμενικής αδυναμίας. Αν η κλήση του αλλοδαπού για τη συνέντευξη επιστρέψει ανεπίδοτη δύο φορές ή αν αδικαιολόγητα ο αλλοδαπός δεν εμφανισθεί σ' αυτήν, η αίτηση πολιτογράφησης απορρίπτεται από τον προϊστάμενο της Περιφερειακής Διεύθυν-

σης Ιθαγένειας.

7. Η συνέντευξη, πρακτικό της οποίας διατηρείται στον φάκελο του αιτούντος με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτουν ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ, καθώς και ο ν. 4624/2019 (Α' 137) διενεργείται από τρεις (3) υπαλλήλους κατηγορίας Π.Ε ή Τ.Ε. της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας, με τουλάχιστον πενταετή εμπειρία ως εισηγητές, μετά από την ολοκλήρωση της οποίας διενεργείται η συνολική αξιολόγηση του αιτούντος και συντάσσεται αιτιολογημένη εισήγηση για την αποδοχή ή απόρριψη του αιτήματος πολιτογράφησης. Η απόρριψη της αίτησης προσβάλλεται με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου.

8. Οι ομογενείς αλλοδαποί που είναι κάτοχοι τίτλου διαμονής ομογενούς και αιτούνται την πολιτογράφησή τους ως διαμένοντες στη Χώρα, απαλλάσσονται από τη διακρίβωση της συνδρομής των προϋποθέσεων που προβλέπονται στις περ. α' και β' του άρθρου 5Α. Εφαρμόζεται όμως και ως προς αυτούς η διαδικασία των παρ. 6 και 7 για τη διακρίβωση της συνδρομής των προϋποθέσεων που προβλέπονται στις περ. γ' και δ' του άρθρου 5Α.

9. Από τη διαδικασία του παρόντος εξαιρούνται οι ομογενείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής ειδικών νομοθετικών ρυθμίσεων.

10. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ιθαγένειας καθορίζονται:

α) η διαμόρφωση και η τήρηση της τράπεζας θεμάτων, καθώς και οι όροι δημοσιότητάς της,

β) η διαδικασία, ο τόπος και ο χρόνος υποβολής της αίτησης, καθώς και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στις εξετάσεις για την απόκτηση του πιστοποιητικού επάρκειας γνώσεων για πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.),

γ) ο τόπος και ο χρόνος διενέργειας των εξετάσεων,

δ) η πιστοποίηση ειδικών εξεταστικών κέντρων για τη διενέργεια των εξετάσεων,

ε) οι προδιαγραφές εξέτασης για ειδικές κατηγορίες αιτούντων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικό με την οργάνωση και το περιεχόμενο των εξετάσεων,

στ) τα θέματα συγκρότησης και λειτουργίας των ατομικών και συλλογικών οργάνων για την οργάνωση και τη διεξαγωγή των εξετάσεων, ύστερα από εισήγηση της επιστημονικής επιτροπής της περ. β' της παρ. 12.

11. Η διοργάνωση και διενέργεια των εξετάσεων για την απόκτηση του Π.Ε.Γ.Π. πραγματοποιείται με την επικουρία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ως προς τα θέματα εξεύρεσης κατάλληλων κτιρίων, επιτηρητών και εξεταστών όπως επίσης και ως προς τη διάθεση και χρήση του απαραίτητου υλικοτεχνικού εξοπλισμού.

12. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ιθαγένειας συστήνονται:

α) Η οργανωτική επιτροπή με αρμοδιότητα τη οργάνωση και διεξαγωγή των εξετάσεων για την απόκτηση του Π.Ε.Γ.Π, η οποία έχει τριετή θητεία και ενδεκαμελή σύνθεση. Αποτελείται από τον Γενικό Γραμματέα Ιθαγένειας, ως Πρόεδρο, πέντε (5) στελέχη της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας, τρία (3) στελέχη του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και δύο (2) εμπειρογνώμονες. Ένα (1) μέλος της επιτροπής ορίζεται ως Αναπληρωτής Πρόεδρος. Ως γραμματέας ορίζεται υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας.

β) Η επιστημονική επιτροπή με αρμοδιότητα την ευθύνη συγκρότησης και λειτουργίας της τράπεζας θεμάτων, την ανανέωση και επιλογή των θεμάτων, την εποπτεία των εξετάσεων και την επίβλεψη της εξεταστικής διαδικασίας ως προς τα επιστημονικά της αντικείμενα, συμπεριλαμβανομένης και της διενέργειας των προφορικών εξετάσεων για τις ειδικές κατηγορίες που προβλέπονται στις ρυθμίσεις του παρόντος. Η θητεία της είναι τριετής και η σύνθεση της επταμελής. Ως Πρόεδρος και Αναπληρωτής Πρόεδρος αναλαμβάνουν ομότιμοι ή εν ενεργεία πρωτοβάθμιοι

Καθηγητές ημεδαπού ΑΕΙ και τις υπόλοιπες θέσεις ειδικοί επιστήμονες για κάθε γνωστικό αντικείμενο, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Ως γραμματέας της επιτροπής ορίζεται υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζεται αποζημίωση για τα μέλη των επιτροπών των παρ. 3 και 12, τους εκπαιδευτικούς δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, τους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και το λοιπό προσωπικό που συμμετέχουν στις διαδικασίες οργάνωσης, διεξαγωγής, διοικητικής υποστήριξης των εξετάσεων, βαθμολόγησης και έκδοσης των αποτελεσμάτων των εξετάσεων για τη λήψη του Π.Ε.Γ.Π..

14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος του εξεταστρού της παρ. 1 του άρθρου 6.

15. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ιθαγένειας καθορίζονται όλες οι λεπτομέρειες που αφορούν στον τρόπο διεξαγωγής της προφορικής συνέντευξης της παρ. 6 του άρθρου 6.

Άρθρο 7

Παραπομπή στον Υπουργό Εσωτερικών ή στο Συμβούλιο Ιθαγένειας – Τροποποίηση του άρθρου 7B του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Η παρ. 1 του άρθρου 7B του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας καταργείται, η αρίθμηση των λοιπών παρ. 2 και 3 παραμένει, η παρ. 3 τροποποιείται και το άρθρο 7B διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7B

Παραπομπή στον Υπουργό Εσωτερικών ή στο Συμβούλιο Ιθαγένειας

1. (ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ)

2. Σε περίπτωση αμφιβολιών της Περιφερειακής Διεύθυνσης Ιθαγένειας ως προς τη συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης και εθνικής ασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 5B, ο Περιφερειακός Διευθυντής Ιθαγένειας παραπέμπει την υπόθεση στον Υπουργό Εσωτερικών για έκδοση απόφασης. Ο Υπουργός Εσωτερικών μπορεί να παραπέμπει την υπόθεση για διατύπωση γνώμης στο Συμβούλιο Ιθαγένειας.

3. Αν ο Υπουργός Εσωτερικών αμφιβάλλει για την ορθότητα της αξιολόγησης που περιέχεται στην εισήγηση της Επιτροπής Πολιτογράφησης στις περιπτώσεις που έχει προβλεφθεί η σχετική αρμοδιότητα, μπορεί να παραπέμψει την υπόθεση για διατύπωση γνώμης στο Συμβούλιο Ιθαγένειας.»

Άρθρο 8

Παράβολο για πολιτογράφηση ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 10 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Στην παρ. 1 του άρθρου 10 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας προστίθεται περ. ε' και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής :

«1. Η αίτηση πολιτογράφησης ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό υποβάλλεται στον Έλληνα Πρόξενο του τόπου κατοικίας τους, ο οποίος τη διαβιβάζει στο Υπουργείο Εσωτερικών, με έκθεση του, στην οποία περιλαμβάνονται απαραίτητα στοιχεία που τεκμηριώνουν την ιδιότητα του αιτούντος ως ομογενούς. Μαζί με την αίτηση υποβάλλονται και τα εξής:

α. Δήλωση πολιτογράφησης, η οποία γίνεται ενώπιον του Προξένου, παρουσία δύο (2) Ελλήνων πολιτών ως μαρτύρων.

β. Ακριβές αντίγραφο ισχύοντος αλλοδαπού διαβατηρίου ή άλλου αποδεικτικού ταυτοπροσωπίας.

γ. Πρωτότυπο πιστοποιητικό γέννησης νομίμως επικυρωμένο και επίσημα μεταφρασμένο ή άλλο ισοδύναμο πιστοποιητικό που προβλέπεται από τη νομοθεσία της χώρας πρώτης ιθαγένειας.

δ. Πρωτότυπο πιστοποιητικό ποινικού μητρώου αλλοδαπής αρχής νομίμως επικυρωμένο και επίσημα μεταφρασμένο.

ε. Παράβολο ύψους εκατό (100) ευρώ.»

Άρθρο 9
Κτήση ελληνικής ιθαγένειας από τέκνου
πολιτογραφημένου που διαμένει στη Χώρα

Το άρθρο 11 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας αντικαθίσταται ως εξής :

«Άρθρο 11
Κτήση ελληνικής ιθαγένειας
από τέκνα πολιτογραφημένου

Το τέκνο του αλλοδαπού ή της αλλοδαπής που πολιτογραφείται γίνεται Έλληνας, χωρίς άλλη διατύπωση, αν κατά την ημερομηνία ορκωμοσίας του γονέα του είναι ανήλικο, άγαμο και διαμένει μόλιμα στη Χώρα.»

Άρθρο 10
Διαδικασία επί αιτήσεων διαπίστωσης ιθαγένειας -
Τροποποίηση του άρθρου 26
του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Το άρθρο 26 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 του ν. 4604/2019, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 26
Διαδικασία επί αιτήσεων διαπίστωσης
ελληνικής ιθαγένειας

1. Αποκτά την ελληνική ιθαγένεια από γέννηση μετά από την έκδοση απόφασης για τη διαπίστωσή της, κάθε πρόσωπο που ανήκει στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Είναι τέκνο που έχει γεννηθεί εντός γάμου από γονείς που δεν ήταν Έλληνες κατά τον χρόνο που γεννήθηκε αλλά η ελληνική τους ιθαγένεια αποκτήθηκε από γεννήσεως μετά τη γέννησή του.

β) Είναι τέκνο που έχει γεννηθεί εντός υποστατού, κατά το ελληνικό δίκαιο, γάμου Έλληνα πατέρα με αλλοδαπή μητέρα πριν τις 18.7.1982, και

γ) Είναι τέκνο που έχει γεννηθεί εντός ανυπόστατου, κατά το ελληνικό δίκαιο, γάμου Ελληνίδας μητέρας με αλλοδαπό πατέρα πριν τις 8.5.1984.

2. Όποιος επιθυμεί τη διαπίστωσή της, υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας του τόπου διαμονής του στη Χώρα ή, αν δεν διαμένει σε αυτήν, στον Έλληνα Πρόξενο του τόπου διαμονής του στην αλλοδαπή. Ο Πρόξενος, αφού διεξάγει έρευνα, ιδίως στα τηρούμενα στην αρχή του προξενικά μητρώα, διαβιβάζει την αίτηση στην αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται ο Δήμος στον οποίο επιθυμεί να εγγραφεί ο αιτών.

3. Με την αίτηση συνοποβάλλονται τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την επικαλούμενη νομική βάση κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας και καταβάλλεται παράβολο ύψους εκατό (100) ευρώ.

4. Η Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας, μετά από έρευνα που διενεργεί, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των δήμων της Χώρας για καταχωρήσεις, για την εξακρίβωση των ληξιαρχικών γεγονότων και των δημοτολογικών εγγραφών που αποδεικνύουν τη συγγένεια με Έλληνα πολίτη, προβαίνει στην έκδοση διαπιστωτικής πράξης για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας. Στην απόφαση ορίζεται και ο Δήμος στο δημοτολόγιο του οποίου εγγράφεται ο ενδιαφερόμενος.

5. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις διαπίστωσης της ελληνικής ιθαγένειας, εκδίδεται απόφαση απόρριψης της αίτησης κατά της οποίας χωρεί το δικαίωμα προσφυγής σύμφωνα με το άρθρο 45 του ν. 4604/2019 (Α' 50).»

Άρθρο 11
Αμφισβήτηση ιθαγένειας - Τροποποίηση του άρθρου 26Α
του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Το άρθρο 26Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως προστέθηκε με το άρθρο 41 του ν. 4604/2019, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 26Α
Αμφισβήτηση ιθαγένειας

1. Όταν δημόσια αρχή ή φυσικό πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον, αιτιολογημένα αμφισβητεί την ιθαγένεια ενός προσώπου ή αμφισβητεί ως προς την ορθότητα της νομικής βάσης κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας προσώπου, υποβάλλει αίτηση επίλυσης της αμφισβήτησης ενώπιον του Συμβουλίου Ιθαγένειας. Με την επιφύλαξη του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133), ο Γενικός Διευθυντής Ιθαγένειας είναι αποκλειστικά αρμόδιος να αποφαίνεται για κάθε αμφισβήτηση ιθαγένειας με αιτιολογημένη απόφασή του, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Ιθαγένειας, δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο. Αμφισβήτηση ιθαγένειας υπάρχει όταν:

α) γεννάται αμφιβολία εάν ένα πρόσωπο είναι ή όχι Έλληνας πολίτης,

β) το πρόσωπο που αιτείται την ελληνική ιθαγένεια ως ανιθαγενής αμφισβητείται αν έχει ή όχι αλλοδαπή ιθαγένεια,

γ) ένα πρόσωπο έχει την ελληνική ιθαγένεια, αλλά γεννάται αμφιβολία ως προς την ορθότητα της νομικής βάσης κτήσης της.

2. Δεν εγείρεται θέμα αμφισβήτησης, όταν υφίσταται λόγος ανάκλησης απόφασης κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω μη συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων για την έκδοσή της.

3. Πριν από την εισαγωγή της υπόθεσης ενώπιον του Συμβουλίου Ιθαγένειας το Τμήμα Καθορισμού Ιθαγένειας της Κεντρικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας, κοινοποιεί εγγράφως επί αποδείξει, σχετικό ενημερωτικό έγγραφο προς τον ενδιαφερόμενο, ο οποίος μπορεί να καταθέσει τις απόψεις του ενώπιον του Συμβουλίου Ιθαγένειας εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση. Ο Γενικός Διευθυντής Ιθαγένειας οφείλει να αποφανθεί μέσα σε έξι (6) μήνες από τη γνωμοδότηση του Συμβουλίου Ιθαγένειας.

4. Το πρόσωπο, του οποίου η ελληνική ιθαγένεια αμφισβητείται, εφόσον είναι εγγεγραμμένο στο μητρώο πολιτών με κανονική ενεργό εγγραφή, θεωρείται ότι έχει την ελληνική ιθαγένεια μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης του Γενικού Διευθυντή Ιθαγένειας επί της αμφισβήτησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 12
Διάθεση εσόδων από παράβολα - Τροποποίηση
του άρθρου 28 του ν. 3838/2010

Το άρθρο 28 του ν. 3838/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 28
Διάθεση παραβόλων

1. Το σύνολο των εισπραττόμενων εσόδων από τα εξέταστρα που προβλέπονται για τη συμμετοχή στις εξετάσεις για την απόκτηση του Πιστοποιητικού της παρ. 2 του άρθρου 7 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, διατίθενται για την κάλυψη δαπανών των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας. Οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εσωτερικών σε ειδικό Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων (Α.Λ.Ε.) και διατίθενται για την αντιμετώπιση των δαπανών της προετοιμασίας και διενέργειας των εξετάσεων, συμπεριλαμβανομένων της έκδοσης των αποτελεσμάτων και της κάλυψης του κόστους χορήγησης των Πιστοποιητικών της παρ. 2 του άρθρου 7.

2. Το σύνολο των εισπραττόμενων εσόδων από τα παράβολα των αιτήσεων πολιτογράφησης διατίθεται για την κάλυψη δαπανών των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας. Οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών σε ειδικό Λογαριασμό και διατίθενται για τις ανάγκες των ανωτέρω υπηρεσιών, ιδίως για την αναβάθμιση του εξοπλισμού και των πληροφοριακών συστημάτων, την υλοποίηση επιμορφωτικών σεμιναρίων του προσωπικού, την έρευνα και τις εκδόσεις σχετικά με την ιθαγένεια, καθώς και για την πρόσληψη εποχιακού προσωπικού ορισμένου χρόνου, σύμφωνα με τον ν. 3812/2009 (Α' 234) και τη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία.»

Άρθρο 13 Σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας

1. Στη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών συστήνεται Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας, με στρατηγικό σκοπό τον σχεδιασμό της οργανωτικής διάρθρωσης των υπηρεσιακών μονάδων, καθώς και τον συντονισμό, τη διαχείριση και την εποπτεία των θεμάτων που άπτονται των λειτουργιών των οργανικών μονάδων που υπάγονται σε αυτήν. Ο επιχειρησιακός στόχος της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας συνίσταται στην παροχή οδηγιών προς τις υφιστάμενες υπηρεσίες για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας για την ιθαγένεια.

2. Η Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας συγκροτείται από τις ακόλουθες υποκείμενες οργανικές μονάδες:

- α) Την Κεντρική Διεύθυνση Ιθαγένειας, και
- β) Τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας.

3. Στη Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας προΐσταται Γενικός Διευθυντής κατηγορίας ΠΕ. Ο Γενικός Διευθυντής Ιθαγένειας συντονίζει, κατευθύνει και παρακολουθεί τις εργασίες των υπηρεσιακών μονάδων που υπάγονται σε αυτόν, παρέχει οδηγίες για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας, ασκεί την αρμοδιότητα τελικής υπογραφής σε κάθε ατομική διοικητική πράξη για τα θέματα που εμπιπτόν στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών των οποίων προΐσταται κατ' εφαρμογή του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133), καθώς και κάθε άλλη αρμοδιότητα που του μεταβιβάζεται ο Γενικός Γραμματέας Ιθαγένειας και διατηρεί το δικαίωμα για μεταβίβαση του δικαιώματος υπογραφής αποφάσεων στους προϊστάμενους των υποκείμενων οργανικών μονάδων.

Άρθρο 14 Αναδιάρθρωση Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας

Το άρθρο 20 του π.δ. 141/2017 (Α' 180), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 του ν. 4674/2020 (Α' 53), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 20 Διάρθρωση Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας

1. Στη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας υπάγεται η Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας, η οποία συγκροτείται από την Κεντρική Διεύθυνση Ιθαγένειας και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας.

2.α. Στη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας συστήνεται Αυτοτελές Τμήμα Εποπτείας και Αξιολόγησης των οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας, υπαγόμενο στον Γενικό Γραμματέα, με τις κάτωθι αρμοδιότητες:

αα. Τον έλεγχο της τήρησης των νόμιμων διαδικασιών από τις ανωτέρω οργανικές μονάδες, διενεργώντας σχετικό δειγματοληπτικό έλεγχο, κατ' εντολή του Γενικού Γραμματέα.

αβ. Την αξιολόγηση των υφιστάμενων διαδικασιών και πρακτικών των ανωτέρω οργανικών μονάδων, με σκοπό τον εντοπισμό τυχόν φαινομένων κακοδιοίκησης, κακοδιαχείρισης και διαφθοράς.

αγ. Την αξιολόγηση του προγραμματισμού, του σχεδιασμού, της εκτέλεσης, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών και δραστηριοτήτων των ανωτέρω οργανικών μονάδων και την υποβολή σχετικών βελτιωτικών προτάσεων.

αδ. Τον ανασχεδιασμό, την απλούστευση των διαδικασιών και τη μείωση των διοικητικών βαρών, σε συνεργασία με τις ανωτέρω οργανικές μονάδες και άλλους φορείς.

β. Στο Αυτοτελές Τμήμα Εποπτείας και Αξιολόγησης προΐσταται υπάλληλοι των κλάδων/ειδικοτήτων ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού ή ΠΕ Κοινωνιολόγων ή ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού.»

Άρθρο 15 Σύσταση νέων Περιφερειακών Διευθύνσεων Ιθαγένειας

1. Συστήνεται Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας Αττικής, με έδρα την Αθήνα και χωρική αρμοδιότητα την Περιφέρεια Αττικής, η οποία είναι αρμόδια για τον χειρισμό των θεμάτων ιθαγένειας των αιτούντων αυτής λόγω γέννησης και φοίτησης σε σχολείο

στην Ελλάδα ή φοίτησης σε σχολείο στην Ελλάδα σύμφωνα με τα άρθρα 1Α και 1Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας. Τα εκκρεμή αιτήματα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω γέννησης στην Ελλάδα ή φοίτησης σε ελληνικό σχολείο, των Διευθύνσεων Ιθαγένειας της Περιφέρειας Αττικής εξετάζονται από την ανωτέρω Διεύθυνση.

2. Η Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας Αττικής συγκροτείται από τα ακόλουθα Τμήματα:

- α) Τμήμα Γέννησης – Φοίτησης ανηλίκων
- β) Τμήμα Φοίτησης ανηλίκων - ενηλίκων
- γ) Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης, Αρχείου και Στατιστικών Στοιχείων.

3. Οι αρμοδιότητες των ως άνω Τμημάτων είναι οι εξής:

α) Το Τμήμα Γέννησης - Φοίτησης ανηλίκων είναι αρμόδιο ιδίως για την εξέταση των αιτήσεων που υποβάλλονται με βάση την παρ. 1 του άρθρου 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (Κ.Ε.Ι. - ν. 3284/2004), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 και την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4332/2015, καθώς και για την εξέταση των εκκρεμών αιτήσεων που προβλέπονται από την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4332/2015 και υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 1Α του Κ.Ε.Ι..

β) Το Τμήμα Φοίτησης ανηλίκων - ενηλίκων είναι αρμόδιο ιδίως για την εξέταση των αιτήσεων που υποβάλλονται με βάση τις διατάξεις των παρ. 1, 2, 5α και 5β του άρθρου 1Β του Κ.Ε.Ι., όπως προστέθηκε με το άρθρο 1Α του ν. 4332/2015, και της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4332/2015, καθώς και για την εξέταση των εκκρεμών αιτήσεων που προβλέπονται από την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4332/2015 και υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 1Β του Κ.Ε.Ι..

γ) Το Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης, Αρχείου και Στατιστικών Στοιχείων είναι αρμόδιο ιδίως για:

γα) Τη γραμματειακή υποστήριξη της Διεύθυνσης, καθώς και την τήρηση, οργάνωση, ταξινόμηση και εν γένει διαχείριση του οικείου φυσικού και ηλεκτρονικού αρχείου.

γβ) Την παραλαβή, διαχείριση και διακίνηση της αλληλογραφίας.

γγ) Τη διακίνηση της εμπιστευτικής αλληλογραφίας οποιασδήποτε διαβάθμισης.

γδ) Την ενημέρωση και την εν γένει εξυπηρέτηση των συναλλασσομένων με τη Διεύθυνση, καθώς και τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής.

γε) Τη μέριμνα για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου εξυπηρέτησης.

γστ) Την επεξεργασία και διαχείριση στατιστικών δεδομένων, καθώς και την αποστολή τους στο Τμήμα Στατιστικών και Διαχείρισης Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Ιθαγένειας της Κεντρικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών.

4. α. Συστήνεται Α' Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη και με χωρική αρμοδιότητα τις Περιφερειακές Ενότητες Θεσσαλονίκης, Ημαθίας, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας, Σερρών και Χαλκιδικής. Η Περιφερειακή Διεύθυνση διατηρεί τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στους, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, οργανισμούς της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκτός των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται στην παρ. 4β'.

β. Συστήνεται Β' Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας, με έδρα τη Θεσσαλονίκη και χωρική αρμοδιότητα τις Περιφερειακές Ενότητες Θεσσαλονίκης, Ημαθίας, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας, Σερρών και Χαλκιδικής, η οποία είναι αρμόδια για τον χειρισμό των θεμάτων ιθαγένειας των αιτούντων αυτής λόγω γέννησης και φοίτησης σε σχολείο στην Ελλάδα ή λόγω φοίτησης σε σχολείο στην Ελλάδα σύμφωνα με τα άρθρα 1Α και 1Β του Κ.Ε.Ι.. Τα εκκρεμή αιτήματα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω γέννησης στην Ελλάδα ή φοίτησης σε ελληνικό σχολείο των Διευθύνσεων Ιθαγένειας των προαναφερόμενων Περιφερειακών Ενοτήτων εξετάζονται από την ανωτέρω Διεύθυνση.

5. Η Β' Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας αποτελείται από τα ακόλουθα Τμήματα:

- α) Τμήμα Γέννησης – Φοίτησης ανηλίκων
- β) Τμήμα Φοίτησης ανηλίκων - ενηλίκων

γ) Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης, Αρχείου και Στατιστικών Στοιχείων.

6. Οι αρμοδιότητες των ως άνω Τμημάτων είναι οι εξής:

α) Το Τμήμα Γέννησης - Φοίτησης ανηλίκων είναι αρμόδιο ιδίως για την εξέταση των αιτήσεων που υποβάλλονται με βάση την παρ. 1 του άρθρου 1Α του Κ.Ε.Ι., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4332/2015 και την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4332/2015, καθώς και για την εξέταση των εκκρεμών αιτήσεων που προβλέπονται από την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4332/2015 και υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 1Α του Κ.Ε.Ι..

β) Το Τμήμα Φοίτησης ανηλίκων - ενηλίκων είναι αρμόδιο ιδίως για την εξέταση των αιτήσεων που υποβάλλονται με βάση τις διατάξεις των παρ. 1, 2, 5α και 5β του άρθρου 1Β του Κ.Ε.Ι., όπως προστέθηκε με το άρθρο 1Α του ν. 4332/2015 και την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4332/2015, καθώς και για την εξέταση των εκκρεμών αιτήσεων που προβλέπονται από την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4332/2015 και υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 1Β του Κ.Ε.Ι. όπως ισχύει.

γ) Το Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης, Αρχείου και Στατιστικών Στοιχείων είναι αρμόδιο για:

γα) Τη γραμματειακή υποστήριξη της Διεύθυνσης, καθώς και την τήρηση, οργάνωση, ταξινόμηση και εν γένει διαχείριση του οικείου φυσικού και ηλεκτρονικού αρχείου.

γβ) Την παραλαβή, διαχείριση και διακίνηση της αλληλογραφίας.

γγ) Τη διακίνηση της εμπιστευτικής αλληλογραφίας.

γδ) Την ενημέρωση και εν γένει εξυπηρέτηση των συναλλασσομένων με τη Διεύθυνση, καθώς και τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής.

γε) Τη μέριμνα για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου εξυπηρέτησης.

γστ) Την επεξεργασία και διαχείριση στατιστικών δεδομένων, καθώς και την αποστολή τους στο Τμήμα Στατιστικών και Διαχείρισης Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Ιθαγένειας της Κεντρικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών.

7. Στις Διευθύνσεις του παρόντος προΐστανται υπάλληλοι του κλάδου/ειδικότητας ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού ή ΠΕ Κοινωνιολόγων. Στα τμήματα αυτών προΐστανται υπάλληλοι των κλάδων/ειδικοτήτων ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού ή ΠΕ Κοινωνιολόγων, ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού. Ειδικότερα, στα Τμήματα Γραμματειακής Υποστήριξης, Αρχείου και Στατιστικών Στοιχείων, προΐστανται υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού ή του κλάδου/ειδικότητας ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων ή του κλάδου/ειδικότητας ΔΕ Προσωπικού Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

8. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος συγχωνεύονται οι Περιφερειακές Διευθύνσεις που αναφέρονται στις υποπερ. αα' και ββ' της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 248 του ν. 4555/2018 (Α' 133) στην Α' Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας. Οι Επιτροπές Πολιτογράφησης των συγχωνευμένων διευθύνσεων διατηρούν τη χωρική τους αρμοδιότητα όπως αυτή προβλεπόταν από την κείμενη νομοθεσία.

9. Το προσωπικό των διευθύνσεων της παρ. 8 μεταφέρεται στις Α' και Β' Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας και κατανέμεται σε αυτές με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εσωτερικών.

10. Οι λοιπές Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας, όπως προβλέπονται στους οικείους Οργανισμούς και στο άρθρο 248 του ν. 4555/2018 (Α' 133), διατηρούν τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητές που προβλέπονται στους, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, οργανισμούς της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκτός των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται στις παρ. 1 και 4β' του παρόντος.

Άρθρο 16 **Δαπάνες οργανικών μονάδων** **του Υπουργείου Εσωτερικών**

Η παρ. 8 του άρθρου 248 του ν. 4555/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«8.α. Οι δαπάνες των οργανικών μονάδων της παρ. 2 που αποτελούν Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών και ειδικότερα οι δαπάνες πάγιοι χαρακτήρα και οι λειτουργικές δαπάνες που προκαλούνται από τη χρήση των κτιρίων και των υποδομών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, στα οποία στεγάζονται οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας, βαρύνουν τις εγκεκριμένες πιστώσεις προϋπολογισμού εξόδων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, με μεταφορά ποσοστού επί των ανωτέρω δαπανών, υπολογιζόμενου αναλογικά με βάση τον αριθμό των υπαλλήλων και τις παραμέτρους κατάρτισης των κτιριολογικών προγραμμάτων του Υπουργείου Οικονομικών, δύο (2) φορές ετησίως, από τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εσωτερικών.

β. Οι δαπάνες προμηθειών και υπηρεσιών των οργανικών μονάδων της περ. α', που εξασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία τους, βαρύνουν τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εσωτερικών (Τομέας Εσωτερικών), πλην των Περιφερειακών Υπηρεσιών Ιθαγένειας χωρικής αρμοδιότητας του τομέα Μακεδονίας - Θράκης του Υπουργείου Εσωτερικών που βαρύνουν τον προϋπολογισμό εξόδων του, με μεταφορά πιστώσεων από τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εσωτερικών (Τομέας Εσωτερικών).»

Άρθρο 17 **Σύσταση οργανικών θέσεων στη** **Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας**

Στη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας συστήνονται σαράντα δύο (42) νέες οργανικές θέσεις προσωπικού ως εξής:

α. Για τις ανάγκες των Κεντρικών Υπηρεσιών Ιθαγένειας: επτά (7) θέσεις ΠΕ, κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Κοινωνιολόγων, μία (1) θέση ΠΕ Πληροφορικής, μία (1) θέση ΤΕ Πληροφορικής και πέντε (5) θέσεις ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων ή ΔΕ Προσωπικού Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

β. Για τις ανάγκες της Περιφερειακής Διεύθυνσης Ιθαγένειας Αττικής: οκτώ (8) θέσεις ΠΕ, κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Κοινωνιολόγων, δύο (2) θέσεις ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού και τρεις (3) θέσεις ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων ή ΔΕ Προσωπικού Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. Οι ως άνω οργανικές θέσεις συστήνονται στην Περιφέρεια Αττικής.

γ. Για τις ανάγκες της Β' Περιφερειακής Διεύθυνσης Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας: τέσσερις (4) θέσεις ΠΕ, κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Κοινωνιολόγων, μία (1) θέση ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού και δύο (2) θέσεις ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων. Οι ως άνω οργανικές θέσεις συστήνονται στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης.

δ. Για τις ανάγκες των Περιφερειακών Διευθύνσεων Ιθαγένειας Αθηνών, Νοτίου Τομέα, Πειραιώς και Νήσων: επτά (7) θέσεις ΠΕ κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Κοινωνιολόγων και μία (1) θέση ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού. Οι ως άνω οργανικές θέσεις συστήνονται στην Περιφέρεια Αττικής.

ε. Το σύνολο των νέων οργανικών θέσεων καλύπτεται μέσω του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, σύμφωνα με τον ν. 4440/2016 (Α' 224).

Άρθρο 18 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Η ισχύς των άρθρων 5Α, 6 και 7 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αντικαθίστανται με τα άρθρα 3, 5 και 6 του παρόντος, αρχίζει από την 1η.4.2021. Έως την 31η.3.2021, οι επιτροπές πολιτογράφησης του άρθρου 12 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας καλούν σε εξέταση τους αλλογενείς αλλοδαπούς των οποίων οι σχετικές αιτήσεις εκκρεμούν στις αρμόδιες υπηρεσίες.

2. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος των ανωτέρω διατάξεων, αιτήσεις πολιτογράφησης για τις οποίες δεν έχουν γνωμοδοτήσει οι αρμόδιες Επιτροπές Πολιτογράφησης εξετάζονται σύμφωνα με τη νέα διαδικασία χωρίς την υποχρέωση καταβολής εξετάστρου από τους αιτούντες αποκλειστικά για την πρώτη φορά συμμετοχής τους στις εξετάσεις. Στη περίπτωση αυτή, η εξέταση της αίτησης συνεχίζεται μετά από την προσκόμιση

Π.Ε.Γ.Π. και ακολουθείται ως προς τη συνδρομή των λοιπών προϋποθέσεων η διαδικασία που προβλέπεται στις παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 7 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας.

Άρθρο 19 **Καταργούμενες διατάξεις**

Το άρθρο 7Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ**

Άρθρο 20 **Πεδίο εφαρμογής, προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής**

1. Οι Πρόεδροι, Αντιπρόεδροι, Διοικητές, Αναπληρωτές Διοικητές, Υποδιοικητές, Διευθύνοντες ή Εντεταλμένοι Σύμβουλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου των οποίων η επιλογή ανήκει στην Κυβέρνηση, με εξαίρεση τους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 (Α' 314) και τους φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), επιλέγονται σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος.

2. Στη διαδικασία του παρόντος δεν μπορούν να συμμετάσχουν όσοι δεν μπορούν να διορισθούν ως δημόσιοι υπάλληλοι κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3528/2007 (Α' 26).

3. Τα απαιτούμενα προσόντα συμμετοχής στη διαδικασία του παρόντος είναι:

(α) Πτυχίο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής.

(β) Πολύ καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας κράτους-μέλους της Ε.Ε. και

(γ) Πενταετής τουλάχιστον εργασιακή εμπειρία στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα.

Περαιτέρω απαιτούμενα προσόντα αναφορικά με τις προς πλήρωση θέσεις είναι δυνατόν να προβλέπονται σε ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 21 **Διαδικασία επιλογής**

1. Η προεπιλογή των προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 20 γίνεται από πενταμελή Επιτροπή Επιλογής Στελεχών του Δημοσίου, τα μέλη της οποίας ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Προέδρου του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και με τριετή θητεία. Η Επιτροπή αποτελείται από: (α) έναν (1) Αντιπρόεδρο ή σύμβουλο του Α.Σ.Ε.Π., ως Πρόεδρο, (β) έναν (1) νομικό σύμβουλο του Κράτους, (γ) τον Πρόεδρο του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), (δ) τον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης και (ε) τον Γενικό Γραμματέα Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών. Το μέλος της περ. (β), μαζί με τον αναπληρωτή του, υποδεικνύονται με πράξη του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Τα μέλη των περ. (γ), (δ) και (ε) αναπληρώνονται αντιστοίχως από τον Αντιπρόεδρο του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., τον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών της Προεδρίας της Κυβέρνησης και τον Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης των Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Με απόφαση του Προέδρου του Α.Σ.Ε.Π. ορίζεται ο κατά την κρίση του αναγκαίος αριθμός γραμματέων της Επιτροπής και ρυθμίζεται κάθε θέμα διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης. Τα μέλη της Επιτροπής για τη συμμετοχή τους σε αυτή δεν λαμβάνουν καμία αμοιβή ή αποζημίωση.

2. Για την προεπιλογή των προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 20 λαμβάνονται υπόψη τρεις (3) ομάδες κριτηρίων: (α) Μοριοδότηση τυπικών εκπαιδευτικών προσόντων. Τα τυπικά προσόντα μοριοδοτούνται ως εξής: (αα) διδακτορικός τίτλος σπουδών:

τριακόσια πενήντα (350) μόρια, (αβ) μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας ή αποφοίτηση από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΣΔΔΑ): διακόσια πενήντα (250) μόρια, (αγ) δεύτερος μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας ή πρώτος μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας για τους υποψηφίους που έχουν αποφοιτήσει από την ΕΣΔΔΑ: εκατό (100) μόρια, (αδ) δεύτερο πτυχίο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής: εκατόν πενήντα (150) μόρια, (αε) άριστη γνώση ξένης γλώσσας: σαράντα πέντε (45) μόρια και (αστ) πολύ καλή γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας: σαράντα πέντε (45) μόρια. Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από τα τυπικά εκπαιδευτικά προσόντα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτακόσια (800) μόρια.

(β) Μοριοδότηση προσόντων εμπειρίας: Τα προσόντα εμπειρίας μοριοδοτούνται με δύο (2) μόρια για κάθε μήνα πραγματικής εμπειρίας, εκτός αυτής που έχει διανυθεί σε θέσεις ευθύνης, η οποία μοριοδοτείται με δύο και μισό (2,5) έως έξι (6) μόρια για κάθε μήνα πραγματικής εμπειρίας, ανάλογως της συνάφειας αυτής προς την προς πλήρωση θέση. Για τη μοριοδότηση εμπειρίας μικρότερης του μηνός, πολλαπλασιάζεται ο αριθμός των ημερών με το ένα τριακοστό (1/30) των μορίων ανά μήνα που αναφέρονται παραπάνω. Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από τα προσόντα εμπειρίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτακόσια (800) μόρια.

(γ) Μοριοδότηση κατόπιν δομημένης συνέντευξης. Σκοπός της δομημένης συνέντευξης είναι η Επιτροπή να διαμορφώσει γνώμη για την προσωπικότητα και την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης. Η συνέντευξη μοριοδοτείται, σύμφωνα με πίνακα που καρτίζει το Α.Σ.Ε.Π.. Η συνέντευξη μοριοδοτείται κατ' ανώτατο όριο με οκτακόσια (800) μόρια. Η προσωπικότητα λαμβάνει (300) μόρια και η καταλληλότητα για τα καθήκοντα της θέσης πεντακόσια (500) μόρια.

3. Για την επιλογή των προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 20, εκδίδεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από το Α.Σ.Ε.Π. η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα oregon.gov, στην ιστοσελίδα του Α.Σ.Ε.Π., στην ιστοσελίδα του οικείου φορέα και στην ιστοσελίδα του εποπτεύοντος Υπουργείου, δύο (2) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των υπηρετούντων προσώπων. Η προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων αρχίζει από την ημέρα που αναγράφεται στην πρόσκληση.

4. Η αίτηση υποψηφιότητας υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης και συνοδεύεται: (α) από αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα και (β) από κάθε άλλο έγγραφο που αναφέρεται στην πρόσκληση. Τα έγγραφα της περ. (β) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της αίτησης.

5. Η διαδικασία προεπιλογής διεξάγεται, ανά θέση, ως εξής: (α) Επιλογή των υποψηφίων που συγκεντρώνουν τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα. (β) Μοριοδότηση των επιλέξιμων υποψηφίων με βάση τα κριτήρια των περ. (α) και (β) της παρ. 2. (γ) Σύνταξη και ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Α.Σ.Ε.Π. προσωρινών πινάκων: (γα) αποκλεισμένων λόγω έλλειψης των ελάχιστων προσόντων και του αντίστοιχου λόγου ή λόγων αποκλεισμού και (γβ) των επιλέξιμων υποψηφίων και της αντίστοιχης βαθμολογίας τους. (δ) Οι υποψήφιοι έχουν αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ημερών, προκειμένου να υποβάλουν ενστάσεις. (ε) Οι ενστάσεις εκδικάζονται από την Επιτροπή εντός προθεσμίας οκτώ (8) ημερών και στη συνέχεια αναρτώνται οι οριστικοί πίνακες αποκλεισμένων και επιλέξιμων υποψηφίων με τη βαθμολογία τους. (στ) Στη συνέχεια, η Επιτροπή καλεί σε συνέντευξη τους επτά (7) πρώτους σε βαθμολογία υποψηφίους. Η σχετική ειδοποίηση γίνεται με αποστολή μηνύματος στο κινητό τηλέφωνο που δηλώνει ο υποψήφιος με την αίτησή του, ενώ η Επιτροπή μπορεί επιπρόσθετα να αποφασίσει τη χρήση και άλλων μέσων. Η ειδοποίηση αποστέλλεται τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της συνέντευξης. (ζ) Εάν ένας ή περισσότεροι από αυτούς που θα κληθούν σε συνέντευξη παραιτηθούν της υποψηφιότητάς τους, η Επιτροπή καλεί σε συνέντευξη επόμενους υποψηφίους. Στο τέλος της διαδικασίας της παρούσας η Επιτροπή καταρτίζει πίνακα των τριών επικρατέστερων υποψηφίων, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των κριτηρίων της παρ. 2.

τον οποίο και αποστέλλει στον εποπτεύοντα Υπουργό.

6. Με απόφαση του οικείου Υπουργού ή με κοινή απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών ή με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου κατά περίπτωση, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιλέγεται και διορίζεται ένας εκ των τριών υποψηφίων της παρ. 5.

Άρθρο 22 **Θητεία**

1. Η θητεία των προσώπων που διορίζονται στις θέσεις της παρ. 1 του άρθρου 20 είναι τριετής με δυνατότητα ανανέωσης για μια ακόμη τριετία. Η θητεία λήγει πρόωρα σε περίπτωση παραίτησής τους, καθώς και στέρησης της προσωπικής ελευθερίας τους, ύστερα από ένταλμα προσωρινής κράτησης ή δικαστικής απόφασης, έστω και σε περίπτωση απόλυσης με εγγύηση. Η θητεία μπορεί επίσης να λήξει, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 20, σε περίπτωση μόνιμης αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων τους για λόγους υγείας ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, όπως επίσης σε περιπτώσεις: (α) άσκησης ποινικής δίωξης για αδίκημα, το οποίο μπορεί να επισύρει την έκπτωση από την υπηρεσία εκτός από το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος, για το οποίο ο υπάλληλος μπορεί να τίθεται σε αργία, εφόσον έχει παραπεμφθεί στο ακροατήριο για το αδίκημα αυτό, ή (β) αποχρωσών ενδείξεων για μη σύνομη διαχείριση, οι οποίες στηρίζονται σε έκθεση του αρμόδιου επιθεωρητή.

2. Εάν η θητεία του προσώπου της παρ. 1 του άρθρου 20 λήξει πρόωρα για οποιονδήποτε λόγο, η θέση καλύπτεται μεταβατικά, για χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 21, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά προσόντα διορισμού και εκκινεί άμεσα η διαδικασία επιλογής νέου προσώπου.

Άρθρο 23 **Τελικές διατάξεις**

1. Κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διαδικασία επιλογής, που δεν ρυθμίζεται στο παρόν Κεφάλαιο, καθορίζεται στην πρόσκληση του Α.Σ.Ε.Π..

2. Η διαδικασία του παρόντος εφαρμόζεται για τις θέσεις της παρ. 1 του άρθρου 20 που κενώνονται από τη δημοσίευση του παρόντος. Κατά την πρώτη εφαρμογή και μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία του παρόντος εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 2 του άρθρου 22.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΡΥΘΜΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ** **ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ** **ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

Άρθρο 24 **Ειδικές ρυθμίσεις για προσωπικό με σχέση** **εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου** **για κάλυψη παροδικών αναγκών**

Ειδικώς στην περίπτωση του προσωπικού της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994 (Α' 28) η διάρκεια των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου επιτρέπεται να είναι μέχρι δώδεκα (12) μήνες και να ανανεώνεται ή να παρατείνεται έως το τέλος του προγράμματος ή του έργου ή την εκπλήρωση της υποχρέωσης.

Άρθρο 25 **Ρυθμίσεις για την κινητικότητα του προσωπικού** **των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης** **και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) - Τροποποίηση του άρθρου 7 του** **ν. 1069/1980**

Στην παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 1069/1980 (Α' 191) προστί-

θενται περ. γ', δ', ε' και στ', με αντίστοιχη αναρίθμηση της περ. γ' σε ζ', και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8.α. Επιτρέπεται η μετάταξη υπαλλήλου Δ.Ε.Υ.Α. σε άλλη Δ.Ε.Υ.Α., με αίτηση του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου, σε κενή θέση και εφόσον δεν υπάρχει με μεταφορά της θέσης, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης υποδοχής, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης προέλευσης. Αποφάσεις που έχουν ληφθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 της παρ. 15 του ν. 2307/1995 (Α' 113), μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρούνται νόμιμες.

β. Επιτρέπεται η απόσπαση υπαλλήλου Δ.Ε.Υ.Α. σε άλλη Δ.Ε.Υ.Α., με αίτηση του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου και απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης υποδοχής, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης προέλευσης. Η διάρκεια απόσπασης αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος, με δυνατότητα παράτασης για ένα (1) ακόμα έτος.

γ. Επιτρέπεται η αμοιβαία μετάταξη υπαλλήλων Δ.Ε.Υ.Α., μετά από αίτηση των ενδιαφερόμενων υπαλλήλων, σε κενή θέση και εφόσον δεν υπάρχει, με μεταφορά της θέσης, με την προϋπόθεση να ανήκουν στην ίδια εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα, με απόφαση των αρμόδιων προς διορισμό οργάνων των φορέων προέλευσης και υποδοχής, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη των διοικητικών συμβουλίων των επιχειρήσεων.

δ. Επιτρέπεται, μετά από αίτηση, η απόσπαση υπαλλήλου Δ.Ε.Υ.Α. σε άλλη Δ.Ε.Υ.Α., για αποδεδειγμένα ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους υγείας του ίδιου, συζύγου ή συμβιούντος κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α' 181) ή προσώπου με α' βαθμό συγγένειας προς τον αιτούντα, με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου του φορέα υποδοχής. Αν οι λόγοι υγείας αφορούν σε γονέα, απαιτείται βεβαίωση από το αρμόδιο Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) που να πιστοποιεί ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση πρέπει να είναι ειδικώς αιτιολογημένη και να προκύπτει αιτιώδης σύνδεσμος της αναγκαιότητας για απόσπαση και των λόγων υγείας. Αποσπάσεις, οι οποίες διενεργούνται για λόγους υγείας ανανεώνονται με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου του φορέα υποδοχής για μια ή και περισσότερες φορές και για όσο χρόνο εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι υγείας για τους οποίους έγιναν, οι οποίοι αποδεικνύονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα.

ε. Επιτρέπεται μετά από αίτηση, η απόσπαση υπαλλήλου Δ.Ε.Υ.Α. σε άλλη Δ.Ε.Υ.Α. για συνυπηρέτηση στην περιοχή όπου υπηρετεί ο ή η σύζυγος ή ο ή η συμβιών/ούσα υπάλληλος δημόσιας υπηρεσίας, Ν.Π.Δ.Δ., ΟΤΑ α' και β' βαθμού και Ν.Π.Ι.Δ., με απόφαση των αρμόδιων για τον διορισμό οργάνων των φορέων προέλευσης και υποδοχής. Η χρονική διάρκεια της απόσπασης δεν δύναται να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, μετά το πέρας των οποίων απαιτείται η επανεξέταση του αιτήματος του υπαλλήλου για εκ νέου απόσπαση έως δύο (2) έτη κατόπιν συνεκτίμησης των υπηρεσιακών αναγκών.

στ. Οι αποσπάσεις για λόγους υγείας και συνυπηρέτησης, καθώς και οι αμοιβαίες μετατάξεις εξαιρούνται από τους περιορισμούς του άρθρου 74 του ν. 4674/2020 (Α' 53).

ζ. Οι ανωτέρω μετατάξεις και αποσπάσεις διενεργούνται αποκλειστικά σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας του ν. 4440/2016 (Α' 224).»

Άρθρο 26 **Ρύθμιση θεμάτων έκτακτου προσωπικού των ΟΤΑ – Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 54** **του ν. 4662/2020**

1. Η παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4662/2020 (Α' 27) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών ή εποχικών ή πρόσκαιρων αναγκών, στις κατ' εξαίρεση της περ. ιε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3812/2009 (Α' 234) προβλεπόμενες περιπτώσεις πρόσληψης, συμπεριλαμβάνεται και η πρόσληψη προσωπικού

ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ειδικότητας χειριστών μηχανημάτων έργου διάρκειας σύμβασης που δεν υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες σε συνολικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών, στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού.»

Άρθρο 27

Διαλειτουργικότητα Μητρώου Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 3845/2010

Στην παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 3845/2010 (Α' 65), προστίθεται περ. ζ', ως εξής:

«ζ. Το Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού του Υπουργείου Εσωτερικών μπορεί να διαλειτουργεί με το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ», προκειμένου να λαμβάνει δεδομένα για την απασχόληση των απογεγραμμένων, με σκοπό την πληρότητα των καταχωρηθέντων σε αυτό στοιχείων απασχόλησης, καθώς και με οποιοδήποτε άλλο πληροφοριακό σύστημα του Δημοσίου κρίνεται απαραίτητο.»

Άρθρο 28

Ρυθμίσεις κινητικότητας για το προσωπικό των Επιμελητηρίων της Χώρας

Στην παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 4497/2017 (Α' 171) υπάγεται το σύνολο των Επιμελητηρίων της Χώρας.

Άρθρο 29

Ρύθμιση ζητημάτων πρόσληψης προσωπικού για τον καθαρισμό των σχολικών μονάδων, των Δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας

Η παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 4722/2020 (Α' 177) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η υποπερ. ββ) της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3870/2010 (Α' 138) αντικαθίσταται ως εξής:

«ββ) Από την έναρξη του διδακτικού έτους 2020-2021, αν οι ανάγκες των δήμων για τον καθαρισμό α) των σχολικών μονάδων και β) των Δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.) και των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.) δεν καλύπτονται από το τακτικό προσωπικό τους, μπορούν να καλύπτονται με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου διάρκειας ίσης με το διδακτικό έτος, οι οποίες καταρτίζονται από τους οικείους δήμους, ύστερα από έγκριση της Επιτροπής της υπ' αρ. 33/2006 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280) που εκδίδεται κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Εσωτερικών για το προσωπικό της περ. α) και του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων για το προσωπικό της περ. β). Η δαπάνη καλύπτεται για κάθε διδακτικό έτος για το προσωπικό της περ. α) από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών και για το προσωπικό της περ. β) από τις πιστώσεις της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Οι ως άνω συμβάσεις δεν συμπεριλαμβάνονται στον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου του άρθρου 89 του ν. 4604/2019 (Α' 50) και δεν υπάγονται στις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α' 28), αποκλείεται δε, η μετατροπή τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. Η παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 4528/2018 (Α' 50) εφαρμόζεται και για τις συμβάσεις της παρούσας. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζονται η διαδικασία πρόσληψης, οι όροι της σύμβασης εργασίας και οι προϋποθέσεις χορήγησής τους, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας.

Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, το προσωπικό καθαριότητας στα Δ.Ι.Ε.Κ. και τα Σ.Δ.Ε. προσλαμβάνεται με βάση τους τελικούς πίνακες κατάταξης επιτυχόντων – προσληπτέων, οι οποίοι θα προκύψουν από τις αντίστοιχες προκηρύξεις

των οικείων δήμων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της υπ' αρ. 50175/7.8.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών (Β' 3324).»

Άρθρο 30

Βλάβη υγείας υπαλλήλου κατά την άσκηση των καθηκόντων του – Τροποποίηση του άρθρου 57 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών και Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007)

Στο άρθρο 57 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών και Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007), προστίθενται παρ. 5 και 6 ως εξής:

«5. α) Σε περίπτωση που υπάλληλος υποστεί βλάβη υγείας, λόγω επίθεσης σε βάρος του κατά τη διάρκεια και εξαιτίας της εκτέλεσης των υπηρεσιακών του καθηκόντων, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου του οικείου Υπουργείου ή του μονοπρόσωπου οργάνου διοίκησης ή του επικεφαλής της Αρχής, αναλαμβάνεται η κάλυψη των πάσης φύσεως δαπανών νοσηλείας και αποθεραπείας του υπαλλήλου από τον φορέα στον οποίο υπηρετεί, κατά το ποσό που οι συγκεκριμένες δαπάνες δεν καλύπτονται από τον κύριο φορέα ασφάλισης ή και από τον ιδιωτικό ασφαλιστικό φορέα με ατομικό ή ομαδικό ασφαλιστήριο.

β) Ειδικά στην περίπτωση δοκίμου υπαλλήλου που επιπίπτει στην περ. α), ο οποίος δεν δικαιούται αναρρωτικής άδειας ή υπαλλήλου που έχει εξαντλήσει τη δικαιούμενη αναρρωτική άδεια, η απουσία για τον λόγο της περ. α) αποτελεί δικαιολογημένη αναρρωτική άδεια που αποτελεί χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας. Η ως άνω αναρρωτική άδεια χορηγείται με πλήρεις αποδοχές για όλο το χρονικό διάστημα απουσίας του υπαλλήλου μέχρι τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρονικού διαστήματος για τη θεμελίωση δικαιώματος αναρρωτικής άδειας, οπότε και εφαρμόζονται οι πάγιες διατάξεις του παρόντος.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Εσωτερικών δύναται να εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις υπαγωγής των υπαλλήλων στις διατάξεις της παρ. 5α, η διαδικασία κάλυψης των δαπανών και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 31

Άδεια ανατροφής τέκνου υπαλλήλων Ν.Π.Ι.Δ. με σχέση Ι.Δ.Α.Χ.

Οι διατάξεις του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 (Α' 58) και της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 3996/2011 (Α' 170) εφαρμόζονται και στις υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), εφόσον ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, όπως εκάστοτε οριοθετείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Στις περιπτώσεις των υπαλλήλων του προηγούμενου εδαφίου η ειδική παροχή προστασίας μητρότητας που αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας για κάθε συνέπεια, χορηγείται υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 και της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 3996/2011 και κατά τη διάρκεια αυτής καταβάλλεται από τον φορέα στον οποίο ανήκει οργανικά η υπάλληλος ή από τον φορέα, στον οποίο υπηρετεί και επιβαρύνεται με τη μισθοδοσία της, ποσό ίσο με τον κατώτατο μισθό, όπως κάθε φορά καθορίζεται με βάση την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Η ειδική παροχή προστασίας μητρότητας των προηγούμενων εδαφίων χορηγείται εφόσον για την υπάλληλο δεν ισχύουν τυχόν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για τον ίδιο λόγο.

Άρθρο 32

Ρυθμίσεις αναφορικά με τις Επιτροπές Αξιολόγησης του ν. 4369/2016 – Τροποποίηση των άρθρων 16, 19 και 21 του ν. 4369/2016

1. Στο άρθρο 16 του ν. 4369/2016 (Α' 33) αντικαθίστανται οι περ. β' και δ' της παρ. 2, προστίθεται τρίτο εδάφιο στην περ. Α'

της παρ. 3 και οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 16 του ν. 4369/2016 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. α) Οι εκθέσεις αξιολόγησης συντάσσονται από τους αρμόδιους αξιολογητές υποχρεωτικά εντός του πρώτου εξαμήνου κάθε έτους. Η ηλεκτρονική διεξαγωγή της διαδικασίας αξιολόγησης των υπαλλήλων και των Προϊσταμένων οργανικών μονάδων διενεργείται μέσω ειδικής πλατφόρμας, που εντάσσεται στο Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου.

β) Η προθεσμία της περ. α' ισχύει και για τους αξιολογητές που αποβάλλουν την ιδιότητά τους αυτή πριν την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής διεξαγωγής της διαδικασίας αξιολόγησης της εκάστοτε αξιολογικής περιόδου, λόγω τοποθέτησης, μετάθεσης, μετακίνησης, απόσπασης, μετάταξης ή διορισμού σε άλλη υπηρεσία.

γ) Αν ο προϊστάμενος άσκησε καθήκοντα για έξι (6) τουλάχιστον μήνες αλλά η υπαλληλική σχέση λύθηκε, λόγω παραίτησης ή αυτοδίκαιης απόλυσης από την υπηρεσία, οι εκθέσεις αξιολόγησης συντάσσονται και υποβάλλονται με μέριμνα της αρμόδιας μονάδας προσωπικού, πριν από την αποχώρησή του. Κατ' εξαίρεση, όταν αξιολογητές είναι ο Υπουργός, ο Αναπληρωτής Υπουργός, ο Υφυπουργός, ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας, το μονομελές όργανο διοίκησης ή ο Πρόεδρος συλλογικού οργάνου διοίκησης ή ο Διευθυντής του Γραφείου του Υπουργού, Αναπληρωτή Υπουργού ή Υφυπουργού, μπορεί να συντάσσεται έκθεση αξιολόγησης και για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) μηνών υπηρεσίας και σε περίπτωση που του πιά πάνω αποχωρήσουν από τη θέση τους μπορεί να συντάσσονται εκθέσεις αξιολόγησης μέχρι και εξήντα (60) ημέρες μετά την αποχώρησή τους.

δ) Σε περίπτωση πραγματικής αδυναμίας του προϊσταμένου που ενεργεί ως μοναδικός αξιολογητής, τις εκθέσεις αξιολόγησης συντάσσει ο νόμιμος αναπληρωτής του, εφόσον αυτός εκτελούσε χρέη αναπληρωτή προϊσταμένου για τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) της αξιολογικής περιόδου. Σε αντίθετη περίπτωση, καθώς και όταν δεν υπάρχει νόμιμος αναπληρωτής, οι εκθέσεις αξιολόγησης συντάσσονται κατ' εξαίρεση από τον άμεσο προϊστάμενο του αξιολογητή.

ε) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του δεύτερου εδαφίου της περ. γ' της παρ. 2, σε καμία περίπτωση δεν συντάσσεται έκθεση αξιολόγησης για χρονικό διάστημα μικρότερο των έξι (6) μηνών.

στ) Οι αξιολογητές έχουν υποχρέωση να διενεργούν την αξιολόγηση των υφισταμένων τους. Η οικεία Διεύθυνση Προσωπικού ή Διοικητικού μεριμνά για τον ορισμό των αξιολογούμενων και των αξιολογητών και την ορθή τήρηση των διαδικασιών αξιολόγησης. Οι εκθέσεις αξιολόγησης δύνανται να συμπληρώνονται και με πρωτοβουλία του αξιολογούμενου ή του αξιολογητή. Ειδικά για την αξιολογική περίοδο του έτους 2017, με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης καθορίζεται το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο διενεργείται η αξιολόγηση, καθώς και οι επιμέρους φάσεις αυτής.

3. α) Αρμόδια για την τήρηση των διαδικασιών αξιολόγησης είναι η οικεία Διεύθυνση Προσωπικού ή Διοικητικού. Αν διαπιστώνεται οποιαδήποτε παράλειψη ή πλημμελής ή μη ορθή συμπλήρωση, η οικεία Διεύθυνση Προσωπικού ή Διοικητικού μεριμνά για την αρμοδίως ορθή συμπλήρωση ή διόρθωση. Μετά την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης από τους αξιολογητές, η οικεία Διεύθυνση Προσωπικού ή Διοικητικού διενεργεί έλεγχο εγκυρότητας των εκθέσεων.

β) Κάθε έκθεση αξιολόγησης γνωστοποιείται από την αρμόδια υπηρεσία Προσωπικού ή Διοικητικού υποχρεωτικά στον υπάλληλο που αφορά.

γ) Ο υπάλληλος έχει πρόσβαση οποτεδήποτε στις οριστικοποιημένες εκθέσεις αξιολόγησης του. Ο υπάλληλος δικαιούται να ζητεί οποτεδήποτε από την αρμόδια υπηρεσία Προσωπικού ή Διοικητικού και να λαμβάνει με κάθε πρόσφορο τρόπο πλήρη γνώση ή και αντίγραφο των εκθέσεων αξιολόγησης του.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4369/2016 (Α' 33) αντικαθίσταται και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Πριν από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, ο άμεσα ιεραρχικά προϊστάμενος, ως πρώτος αξιολογητής, καλεί επί αποδείξει τον υπάλληλο προκειμένου να συζητήσει μαζί του τρόπους βελτίωσης της απόδοσής του και καλύτερης αξιοποίησης και ανάπτυ-

ξης των ικανοτήτων του, προς όφελος τόσο του ίδιου όσο και για τη λειτουργία γενικά και την απόδοση της οργανικής μονάδας, στην οποία υπηρετεί. Η ημερομηνία της συμβουλευτικής συνέντευξης σημειώνεται σε ειδικό πεδίο της έκθεσης αξιολόγησης με σήμανση, στην περίπτωση κατά την οποία ο αξιολογούμενος ζήτησε προθεσμία για να υποβάλει τις απόψεις - αντιρρήσεις του, κατά τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου αυτού.

2. Σε περίπτωση αξιολόγησης του υπαλλήλου με μέσο όρο βαθμολογίας της έκθεσης μικρότερο του εξήντα (60) συμπληρώνονται υποχρεωτικά από τον αξιολογητή στο έντυπο αξιολόγησης τα μέτρα βελτίωσης που οφείλει να λάβει ο αξιολογούμενος, ο προϊστάμενος που τον αξιολογεί, στο μέτρο των αρμοδιοτήτων του, και η υπηρεσία.

3. Ο αξιολογούμενος έχει δικαίωμα να υποβάλει στον αξιολογητή απόψεις - αντιρρήσεις μέσα σε επτά (7) ημέρες από την ολοκλήρωση της διαδικασίας της συνέντευξης. Οι απόψεις - αντιρρήσεις, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της έκθεσης αξιολόγησης του υπαλλήλου και λαμβάνονται υπόψη από τον αξιολογητή.

4. Αν προτείνονται μέτρα βελτίωσης, αυτά λαμβάνονται υπόψη υποχρεωτικά από τον αξιολογητή κατά την επόμενη περίοδο αξιολόγησης του υπαλλήλου. Ο αξιολογητής οφείλει να σημειώσει στην έκθεση αξιολόγησης τα μέτρα που έλαβε ο ίδιος και η υπηρεσία προκειμένου να βοηθήσουν τον υπάλληλο να βελτιώσει την απόδοσή του. Αν παραλειφθεί η προαναφερόμενη υποχρέωση, η παράλειψη αυτή λαμβάνεται υποχρεωτικά υπόψη ως δυσμενές στοιχείο από τον προϊστάμενο του αξιολογητή κατά την αξιολόγηση του τελευταίου.»

3. Στο άρθρο 21 του ν. 4369/2016 (Α' 33), το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και η παρ. 2 αντικαθίστανται, το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 4 καταργούνται και προστίθενται παρ. 5 και 6 και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Σε κάθε Υπουργείο, Γενική ή Ειδική Γραμματεία Υπουργείου με απόφαση του οικείου Υπουργού, σε κάθε αυτοτελή δημόσια υπηρεσία με απόφαση του προϊσταμένου της, σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σε κάθε Περιφέρεια με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, και σε κάθε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), το οποίο έχει δικό του Υπηρεσιακό Συμβούλιο, με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού, συνιστάται Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης. Η εν λόγω Επιτροπή αποτελείται από: τον προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης αρμοδιότητας θεμάτων προσωπικού, έναν προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης του οικείου φορέα και έναν προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης από άλλο Υπουργείο ή άλλον φορέα με ισάριθμους αναπληρωτές τους, προϊστάμενους Γενικής Διεύθυνσης, από τον οικείο ή από άλλους φορείς.

Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ο προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης αρμοδιότητας θεμάτων προσωπικού. Η επιλογή του μέλους της Επιτροπής από τον οικείο φορέα εκτός του Προέδρου γίνεται με δημόσια κλήρωση. Για την επιλογή του μέλους που προέρχεται από άλλον φορέα διενεργείται υποχρεωτικά δημόσια κλήρωση μεταξύ τουλάχιστον πέντε (5) υποψηφίων που προέρχονται από πέντε (5) διαφορετικούς φορείς. Με όμοια απόφαση μπορεί να συγκροτούνται περισσότερες Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης στον ίδιο φορέα, όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Γραμματέας της Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης ορίζεται υπάλληλος της Διεύθυνσης αρμοδιότητας θεμάτων προσωπικού του οικείου φορέα. Στην Επιτροπή μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου και δύο (2) αιρετοί εκπρόσωποι των μόνιμων υπαλλήλων ή των υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) του οικείου φορέα. Στην Επιτροπή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και εκπρόσωπος του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου ή Συλλόγου ή Σωματείου, του οποίου ο αξιολογούμενος είναι μέλος, ύστερα από αίτηση του τελευταίου.

Οι φορείς που δεν διαθέτουν δικό τους Υπηρεσιακό Συμβούλιο υπάγονται στην Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης του φορέα από τον οποίο εποπτεύονται.

Για τους υπαλλήλους των ΟΤΑ α' βαθμού η Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης συνιστάται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και αποτελείται από τα τακτικά μη αιρετά μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, που λειτουργεί σε κάθε

νομό για τους υπαλλήλους των ΟΤΑ α' βαθμού με την υποχρεωτική συμμετοχή ενός προϊστάμενου Διευθυνσης προερχόμενου από άλλον φορέα κατόπιν επιλογής σύμφωνα με τη διαδικασία του πέμπτου εδαφίου της παρ. 1. Τα ανωτέρω ισχύουν αναλόγως και για τους Δήμους Αθηναίων, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, οι οποίοι διαθέτουν δικό τους Υπηρεσιακό Συμβούλιο. Ειδικά για τους ΟΤΑ α' βαθμού το σύστημα αξιολόγησης του παρόντος νόμου εφαρμόζεται μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του.

Για τις Ανεξάρτητες Αρχές και το διοικητικό προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους η Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης συγκροτείται από τα τακτικά μη αιρετά μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου αυτών με την υποχρεωτική συμμετοχή ενός προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης προερχόμενου από άλλον φορέα, κατόπιν επιλογής, σύμφωνα με τη διαδικασία του πέμπτου εδαφίου της παρ. 1.

2. Έργο της Επιτροπής είναι η βαθμολόγηση των εκθέσεων αξιολόγησης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 16, η εξέταση των εξαιρετικών επιδόσεων κατά τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 17 και στην παρ. 5 του άρθρου 18, καθώς και η εξέταση των ενστάσεων των άρθρων 17 παρ. 12, 18 παρ. 12 και 20.

3. Στους φορείς που δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων ορίζονται μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά, προϊστάμενοι Διευθύνσεων, από τους οποίους υποχρεωτικά ένας προέρχεται από άλλον φορέα με τη διαδικασία του πέμπτου εδαφίου της παρ. 1. Εάν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι προϊστάμενοι Διευθύνσεων, οι υπάλληλοι των εν λόγω φορέων υπάγονται στην Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης του φορέα που τους εποπτεύει. Σε όσους φορείς προβλέπεται Υπηρεσιακό Συμβούλιο, το οποίο ακόμη δεν έχει συσταθεί, οι υπάλληλοι των εν λόγω φορέων υπάγονται στην Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης του φορέα που τους εποπτεύει.

4. Αν η Επιτροπή κληθεί να αξιολογήσει ενστάσεις ή τις εξαιρετικές επιδόσεις υπαλλήλων ή προϊσταμένων που έχουν αξιολογηθεί από μέλος της Επιτροπής, το συγκεκριμένο μέλος κωλύεται να συμμετάσχει στην εξέταση του εν λόγω θέματος από την Επιτροπή και τη θέση του παίρνει ο αναπληρωτής του.

5. Η Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης ολοκληρώνει το έργο της εξέτασης των εκθέσεων αξιολόγησης κάθε αξιολογικής περιόδου εντός εξαμήνου. Μέχρι την ολοκλήρωση του έργου τους παρατείνεται η θητεία των μελών των Ειδικών Επιτροπών Αξιολόγησης που λήγει εντός του ως άνω εξαμήνου.

6. Η θητεία των μελών της Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης είναι διετής. Η συγκρότηση της Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης γίνεται εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της θητείας.»

4. Οι Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης του άρθρου 21 του ν. 4369/2016 (Α' 33), εφόσον δεν έχουν ολοκληρώσει το έργο της εξέτασης των εκθέσεων αξιολόγησης των ετών 2016, 2017 και 2018 υποχρεούνται να ολοκληρώσουν το έργο τους σύμφωνα με το κατωτέρω χρονοδιάγραμμα: α) Αξιολογική περίοδος ετών 2016 και 2017: Οριστικοποίηση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. β) Αξιολογική περίοδος έτους 2018: Οριστικοποίηση έως τις 31 Μαρτίου 2021. Η θητεία των μελών των Ειδικών Επιτροπών Αξιολόγησης που δεν έχουν ολοκληρώσει το ως άνω έργο παρατείνεται μέχρι της ολοκλήρωσης αυτού. Φορείς που δεν έχουν συγκροτήσει Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης υποχρεούνται να προβούν στη συγκρότηση αυτής εντός είκοσι (20) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος και στην άμεση διαβίβαση στην Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης των προς οριστικοποίηση εκθέσεων. Τα ανωτέρω χρονοδιαγράμματα ισχύουν και στην τελευταία αυτή περίπτωση. Οι εκθέσεις αξιολόγησης της αξιολογικής περιόδου 2019 θα εξεταστούν από τις Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης του άρθρου 21 του ν. 4369/2016 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021.

Άρθρο 33

Ρυθμίσεις αναφορικά με αιτήματα φορέων για αντικατάσταση-αναπλήρωση στο ΑΣΕΠ - Τροποποίηση του άρθρου 17 του ν. 2190/1994

1. Στο άρθρο 17 του ν. 2190/1994 (Α' 28) επέρχονται τροποποιήσεις, ως εξής:

α) Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 17 του ν.

2190/1994, που προστέθηκε με την παρ. 1α) του άρθρου 62 του ν. 4674/2020 (Α'53), καταργείται.

β) Η παρ. 12 του άρθρου 17 του ν. 2190/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

“12. Οι επιτυχόντες υποψήφιοι διατίθενται με απόφαση του ΑΣΕΠ κατά τη σειρά που έχουν στον οικείο πίνακα κατάταξης, σε συνδυασμό με τη δήλωση προτίμησής τους, στις οικείες υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα για διορισμό. Οι υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα στις οποίες διατίθενται από το ΑΣΕΠ υποψήφιοι για διορισμό, σε περίπτωση διαπίστωσης κωλύματος διορισμού υποψηφίου ή διαπίστωσης μη γνησιότητας δικαιολογητικών διορισμού ή μη αποδοχής του διορισμού από μέρος του διατεθέντος υποψηφίου ή παραίτησης/θανάτου υποψηφίου, υποχρεούνται να γνωστοποιούν τούτο αμελλητί στο ΑΣΕΠ, προκειμένου το τελευταίο να προβεί στην αντικατάστασή του. Σε κάθε περίπτωση δεν γίνεται δεκτό το αίτημα του φορέα για αντικατάσταση-αναπλήρωση που υποβάλλεται μετά τη συμπλήρωση τριών (3) ετών από τη δημοσίευση των πινάκων διοριστέων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (χρόνος ισχύος των πινάκων διοριστέων, σύμφωνα με την παρ. ζ', υποπαρ. ζ5, περ.4 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, Α' 222).»

γ) Η παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 2190/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν παραμείνουν κενές θέσεις σε έναν ή περισσότερους φορείς συνεπεία διαπίστωσης κωλύματος διορισμού υποψηφίου ή διαπίστωσης μη γνησιότητας δικαιολογητικών διορισμού ή μη αποδοχής του διορισμού από μέρος του διατεθέντος υποψηφίου ή παραίτησης/θανάτου υποψηφίου, διατίθεται για διορισμό ο πρώτος κατά σειρά από τους αδιάθετους επιτυχόντες, ο οποίος έχει διαλάβει στη δήλωση προτίμησής του τον συγκεκριμένο φορέα και ούτω καθεξής. Σε κάθε περίπτωση ο επιτυχών υποψήφιος που διατίθεται για διορισμό διαγράφεται από τον πίνακα κατάταξης – επιτυχίας υποψηφίων, ανεξάρτητα αν αποδεχθεί ή όχι τον διορισμό του ή κωλυθεί ο διορισμός του λόγω έλλειψης νόμιμης προϋπόθεσης. Για την κατά τα ως άνω αναπλήρωση υποψηφίων δεν απαιτείται δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως συμπληρωματικού πίνακα διοριστέων.»

2. Αιτήματα φορέων για αντικατάσταση-αναπλήρωση που αφορούν σε παλαιές προκηρύξεις, που έχουν εκδοθεί έως 31.12.2010 και θα υποβληθούν στο ΑΣΕΠ μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, σε κάθε περίπτωση δεν γίνονται δεκτά μετά τη συμπλήρωση τριών (3) ετών από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της τελευταίας απόφασης κατανομής του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40), με την οποία ολοκληρώνεται η κατανομή του συνόλου των διατιθεμένων προς διορισμό υποψηφίων από τον οικείο πίνακα διοριστέων. Για τους διορισμούς, για τους οποίους δεν απαιτείται η ως άνω απόφαση κατανομής, η προθεσμία υποβολής αιτήματος ορίζεται σε τρία (3) έτη από τη δημοσίευση των πινάκων διοριστέων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή, άλλως, σε τρία (3) έτη από την έναρξη ισχύος των διατάξεων με τις οποίες οι διορισμοί αυτοί εξαιρέθηκαν από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης κατανομής.

3. Η εξέταση αιτημάτων φορέων για αντικατάσταση-αναπλήρωση που αφορούν:

α) Σε προκηρύξεις που έχουν εκδοθεί μετά την 1η.1.2011 και έχουν υποβληθεί στο ΑΣΕΠ μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου ολοκληρώνεται με βάση τις παρούσες διατάξεις.

β) Σε παλαιές προκηρύξεις, που έχουν εκδοθεί έως 31.12.2010 και έχουν υποβληθεί στο ΑΣΕΠ μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, ολοκληρώνεται με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν κατά τον χρόνο υποβολής των αιτημάτων αυτών. Η παρ. 2 του άρθρου 62 του ν. 4674/2020, καθώς και κάθε άλλη διάταξη, αντίθετη προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, καταργούνται.

Άρθρο 34

Υπερωριακή απασχόληση υπαλλήλων ΑΣΕΠ και προσωπικού γραμματειακής, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης Επιτροπής Επιλογής Στελεχών του Δημοσίου και Ει.Σ.Ε.Π. – Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4590/2019

1. Οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4590/2019 (Α' 17) εξακο-

λουθούν να ισχύουν για τα έτη 2021 και 2022.

2. Το πρώτο εδάφιο της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4590/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Το προσωπικό που υποστηρίζει γραμματειακά, διοικητικά και τεχνικά την Επιτροπή Επιλογής Στελεχών του Δημοσίου και το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (Ε.Σ.Ε.Π.), ανεξάρτητα αν πρόκειται για υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών ή του ΑΣΕΠ.»

Άρθρο 35 **Ρυθμίσεις για την κινητικότητα**

1. Το πάσης φύσεως προσωπικό των Δήμων Μυτιλήνης, Δυτικής Λέσβου, Ανατολικής Σάμου, Δυτικής Σάμου, Βόρειας Κέρκυρας, Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων, Νότιας Κέρκυρας, Αργοστολίου, Ληξουρίου, Σάμης, Σερβίων και Βελβεντού εξαιρείται από τη διαδικασία συμμετοχής του στους κύκλους κινητικότητας του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας του ν. 4440/2016 (Α' 224) μέχρι την πλήρωση των προβλεπόμενων κενών οργανικών θέσεων των παγίων Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας, όλων ανεξαιρέτως των κλάδων εκάστου των ως άνω Δήμων, σε ποσοστό 90%.

2. Εξαιρείται επίσης το πάσης φύσεως προσωπικό που ανήκει οργανικά στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας από τις διαδικασίες συμμετοχής του στον κύκλο κινητικότητας έτους 2020 που θα διενεργηθεί με τις διατάξεις του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας (ν. 4440/2016).

Άρθρο 36 **Άδεια ειδικού σκοπού και λοιπές διευκολύνσεις σε γονείς Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες**

Στο άρθρο 5 της από 11.3.2020 ΠΝΠ (Α55/11-3-2020), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020, προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Οι υπάλληλοι της παραγράφου 1 που έχουν τέκνα Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες, ανεξαρτήτως της ηλικίας των τέκνων αυτών, στα οποία λόγω υποκείμενου νοσήματος απαγορεύεται η προσέλευσή τους σε δομές παροχής υπηρεσιών ανοιχτής φροντίδας, δύναται, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 3, να κάνουν χρήση της άδειας ειδικού σκοπού της παρ. 1 ή της διευκόλυνσης της παρ. 4 ή των διευκολύνσεων των περ. α' και β' του άρθρου 5Α της παρούσας. Τα προβλεπόμενα στο προηγούμενο εδάφιο ισχύουν και σε περίπτωση αναστολής λειτουργίας των δομών παροχής υπηρεσιών ανοιχτής φροντίδας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ** **ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ** **ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Ν.Π.Δ.Δ.**

Άρθρο 37 **Ρύθμιση ζητημάτων Υπηρεσιακών Συμβουλίων** **Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων Υπουργείου Υγείας –** **Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 86** **του ν. 3528/2007**

Το έκτο και έβδομο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 86 του ν. 3528/2007 (Α' 26), όπως έχει συμπληρωθεί με την παρ. 3α του άρθρου 45 του ν. 4674/2020 (Α' 53), αντικαθίστανται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Σε κάθε Υπουργείο, με απόφαση του οικείου Υπουργού, σε κάθε αυτοτελή Γενική ή Ειδική Γραμματεία, με απόφαση του Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα, σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση, με απόφαση του Συντονιστή της, και σε κάθε Ν.Π.Δ.Δ. που έχει δικό του Υπηρεσιακό Συμβούλιο, με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού συνιστάται Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (Σ.Ε.Π.), το οποίο είναι αρμόδιο: α) για την επιλογή προϊσταμένων Διεύθυνσης ή αντίστοιχου ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος) επιπέδου οργανικής μονάδας και β) για τη διεξα-

γωγή των δομημένων συνεντεύξεων του άρθρου 85 για την επιλογή των προϊσταμένων Τμήματος ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας. Τα Σ.Ε.Π. είναι πενταμελή και αποτελούνται από:

α) τον Υπηρεσιακό Γραμματέα του οικείου Υπουργείου ή τον προϊστάμενο της αυτοτελούς δημόσιας υπηρεσίας ή τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή τον Υπηρεσιακό Γραμματέα του εποπτεύοντος το Ν.Π.Δ.Δ. Υπουργείου,

β) έναν (1) προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης ή αντίστοιχης οργανικής μονάδας των ως άνω φορέων, και εφόσον δεν προβλέπεται θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης στον φορέα, έναν προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης που υποδεικνύεται από τον αρμόδιο Υπουργό,

γ) έναν (1) Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και

δ) δύο (2) μέλη του Α.Σ.Ε.Π.. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του οικείου Υπουργού μπορεί να συσταθούν περισσότερα Σ.Ε.Π. για τη διεκπεραίωση των διαδικασιών επιλογής στους εποπτευόμενους φορείς των Υπουργείων. Γραμματείς των Σ.Ε.Π. και οι νόμιμοι αναπληρωτές τους ορίζονται υπάλληλοι του οικείου φορέα κατηγορίας ΠΕ με Α' βαθμό.

Για τις υπηρεσίες που έχουν κοινό υπηρεσιακό συμβούλιο, αρμόδιο είναι το Σ.Ε.Π. της εποπτεύουσας αρχής. Σε περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας σύστασης και συγκρότησης Σ.Ε.Π. που αιτιολογείται ειδικά από τον οικείο φορέα, οι επιλογές διενεργούνται από τα Σ.Ε.Π. της εποπτεύουσας αρχής του φορέα αυτού. Τα Σ.Ε.Π. των ανεξάρτητων αρχών συγκροτούνται με απόφαση του Προέδρου ή Επικεφαλής της οικείας ανεξάρτητης αρχής και αποτελούνται από έναν (1) Αντιπρόεδρο ή έναν (1) εκ των Βοηθών Συνηγόρων του Πολίτη ή μέλος της οικείας αρχής ως Πρόεδρος, ένα (1) μέλος της οικείας αρχής ή έναν (1) εκ των Βοηθών Συνηγόρων του Πολίτη ως μέλος, έναν (1) Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δύο (2) μέλη του Α.Σ.Ε.Π..

Ειδικά για τα νοσηλευτικά ιδρύματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας που έχουν δικό τους Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή συμμετέχουν σε Κοινό Υπηρεσιακό Συμβούλιο συστήνεται, σε κάθε Υγειονομική Περιφέρεια, Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (Σ.Ε.Π.), το οποίο είναι αρμόδιο: για α) την επιλογή προϊσταμένων Διεύθυνσης ή αντίστοιχου ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος) επιπέδου οργανικής μονάδας και β) τη διεξαγωγή των δομημένων συνεντεύξεων του άρθρου 85 για την επιλογή των προϊσταμένων Τμήματος ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας ενός εκάστου Ν.Π.Δ.Δ.. Το Συμβούλιο είναι πενταμελές, συγκροτείται με απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Υγείας και αποτελείται από:

αα) δύο (2) μέλη του Α.Σ.Ε.Π., με τους αντίστοιχους αναπληρωτές τους,

αβ) έναν (1) Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με τον αντίστοιχο αναπληρωτή του,

αγ) έναν (1) Διοικητή Υ.Πε., με αναπληρωτή έναν Υποδιοικητή Υ.Πε.,

αδ) έναν (1) Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας ή έναν (1) Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης άλλων Υπουργείων σε περίπτωση που δεν επαρκούν οι Προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας, με αναπληρωτή έναν (1) Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας ή έναν (1) Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης άλλων Υπουργείων σε περίπτωση που δεν επαρκούν οι Προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας, ο οποίος πρέπει να έχει επιλεγεί και τοποθετηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Πρόεδρος του Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων ορίζεται, με την ανωτέρω απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Υγείας, ένα από τα δύο μέλη του Α.Σ.Ε.Π.. Ως Γραμματείς των Σ.Ε.Π. και αναπληρωτές τους ορίζονται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ με Α' βαθμό που υπηρετούν σε Υγειονομική Περιφέρεια, μετά από πρόταση του Διοικητή της κάθε Υγειονομικής Περιφέρειας.

Το Σ.Ε.Π. του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου του Ν.Σ.Κ. και αποτελείται από:

α) έναν (1) Αντιπρόεδρο του Ν.Σ.Κ. ή Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ως Πρόεδρο,

β) έναν (1) προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών που υποδεικνύεται από τον Υπουργό Οικονομικών,

γ) έναν (1) Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Ν.Σ.Κ. και δ) δύο (2) μέλη του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.).

Η επιλογή των προϊσταμένων Τμήματος γίνεται από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του Ν.Σ.Κ., πλην της διεξαγωγής της δομημένης συνέντευξης που διενεργείται από το οικείο Σ.Ε.Π..»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ»

Άρθρο 38

Παράταση της διάρκειας του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»

1. Η διάρκεια του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» που παρατάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 229 του ν. 4635/2019 (Α' 167) μέχρι και την 30η.9.2020, καθώς και οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου των απασχολούμενων για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών που παρατάθηκαν για το ίδιο χρονικό διάστημα, παρατείνονται από τη λήξη τους μέχρι τη δημοσίευση του διορισμού των επιτυχόντων των οριστικών πινάκων διοριστών της Προκήρυξης 4Κ/2020 στις αντίστοιχες θέσεις. Ειδικά για την προκήρυξη αυτή, δεν έχουν εφαρμογή διατάξεις για την πρόσληψη επιτυχόντων με προσωρινούς πίνακες. Με τη δημοσίευση των ατομικών πράξεων διορισμού, οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου του προηγούμενου εδαφίου λύονται αυτοδικαίως και αζημίως για τους οικείους ΟΤΑ ή τα νομικά πρόσωπα αυτών.

2. Η χρηματοδότηση και υλοποίηση του Προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» καλύπτεται από πιστώσεις που εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών. Η διαχείριση των πιστώσεων αυτών και οι διαδικασίες υλοποίησης του Προγράμματος καθορίζονται σε προγραμματική σύμβαση, που υπογράφεται μεταξύ του Υπουργού Εσωτερικών και της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε. (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε., άρθρο 16 του ν. 1518/1985, (Α' 30)).

3. Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται. Η ισχύς του παρόντος άρθρου άρχεται από την 1.10.2020.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 39

Ειδικοί Σύμβουλοι - Επιστημονικοί Συνεργάτες - Ειδικοί Συνεργάτες των ΟΤΑ - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 163 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων

Η παρ. 7 του άρθρου 163 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Το έργο των Ειδικών Συμβούλων, των Ειδικών Συνεργατών και των Επιστημονικών Συνεργατών δεν είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του δικηγόρου, αλλά αναστέλλει την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος. Για όσους έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία, η άσκηση του ελεύθερου επαγγέλματός τους είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση των καθηκόντων του Ειδικού Συμβούλου, του Ειδικού Συνεργάτη και του Επιστημονικού Συνεργάτη. Με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να εισάγονται εξαιρέσεις από τα ασυμβίβαστα της παρούσας, με ανάλογη εφαρμογή της παρ. α' της παρ. 3 του άρθρου 29 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114). Υπό τη διεύθυνση του Προϊσταμένου της οικείας Υπηρεσίας του Δήμου, οι Ειδικοί Σύμβουλοι, οι Ειδικοί Συνεργάτες και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες, εφόσον κατέχουν τον απαιτούμενο

τίτλο σπουδών και τα λοιπά προσόντα, μπορούν να συντάσσουν χωρίς πρόσθετη αμοιβή, μελέτες και τεύχη διαγωνισμών για έργα, υπηρεσίες και προμήθειες του Δήμου.»

Άρθρο 40

Αρμοδιότητες Οικονομικής Επιτροπής ΟΤΑ α' και β' βαθμού και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής ΟΤΑ α' βαθμού

1. Το άρθρο 72 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 72

Αρμοδιότητες Οικονομικής Επιτροπής Δήμου

1. Η Οικονομική Επιτροπή είναι συλλογικό όργανο, αρμόδιο για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της οικονομικής και διοικητικής λειτουργίας του δήμου. Ειδικότερα, έχει τις ακόλουθες αποφασιστικές, ελεγκτικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες:

α) Καταρτίζει και δημοσιεύει με πράξη του Προέδρου της, τον κανονισμό λειτουργίας της.

β) Συντάσσει και εισηγείται το σχέδιο του προϋπολογισμού και ελέγχει την πρόοδο υλοποίησής του. Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων του Δήμου. Η έκθεση αυτή, στην οποία καταχωρούνται και τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας, δημοσιεύεται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Δήμου.

γ) Εγκρίνει τον απολογισμό του Δήμου, καθώς και τους προϋπολογισμούς, ισολογισμούς, απολογισμούς, ετήσια προγράμματα δράσης και τις εκθέσεις πεπραγμένων των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων του δήμου.

δ) Αποφασίζει για την υποβολή αιτημάτων πρόσληψης του πάσης φύσεως προσωπικού του Δήμου, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων και νομικών συμβούλων με σχέση έμμισθης εντολής.

ε) Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο το πολυετές σχέδιο αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του δήμου και έχει την ευθύνη και την αποφασιστική αρμοδιότητα για την υλοποίησή του. Για την ετήσια πρόοδο υλοποίησης του σχεδίου, ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής ενημερώνει το δημοτικό συμβούλιο, σε ειδική συνεδρίαση, κατά τον μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους.

στ) Αποφασίζει για:

ι. Την κατάρτιση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν σε έργα, μελέτες, προμήθειες και υπηρεσίες, καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους του Δήμου ή δημοσίους υπαλλήλους.

ii. Την τροποποίηση του φυσικού ή οικονομικού αντικείμενου συμβάσεων, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη σε κάθε περίπτωση νομοθεσία, και εγκρίνει το πρωτόκολλο παραλαβής με αιτιολογημένη απόφασή της.

ζ) Ασκήει καθήκοντα αναθέτουσας αρχής για τις συμβάσεις έργου, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού, πλην των περιπτώσεων απευθείας ανάθεσης που υπάγονται στην αρμοδιότητα του δημάρχου και των περιπτώσεων του άρθρου 44 του ν. 4412/2016 (Α' 147), και αποφασίζει για την έγκριση και παραλαβή των πάσης φύσεως μελετών του δήμου, σύμφωνα με το άρθρο 189 του ν. 4412/2016.

η) Αποφασίζει για την υποβολή προτάσεων εκ μέρους του δήμου για τη χρηματοδότηση ή επιχορήγηση δράσεων, προγραμμάτων και αντίστοιχων έργων από εθνικούς πόρους, πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οποιουδήποτε άλλου φορέα και αποφασίζει, όπου απαιτείται, για την αποδοχή χρηματοδότησης ή επιχορήγησης ή επιχορήγησης πράξεων που εντάσσονται στα πάσης φύσεως αναπτυξιακά προγράμματα ή προγράμματα επιχορήγησης.

θ) Αποφασίζει για την έγκριση των όρων και τη σύναψη κάθε είδους προγραμματικών συμβάσεων και συμβάσεων του άρθρου 12 του ν. 4412/2016.

ι) Αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές

αρχές και αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά. Επίσης, αποφασίζει τον συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο ποσό έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, πλέον ΦΠΑ. Όταν το αντικείμενο της δίκης είναι άνω του ποσού αυτού, τότε εισηγείται τη λήψη απόφασης από το δημοτικό συμβούλιο. Δεν επιτρέπεται συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης για απαιτήσεις μισθών, επιδομάτων, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης, εξόδων κίνησης και γενικά μισθολογικών παροχών οποιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων εκείνων για τις οποίες το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου, ειδικά για την άσκηση ένδικων μέσων κατά απόφασης, δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις δίκης που αφορά στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και του δήμου. Η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η έλλειψη της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν η αρμοδιότητα ασκείται από το δημοτικό συμβούλιο.

ια) Αποφασίζει για:

i. Τη μετακίνηση και την έγκριση της αποζημίωσης των δαπανών μετακίνησης του δημάρχου, των αντιδημάρχων και των δημοτικών συμβούλων, εκτός της έδρας του δήμου για εκτέλεση υπηρεσίας. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις επιτρέπεται να μετακινηθεί εκτός έδρας ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος ή μέλος του δημοτικού συμβουλίου χωρίς προηγούμενη απόφαση της οικονομικής επιτροπής. Στις περιπτώσεις αυτές, η επιτροπή αποφασίζει στην αμέσως επόμενη συνεδρίασή της, αν η μετακίνηση ήταν επιβεβλημένη ή όχι.

ii. Την καταβολή εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης, σε ιδιώτες μέλη επιτροπών ή ομάδων εργασίας ή ομάδων διοίκησης έργου, που συγκροτούνται από την Εκτελεστική Επιτροπή ή τον δήμαρχο, για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο Δ.9 του ν. 4336/2015 (Α' 94),

ιβ) Αξιολογεί και μελετά την ανάγκη σύναψης δανείων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διαπραγματεύεται με αυτά τον καθορισμό των όρων δανειοδότησης και υποβάλλει σχετική εισήγηση προς το δημοτικό συμβούλιο.

ιγ) Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων του δήμου, με την επιφύλαξη της περ. ν' της παρ. 1β του άρθρου 73, αξιολογεί την υλοποίησή τους και εισηγείται τροποποιήσεις, όπου απαιτούνται. Οι κανονιστικές αποφάσεις αξιολογούνται υποχρεωτικά από την οικονομική επιτροπή κάθε δύο (2) χρόνια, από την έναρξη ισχύος τους.

ιδ) Αποφασίζει για την ανάθεση σε δικηγόρο της παροχής γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί στον δήμο δικηγόροι με μνημία αντιμισθία. Με απόφασή της, είναι δυνατή η κατ' εξαίρεση ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικου ή δικαστικού χειρισμού υπόθεσης, η οποία έχει ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα του δήμου και απαιτεί εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία. Στις περιπτώσεις αυτές, η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 281 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114).

ιε) Αποφασίζει για:

i. Τη διαγραφή χρεών και την απαλλαγή από προσαυξήσεις, κατά το άρθρο 174 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

ii. Τη διευκόλυνση οφειλετών για ποσά άνω των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, κατά το άρθρο 170 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

iii. Τη χρηματοδότηση κοινωφελών επιχειρήσεων κατά την παρ. 1 του άρθρου 259 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, καθώς και για την έγκριση της απόφασης του διοικητικού συμβουλίου της κοινωφελούς επιχείρησης για είσπραξη εύλογης αποζημίωσης κατά την παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

iv. την παραχώρηση εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και μέσων προς τις κοινωφελείς επιχειρήσεις, κατά την παρ. 4 του άρθρου 259 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,

ιστ) Αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών

και δωρεών προς τον Δήμο.

ιζ) Αποφασίζει για τη σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) μηχανολογικού εξοπλισμού και οχημάτων του Δήμου.

ιη) Αποφασίζει για την αποδοχή πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων, επιχορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένων κατανομών Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων, επιδοτήσεων, δωρεών προς τον δήμο και αποφάσεων ένταξης πράξεών του σε αναπτυξιακά προγράμματα, καθώς και για την παροχή δεσμευτικής εισήγησης αναμόρφωσης του προϋπολογισμού, κατά τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου έκτου της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 161), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4722/2020 (Α' 177).

2. Οι αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής είναι αποκλειστικές. Με ειδική απόφαση που λαμβάνεται ομόφωνα, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί να παραπέμψει συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητάς της στο δημοτικό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητά του. Με απόφασή του, η οποία λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία, το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να μεταβιβάσει περαιτέρω αρμοδιότητες στην Οικονομική Επιτροπή.

3. Η Οικονομική Επιτροπή, δια μέσου του Προέδρου της, υποβάλλει ανά εξάμηνο στο δημοτικό συμβούλιο έκθεση πεπραγμένων, η οποία συζητείται σε ειδική συνεδρίαση.»

2. Το άρθρο 176 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 176

Αρμοδιότητες Οικονομικής Επιτροπής Περιφερειών

1. Η Οικονομική Επιτροπή είναι συλλογικό όργανο, αρμόδιο για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της οικονομικής και διοικητικής λειτουργίας της Περιφέρειας. Ειδικότερα, έχει τις ακόλουθες αποφασιστικές, ελεγκτικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες:

α) Καταρτίζει και δημοσιεύει με πράξη του Προέδρου της, τον κανονισμό λειτουργίας της.

β) Συντάσσει και εισηγείται το σχέδιο του προϋπολογισμού και ελέγχει την πρόοδο υλοποίησής του. Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το περιφερειακό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων του Περιφέρειας. Η έκθεση αυτή, στην οποία καταχωρούνται και τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας, δημοσιεύεται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας.

γ) Εγκρίνει τον απολογισμό της Περιφέρειας και τους προϋπολογισμούς, ισολογισμούς, απολογισμούς, ετήσια προγράμματα δράσης και τις εκθέσεις πεπραγμένων των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

δ) Αποφασίζει για την υποβολή αιτημάτων πρόσληψης του πάσης φύσεως προσωπικού της Περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων και νομικών συμβούλων με σχέση έμμισθης εντολής.

ε) Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο το πολυετές σχέδιο αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας της Περιφέρειας και έχει την ευθύνη και την αποφασιστική αρμοδιότητα για την υλοποίησή του. Για την ετήσια πρόοδο υλοποίησης του σχεδίου, ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής ενημερώνει το περιφερειακό συμβούλιο, σε ειδική συνεδρίαση, κατά τον μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους.

στ) Ασκει το σύνολο των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων αναθέτουσας αρχής για τις συμβάσεις έργου, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού, πλην των περιπτώσεων απευθείας ανάθεσης που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Περιφερειάρχη και των περιπτώσεων του άρθρου 44 του ν. 4412/2016 (Α' 147), και αποφασίζει για την έγκριση και παραλαβή των πάσης φύσεως μελετών της Περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 189 του ν. 4412/2016.

ζ) Αποφασίζει για την υποβολή προτάσεων εκ μέρους της Περιφέρειας για τη χρηματοδότηση ή επιχορήγηση δράσεων, προγραμμάτων και αντίστοιχων έργων από εθνικούς πόρους, πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οποιουδήποτε άλλου φορέα και αποφασίζει, όπου απαιτείται, για την αποδοχή χρηματοδότη-

σης ή επιδότησης ή επιχορήγησης πράξεων που εντάσσονται στα πάσης φύσεως αναπτυξιακά προγράμματα ή προγράμματα επιχορήγησης.

η) Αποφασίζει για τη σύναψη την έγκριση των όρων και τη σύναψη κάθε είδους προγραμματικών συμβάσεων και συμβάσεων του άρθρου 12 του ν. 4412/2016.

θ) Αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές και αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά. Αποφασίζει τον συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο μέχρι ποσού εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, πλέον ΦΠΑ. Όταν το αντικείμενο της δίκης είναι άνω του ποσού αυτού, τότε εισηγείται τη λήψη απόφασης από το περιφερειακό συμβούλιο. Δεν επιτρέπεται συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης για απαιτήσεις μισθών, επιδομάτων, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης, εξόδων κίνησης και γενικά μισθολογικών παροχών οποιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων εκείνων για τις οποίες το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου, ειδικά για την άσκηση ενδίκων μέσων κατά απόφασης, δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις δίκης που αφορά στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και της Περιφέρειας. Η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, λαμβάνεται ύστερα από ακυρωδότηση δικηγόρου, η έλλειψη της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν η αρμοδιότητα ασκείται από το περιφερειακό συμβούλιο.

ι) Αποφασίζει για:

i. τη μετακίνηση και την έγκριση της αποζημίωσης των δαπανών μετακίνησης του Περιφερειάρχη, των αντιπεριφερειάρχων και των περιφερειακών συμβούλων, εκτός της έδρας της Περιφέρειας για εκτέλεση υπηρεσίας. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις επιτρέπεται να μετακινηθεί εκτός έδρας ο Περιφερειάρχης, αντιπεριφερειάρχης ή μέλος του περιφερειακού συμβουλίου χωρίς προηγούμενη απόφαση της οικονομικής επιτροπής. Στις περιπτώσεις αυτές, η επιτροπή αποφασίζει στην αμέσως επόμενη συνεδρίασή της, αν η μετακίνηση ήταν επιβεβλημένη ή όχι.

ii. την καταβολή εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης, σε ιδιώτες μέλη επιτροπών ή ομάδων εργασίας ή ομάδων διοίκησης έργου, που συγκροτούνται από την Εκτελεστική Επιτροπή ή τον Περιφερειάρχη, για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαρ. Δ.9 του ν. 4336/2015 (Α' 94),

iii. για την τροποποίηση του φυσικού ή οικονομικού αντικείμενου συμβάσεων, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη σε κάθε περίπτωση νομοθεσία. Στις συμβάσεις του προηγούμενου εδαφίου εγκρίνει το πρωτόκολλο παραλαβής με αιτιολογημένη απόφαση της,

iv. για την κατάργηση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν σε έργα, μελέτες, προμήθειες και υπηρεσίες, καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους της περιφέρειας ή δημόσιους υπαλλήλους.»

ια) Αξιολογεί και μελετά την ανάγκη σύναψης δανείων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διαπραγματεύεται με αυτά τον καθορισμό των όρων δανειοδότησης και υποβάλλει σχετική εισήγηση προς το περιφερειακό συμβούλιο.

ιβ) Αποφασίζει για την ανάθεση σε δικηγόρο της παροχής γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί στην Περιφέρεια δικηγόροι με μηνιαία αντιμισθία. Με απόφασή της, είναι δυνατή η κατ' εξαίρεση ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικο ή δικαστικού χειρισμού υπόθεσης, η οποία έχει ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα του δήμου και απαιτεί εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία. Στις περιπτώσεις αυτές, η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 281 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114).

ιγ) Αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών προς την Περιφέρεια.

ιδ) Αποφασίζει για τη σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) μηχανολογικού εξοπλισμού και οχημάτων της Περιφέρειας.

ιε) Αποφασίζει για την αποδοχή πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων, επιχορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένων κατανομών Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων, επιδοτήσεων, δωρεών προς την Περιφέρεια και αποφάσεων ένταξης πράξεων της σε αναπτυξιακά προγράμματα, καθώς και για την παροχή δεσμευτικής εισήγησης αναμόρφωσης του προϋπολογισμού, κατά τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου έκτου της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 161), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4722/2020 (Α' 177).

2. Οι αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής είναι αποκλειστικές. Με ειδική απόφαση που λαμβάνεται ομόφωνα, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί να παραπέμψει συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητάς της στο περιφερειακό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητά του. Με απόφασή του, η οποία λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία, το περιφερειακό συμβούλιο μπορεί να μεταβιβάζει περαιτέρω αρμοδιότητες στην Οικονομική Επιτροπή.

3. Η Οικονομική Επιτροπή λογοδοτεί στο περιφερειακό συμβούλιο, δια μέσου του Προέδρου της, με την υποβολή έκθεσης πεπραγμένων ανά εξάμηνο. Η έκθεση συζητείται σε ειδική συνεδρίαση του οικείου συμβουλίου.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής (ΕΠΖ) συστήνεται σε δήμους άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων, είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης των αρμοδιοτήτων του δήμου σχετικά με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος. Κατά την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της λαμβάνει ειδική μέριμνα για τον σχεδιασμό δράσεων που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εν γένει την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρίες. Ειδικότερα:

α. Αποφασίζει, με την επιφύλαξη του άρθρου 83, για:

αα. τη χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης καταστημάτων και επιχειρήσεων μετά από προέλεγχο του σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου,

αβ. την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων επιχειρήσεων και λοιπών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων αρμοδιότητας του Δήμου,

αγ. τη χορήγηση ή ανάκληση της άδειας παράτασης λειτουργίας μουσικής. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες αφότου περιέλθουν στην επιτροπή όλα τα νόμιμα δικαιολογητικά και στοιχεία,

αδ. τη χορήγηση, ύστερα από γνώμη του προέδρου της οικείας δημοτικής κοινότητας, θέσεων στάθμευσης στους δικαιούχους κατοίκους, με βάση την κείμενη νομοθεσία και τις κανονιστικές αποφάσεις του Δήμου ή με βάση ισχύον σύστημα ελεγχόμενης στάθμευσης, καθώς και την ανάκληση ή την τροποποίηση της χορήγησης αυτών,

αε. τον καθορισμό ή αναπροσαρμογή των τελών, δικαιωμάτων και γενικώς των εσόδων των δημοτικών κοιμητηρίων και των ιερών ναών, τα οποία προβλέπονται με τον Κανονισμό Λειτουργίας τους, κατά την παρ. 1 του άρθρου 4 του α.ν. 582/1968 (Α' 225),

αστ. την παραχώρηση, κατασκευή και συντήρηση τάφων, την παραχώρηση ή παράταση του δικαιώματος χρήσης οικογενειακών τάφων και την παράταση του δικαιώματος χρήσης τάφων τριετούς ταφής.

β. Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο:

βα. θέματα καθορισμού χρήσεων γης,

ββ. τα θέματα εφαρμογής των σχεδίων πολεοδομικού (ρυθμιστικού) επιπέδου, ανάπλασης περιοχών, πολεοδομικών επεμβάσεων, χρηματοδότησης προγραμμάτων ανάπλασης, ανασυγκρότησης υποβαθμισμένων περιοχών, πολεοδομικής αναμόρφωσης προβληματικών περιοχών, αποζημίωσης ρυμοτομούμενων, πολεοδομικών ρυθμίσεων, εισφοράς σε γη ή σε χρήμα, περιοχών ιδιωτικής πολεοδόμησης, και έγκρισης πολεοδομικών μελετών,

βγ. τη λήψη αποφάσεων για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος,

βδ. τη λήψη αποφάσεων για θέματα χωροθέτησης κοιμητηρίων,

κατά τις προβλέψεις του ν. 2508/1997 (Α' 124), και κέντρων αποτέφρωσης νεκρών, καθώς και όλων των σχετικών με το αντικείμενο αρμοδιοτήτων,

βε. το σχέδιο κανονιστικών αποφάσεων των άρθρων 79 και 82 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,

βστ. τη διατύπωση γνώμης κατά την υποπερ. 2.3 της παρ. Α' του άρθρου 3 του ν. 4258/2014 (Α' 94),

βζ. την έναρξη της διαδικασίας εκπόνησης Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (ΤΧΣ) και Ειδικού Χωρικού Σχεδίου (ΕΧΣ) και

βη. περί της τύχης των ενστάσεων που αφορούν αναθεωρήσεις, τροποποιήσεις σχεδίου πόλης και κάθε άλλη μορφή ρύθμισης του χώρου,

βθ. ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.»

Άρθρο 41 **Ρυθμίσεις για την ωρίμανση έργων** **και την απορρόφηση αναπτυξιακών πόρων** **από τους ΟΤΑ**

1. α. Στο τέλος της παρ. β' της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Το προσωπικό της περίπτωσης αυτής μπορεί να συντάσσει μελέτες έργων και υπηρεσιών, καθώς και τεύχη δημοσίων διαγωνισμών, κατά την παρ. 4 του άρθρου 209 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), υπό τη διεύθυνση του Προϊσταμένου της Τεχνικής Υπηρεσίας της εταιρείας. Για όσους έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία, η άσκηση του ελεύθερου επαγγέλματός τους είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση των καθηκόντων που τους ανατίθενται ως τακτικό προσωπικό του νομικού προσώπου.»

β. Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 21 του ν. 4690/2020 (Α' 104) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το προσωπικό της παρούσας μπορεί να συντάσσει μελέτες έργων και υπηρεσιών, καθώς και τεύχη δημοσίων διαγωνισμών, κατά την παρ. 4 του άρθρου 209 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), υπό τη διεύθυνση του Προϊσταμένου της Τεχνικής Υπηρεσίας της εταιρείας.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου έκτου της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 161), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4722/2020 (Α' 177), καταργείται.

3. α. Για τη δαπάνη που απορρέει από προγραμματική σύμβαση, η απόφαση ανάληψης της υποχρέωσης εκδίδεται από τον δήμαρχο ή τον περιφερειάρχη, αντίστοιχα, μετά από τη σχετική απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής και πάντως πριν από τη σύναψη αυτής.

β. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 206 του ν. 4555/2018 (Α' 133) καταργείται.

4. Προτάσεις ΟΤΑ α' βαθμού για τη χρηματοδότηση ή επιχορήγηση πράξεων από προγράμματα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς ή/και ευρωπαϊκούς πόρους, οι οποίες υπεβλήθησαν έως τη δημοσίευση του άρθρου αυτού με αποφάσεις των οικείων δημοτικών συμβουλίων, λογίζονται ως υποβληθείσες νομίμως και εξετάζονται σύμφωνα με όσα ισχύουν.

Άρθρο 42 **Ρυθμίσεις για τα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ**

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (εφεξής «Αναπτυξιακοί Οργανισμοί») είναι ανώνυμες εταιρείες ειδικού σκοπού των ΟΤΑ, οι οποίες λειτουργούν υπέρ του δημοσίου συμφέροντος. Σκοπός των Αναπτυξιακών Οργανισμών είναι, ιδίως: α) η από κοινού με τους ΟΤΑ εφαρμογή της αναπτυξιακής πολιτικής προς όφελος των τοπικών κοινωνιών, β) η ενίσχυση της διοικητικής και τεχνικής επάρκειας των ΟΤΑ, μέσω της επιστημονικής, συμβουλευτικής και τεχνικής υποστήριξης, γ) η ωρίμανση και εκτέλεση έργων υποδομής, δ) η υλοποίηση δράσεων και έργων που εντάσσονται στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης της Ατζέντας 2030 του ΟΗΕ, ε) η εκτέλεση έργων και η παροχή υπηρεσιών ψηφιακής σύγκλισης, στ) η εν γένει υποστήριξη των ΟΤΑ στην υλο-

ποίηση αυτοδιοικητικών αρμοδιοτήτων και ζ) η προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, η συμμετοχή τους σε αντίστοιχα προγράμματα και η εφαρμογή των σχετικών πολιτικών. Η περιοχή παρέμβασης των Αναπτυξιακών Οργανισμών καθορίζεται με το οικείο καταστατικό.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο μετοχικό κεφάλαιο των Αναπτυξιακών Οργανισμών μετέχουν περισσότεροι του ενός Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή/και Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων. Είναι επίσης δυνατή η συμμετοχή των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος, της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης και των δικτύων και των συνδέσμων Δήμων, υπό την προϋπόθεση ότι οι ΟΤΑ και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων κατέχουν την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου, αποκλειόμενης σε κάθε περίπτωση της συμμετοχής ιδιωτών. Στο μετοχικό κεφάλαιο μπορούν να συμμετέχουν και φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, επιστημονικοί φορείς, επιμελητήρια, φορείς συλλογικών κοινωνικών, περιβαλλοντικών, πολιτιστικών και οικονομικών συμφερόντων, συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι εκπροσωπούν αθροιστικά ποσοστό μικρότερο του τρία τοις εκατό (3%). Κατ' εξαίρεση, οι περιφέρειες και οι δήμοι με πληθυσμό άνω των πενήντα χιλιάδων (50.000) κατοίκων με βάση τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής, μπορούν να συστήσουν μονομετοχικό Αναπτυξιακό Οργανισμό, εισφέροντας το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 αντικαθίσταται, ως εξής:

«4. Οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο, το οποίο εκλέγεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων, κατά τις διατάξεις του ν. 4548/2018. Εξαιρουμένου του Προέδρου, ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας και τα εκτελεστικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου, όπως ορίζονται στο οικείο καταστατικό, δεν μπορεί να είναι αιρετοί εκπρόσωποι των δημοτικών ή περιφερειακών συμβουλίων των μετόχων ΟΤΑ. Πλην των μελών του προηγούμενου εδαφίου, τα λοιπά μέλη του συμβουλίου δεν δικαιούνται αμοιβής ή άλλων παροχών. Τα εκτελεστικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου, όπως ορίζονται στο οικείο καταστατικό, και ο γενικός διευθυντής κατέχουν υποχρεωτικά αποδεδειγμένη εργασιακή εμπειρία στον σχεδιασμό, την εκτέλεση/εφαρμογή αναπτυξιακών προγραμμάτων και την επιχειρηματική, οικονομική και γενικότερα βιώσιμη ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών.»

4. Η παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Έως 30.4.2021, οι δήμοι, οι περιφερειακές ενώσεις τους και οι περιφέρειες μπορούν να λάβουν αποφάσεις για τη σύσταση Αναπτυξιακού Οργανισμού, για την προσαρμογή των υφιστάμενων αναπτυξιακών ανώνυμων εταιρειών και των δικτύων δήμων ή περιφερειών στις διατάξεις του άρθρου αυτού ή για τη συμμετοχή τους σε Αναπτυξιακούς Οργανισμούς. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του οικείου συμβουλίου. Λειτουργούσες αναπτυξιακές εταιρείες των ΟΤΑ και δίκτυα δήμων ή περιφερειών που μετατρέπονται σε Αναπτυξιακούς Οργανισμούς οφείλουν να προσαρμόζουν τη μετοχική τους σύνθεση κατά την παρ. 2. Μετά τη μετατροπή αναπτυξιακής εταιρείας ή δικτύου σε Αναπτυξιακό Οργανισμό, οι τελευταίοι καθίστανται καθολικοί διάδοχοι. Αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες ΟΤΑ, και δίκτυα που λειτουργούν και δεν μετατρέπονται σε Αναπτυξιακούς Οργανισμούς, συνεχίζουν να λειτουργούν και να διέπονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 121 και της παρ. 8 του άρθρου 265 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114). Για τις εταιρείες αυτές, δεν έχουν εφαρμογή τα άρθρα 3 και 4.»

5. Η παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας και οργάνωσης των Αναπτυξιακών Οργανισμών και να ορίζονται τα αποφασισμένα όργανα για τις δημόσιες συμβάσεις, κατά τον ν. 4412/2016.»

6. Η παρ. 2 του άρθρου 121 του ν. 4674/2020 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2. α. Για το τακτικό και έκτακτο προσωπικό των επιχειρήσεων ΟΤΑ που λειτουργούν με τη μορφή της αναπτυξιακής ανώνυμης εταιρείας ΟΤΑ κατά την περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) και των δικτύων δήμων και περιφερειών του άρθρου 101 του ν. 3852/2010 (Α' 87), έχουν εφαρμογή οι περ. α', β' και γ' της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53).»

7. α. Η παρ. 4 του άρθρου 100 του ν. 4674/2020 καταργείται.

β. Η περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 101 του ν. 4674/2020 αντικαθίσταται, ως εξής:

«α. Στη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 83), καθώς και συμβάσεων οριζόντιας συνεργασίας του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με τον Δήμο Αθηναίων και με άλλες αναθέτουσες αρχές για την παροχή υπηρεσιών έναντι αμοιβής.»

γ. Η περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 101 του ν. 4674/2020 αντικαθίσταται, ως εξής:

«α. Οι αμοιβές που λαμβάνει από την παροχή υπηρεσιών στον Δήμο Αθηναίων και σε άλλους φορείς.»

δ. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 103 του ν. 4674/2020 αντικαθίσταται, ως εξής:

«1. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ορίζεται σε πεντακόσιες χιλιάδες (500.000,00) ευρώ, διαιρεμένο σε πεντακόσιες (500) ονομαστικές μετοχές των χιλίων (1.000,00) ευρώ η καθεμία, αποκλειστικής και πλήρους κυριότητας του Δήμου Αθηναίων.»

ε. Η παρ. 2 του άρθρου 104 του ν. 4674/2020 αντικαθίσταται, ως εξής:

«2. Οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού των Αναπτυξιακών Οργανισμών εφαρμόζονται και στον φορέα «Εθνικός Κήπος Μητροπολιτικό Πράσινο Α.Ε.».

Άρθρο 43 Υπηρεσίες Δόμησης (ΥΔΟΜ)

Το άρθρο 97Α του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 376 του ν. 4700/2020 (Α' 127), αντικαθίσταται, ως εξής:

«Άρθρο 97Α

Λειτουργία Υπηρεσιών Δόμησης (ΥΔΟΜ)

1. Από την 1η.11.2020, εκτός από τις υπηρεσιακές μονάδες που προβλέπονται στο άρθρο 97, σε κάθε Δήμο συστήνεται και λειτουργεί υποχρεωτικά Υπηρεσία Δόμησης (ΥΔΟΜ). Στους Δήμους όπου δεν υφίστανται ΥΔΟΜ κατά τη δημοσίευση του παρόντος, συστήνεται σε επίπεδο Τμήματος. Η δομή και οι οργανικές θέσεις της ΥΔΟΜ ορίζονται, αφού ληφθεί υπόψη η ελάχιστη στελέχωση της παρ. 2, κατά την πρώτη τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) του δήμου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 134).

2. α. Οι Υπηρεσίες Δόμησης που λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος στελεχώνονται τουλάχιστον από έναν αγρονόμο τοπογράφο μηχανικό, έναν αρχιτέκτονα μηχανικό, έναν χωροτάκτη - πολεοδόμο μηχανικό, έναν πολιτικό μηχανικό και έναν μηχανολόγο ή ηλεκτρολόγο μηχανικό. Ο χωροτάκτης - πολεοδόμος μηχανικός μπορεί, αν δεν υπάρχει, να αντικαθίσταται από αρχιτέκτονα ή τοπογράφο μηχανικό με μεταπτυχιακό τίτλο ή ειδικότητα στην πολεοδομία και ο αγρονόμος τοπογράφος από πολιτικό μηχανικό. Η ελάχιστη στελέχωση για τις Υπηρεσίες Δόμησης σε επίπεδο Διεύθυνσης, ανέρχεται στο σαράντα τοις εκατό (40%) των θέσεων κάθε κατηγορίας προσωπικού της οικείας Διεύθυνσης, όπως προβλέπεται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του δήμου, συμπεριλαμβανόμενων υποχρεωτικά των ειδικότητων του προηγούμενου εδαφίου.

β. Στην κατά την περ. α' στελέχωση, προσμετράται το πάσης φύσεως απασχολούμενο προσωπικό, ανεξάρτητα της σχέσης εργασίας του, συμπεριλαμβανόμενου του προσωπικού της παρ. 2

του άρθρου 4 του ν. 4674/2020 (Α' 53).

3. α. Το πρώτο δίμηνο κάθε έτους η Αποκεντρωμένη Διοίκηση διαπιστώνει την επάρκεια της ελάχιστης στελέχωσης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 και εκδίδει πιστοποιητικό επάρκειας, το οποίο κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και στη Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

β. Αν δεν πληροίται η ελάχιστη στελέχωση, με ευθύνη του οικείου δημάρχου οι αρμοδιότητες της ΥΔΟΜ ασκούνται με συμβάσεις διαδημοτικής και διαβαθμιδικής συνεργασίας με δήμους και περιφέρειες, κατά το άρθρο 99 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

4. Η εφαρμογή των εγκυκλίων και των οδηγιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για θέματα εφαρμογής της πολεοδομικής και χωροταξικής νομοθεσίας από τις ΥΔΟΜ είναι υποχρεωτική.

5. Οι ΥΔΟΜ οφείλουν να κοινοποιούν ηλεκτρονικά όλες τις διοικητικές πράξεις που εκδίδουν, στην αρμόδια για τη πολεοδομία/χωροταξία Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση που η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντοπίζει ζητήματα νομιμότητας επί των πράξεων αυτών, ενημερώνει το οικείο Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥΠΟΘΑ), κατά τη διαδικασία των άρθρων 20 επ. του ν. 4495/2017 (Α' 167).

6. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 δεν κωλύουν τη λειτουργία των ΥΔΟΜ σε όλους τους δήμους της χώρας από 1ης.11.2020. Εφόσον έως την 1η.11.2010 δεν έχουν τροποποιηθεί οι ΟΕΥ, οι ΥΔΟΜ λειτουργούν με την ελάχιστη στελέχωση της παρ. 2 ή, εφόσον δεν την πληρούν, κατά την περ. β' της παρ. 3.

7. Η παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 4674/2020 (Α' 53) καταργείται.»

Άρθρο 44

Ρυθμίσεις για τα μισθώματα ακινήτων σε κοινοχρήστους χώρους και δημόσια σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

1. Για τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), νοούνται ως επαγγελματικές και οι μισθώσεις προς εγκατάσταση κυλικίων ή αναψυκτηρίων και λοιπών επιχειρήσεων που λειτουργούν εντός δημοτικών κοινόχρηστων χώρων, αθλητικών κέντρων και γυμναστηρίων, τα οποία ανήκουν κατά κυριότητα ή χρήση σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και σε νομικά πρόσωπα αυτών, καθώς και εντός κτιρίων τα οποία στεγάζουν δομές ή υπηρεσίες των ΟΤΑ και των Ν.Π.Δ.Δ. αυτών.

2. α. Τυχόν οφειλές από μισθώματα σχολικών κυλικίων για το σχολικό έτος 2019-2020 μπορούν να καταβληθούν σε έως δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, κατόπιν σχετικής απόφασης του δημοτικού συμβουλίου, στην οποία ορίζονται το ελάχιστο ποσό κάθε δόσης, ο χρόνος καταβολής, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα. Ομοίως, για το σχολικό έτος 2020-2021, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου είναι δυνατή η μείωση του ύψους των καταβλητέων μισθωμάτων των σχολικών κυλικίων έως σαράντα τοις εκατό (40%).

β. Η περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 132 του ν. 4692/2020 (Α' 111) αντικαθίσταται και η παρ. 3 του άρθρου 132 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. α. Εφόσον δεν έχει δημοσιευθεί διακήρυξη νέου διαγωνισμού, συμβάσεις μίσθωσης κυλικίων δημοσίων σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λήγουν την 30ή Ιουνίου 2020, παρατείνονται για ένα (1) έτος, κατόπιν αίτησης του μισθωτή, η οποία υποβάλλεται αποκλειστικά έως τις 30.6.2020.

β. Έως τις 30.6.2021 είναι δυνατή η εκ μέρους του μισθωτή πρόωρη λύση συμβάσεων μίσθωσης κυλικίων δημοσίων σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, χωρίς την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής υπέρ του εκμισθωτή.»

Άρθρο 45**Εξουσιοδοτική διάταξη ως προς τη διαδικασία
ρύθμισης οφειλών δημοτικών επιχειρήσεων –
Τροποποίηση του άρθρου 123 του ν. 4674/2020**

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 123 του ν. 4674/2020 (Α' 53) αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.»

Άρθρο 46**Μεταβατικές ρυθμίσεις για την οικονομική λειτουργία των
Δήμων που συστάθηκαν με το άρθρο 157
του ν. 4600/2019**

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 157 του ν. 4600/2019 (Α' 43) αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά την κατάρτιση και ψήφιση των προϋπολογισμών των τριών (3) πρώτων οικονομικών ετών από τη σύσταση των νέων Δήμων, παρέχεται η δυνατότητα μη ισοσκέλισης των εσόδων και δαπανών των ανταποδοτικών τους υπηρεσιών, καθώς και η κάλυψη των δαπανών αυτών από κάθε είδους ανειδίκευτα έσοδα τους.»

2. Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 157 του ν. 4600/2019 προτίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η παρούσα έχει εφαρμογή και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τους συνδέσμους των συνιστώμενων δήμων, καθώς και στα δημοτικά ιδρύματα.»

3. Σε περίπτωση μη απόδοσης των χρηματικών διαθεσίμων ή οφειλόμενων ποσών από υπόχρεο Δήμο, κατά την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 156 και 157 του ν. 4600/2019 (Α' 43) και του άρθρου 18 του ν. 4623/2019 (Α' 134), αυτά μπορούν να παρακρατούνται από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του υπόχρεου με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται μετά από διαπιστωτική πράξη του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και να αποδίδονται στον δικαιούχο Δήμο.

Άρθρο 47**Επιχορήγηση Δήμων για την αποπληρωμή
υποχρεώσεων από τελεσίδικες δικαστικές
αποφάσεις και διαταγές πληρωμής**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 233 του ν. 4635/2019 (Α' 167) αντικαθίσταται με νέα εδάφια, ως εξής:

«Για την εξόφληση υποχρεώσεων σε βάρος των δήμων από διαταγές πληρωμής και δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες καθίστανται τελεσίδικες έως 31.10.2020, και οι οποίες αφορούν αξιώσεις από προμήθειες αγαθών ή παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, καθώς και από τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις που αφορούν αξιώσεις από διαδοχικές συμβάσεις κατά το άρθρο 11 του π.δ. 164/2004 (Α' 134) και εξ αυτών απορρέουσες διοικητικές πράξεις καταλογισμού προστίμων, οι δήμοι μπορούν να επιχορηγούνται από χρηματικά διαθέσιμα έως ογδόντα εκατομμυρίων (80.000.000) ευρώ του λογαριασμού που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τίτλο «Λογαριασμός Οικονομικής Ενίσχυσης ΟΤΑ», τα οποία μεταφέρονται στον λογαριασμό με τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Δήμων» που τηρείται στο ίδιο Ταμείο. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών είναι δυνατή η αύξηση του προϋπολογισμού του προγράμματος.»

Άρθρο 48**Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Δημοτικών
Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ)**

Η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 1069/1980 (Α' 191) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α. Εφόσον στις περ. 1 και 2 ο δήμαρχος ορίσει άλλον δημοτικό σύμβουλο ως Πρόεδρο της επιχείρησης, δεν κωλύεται να συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο ως αιρετός εκπρόσωπος της

παράταξής του. Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου ακολουθεί τη θητεία του δημοτικού συμβουλίου και, σε κάθε περίπτωση, λήγει το αργότερο τρεις (3) μήνες από τη συγκρότηση του νέου δημοτικού συμβουλίου.

β. Συγκροτήσεις διοικητικών συμβουλίων δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης της δημοτικής περιόδου 2019-2023, οι οποίες έλαβαν χώρα τηρουμένων των προϋποθέσεων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, θεωρούνται νόμιμες.»

Άρθρο 49**Ρυθμίσεις για την κίνηση των οχημάτων
των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων,
των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
και των νομικών τους προσώπων**

Η παρ. 5 του άρθρου 47 του ν. 4250/2014 (Α' 74) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. α. Επιτρέπεται η οδήγηση των οχημάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων από τους Συντονιστές, των οχημάτων των ΟΤΑ β' βαθμού από τους Περιφερειάρχες και των οχημάτων των ΟΤΑ α' βαθμού από τους Δημάρχους, αποκλειστικά και μόνο για υπηρεσιακούς λόγους εντός και εκτός της διοικητικής τους περιφέρειας, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν την απαιτούμενη κατά περίπτωση άδεια οδήγησης.

β. Επιτρέπεται η οδήγηση των οχημάτων Υπηρεσιών τους από τους Αντιπεριφερειάρχες, τα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου και τους Εκτελεστικούς Γραμματείς Περιφερειών και τους Αντιδημάρχους, τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου, τους προέδρους των τοπικών κοινοτήτων και τους Γενικούς Γραμματείς Δήμων, ύστερα από έγκριση του οικείου περιφερειάρχη ή δημάρχου, αντίστοιχα, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν την απαιτούμενη κατά περίπτωση άδεια οδήγησης και τα χρησιμοποιούν αποκλειστικά και μόνο για υπηρεσιακούς λόγους, εντός και εκτός της διοικητικής τους περιφέρειας.

γ. Η οδήγηση των οχημάτων των νομικών προσώπων των ΟΤΑ α' και β' βαθμού από το προσωπικό τους και τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων, επιτρέπεται ύστερα από απόφαση του αρμοδίου οργάνου, όπως ορίζεται στο οικείο καταστατικό, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν την απαιτούμενη κατά περίπτωση άδεια οδήγησης και τα χρησιμοποιούν αποκλειστικά και μόνο για υπηρεσιακούς λόγους.»

Άρθρο 50**Διοικητική τακτοποίηση αρχείου οχημάτων
Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης**

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 22 του ν. 4325/2015 (Α' 47) και της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 251/1976 (Α' 19), για επιβατικά και φορτηγά οχήματα, μηχανήματα έργων και λοιπά τροχοφόρα ιδιοκτησίας ΟΤΑ α' και β' βαθμού, με ημερομηνία πρώτης άδειας κυκλοφορίας στην Ελλάδα πριν την 1η.1.2010, τα οποία δεν βρίσκονται πλέον στην κατοχή τους, οι τελευταίοι μπορούν έως την 31η.12.2020, να υποβάλουν αίτηση διαγραφής αυτών από το οικείο Μητρώο Αδειών, με την προσκόμιση πιστοποιητικού καταστροφής του οχήματος ή εισήγηση της υπηρεσίας η οποία θα επικυρωθεί με την απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής, στην περίπτωση που αυτά έχουν δοθεί για καταστροφή, διάλυση ή αχρήστευση έως την ημερομηνία ισχύος του παρόντος, γεγονός που βεβαιώνεται με απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής.

2. Δαπάνες πάσης φύσεως σε βάρος των προϋπολογισμών των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων για τη συντήρηση, κίνηση και εν γένει λειτουργία των οχημάτων της παρ. 1, οι οποίες διεργηθήκαν έως 30.6.2020, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές.

Άρθρο 51**Κατ' εξαίρεση δυνατότητα προσθήκης βοηθητικών
χώρων επί δημοσίου κτήματος – Τροποποίηση
του άρθρου 44 του ν. 4415/2016**

Η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4415/2016 (Α' 159) αντικαθίσταται ως εξής :

«β. Απαγορεύεται η ανέγερση κτισμάτων εντός του ως άνω τμήματος δημόσιου κτήματος. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται επί των υφιστάμενων κτιρίων του κτήματος, η προσθήκη βοηθητικών χώρων, εντός και εκτός του περιγράμματός τους, σε ποσοστό έως πέντε τοις εκατό (5%) της καλυπτόμενης επιφάνειάς τους κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής (ΚΕΣΑ), με δαπάνη του δήμου Καισαριανής.»

Άρθρο 52

Νομική υποστήριξη αιρετών τοπικής αυτοδιοίκησης – Αντικατάσταση του άρθρου 52 του ν. 4674/2020

Το άρθρο 52 του ν. 4674/2020 (Α' 53) αντικαθίσταται, ως εξής:

«Άρθρο 52

Νομική υποστήριξη ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα και αιρετών τοπικής αυτοδιοίκησης

1. Τα υπουργεία, οι ανεξάρτητες αρχές, οι αποκεντρωμένες διοικήσεις του Κράτους, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υποχρεούνται να παρέχουν νομική υποστήριξη στους μόνιμους και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλους που υπηρετούν στους φορείς τους, ενώπιον των δικαστηρίων ή των δικαστικών αρχών, σε περίπτωση διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης ή άσκησης ποινικής δίωξης εις βάρος τους για αδικήματα που τους αποδίδεται ότι διέπραξαν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Η ανωτέρω νομική υποστήριξη δεν παρέχεται σε περίπτωση ποινικής δίωξης ύστερα από καταγγελία εκ μέρους δημόσιας υπηρεσίας ή ανεξάρτητης διοικητικής αρχής. Η νομική υποστήριξη αφορά είτε στη νομική εκπροσώπηση των υπαλλήλων από πληρεξούσιο δικηγόρο που συμβάλλεται για τον ανωτέρω σκοπό με τους προαναφερόμενους φορείς, ανά υπόθεση, είτε στην κάλυψη των εξόδων εκπροσώπησης των ανωτέρω υπαλλήλων διά ή μετά πληρεξούσιου δικηγόρου της επιλογής του υπαλλήλου.

2. Στις ανωτέρω περιπτώσεις τα έξοδα βαρύνουν τον προϋπολογισμό του οικείου φορέα. Η καταβολή των ανωτέρω δαπανών γίνεται εφόσον, για τις ποινικές υποθέσεις, εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία οι υπάλληλοι κηρύσσονται αθώοι ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή τελεσίδικο βούλευμα του Δικαστικού Συμβουλίου, με το οποίο παύεται οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον τους ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο και εφόσον προσκομισθούν τα νόμιμα παραστατικά. Το αιτούμενο ποσό δεν δύναται να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ποσού αναφοράς κάθε διαδικαστικής πράξης ή παρεχόμενης υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στους πίνακες αμοιβών του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208).

3. Η νομική υποστήριξη των ανωτέρω υπαλλήλων παρέχεται μετά από αίτησή τους προς την αρμόδια Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, θετική εισήγηση της τελευταίας και απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού. Ειδικά για τους ΟΤΑ, απαιτείται απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει θετική εισήγηση, τα ως άνω έξοδα καταβάλλονται εκ των υστέρων, εφόσον για τις ποινικές υποθέσεις εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία τα ως άνω πρόσωπα κηρύσσονται αθώοι ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή τελεσίδικο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου με το οποίο παύει οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον τους ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο.

4. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και στους αιρετούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η νομική υποστήριξη των αιρετών παρέχεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, θετική εισήγηση του δικηγόρου ή νομικού συμβούλου που υπηρετεί στον οικείο ΟΤΑ και απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής. Αν δεν υπηρετεί δικηγόρος με πάγια έμμισθη εντολή, η θετική εισήγηση γίνεται με ανάθεση σε δικηγόρο από την οικεία Οικονομική Επιτροπή. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει θετική εισήγηση, τα ως άνω έξοδα καταβάλλονται εκ των υστέρων, εφόσον για τις ποινικές υποθέσεις εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία τα ως άνω πρόσωπα κηρύσσονται αθώοι ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή τελεσίδικο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου με το οποίο παύει οριστικά η ποινική δίωξη εναν-

τίον τους ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο.

5. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται υπό την προϋπόθεση ότι η προκαλούμενη δαπάνη έχει προβλεφθεί στους προϋπολογισμούς των οικείων φορέων.»

Άρθρο 53

Απογραφή ακίνητης περιουσίας δημοτικών βρεφικών και παιδικών σταθμών

1. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, τα όργανα διοίκησης των νομικών προσώπων του άρθρου 26 του π.δ. 410/1995 (Α' 231) ή, σε περίπτωση που τέτοια όργανα ελλείπουν για οποιονδήποτε λόγο, τριμελής επιτροπή του οικείου Δήμου υποχρεούνται στη διενέργεια απογραφής όλων των κινητών και ακινήτων που, κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, περιέρχονται στην κυριότητα του νομικού προσώπου.

2. Η έκθεση απογραφής εγκρίνεται με πράξη του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Απόσπασμα της συγκεκριμένης έκθεσης που περιγράφει τα αποκτώμενα κατά κυριότητα από το νομικό πρόσωπο ακίνητα, καθώς και λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, με την περίληψη που προβλέπεται από το άρθρο 9 του β.δ. 533/1963 (Α' 147), καταχωρείται ατελώς στα οικεία βιβλία μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έγκριση.

Άρθρο 54

Ρυθμίσεις για την υπαίθρια διαφήμιση

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2946/2001 (Α' 224) προστίθεται περ. η' ως εξής:

«η. Σε πεζοδρόμια.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2946/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εντός των διοικητικών τους ορίων, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) α' βαθμού μπορούν να καθορίζουν κατάλληλους χώρους, στους οποίους και μόνον επιτρέπεται να τοποθετούνται ειδικά διαμορφωμένα πλαίσια για την προβολή των διαφημίσεων που αναφέρονται στην περ. αα' της παρ. 2 του άρθρου 1. Ο καθορισμός γίνεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία εκδίδεται κατά τους τρεις τελευταίους μήνες πριν από τη λήξη του ημερολογιακού έτους και ισχύει για τα επόμενα τρία (3) έτη. Με ίδια απόφαση, μπορεί να αποφασίζεται ο μη καθορισμός χώρων προβολής υπαίθριας διαφήμισης.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2946/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την προβολή της υπαίθριας διαφήμισης στους καθορισμένους χώρους απαιτείται ενιαία άδεια προβολής υπαίθριας διαφήμισης και τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων. Η άδεια χορηγείται με απόφαση δημάρχου, ύστερα από αίτηση του διαφημιζόμενου ή του διαφημιζόμενου που συνοδεύεται από: α) τα απαραίτητα στοιχεία για τον προσδιορισμό του τέλους που προβλέπεται στο άρθρο 15 του β.δ. 24.9/20.10.1958 (Α' 171) και β) βεβαίωση μηχανικού για τις προδιαγραφές των υπό εγκατάσταση διαφημιστικών πλαισίων. Η άδεια εκδίδεται ύστερα από θετική εισήγηση των αρμόδιων Υπηρεσιών του δήμου, οι οποίες εξετάζουν αν τα πλαίσια πληρούν τις προδιαγραφές της υπ' αρ. 46526/21.7.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών (Β' 3049). Εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την έκδοση της άδειας, καταβάλλεται το οφειλόμενο τέλος διαφήμισης από τον δικαιούχο αυτής. Σε διαφορετική περίπτωση, η άδεια θεωρείται αυτοδίκαια ως μηδέποτε εκδοθείσα.»

4. Η παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. α. Πλαίσια και διαφημίσεις που τοποθετούνται σε δημοτικούς ή κοινόχρηστους χώρους άνευ ή κατά παρέκκλιση των αδειών της παρ. 1 του άρθρου 5 ή στα οποία δεν αναγράφονται τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 4, καθώς και σε κολώνες φωτισμού ή στύλους κατά μήκος οδών, θεωρούνται ρύποι και απο-

μακρύνονται εντός πέντε (5) ημερών από την καθ' οιονδήποτε τρόπο ενημέρωση του οικείου δήμου και με ευθύνη αυτού, ανεξάρτητα από την αρμοδιότητα του φορέα που ανήκει η οδός, χωρίς να απαιτείται η έκδοση απόφασης της παρ. 1.

β. Σε διαφημιστές και διαφημιζόμενους των οποίων τα διαφημιστικά πλαίσια και οι διαφημίσεις θεωρούνται ρύποι και απομακρύνονται κατά τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, επιβάλλονται με απόφαση δημάρχου τα τέλη που προβλέπονται στον οικείο κανονισμό καθαριότητας.

γ. Έως τις 31.12.2020, στην ιστοσελίδα κάθε Δήμου δημιουργείται ειδική φόρμα υποβολής ηλεκτρονικής αναφοράς παράνομων διαφημιστικών πινακίδων.

δ. Από την εφαρμογή της παραγράφου αυτής, εξαιρούνται τα παραχωρημένα εθνικά δίκτυα, για τα οποία ισχύουν οι ειδικότερες διατάξεις της σύμβασης παραχώρησης.»

Άρθρο 55

Παροχή κινήτρων σε εργαζομένους ορεινών και νησιωτικών περιοχών – Τροποποίηση του άρθρου 32 του ν. 4483/2017

Η παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4483/2017 (Α' 107) αντικαθίσταται, ως εξής:

«1. Οι ορεινοί Δήμοι του άρθρου 1 του ν. 3852/2010 (Α' 87), οι δήμοι με πληθυσμό έως 30.000 κατοίκους, των οποίων τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) των δημοτικών ή κοινοτικών ενότητων χαρακτηρίζονται ως ορεινές στο Μητρώο Δήμων, Κοινοτήτων και Οικισμών της ΕΛΣΤΑΤ, οι νησιωτικοί δήμοι, τα νομικά πρόσωπα αυτών, καθώς και οι ΟΤΑ β' βαθμού στην εδαφική περιφέρεια των οποίων ανήκουν οι προαναφερόμενοι δήμοι, μπορούν να παρέχουν δωρεάν σίτιση και κατάλυμα διαμονής στο ιατρικό, παραϊατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των κέντρων υγείας και των δημόσιων νοσοκομείων, στο προσωπικό του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ), στο ένστολο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος και στους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσία στις περιοχές δικαιοδοσίας τους. Η διευκόλυνση του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να χορηγείται και σε υπαλλήλους που αποσπώνται στους Δήμους αυτούς για τη στελέχωση των Υπηρεσιών τους. Ο υπολογισμός του πληθυσμού γίνεται σύμφωνα με τα στοιχεία πραγματικού πληθυσμού της τελευταίας απογραφής.»

Άρθρο 56

Διοίκηση και διαχείριση ορθοδόξων ιερών ναών εντός κοιμητηρίων και ρύθμιση θεμάτων Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών

1. Η διοίκηση και η διαχείριση των μη ενοριακών ορθοδόξων ιερών ναών εντός των κοιμητηρίων, ασχέτως της νομικής τους μορφής, ασκείται είτε από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο της οικείας Ενορίας, είτε από Συμβούλιο που ορίζει ο επichώριος Μητροπολίτης. Τα έσοδα των ναών διατίθενται πρωτίστως για τη συντήρηση και τις εν γένει ανάγκες καλής λειτουργίας τους και επικουρικά για φιλανθρωπικούς σκοπούς της τοπικής Μητρόπολης. Από 1.12.2020 το πάσης φύσης προσωπικό των ανωτέρω ναών καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό της οικείας Μητρόπολης, λαμβάνοντας υπόψη την προϋπηρεσία του για κάθε συνέπεια. Για την υπαγωγή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του επichώριου Μητροπολίτη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι θέσεις στους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των δήμων του προσωπικού που μεταφέρεται κατά τις διατάξεις της παρούσας, καταργούνται. Η οικεία Μητρόπολη είναι καθολική διάδοχος όλων των συμβάσεων που έχουν συναφθεί από τους ΟΤΑ και τα νομικά τους πρόσωπα, στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των αναγκών των ανωτέρω ναών, και υπεισέρχεται αυτοδικαίως, από τη δημοσίευση του παρόντος, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές. Απαγορεύεται η είσπραξη τελών ή δικαιωμάτων από τους ΟΤΑ και τα νομικά τους πρόσωπα

για τις ιεροτελεστίες που τελούνται από θρησκευτικούς λειτουργούς εντός των νεκροταφείων.

2. Ο ν. 547/1977 (Α' 56) καταργείται.

3. Τα οχήματα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών που διατίθενται για την κίνηση του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, καθώς και τα οχήματα που διατίθενται για την κίνηση των Μητροπολιτών των Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, του Αρχιεπισκόπου της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης και των Μητροπολιτών των Ιερών Μητροπόλεων της και των Μητροπολιτών των Ιερών Μητροπόλεων Δωδεκανήσου, δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν.δ. 2396/1953 (Α' 117).

Άρθρο 57

Ορισμός διοίκησης δημοτικού νοσοκομείου «ΕΛΠΙΣ»

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 1397/1983 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Κατ' εξαίρεση, το διοικητικό συμβούλιο του δημοτικού νοσοκομείου Αθηνών «ΕΛΠΙΣ», το οποίο υπάγεται στις διατάξεις του ν.δ. 2592/1953 (Α' 254), αποτελείται από επτά (7) μέλη, ως εξής: α) τον δήμαρχο Αθηναίων ή άλλο πρόσωπο γνωσμένου κύρους που ορίζεται απ' αυτόν, ως Πρόεδρο, β) έναν (1) εκπρόσωπο του Δήμου Αθηναίων, που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, γ) έναν (1) εκπρόσωπο των ιατρών και των άλλων επιστημόνων της ιατρικής υπηρεσίας του Νοσοκομείου που εκλέγεται από αυτούς και έναν (1) εκπρόσωπο των υπολοίπων εργαζομένων στο Νοσοκομείο που εκλέγεται από αυτούς, δ) τρία (3) πρόσωπα που ορίζονται από τον Υπουργό Υγείας.»

Άρθρο 58

Ζητήματα υποψηφίων βουλευτών - Τροποποίηση του π.δ. 26/2012

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 34 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) αντικαθίσταται, ως εξής:

«8. Κάθε υποψήφιος μπορεί να είναι υποψήφιος σε μία μόνο εκλογική περιφέρεια και να μετέχει μόνο σε έναν συνδυασμό κόμματος ή συνασπισμό κομμάτων ή να είναι ανεξάρτητος υποψήφιος.»

Άρθρο 59

Ρύθμιση θεμάτων της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος και των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων

1. Τακτικοί υπάλληλοι δήμων και φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίοι είναι αποσπασμένοι στην Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και στις Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων και των οποίων η απόσπαση δεν είχε λήξει μέχρι και τις 31.8.2020, μπορούν να μεταταχθούν με αίτησή τους στην υπηρεσία που είναι αποσπασμένοι, μετά από γνώμη του αρμοδίου οργάνου της υπηρεσίας υποδοχής. Η μετάταξη διενεργείται σε κενή θέση της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας και εάν δεν υπάρχει, με μεταφορά της θέσης που κατέχει ο υπάλληλος ή σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση, καταργούμενη με την αποχώρηση του υπαλλήλου, με την ίδια σχέση εργασίας και διατήρηση της τυχόν προσωπικής διαφοράς στις αποδοχές. Η αίτηση υποβάλλεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος και η μετάταξη γίνεται με απόφαση των αρμοδίων για τον διορισμό οργάνων. Σε περίπτωση που η απόσπαση του υπαλλήλου λήγει πριν από τη δημοσίευση της πράξης μετάταξης, η απόσπαση παραιτείται μέχρι την έκδοση της πράξης μετάταξης. Όσοι υπάλληλοι δεν υποβάλλουν αίτηση ή δεν επιλεγούν προς μετάταξη επιστρέφουν στην υπηρεσία στην οποία ανήκει η οργανική τους θέση με τη λήξη της απόσπασής τους.

2. Το άρθρο 7 του π.δ. 75/2011 (Α' 182) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7

Πρόεδρος Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (Π.Ε.Δ.)

Πρόεδρος της Π.Ε.Δ. είναι ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμ-

βουλίου αυτής και εκλέγεται από αυτό μεταξύ των μελών του για όλη τη δημοτική περίοδο. Η θητεία του λήγει με την εγκατάσταση του νέου Προέδρου. Στους Προέδρους Π.Ε.Δ. καταβάλλονται έξοδα παράστασης χιλίων (1.000) ευρώ μηνιαίως, τα οποία βαρύνουν τον προϋπολογισμό της οικείας Ένωσης.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου τέταρτου της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 161), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4722/2020 (Α' 177), αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

«1. Για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία των σχολικών μονάδων και την αποτροπή διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, οι Δήμοι ή η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας για λογαριασμό των Δήμων μπορούν να προμηθεύονται μάσκες και λοιπά είδη ατομικής προστασίας των μαθητών και των εκπαιδευτικών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147). Η περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), εφαρμόζεται αναλόγως.»

Άρθρο 60

Μέσα ατομικής προστασίας και μέτρα για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων στους ΟΤΑ

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 97 του ν. 4483/2017 (Α' 107) αντικαθίσταται, ως εξής:

«1. Τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.) του δικαιούχου προσωπικού των ΟΤΑ που προβλέπονται στην υπ' αρ. 43726/7.6.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών (Β' 2208), τα οποία δεν χορηγούνται εντός του έτους, αποτιμώνται σε χρήμα, σύμφωνα με την τιμή διαγωνισμού που προκηρύχθηκε ή άλλου διαγωνισμού προγενέστερων ετών που είχε λάβει χώρα για την προμήθεια των ίδιων ειδών και αποδίδονται με τις εξής προϋποθέσεις:»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 97 του ν. 4483/2017 (Α' 107) καταργείται.

3. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του ν. 4483/2017 αντικαθίσταται ως εξής: «Οι δικαιούχοι, ο σφειλές, ο αριθμός των δόσεων, καθώς και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του οικείου Συμβουλίου.»

Άρθρο 61

Επιχορηγήσεις από το Ειδικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Δήμων

Η παρ. 4 του άρθρου 71 του ν. 4509/2017 (Α' 201) αντικαθίσταται με παρ. 4 και προστίθεται παρ. 5, ως εξής:

«4. Μέσω του Προγράμματος είναι επίσης δυνατή:

α. Η επιχορήγηση των προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτει το Υπουργείο Εσωτερικών με την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ Α.Ε.) για την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου για την εφαρμογή του άρθρου 13 του ν. 4674/2020 (Α' 53).

β. Η επιχορήγηση δήμων για την κάλυψη της συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο των νεοσύστατων νομικών προσώπων του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 και η ενίσχυση της ίδρυσης και λειτουργίας τους. Με την πρόσκληση εξειδικεύονται οι δυνητικοί δικαιούχοι και οι δαπάνες που ενισχύονται ή καλύπτονται, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής.

5. Οι επιχορηγήσεις, οι υπηρεσίες, οι προμήθειες, οι μελέτες και τα έργα εντάσσονται στο Πρόγραμμα με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.»

Άρθρο 62

Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ)

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 225 του ν.

4555/2018 (Α' 133) μετά τις περ. Α', β', γ' και δ' αντικαθίσταται και η παρ. 3 του άρθρου 225 του ν. 4555/2018 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Σε κάθε περιφέρεια μπορεί να λειτουργούν ένας (1) έως και τρεις (3) ΦΟΔΣΑ, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) Έχει ληφθεί απόφαση των δημοτικών συμβουλίων των δήμων μελών του ΦΟΔΣΑ, με απόλυτη πλειοψηφία των μελών. Η απόφαση πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τη νομική μορφή, τη χρονική διάρκεια, την έδρα και τον αριθμό των εκπροσώπων του κάθε Δήμου στο όργανο διοίκησης του ΦΟΔΣΑ.

β) Σε κάθε ΦΟΔΣΑ συμμετέχουν, πλέον του ενός Δήμοι, όμοροι και ανήκοντες είτε στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα είτε σε διαφορετικές αλλά όμορες, Περιφερειακές Ενότητες της ίδιας περιφέρειας.

γ) Κάθε Δήμος συμμετέχει σε έναν μόνο ΦΟΔΣΑ ή έχει πάρει απόφαση για τη συμμετοχή του σε έναν μόνο ΦΟΔΣΑ.

δ) Εντός των διοικητικών ορίων ενός από τους Δήμους μέλη του οικείου ΦΟΔΣΑ έχει προβλεφθεί τουλάχιστον ένας χώρος υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΑ) αποβλήτων και τουλάχιστον μία μονάδα μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας αποβλήτων ή άλλο έργο ή υποδομή, ώστε να ολοκληρώνεται εντός των ορίων του ΦΟΔΣΑ η διαχείριση των αποβλήτων, σύμφωνα με το οικείο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4042/2012 (Α' 24) (ΠΕΣΔΑ).

Στις περιφέρειες που κατά την 1η.7.2019 υφίστανται μέχρι τρεις (3) ΦΟΔΣΑ, οι οποίοι κατά την ημερομηνία αυτή πληρούσαν σωρευτικά τις προϋποθέσεις των περ. α' έως δ', δεν εφαρμόζεται το άρθρο 245. Η διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων γίνεται με πράξη του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Τυχόν διαπιστωτικές πράξεις Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 245, θεωρούνται ως μηδέποτε εκδοθείσες. Κατ' εξαίρεση των αριθμητικών περιορισμών του πρώτου εδαφίου, είναι δυνατή η λειτουργία ΦΟΔΣΑ στον οποίο συμμετέχουν πλέον του ενός Δήμοι, οι οποίοι ανήκουν σε Περιφερειακές Ενότητες όμορων περιφερειών, ητρουμένων των προϋποθέσεων των στοιχείων α', γ' και δ' της παρούσας παραγράφου. Οι απαιτούμενες διαπιστωτικές πράξεις για τη λειτουργία των Φορέων της προηγούμενης παραγράφου εκδίδονται από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που υπάγεται η έδρα του Φορέα.»

2. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 230 του ν. 4555/2018 αντικαθίσταται και το άρθρο 230 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 230

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου ΦΟΔΣΑ με τη νομική μορφή του Συνδέσμου των ΟΤΑ

Το διοικητικό συμβούλιο του ΦΟΔΣΑ συγκροτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του 246 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006). Στο διοικητικό συμβούλιο συμμετέχει ισότιμα και εκπρόσωπος των εργαζομένων, ο οποίος ορίζεται από την πλέον αντιπροσωπευτική συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων στον οικείο ΦΟΔΣΑ ή, εφόσον ελλείπει τέτοια, από τη Γενική Συνέλευση των εργαζομένων, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 3 του ν. 1767/1988 (Α' 63). Μη ορισμός του μέλους του προηγούμενου εδαφίου δεν κωλύει τη συγκρότηση και νόμιμη λειτουργία του οικείου Δ.Σ.. Οι αντιπρόσωποι των Δήμων στο Δ.Σ. του ΦΟΔΣΑ εκλέγονται για όλη τη διάρκεια της δημοτικής περιόδου.»

Άρθρο 63

Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Οι αποφάσεις για τον καθορισμό μηνιαίας οικονομικής εισφοράς (τροφεία) των διοικητικών συμβουλίων νομικών προσώπων ή των δημοτικών συμβουλίων, εφόσον πρόκειται για δημοτικό παιδικό ή βρεφονηπιακό σταθμό εντός υπηρεσίας του Δήμου, ισχύουν έως την αντικατάστασή τους, ανεξάρτητα εάν είχε προβλεφθεί μικρότερη διάρκεια ισχύος.

2. Πρόεδροι και αντιπρόεδροι νομικών προσώπων δημοσίου δι-

καίου των Δήμων, οι οποίοι λαμβάνουν αποδοχές από την οργανική τους θέση ή λαμβάνουν σύνταξη, δεν δικαιούνται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 242 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) έξοδα παράστασης, Έξοδα παράστασης που τυχόν έχουν καταβληθεί στα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, θεωρούνται νομίμως καταβληθέντα και δεν αναζητούνται.

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4647/2019 (Α' 204) αντικαθίσταται και η παρ. 2 του άρθρου 51 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης για τον καθορισμό της επιφάνειας ή και της χρήσης ακινήτου περί του υπολογισμού φόρων, τελών και εισφορών προς τους ΟΤΑ α' βαθμού, μπορούν να υποβάλουν δήλωση με τα ορθά στοιχεία μέχρι 31.8.2020, χωρίς την επιβολή προστίμων για τη μη υποβολή ή την υποβολή ανακριβούς δήλωσης. Διαφορές στους αναλογούντες φόρους, τέλη και εισφορές εκ των δηλώσεων του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζονται από την 1η.1.2020 και καταβάλλονται από τους υπόχρεους σε δέκα (10) ισόποσες μηνιαίες δόσεις.

Οι δηλώσεις της παρούσας εκκαθαρίζονται από τις Οικονομικές Υπηρεσίες των δήμων έως τις 30.11.2020. Αποκλειστικά για την υποβολή των υπηρεσιών αυτών, είναι δυνατή η πρόσληψη προσωπικού κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, οποιασδήποτε ειδικότητας, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 206 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143). Για τη διαδικασία της πρόσληψης έχουν εφαρμογή τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του άρθρου εικοστού τέταρτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76).»

4. Το κατά την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3852/2010 (Α' 83) ασυμβίβαστο δεν καταλαμβάνει όσους εκ του ένστολου προσωπικού των Σωμάτων Ασφαλείας προάγονται σε αξιωματικούς, με τη συμπλήρωση ετών πραγματικής υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της αιρετής θητείας τους.

Άρθρο 64

Προσωπικό καθαριότητας σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Ειδικά για το σχολικό έτος 2020-2021 οι Δήμοι μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης έργου για την καθαριότητα των σχολικών μονάδων, με τους όρους σύναψης που ίσχυαν κατά το σχολικό έτος 2019-2020, χωρίς της έγκριση της Επιτροπής της υπ' αρ. 33/2006 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου, σε αριθμό έως είκοσι τοις εκατό (20%) των εγκεκριμένων θέσεων με την υπ' αρ. ΔΙ-ΠΑΑΔΦ.ΕΓΚΡ./134/15827/19.8.2020 απόφαση έγκρισης, κατά παρέκκλιση του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206) και οποιασδήποτε άλλης διάταξης. Η προκαλούμενη δαπάνη καλύπτεται από τους προϋπολογισμούς των Δήμων.

Άρθρο 65

Ρυθμίσεις ληξιαρχικής νομοθεσίας

Η παρ. 1 του άρθρου εικοστού τέταρτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος εμφάνισης και διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η.12.2020, αναστέλλεται η επιβολή διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται στον ν. 344/1976 (Α' 143). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Εσωτερικών είναι δυνατή η παράταση της προθεσμίας, εφόσον συνεχίζουν να υφίστανται οι λόγοι του προηγούμενου εδαφίου.»

Άρθρο 66

Ρυθμίσεις για τα αθλητικά σωματεία

1. Στην περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 202 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) αντικαθίσταται η υποπερ. ι) και προστίθεται υποπερ. vi), ως εξής:

«ι. σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων

των εκκλησιαστικών, καθώς και σε πολιτιστικούς συλλόγους, που έχουν την έδρα τους εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου, (...)

vi. σε αθλητικά σωματεία για την προαγωγή του οικείου αθλήματος, καθώς και για την κάλυψη εξόδων μετακίνησης αθλητών και αθλητικών ομάδων, που εδρεύουν στην περιοχή τους και συμμετέχουν σε εθνικά πρωταθλήματα ολυμπιακών αθλημάτων. Από τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, εξαιρούνται οι αθλητικές ανώνυμες εταιρείες. Η παρούσα ισχύει έως τις 30.6.2021.»

2. Αθλητικό σωματείο που δεν φέρει την ειδική αθλητική αναγνώριση του άρθρου 8 του ν. 2725/1999 (Α' 121) και δεν έχει εγγραφεί στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), δεν μπορεί να χρησιμοποιεί αθλητικές εγκαταστάσεις που ανήκουν σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού. Η ρύθμιση της παρούσας τίθεται σε ισχύ έξι (6) μήνες μετά από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 42 του ν. 4277/2014 (Α' 156) έχει εφαρμογή σε όλα τα αθλητικά σωματεία που κατέχουν την ειδική αθλητική αναγνώριση του άρθρου 8 του ν. 2725/1999 και είναι εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020.

4. Η υποπερ. vi) της περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 202 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) εφαρμόζεται και στους ΟΤΑ β' βαθμού, εφόσον έχει εγγραφεί ανάλογη πίστωση στους προϋπολογισμούς τους και εφόσον το συνολικό ποσοστό των εν λόγω επιχορηγήσεων δεν υπερβαίνει το μισό τοις εκατό (0,5%) των ετησίων τακτικών εσόδων τους, αποκλεισμένης της χρήσης πόρων από πάσης φύσεως συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Άρθρο 67

Δαπάνες ενταλμάτων γενομένων επί τη βάση ελέγχων Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Αίρεται το αξιόποιο των πράξεων αιρετών και υπαλλήλων, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, οι οποίες αφορούν πληρωμές ενταλμάτων που έλαβαν χώρα μέχρι 31.7.2019 και οι οποίες διενεργήθηκαν επί τη βάση ελέγχων των Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΥΔΕ) και του Ελεγκτικού Συνεδρίου και παύουν οριστικά οι ποινικές και πειθαρχικές διώξεις εναντίον των προσώπων αυτών, καθώς και κάθε διαδικασία καταλογισμού σε βάρος τους.

Άρθρο 68

Διατάξεις για τους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς και τα Δίκτυα Δήμων

1. Η περ. στ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. μπορούν να προτείνουν προς τους αρμόδιους φορείς και να υλοποιούν για λογαριασμό των ΟΤΑ α' και β' βαθμού Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) χωρικών στρατηγικών, με βάση τα πρωτόκολλα συγκρότησης της κατά περίπτωση προβλεπόμενης Αρχής Διακυβέρνησης της ΟΧΕ, υπό την επιφύλαξη των ειδικών προϋποθέσεων του ισχύοντος Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του εκάστοτε προγράμματος, καθώς και να υλοποιούν από κοινού με τους ΟΤΑ Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ).»

2. Τα Δίκτυα Δήμων και Περιφερειών που έχουν συσταθεί με το άρθρο 101 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και τα οποία είναι νομίμως εγγεγραμμένα στο Μητρώο Επιχειρήσεων Δήμων και Περιφερειών του άρθρου 26 του ν. 4257/2014 (Α' 93):

α. συνιστούν αναθέτουσες αρχές, κατά το άρθρο 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147),

β. εμπίπτουν στα νομικά πρόσωπα της περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 4314/2014 (Α' 265) και μπορεί να διαχειρίζονται, να υλοποιούν και να εκτελούν προγράμματα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, κρατικών ενισχύσεων, καθώς και συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων,

γ. μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με τους φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων (Οργανισμοί Λιμέ-

ων και Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία), για τη μελέτη και την εκτέλεση λιμενικών έργων στη ζώνη λιμένα, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αναπτυξιακών προγραμμάτων, καθώς και την παροχή υπηρεσιών στη ζώνη αυτήν, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 2971/2001 (Α' 285).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 69 Ρυθμίσεις θεμάτων Προεδρίας της Κυβέρνησης

Στον ν. 4622/2019 (Α' 133) επέρχονται οι εξής αλλαγές:

1. Το άρθρο 31 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, ως Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων και Τμημάτων των υπηρεσιών που υπάγονται στην Προεδρία της Κυβέρνησης, επιλέγονται μόνιμοι υπάλληλοι δημοσίου δικαίου ή υπάλληλοι ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, συμπεριλαμβανομένων και αποσπασμένων υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύει. Τα προσόντα και οι κλάδοι για την κατάληψη των θέσεων του προηγούμενου εδαφίου, καθορίζονται με τον Οργανισμό της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

2. Στα Γραφεία της Προεδρίας της Κυβέρνησης, καθώς και στα Τμήματα που υπάγονται σε αυτά, δύναται να προϊστανται και μετακλητοί υπάλληλοι ως Διευθυντές ή Προϊστάμενοι Τμήματος, οι οποίοι διορίζονται και παύονται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ειδικώς ως προς το Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, η θέση Προϊσταμένου δύναται να καλύπτεται και με μετακλητό υπάλληλο ο οποίος διαθέτει πτυχίο νομικής και συναφή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ετήσιας, τουλάχιστον, διάρκειας.»

2. Το άρθρο 34 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 34 Δαπάνες της Προεδρίας της Κυβέρνησης

1. Οι δαπάνες λειτουργίας της Προεδρίας της Κυβέρνησης βαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό και οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται κατ' έτος σε διακριτό Φορέα.

2. Η διάθεση των πιστώσεων της προηγούμενης παραγράφου και η διενέργεια των αντίστοιχων δαπανών γίνονται από τον Γενικό Γραμματέα του Πρωθυπουργού ως διατάκτη.

3. Με την επιφύλαξη των σχετικών αρμοδιοτήτων της Βουλής, στην Προεδρία της Κυβέρνησης ανήκει η διαχείριση και εποπτεία των κτιρίων στα οποία στεγάζονται οι υπηρεσίες της και του περιβάλλοντος αυτών χώρου, καθώς και η διαχείριση, συντήρηση και εποπτεία των ανηκόντων σε αυτήν επίπλων, σκευών και κάθε άλλου εξοπλισμού τους, των μηχανημάτων, των οχημάτων και του αναλωσίμου ή μη υλικού που διατίθενται για τις ανάγκες των υπηρεσιών της.

4. Τα αρμόδια όργανα και ο τρόπος κατά την παρ. 3 διαχείρισης, συντήρησης και εποπτείας, όπως και κάθε άλλη σχετική με το θέμα αυτό λεπτομέρεια, ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 64 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η Επιτροπή αποτελείται από Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο, καθώς και δώδεκα (12) τακτικά μέλη, τα οποία είναι επιστήμονες εγνωσμένου κύρους και απολαμβάνουν ιδιαίτερης αναγνώρισης από την επιστημονική και επαγγελματική κοινότητα. Η Επιτροπή δύναται να λειτουργεί και σε δύο (2) Τμήματα.

4. Η παρ. 6 του άρθρου 64 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται ως εξής: (α) τρεις (3) νομικοί επιστήμονες και δύο (2) οικονομολόγοι επιλέγονται από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο αντίστοιχως, (β) δύο (2) νομικούς επιστήμονες και έναν (1) οικονομολόγο, ορίζει ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, (γ) έναν (1) νομικό επιστήμονα και έναν (1) οικονομολόγο ορίζουν οι Γενικοί Γραμματέες Συντονισμού από κοινού και (δ) ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και στέλεχος της ίδιας Γενικής Γραμματείας, το οποίο ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα.»

5. Η παρ. 2 του άρθρου 109 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της τυχόν προβλεπόμενης από τις οικείες διατάξεις προθεσμίας για την έκδοση της πράξης της παραγράφου 1 του παρόντος ή, σε περίπτωση μη πρόβλεψης ειδικής προθεσμίας, με την πάροδο της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 2690/1999 (Α' 45) η αρμοδιότητα της παρ. 1 του παρόντος μπορεί να ασκείται και από τον αρμόδιο Υπουργό.»

6. Στο άρθρο 116 προστίθεται παρ. 19, ως εξής:

«19. Για την εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2020, τη διάθεση των σχετικών πιστώσεων και την οικονομική διαχείριση της Προεδρίας της Κυβέρνησης έως τις 31.12.2020 εφαρμόζεται το άρθρο 34, όπως ισχύει προ της δημοσίευσης του παρόντος.»

Άρθρο 70

Παράταση συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού καθαριότητας

1. Συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού, που απασχολείται την 1η.9.2020, για τις ανάγκες καθαριότητας των κτιρίων των Κεντρικών Υπηρεσιών των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, των κτιρίων των περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και των κτιρίων των Υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, παρατείνονται για λόγους δημόσιας υγείας έως τη σύναψη των συμβάσεων μετά την ολοκλήρωση εν εξελίξει διαδικασιών πρόσληψης ή των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης υπηρεσιών καθαριότητας και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2020 για την κάλυψη των ανωτέρω αναγκών. Το προηγούμενο εδάφιο καταλαμβάνει και συμβάσεις που ήταν ενεργές την 1η.9.2020 και έληξαν από την ημερομηνία αυτήν έως τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Η παράταση των συμβάσεων σύμφωνα με την παρ. 1 διέπεται από το άρθρο 8 του ν. 4506/2017 (Α' 191) και δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές.

3. Το χρονικό διάστημα παράτασης των συμβάσεων της παρ. 1 δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών και γίνεται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

Άρθρο 71

Ζητήματα Εθνικού Τυπογραφείου – Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 3469/2006

Στο άρθρο 1 του ν. 3469/2006 (Α' 131) προστίθεται παρ. 3Α ως εξής:

«3Α. Για την υποβοήθηση του έργου του Γενικού Διευθυντή του Εθνικού Τυπογραφείου συστήνονται τρεις (3) θέσεις συνεργατών που καλύπτονται με απόσπαση υπαλλήλων με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετούν σε φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Κατά την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 47 του ν. 4622/2019 (Α' 133).»

Άρθρο 72

Διαδικασία πλήρωσης θέσεων προς κάλυψη αναγκών για εργασίες σε υποβρύχια του Πολεμικού Ναυτικού

Το άρθρο 65 του ν. 4609/2019 (Α' 67) καταργείται.

Άρθρο 73

Σύντηξη προθεσμιών για την προκήρυξη θέσεων ειδικευμένων ιατρών κλάδου ΕΣΥ που εγκρίθηκε με την υπ' αρ. Γ4α/ΓΠ 54849/21.9.2020 υπουργική απόφαση

Κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, λόγω του άμεσου

κινδύνου για τη δημόσια υγεία από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, για τις ανάγκες της προκήρυξης θέσεων ειδικευμένων ιατρών κλάδου ΕΣΥ, που εγκρίθηκε με την υπ' αρ. Γ4α/ΓΠ 54849/21.9.2020 υπουργική απόφαση περιορίζονται σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες η προθεσμία για την υποβολή ένστασης κατά της μοριοδότησης και του πίνακα κατάταξης, η προθεσμία δήλωσης από υποψήφιο της θέσης που επιθυμεί, σε περίπτωση που έχει επιλεγεί πρώτος σε περισσότερες από μία θέσεις και η προθεσμία για την αποδοχή από τον υποψήφιο της θέσης, στην οποία έχει επιλεγεί πρώτος.

Άρθρο 74

Συμμετοχή ιατρών στις εξετάσεις απονομής τίτλου ειδικότητας

Η παρ. 1α του άρθρου 22 του ν. 4208/2013 (Α' 252) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1α. Οι ιατροί ελληνικής υπηκοότητας ή υπήκοοι άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι επιθυμούν να αποκτήσουν τίτλο ειδικότητας στη Χώρα μας και έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική υπηρεσία υπαίθρου έως και την ημερομηνία διεξαγωγής των εξετάσεων για την απόκτησή του, δύνανται, με απλή υπεύθυνη δήλωση, να συμμετέχουν σε αυτές, ανεξαρτήτως του εάν τους έχει χορηγηθεί η σχετική βεβαίωση. Οι επιτυχόντες που συμμετείχαν στις εν λόγω εξετάσεις ως ανωτέρω υποχρεούνται, προκειμένου να τους απονεμηθεί ο τίτλος ειδικότητας, να προσκομίσουν την εν λόγω βεβαίωση.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 75 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα,.....2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	4. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
5. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	6. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
7. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	8. ΥΓΕΙΑΣ
9. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	10. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
11. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	12. ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
13. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	14. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
15. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	16. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεπώς, το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 18.37' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τετάρτη 7 Οκτωβρίου 2020 και ώρα 9.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτησης επίκαιρων ερωτήσεων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ